



Ö Z E L S A Y I



# CHIP

Fiyatı: 7.500.000 TL  
Sayı: 2003/02 • 106598

ISSN:  
1301-0212

## Donanım İpuçları

Problemlerin çözümü ve ek performans için pratik bilgiler



# Donanım • Yazılım • İnternet

# İPUÇU

Profesyonel ve amatörler için

**İlk defa**  
yayınlanan  
ipuçları

## Yazılımların tümünü CD'de

### Microsoft Update Kit

**TÜRKÇE:** Windows XP Service Pack 1a,  
Movie Maker 2, Media Player 9,  
Messenger 5.0, Office XP Service Pack 2...

### En İyi Sistem Araçları

Güvenlik, performans, test...

### Windows XP Araçları

Tamamen size özel bir Windows

## Süper Windows!

Gizli komutlarla çok daha hızlı, daha güvenli ve daha stabil bir sistem...

## İnternet İpuçları

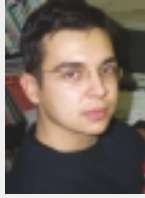
Güvenli sörf, hızlı bağlantı, gizli kalmış ayarlarla etkin kullanım

## Office Programları

Word, Excel, Access ve Frontpage ile daha verimli çalışın

## EDİTÖR'DEN

## » Gerçek hayatta hile yapamazsınız



Murat Karslıoğlu,  
Editör

Bir bilgisayar kullanıcısı bilgisayarından daha fazla verim alabilmek yeri ne neden gözü kapalı yaşamayı tercih eder? Oysaki gizli şeyler her zaman merak uyandırır.

Gerçek hayatta uygulayacağınız hileler başınıza iş aşabilirken buna karşılık bilgisayar dünyasında ipuçlarından yararlanarak kimi zaman hile yapmak ustalığın ifadesidir. Bilgisayar dünyasında hilelere "ipuçları" adı verilir ve bu sayede yasal yollardan performans artışı sağlanabilir. Daha önce hiçbir yerde okumadığınız ipuçları ile bilgisayarınızın sağlamlığını, hızını ve güvenliğini arttırabilir, bir faks cihazı ya da film stüdyosu haline dönüştürebilirsiniz. Öyleyse bu sayımızda sizler için bir araya getirdiğim ipuçlarını uygulayarak günlük yaşantınızı daha çekilir bir hale getirmeyi isteyeceksiniz. Ancak Tüm Kayıt Defteri değişikliklerinden önce önemli verilerinizi yedeklediğinizden emin olun. Sistem Kayıt Defteri'ni ilgilendiren tüm ipuçlarındaki değişiklikler her ne kadar denenmiş olsalar da yapılabilecek hatalar sisteminizin çökmesine neden olabilir. Bu durumda tüm sorumluluk kullanıcıya aittir.

*Murat Karslıoğlu*

## KÜNYE

**Yayın Koordinatörü (Sorumlu):** Gökhan Sungurtekin  
sgokhun@chip.com.tr  
**Genel Yayın Yönetmeni:** Ufuk Yamankılıçoğlu  
uyaman@chip.com.tr  
**Yazı İşleri Müdürü:** Mahmut Karslıoğlu  
mkars@chip.com.tr  
**Özel Sayılar Editörü:**  
Murat Karslıoğlu, muratk@chip.com.tr  
**CD:** Korcan Meydan, korcan@chip.com.tr  
**Görsel Yönetmen:** Gökhan Koç, gokhank@chip.com.tr  
**Genel Müdür:** Hermann W. Paul  
**Genel Müdür Yardımcısı:** Beste Özerdem  
**Finans Müdürü:** Aylin Aldemir

## VOGEL MEDYA YAYIMCILIK REKLAM GRUBU

**Satış Müdürü:** Gülcan Bayraktar

gulcanb@vogel.com.tr

**Pazarlama Müdürü:** Güler Okumuş

oguler@vogel.com.tr

**Reklam Müdürü:** Nurhan Bağcı Eyiip

bnurhan@vogel.com.tr

**VOGEL Medya Yayıncılık A.Ş. Adına Sahibi:**

Gökhan Sungurtekin

**Renk Ayrımı-Film Çıkış ve Baskı:**

ASIR Matbaacılık Ltd. Şti. Tel:(212) 283 84 38

**Dağıtım:** BİRYAY A.Ş.

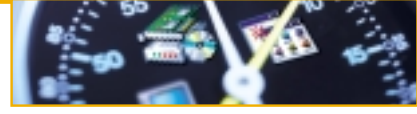
**VOGEL Medya Yayıncılık A.Ş.:**

Mevlüt Pehlivan Cad. Vefa Bayın Sok. Gayrettepe İş Merkezi

No: 6 Blok: B 34349 Gayrettepe - İstanbul

Telefon: (212) 217 93 71 (pbx), Faks: (212) 217 95 32

## UZMAN İPUÇLARI



- 4 **Windows İçin En Hızlı 100 İpucu:** Kısa sürede uygulanabilen performans ve güvenlik ipuçları
- 28 **En İyi Donanım İpuçları:** Donanım hatalarına çözümler

## DANIŞMAN



- 34 **Gizli Komutlar:** Windows'un bilinmeyen dünyası
- 42 **Windows Kısayolları:** Ofis çalışanlarına hızlı klavye ipuçları
- 46 **Windows XP Powertoy's:** Microsoft'un kullanışlı araçları
- 50 **Sürpriz Yumurtalar:** Uygulamalarda gizlenen küçük sürprizler

## UYGULAMA



- 56 **Yeni PC'ye Geçiş:** PC'nize yedeklerken dikkat etmeniz gerekenler
- 62 **Windows Faks:** Windows XP'nin dahili faks yazılımı
- 64 **Windows MovieMaker 2:** XP altında yeni film stüdyosu
- 68 **Açılış CD'si:** Zor durumlarda yardımınıza yetişen kurtarma CD'si
- 70 **XP'ye Service Pack entegrasyonu:** SP1'in XP CD'sine dahil edilmesi
- 72 **Ücretsiz PDF oluşturmak:** Web belgeleri oluşturmanın en ucuz yolu

## ATÖLYE



- 74 **Her Konuda İpuçları:** Windows, Word, Excel, Access, Powerpoint ve diğer uygulamalar hakkında pratik ipuçları

## CHIP ÖZEL SAYILARINI KAÇIRMAYIN

- Sisteminizin performansını artırmak için uygulayabileceğiniz donanım ve yazılım ayarları
- Doğru soğutma ile yüksek performans

[www.hepsiburada.com](http://www.hepsiburada.com) ve  
<http://abone.vogel.com.tr>  
adreslerinden sipariş  
verebilirsiniz.



- Red Hat 9.0'ın adım adım kurulumu, ayarlar, Linux'ta video ve müzik, CD yazma, ağ kurulumu, dosya sunucusu...
- Red Hat 9.0 kurulum CD'leri, program CD'si ve Knoppix 3.2





Hızlı, Stabil ve Güvenli Windows

# Windows için En Hızlı 100 ipucu

Sisteminizden en yüksek verimi almak için, Windows'a yeni bir soluk kazandıracak en değerli 100 ipucunu açıklıyoruz. Bu ipuçlarının en önemli özelliği ise beş ile on dakika arasında uygulanabilmesi.

**O**fis çalışanları, iş ortamlarını sürekli olarak kendi ihtiyaçlarına göre yapılandırır. Önce sandalye doğru oturma yüksekliğine göre ayarlanır, en rahat sırt eğimi bulunur ve monitörün eğimi de bunlara bağlı olarak yeniden ayarlanır. Gelen ve giden belgeler için bir sistem organize edilir; kalem, silgi, ataç, zımba gibi iş araçları temin edilir. Çalışma yerinizin mükemmel olarak düzenlenmesi belki de aylar sürebilir. Aynı şeyler Windows ile çalışırken de geçerlidir.

Sisteminizi zaman içinde ihtiyaçlarınıza göre düzenler, programlar kurup tekrar silersiniz. Sistem size tam olarak uyuyor dur uymasına, ancak oldukça da yavaşlamıştır. Nedenini anlamadığınız hatalar ortaya çıkıverir, güvenlik açıkları tespit edersiniz ve rutin işlemler sinirlerinizi gerecek kadar uzun sürebilir. CHIP, Windows'un kişisel ihtiyaçlarınıza göre ayarlanması, daha stabil, daha hızlı ve güvenli çalışması için size tam 100 yol sunuyor. Zamanınız değerli olduğu için

her ipucunda ilgili işlemin uygulanmasının ne kadar süreceğini de yazıyoruz. Bunlar için çoğunlukla üç ile on dakika arasında zamana ihtiyacınız olacak.

İpuçlarını amaçlarına göre, hız, stabilite, güvenlik ve konfor olmak üzere dört kategoriye ayırdık. Sisteminizden en yüksek verimi almak için, Windows'a yeni bir soluk kazandıracak en değerli 100 ipucunu açıklıyoruz. Bu ipuçlarının en önemli özelliği ise beş ile on dakika içinde uygulanabilmesi.

100 İpucu

## Windows'u Hızlandırın

Birkaç basit ince ayarla yavaşlamış bir Windows kurulumunu tekrar eski haline getirebilir ve ömrünü uzatabilirsiniz.

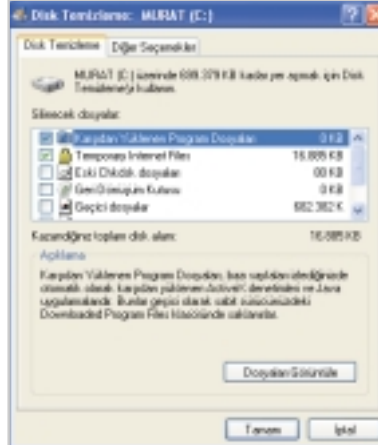
### 1 Görünüm ayarlarından tasarruf ederek hız artışı

Windows XP	
Süre:	Etki:
4 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Windows XP'nin önceki işletim sistemlerinden en önemli farklılığı ilk olarak görsel özelliklerin artışıyla göze çarpıyor. XP'nin çalışma ortamınıza renk getirdiği, farklı bir görsellik kazandırdığı inkar edilmez bir gerçek, ne var ki bu özellikler PC'nizin performansını da büyük oranda etkiliyor. Eğer ekrandaki efektlerin sizin için hiçbir önemi yoksa veya performansın daha önemli olduğunu düşünüyorsanız, efektlerden kurtulmak için aşağıdaki önerilerimizi adım adım uygulayın: Öncelikle *Bilgisayarım* simgesi üzerine sağ tuşa tıklayıp *Özellikler* seçeneğini seçin. Performans kartı altında yer alan *Ayarlar* seçeneği üzerine tıklayın. *Performans Seçenekleri* penceresi ekrana gelir. *Görsel Efektler* kartı altında *En iyi performans için ayarla* seçeneğini işaretleyerek listede yer alan tüm seçeneklerin kapatılmasını sağlayın. *Uygula*'ya tıklayarak yapılan değişiklikleri onaylayın ve iki kez *Tamam*'a tıklayarak ayar pencerelerini kapatın. Windows XP'ye özel Luna arayüzünün, yerini eski sürümlerdeki Windows görünümüne bıraktığını göreceksiniz. Performansı et-



**GÖRSEL EFEKTLER:** Performans seçenekleri penceresinden gereksiz efektler kapatılabilir



**BAHAR TEMİZLİĞİ:** Disk Temizleme aracı sabit diskin gereksiz dosyalardan temizlenmesini sağlar.

kileyen ve mutlaka kapatılması gereken en önemli seçenekler: *Açılan kutu slaytla açılsın*, *Araç İpuçları görüntüye azaltarak ya da slaytla gelsin*, *Görev çubuğu düğmelerini kaydır*, *Her klasör için bir arka plan resmi kullan*, *Klasördeki ortak görevleri kullan*, *Menü altında gölge göster*, *Menü öğeleri seçildikten sonra gölgelensin*, *Menüler görüntüyü azaltarak ya da slaytla gelsin*. Özellikle daha yavaş işlemcili PC'lerdeki performans artışı sizi şaşırtabilir.

### 2 Otomatik güncelleştirmelerin engellenmesi

Windows XP	
Süre:	Etki:
2 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Özellikle de çevirmeli ağ bağlantısı üzerinden, modem aracılığıyla internet bağlantısı sağlıyorsanız, otomatik güncelleştirmeler her bağlantıda arka planda veri transferi gerçekleştirerek hem internet bağlantınızın yavaşlamasına, hem de bilgisayarınızda gereksiz işlemler yaparak işlemci gücünün harcanmasına neden olur. Üstelik güncelleştirme dosyalarının, 100 megabyte'ın üzerinde disk alanı kaplayan Service Pack 1'de olduğu gibi, çoğu zaman modem ile indirilmesi imkansız gibidir. Bu durumda otomatik güncelleştirmelerin kapatılması büyük bir zorunluluk haline alır. 1. İpucunda

olduğu gibi, *Bilgisayarım* simgesi üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayarak *Özellikler* seçeneğini seçin. *Otomatik Güncelleştirme* kartına geçin ve (i) *Bildirim Ayarları* altında *Otomatik güncelleştirme kapansın*. *Bilgisayarımı kendim güncelleştirmek istiyorum* (seçeneğini işaretleyin. Ardından *Tamam*'a tıklayarak tüm pencereleri kapatın. Artık kritik güncelleştirmeleri *Başlat / Tüm Programlar / Windows Update* seçeneği üzerinden elle yapabilirsiniz.

### 3 Sabit diskin otomatik olarak temizlenmesi

Windows XP	
Süre:	Etki:
5 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Sabit diskinizde biriken gereksiz dosyalar ya da geçici çalışma dosyaları, bilgisayarınızın performansını düşürür. *Cleanmgr.exe* programı, bu dosyaların temizlenmesi amacıyla geliştirilmiştir. Komut satırı seçeneklerini kullanarak *Cleanmgr.exe* programının gereksiz dosyaları temizlemesini veya *Zamanlanmış Görevler* aracından yararlanarak istediğiniz bir zamanda çalıştırılmasını sağlayabilirsiniz.

Disk Temizleme aracını çalıştırmak için isterseniz komut satırını kullanabilir, isterseniz de *Başlat / Tüm Programlar / Donatılar / Sistem Araçları* menüsünden *Disk Temizleme* komutu üzerine tıklayabilirsiniz.

Disk Temizleme aracı, aşağıdaki komut satırı fonksiyonlarını destekler:

**/d sürücü\_harf:** - Bu seçenekte "sürücü\_harf" değeri yerine gelecek harf, hangi sürücünün temizleneceğinin belirlenmesini sağlar.

**/sageset: n** - Bu seçenek *Disk Temizleme Ayarları* penceresinin görüntülenmesini ve yapılan değişikliklerin registry'ye kaydedilmesini sağlar. n değeri Disk Temizleme için registry'de kaydedilen görevleri belirler. Bu değer 0 ile 65635 arasında değişebilir. Tüm seçeneklerin aktif olması için /sageset fonksiyonuyla birlikte, Windows'un kurulu olduğu sürücünün de belirtilmesi gerekir.

**/sagerun: n** - Bu seçenek, n değerine atanan görevin çalıştırılmasını sağlar (/sageset seçeneğinde görüldüğü gibi).

Örneğin *Zamanlanmış Görevler* altında "cleanmgr /sageset:11" komutunu çalıştırdıktan sonra aşağıdaki komutu



verebilirsiniz:

```
cleanmgr /sagerun:11
```

Bu komut cleanmgr /sageset:11 komutuyla tanımlanan ayarlar altında Disk Temizleme aracının çalıştırılmasını sağlar.

## 4 Sabit diskin otomatik olarak birleştirilmesi

Windows XP

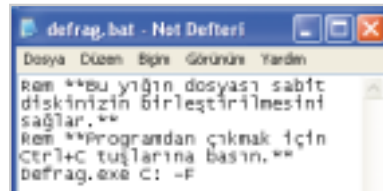
Süre: 4 dakika Etki:

Sabit disk üzerinden silinen dosyalar nedeniyle oluşan boşluklar, disk erişimini yavaşlatır ve PC'nizin performansına doğrudan etki eder. Bu sorunu ortadan kaldırmak için, Defrag.bat adında bir dosya açarak içerisine aşağıdaki komutları yazın:

```
Rem **Bu yığın dosyası sabit
diskinizin birleştirilmesini sağlar.**
Rem **Programdan çıkmak için
Ctrl+C tuşlarına basın.**
Defrag.exe C: -F
```

Not: → işareti komutun bir alt satırda devam ettiğini gösteriyor.

Zamanlanmış Görevler altında bu komutun en az ayda bir defa çalıştırılmasını sağlayın (haftada bir çalıştırılması tavsiye edilir). XP altında otomatik Disk Birleştirme için başka bir şey yapmanız gerekmiyor!



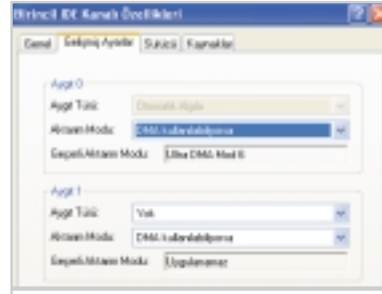
**YIĞIN DOSYASI:** Oluşturacağınız \*.bat uzantılı yığın dosyası komutların sırayla çalıştırmasını sağlar.

## 5 Prefetch dosyalarını silerek hızlı sistem açılışı

Windows XP

Süre: 5 dakika Etki:

Her şeyden önce, bu ipucunun birincil IDE kanalında bir sabit disk, ikincil IDE kanalında ise bir CD-ROM ve/veya DVD-ROM sürücüyü sahip olan kullanıcılara hitap ettiğini belirtmek gerekiyor. Windows XP her açılışında (%SystemRoot%\Prefetch) klasöründe yer alan ve NTOSBOOT-\*.pf olarak ad-



**EL İLE ALGILAMA:** Gereksiz seçenekleri kapatarak algılama süresinden tasarruf edilebilir.

landırılan dosyanın güncellenmesini sağlar. XP'de yeni prefetch dosyaları arasından bundan başka hiçbir dosyanın silinmesi sistemde kurulu programların yüklenme süresini daha fazla hızlandırmaz. Bu ipucunun sadece Windows XP açılışını hızlandırıldığını, bunun dışında herhangi bir performans artışı sağlamayacağını da unutmayın. IDE kanalı da dahil olmak üzere aşağıda adım adım açıklanan iki ipucunun sistem açılışını inanılmaz derece de hızlandırdığını göreceksiniz:

1 Notepad.exe dosyasını çalıştırın ve

```
"del c:\windows\prefetch\
ntosboot-*.*/q"
```

satırını yazdıktan sonra (tırnak işaretleri olmadan) dosyayı "ntosboot.bat" adı altında c:\ konumuna kaydedin.

2 Başlat menüsünden *Çalıştır*'ı seçin ve "gpedit.msc" yazın.

3 *Bilgisayar Yapılandırması* altında yer alan *Windows Ayarları*'na ve sırasıyla sağ penceredeki *Komut Dosyaları...* ve *Kapat*'a çift tıklayın.

4 *Kapat Özellikleri* penceresinde *Ekle / Gözet* üzerine tıklayın ve "ntosboot.bat" dosyasının kayıtlı olduğu konumu gösterip *Aç*'a tıklayın.

5 Sırasıyla *Tamam / Uygula* ve *Tamam* tuşlarına tıklayın.

6 Başlat menüsünden *Çalıştır*'ı seçin ve "devmgmt.msc" yazın.

7 *IDE ATA/ATAPI denetleyiciler* kaydına çift tıklayın.

8 *Birincil IDE Kanalı*'na sağ tuşla tıklayın ve *Özellikler*'i seçin.

9 *Gelişmiş Ayarlar* sekmesine geçin. *Aygıt Türü* gri olmayan *Aygıt 0* veya *1* seçeneği altında *Aygıt Türü*'nü *Otomatik Algıla*'dan *Yok* seçeneğine getirin ve *Tamam*'a tıklayın.

10 *İkincil IDE Kanalı*'na sağ tuşla tıkla-

yın ve *Özellikler*'i seçtikten sonra 9. adımı tekrarlayın.

11 Bilgisayarınızı baştan başlatın.

Windows XP'nin çok daha hızlı başlatıldığını göreceksiniz.

## 6 Bootvis ile sistem analizi

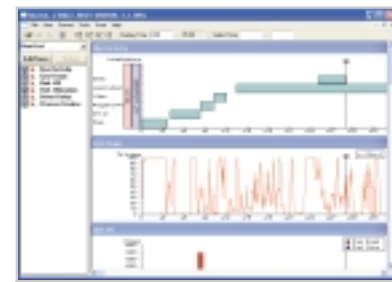
Windows XP

Süre: 5 dakika Etki:

XP önceki Windows sürümlerine göre daha hızlı açılır. Ancak küçük bir araç ve sistem ayarlarında yapılacak bazı değişiklikler sayesinde, açılış sürecini daha da hızlandırmak mümkün. Microsoft'un web sitesinde ücretsiz olarak sunulan Bootvis programını indirin ([www.microsoft.com/hwdev/platform/performance/fastboot/Bootvis.asp](http://www.microsoft.com/hwdev/platform/performance/fastboot/Bootvis.asp)) ya da eCHIP üzerinden sabit diskinize kopyalayın.

Bootvis programını çalıştırın *Trace* menüsü üzerinden *Next Boot + Driver Delays* seçeneğine tıklayın. Ardından hiçbir ayarı değiştirmeden *OK* tuşu ile işlemleri onaylayın.

Bilgisayarınız tekrar başlatıldığında BootVis, boot sürecini analiz eder. Aynı zamanda her bir adımı grafiksel olarak ekranda görebilirsiniz. Sonraki adımda *Trace* üzerinden *Optimize System* komutuna tıklayın. Windows XP tekrar başlatılır ve bu sefer boot süreci optimize edilmiştir. Artık bilgisayarınızın daha hızlı açıldığını görebilirsiniz.



**AÇILIŞTA PERFORMANS ARTIŞI:** Bootvis açılış süresini minimuma düşürür.

## 7 Tweak XP

Windows XP

Süre: 4 dakika Etki:

Windows performansını artıran ince ayarların bazıları, özel firmalar tarafın-

100 İpucu



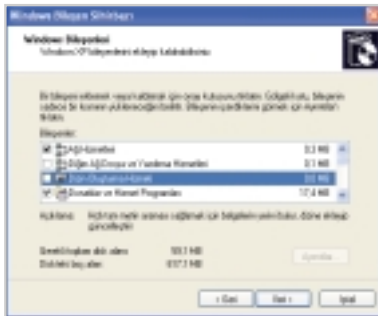
dan bir araya getirilir ve amatör kullanıcıların kolayca yararlanabilmesi için bir arabirim altında toplanır. Genelde bu tür programlara internet üzerinde sıkça rastlayabilirsiniz. Örneğin TweakXP aracı bu tür uygulamalar arasında ilk sıralarda yer alıyor. Tweak XP'nin CHIP dergisi için özel olarak hazırlanan sürümünü eCHIP'te bulabilirsiniz. Bu programı sisteminize kurduktan sonra, Windows XP işletim sistemine dayalı olarak bellek, önbellek, işlemci, ekran kartı ve diğer tüm donanımlarınızla ilgili performans artırıcı önerilere arabirim üzerinden hızlı bir biçimde erişebilirsiniz. Mutlaka denemelisiniz!

## 8 Contiguous File allocation boyutu

Windows XP

Süre:	Etki:
3 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Bu ayar "contiguous file allocation" boyutunu optimize ederek özellikle de sabit diske sıkça erişen uygulamalarda performans artışı sağlar. (Başlat / Çalıştır) üzerinden "regedit" komutuyla Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatın ve



HKEY\_LOCAL\_MACHINE\System\CurrentControlSet\Control\FileSystem kaydını açın. "ContigFileAllocSize" adını taşıyan bir DWORD değeri oluşturun ve değer verisi olarak 200 (hex) veya 512 (decimal) değerini girin. Değişikliklerin onaylanması için Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni kapatıp bilgisayarınızı baştan başlatın.

## 9 Dizin Oluşturma Hizmeti'nin kapatılması

Windows XP

Süre:	Etki:
3 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Dizin Oluşturma Hizmeti, oldukça küçük bir program olmasına rağmen, büyük miktarlarda sistem belleğinin harcanmasına ve çoğu zaman bilgisayarınızın gürültülü çalışmasına neden olur. Bu hizmet, dizinlerin işlenmesini ve bilgisayarınızdaki dosya listelerinin arşivlenmesini sağlar. Bu sayede sabit disk üzerinde aramalar daha hızlı tamamlanır, ancak buna çoğu zaman gerek duyulmaz.

Bu seçeneği kapatmak için öncelikle *Başlat / Denetim Masası* üzerinden *Program Ekle veya Kaldır* simgesi üzerine tıklayın. *Windows Bileşenlerini Ekle/Kaldır* üzerine tıklayın. Ardından *Dizin Oluşturma Hizmeti*'nin hemen yanında görülen kutucuğunun içerisindeki işareti kaldırarak, fonksiyonun kapatılmasını sağlayın.

## 10 Gereksiz programların kayıt defterinden kaldırılması

Windows XP

Süre:	Etki:
5 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

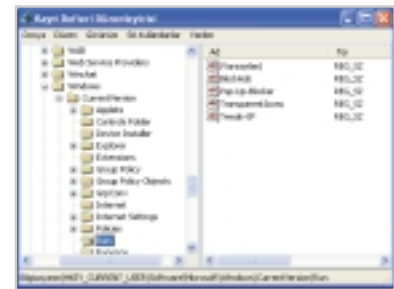
Bilgisayarınıza denemek için kurduğunuz veya kullanım süresi dolduğu için kaldırılması gereken programlar, sistem kayıtları, veritabanında izler bırakarak bilgisayarınızın açılışında gereksiz verilerin gözden geçirilmesine, açılışın yavaşlamasına ve kaynakların kaybına neden olur.

Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni (Regedit) çalıştırın. Diğer ipuçlarında açıklanan biçimde HKEY\_CURRENT\_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run değerine ulaşın. Bu pencerede, ekranın sağında değerler göreceksiniz. Programları klasörlerinden ya da çalıştırılır dosya adlarından tanımlayarak

bilirsiniz. Listede, başlatılmasına gerek duymayacağınız programları belirleyin. Bu kayıtlar üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayın ve *Sil* komutu ile silin.

Benzeri değerleri HKEY\_CURRENT\_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Runonce ve HKEY\_LOCAL\_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run kayıtları altında da bulabilirsiniz. Gereksiz gördüğünüz tüm programları açılıştan kaldırın ve bilgisayarınızı baştan başlatın.

Alternatif olarak 16. ipucunda belirtilen yöntemi de kullanabilirsiniz.



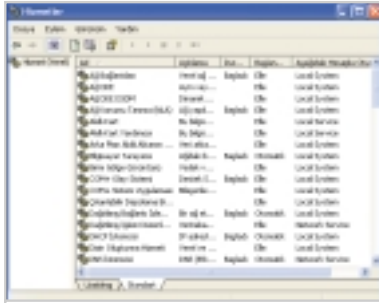
## 11 Hizmetleri kapatarak sistem kaynağı tasarrufu

Windows XP

Süre:	Etki:
6 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Hizmetler, bilgisayarın başlatılması sırasında çalıştırılan ve işletim sistemi fonksiyonlarının kullanılmasına yardımcı olan programlardır. Çoğu sistemde, aslında hiç ihtiyaç duyulmadığı halde çalıştırılan, bellek kapasitesinin ve işlemci gücünün harcanmasına neden olan çok sayıda hizmet mevcuttur. Bu hizmetlerin kapatılması, sistem kaynaklarından tasarruf ve genel olarak bilgisayar performansında artış sağlar. Listeyi sıralamanızı ve hangi hizmetlerin gerekli olduğuna kişisel olarak karar vermenizi öneririz. Kapatılan hizmetlerin istediğiniz zaman tekrar başlatılabileceğini unutmayın. Hizmetleri aşağıdaki biçimde kapatabilirsiniz:

*Başlat / Çalıştır* penceresinde *Aç* satırına *services.msc* yazın ve *Tamam'a* tıklayın. Hizmetler penceresinde kapatabileceğiniz hizmetler listelenir. Örnek olarak *Taşınabilir Ortam Seri No* hizmetini kapatalım. Öncelikle listede bu hizmeti bulun ve fare ile işaretleyin. Farenin sağ



**GEREKSİZ HİZMETLER:** Windows'un standart olarak açık bulunan birçok hizmeti aslında gerekli değil.

tuşuyla üzerine tıklayın ve *Özellikler*'i seçin. *Özellikler* penceresi ekrana geldiğinde *Başlangıç türü* listesinden *Devre Dışı*'nı seçin. *Tamam*'a tıklayarak pencereyi kapatın. Bilgisayarınızı tekrar başlattığınızda servis artık başlatılmayacaktır.

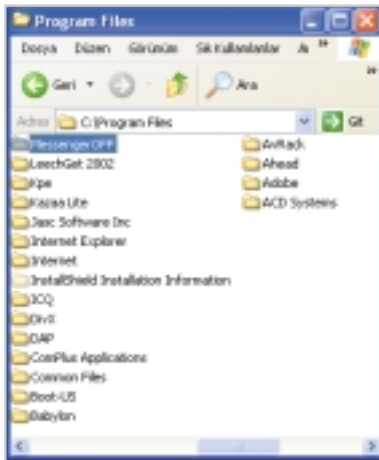
## 12 Gereksiz Windows logolarını iptal etmek

Windows 95, 98, ME, XP



Süre: 5 dakika Etki: [Bar Chart]

Sistem açılışındaki Windows logosu sadece gereksiz bir reklam değildir, aynı zamanda işletim sisteminin açılışını da geciktirir. Bunları iptal etmek için Windows 95, 98 ve Me sürümlerinde Explorer'da C:\ kök dizinindeki MSDOS.SYS dosyasına sağ tuşla tıklayın ve *Özellikler* komutunu çalıştırın. Bu dosya Gizli özelliğine sahiptir, bu yüzden gerekirse *Araçlar / Klasör Seçenekleri / Görünüm* altındaki *Tüm (Gizli) dosyaları ve klasörleri göster* seçeneğini işaretleyin. Daha sonra dosyanın *Salt okunur* özelliğini kaldırın ve *Tamam*düğmesine tıklayın.

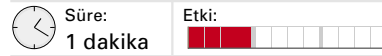


**EN HIZLI YÖNTEM:** Messenger uygulamasını kapatmanın en hızlı ve basit yolu klasörün adlandırılması.

Dosyaya çift tıklayıp bir editörde açmasını sağlayın. *Options* bölümünde "Logo=0" satırını girin. Windows 95 ile çalışıyorsanız "Logo=Off" girin. Dosyayı kaydedin ve yazma korumasını tekrar etkinleştirin. Windows XP altında ise C:\ klasörü altında bulunan boot.ini dosyasını düzenleyin ve "/fastdetect" tanımının hemen sağına " /noguiboot" komutunu ekleyin. Bir sonraki Windows açılışında artık logolar görünmeyecektir.

## 13 Messenger'ı kapatmanın en hızlı yolu

Windows XP



Süre: 1 dakika Etki: [Bar Chart]

C:/Program Files/Messenger klasörüne gidin. Messenger klasörünü "MessengerOFF" olarak yeniden adlandırın. Üstelik bu işlem Outlook Express'i yavaşlatmaz ya da sistem performansını da düşürmez.

## 14 Outlook Express açılışının hızlandırılması

Windows XP



Süre: 5 dakika Etki: [Bar Chart]

Eğer Messenger'ı 13. ipucunda anlatılandan farklı bir biçimde devre dışı bırakmayı denediyseniz bu yöntem Outlook Express açılışının yavaşlamasına neden olabilir. Bu sorunu ortadan kaldırmak için "regedit" komutuyla Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatın. *Düzen* menüsünden *Bul*'a tıklayın. Arama satırına "FB7199AB-79BF-11D2-8D94-0000F875C541" yazın ve *Sonrakini Bul* tuşuna tıklayın. Kayıt bulunduğu önündeki artı işaretine tıklayın, InProcServer32 ve LocalServer32 kayıtlarını bulun. Herhangi birine tıklayın ve sağdaki pencerede *Ad* sütununda Varsayılan değeri değiştirin ve *Değer verisi*'ni silin. Diğer kayıt için de aynı işlemi tekrar edin.

## 15 Boot birleştiricisinin kapatılması veya açılması

Windows XP



Süre: 3 dakika Etki: [Bar Chart]

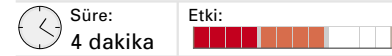
Microsoft Windows XP'nin yeni özelliklerinden biri de boot birleştiricisidir. Bu sayede boot dosyalarının hepsi sabit disk üzerinde art arda yerleştirilerek açılış hızlandırılması sağlanır. Bu seçenek ge-

nelde açıktır, ancak bazı sürümlerde devre dışı bırakılmasına rağmen nasıl açılacağı da belirtilmemiştir.

Kayıt Düzenleyicisi'ni başlatın. HKEY\_LOCAL\_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Dfrg\BootOptimizeFunction anahtarına geçin. Sağdaki listeden *Enable* kaydını seçin. Boot birleştiricisini etkinleştirmek için bu değeri Y ile değiştirin, devre dışı bırakmak için ise N yazın ve bilgisayarı baştan başlatın.

## 16 Daha hızlı Windows XP açılışı

Windows XP



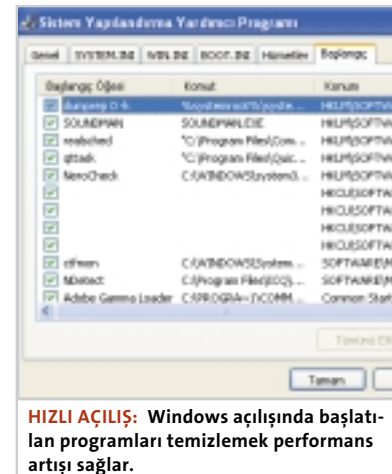
Süre: 4 dakika Etki: [Bar Chart]

Bilgisayarınızın başlatılmasından veya oturum açılmasından ardından kullanılabilir konuma geçmesi çok uzun sürüyorsa, bu, açılışta bir takım temizlik işlemleri yapılması gerektiği anlamına gelir:

*Başlat/ Çalıştır* penceresinde "msconfig" komutunu çalıştırın. Başlangıç sekmesinde *Tümünü Devre Dışı Bırak* tuşuna ve Hizmetler sekmesinde *Tüm Microsoft Hizmetlerini Gizle* seçeneğine tıkladıktan sonra *Tümünü Devre Dışı Bırak* üzerine tıklayın.

Yeniden *Başlat*'a tıklayıp Windows'un tekrar başlatılması sağlandığında, hızlı açılış imkanı tanıyan sistem hizmetlerinin ve uygulamalarının başlatıldığını göreceksiniz.

Uyarı: Bu işlem sistem başlangıç hizmetleri ve uygulamaları haricindeki tüm uygulamaların başlatılmasını engelleyeceği için, örneğin arka planda çalışan antivirüs benzeri programların çalışması kesintiye uğrayabilir.



**HIZLI AÇILIŞ:** Windows açılışında başlatılan programları temizlemek performans artışı sağlar.

100 İpucu

## 17 Oyun Bilgisayarı: Sistem kaynaklarının boşaltılması

Windows XP

Süre:  
6 dakika

Etki:



Donanımların devre dışı bırakılması ve hizmetlerin durdurulması yerine oyunlarınıza özel donanım profilleri de oluşturabilirsiniz.

Bilgisayarım simgesine sağ tuşa tıklayın ve **Özellikler'i** seçin. *Donanım* sekmesine geçin ve *Donanım Profilleri'ne* tıklayın.

*Profile 1* kaydını işaretleyin, kopyalayın ve adını "Oyun" olarak değiştirin. Şimdi bilgisayarınızın açılış sırasında görüntülenecek bir menü oluşturduunuz. *Donanım profilleri seçimi* listesinde özellikleri belirleyin. Normal zamanlarda sistemi orijinal ayarlarla başlatın. PC'nizi başka bir profile başlatmak isterseniz de asla eski profili (Profil 1) silmeyin. Yapılan değişikliklerin etkisini görmek için bilgisayarınızı baştan başlatın.

Şimdi oyun bilgisayarı için diğer ince ayarları tamamlayalım:

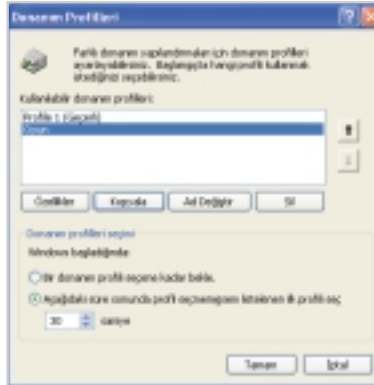
11. ipucundaki adımları izleyerek gereksiz tüm hizmetleri kapatarak sistem kaynaklarından tasarruf sağlayın.

Dikkat: Şimdi Aygıt Yöneticisi'ndeki bazı donanımları devre dışı bırakabilirsiniz. Oyunlarda sorun olabilecek ya da gereksiz kaynak harcanmasına neden olan herhangi bir donanımı seçin ve **Özellikler** penceresinde *Genel* sekmesi altında *Aygıt kullanımı* listesinden devre dışı bırakılmasını sağlayın.

Eğer sistemdeki fiziksel bellek miktarı 256 MB veya daha düşük ise küçük bir ayar değişikliği ile sabit diskin RAM olarak simüle edilmesini sağlayabilirsiniz.

Bu ipucu, bilgisayarınızda kullanılan RAM miktarının artmasını sağlar. Ancak uygulanan yöntem aslında sabit disk alanının RAM olarak simüle edilmesidir. Microsoft tarafından "The Virtual Paging File Size" olarak adlandırılan bu işlem, önbellekleme olarak da bilinir.

- 1 Denetim Masası'nda *Performans ve Bakım* kategorisine geçin.
- 2 *Sistem* simgesine tıklayın ve *Gelişmiş* sekmesine geçin.
- 3 *Performans* alanında *Ayarlar'a* tıklayın.
- 4 *Performans Seçenekleri* penceresinde *Gelişmiş* sekmesine geçin.
- 5 *Sanal Bellek* alanında *Değiştir'e* tıklayın.



**ÖZEL OYUN PROFİLİ:** Oyunseverler, bazı donanımları kapatarak daha hızlı bir sistem elde edebilirler.

6 Bu pencerede RAM miktarını belirleyebilirsiniz. İdeal değer, bellek miktarının 1,5 katı alınarak hesaplanabilir. Örneğin 256 MB RAM'e sahipseniz 384 MB disk belleği kullanmanız tavsiye edilir (256MBx1.5=384MB, Microsoft.)

Son olarak sabit diskinizde Disk Temizleme aracını ve ardından Disk Birleştiricisi'ni çalıştırın. PC'deki performans artışını hissedeceksiniz.

## 18 Daha fazla işlem gücü

Windows XP

Süre:  
3 dakika

Etki:



*Başlat* menüsü üzerinden erişilen *Çalıştır* penceresinde, *Aç* satırına "Rundll 32.exe advapi32.dll,ProcessIdleTasks" yazın ve *Tamam'a* tıklayarak işlemi onaylayın. Bu komut her seferinde Windows XP'nin arka planda görülen "sistem boşta işlemi" için maksimum işlemci gücü ayrılmasını sağlar. Böylelikle, örneğin grafik işlemleri gücü gerektiren oyunları daha rahat oynayabilirsiniz

## 19 NTFS ile performansınızı artırın

Windows XP

Süre:  
6 dakika

Etki:



NTFS dosya sistemi tüm profesyonel kullanıcılara tavsiye edilir, çünkü ortaya konan sağlamlık ve güvenlik avantajları büyük boyutlu sabit diskler için vazgeçilmez bir unsurdur. Ancak sağlanan bu avantajlar bazen gereğinden fazla özellik sunabilir. Bazı fonksiyonlar üzerinde değişiklik yaparak NTFS performansını artırabilirsiniz:

1. Kısa adların oluşturulmasını devre dışı bırakın. Varsayılan ayarlar altında NTFS, dosyaları MS-DOS ve Microsoft Windows 3.x istemcileri uyumluluğu açısından sekiz karakter uzunluğunda dosya adı ve üç karakter uzunluğunda dosya uzantısı standardına uygun şekilde biçimlendirir. Eğer bu tür istemcileri desteklemiyorsanız, Kayıt Defteri'ndeki "NtfsDisable8dot3NameCreation" (HKEY\_LOCAL\_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Filesystem anahtarı altında) değerini 1 yaparak fonksiyonu devre dışı bırakabilirsiniz.

2. Son erişim güncellemesini devre dışı bırakın. Varsayılan ayarlar altında NTFS, klasörlere son erişim tarihini ve zamanını günceller. Büyük boyutlardaki NTFS sabit disklerde, güncelleme işlemi performansın düşmesine neden olur. Otomatik güncellemeyi kapatmak için Kayıt Defteri'ndeki "NtfsDisableLastAccessUpdate" (HKEY\_LOCAL\_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Filesystem) değerini 1 yapın. Eğer veritabanında böyle bir kayıt bulunmuyorsa, anahtarı ekleyerek değeri düzenleyin.

3. "Master file table" için uygun bir alan belirleyin. Sistem kayıt veritabanında HKEY\_LOCAL\_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Filesystem anahtarı altında "NtfsMftZoneReservation" kaydını REG\_DWORD olarak ekleyin. Bu kaydı kayıt defterine eklediğinizde sistem disk alanı üzerinde "master file table" için alan ayırır. Bu sayede master file table performans artışı sağlar. Eğer sabit diskinizdeki dosyaların ortalama boyutu çok yüksek ve miktarı az ise 1 değerini kullanın. Dosya miktarındaki artışa göre 2, 3 veya 4 (maksimum) değerlerini de kullanabilirsiniz. Ancak her şeye rağmen 2'nin üzerindeki değerleri tercih etmeyin, çünkü bu değerler master file table için kullanılan sabit disk bölümü boyutunu artırır. Değişikliklerin onaylanması için bilgisayarın yeniden başlatılması gerektiğini unutmayın.

## 20 CPU öncelik ayarı ile hız artışı

Windows XP

Süre:  
4 dakika

Etki:



Öncelikle Kayıt Defteri Düzenleyicisi altındaki CPU Priority ayarının düzenlenmesi gerekir. Regedit'i başlatın ve



HKEY\_LOCAL\_MACHINE \ SYSTEM \ CurrentControlSet \ Control \ PriorityControl \ anahtarını bulun. Pencerenin sağındaki bölümde Win32PrioritySeparation değerini "38" olarak değiştirin.

Ardından son olarak Bilgisayarım klasörü üzerinden Araçlar menüsüne, oradan da Klasör Seçenekleri'ne tıklayın. Klasör Seçenekleri penceresinde Görünüm sekmesine geçin ve Gelişmiş Ayarlar listesinden Klasör pencerelerini ayrı bir işlemde başlat seçeneğini işaretleyin.

Windows XP, artık her pencereyi ve uygulamayı, kendine özel bellek alanında ve özel proseslerde çalıştırır. Bu sayede sağlamlık ve hız artışı sağlanır, ancak bilgisayarınız eskisine göre çok daha fazla RAM gerektirir.

**Not:** Yukarıda anlatılan iki ipucu, bazen Counter Strike altında klavye ve farenin devre dışı kalmasına neden olabilir.

## 21 Intel Uygulama Hızlandırıcı Disk erişimini hızlandırın

Windows 98SE, ME, NT4, 2000 ve XP



Sabit diskinizde yüzde 10 değerinde hız artışı için yeni sürücü kurmaya sizce de değmez mi? Intel firması gerekli sürücülerini (Application Accelerator (IAA)) internet sitesi üzerinden Eylül ayında bu yana sunuyor. Bu program duyurulduğu üzere "storage sub-system bottleneck"leri, yani darboğazları azaltıyor. Eğer Intel chipsetli bir anakart (810 - 860 arası) ve Pentium Celeron, III, 4 ya da Xeon işlemciye sahipseniz aşağıdaki adresi ziyaret edin:

<http://www.intel.com/support/chipsets/iaa>

Dosyayı indirip kurulum işlemlerine başlamadan önce, bu sayfada yer alan uyarıları ve önerileri mutlaka okuyun.



**UYGULAMA HIZLANDIRICI:** Intel Application Accelerator Intel'in sitesinde ücretsiz olarak sunuluyor.

Eğer 830 veya 845 chipset'li ve Windows XP kurulu bir sistem üzerinde çalışıyorsanız öncelikle "Intel Chipset Software Installation" uygulamasını kurmanız gerekir. Eğer chipset'in modelinden emin olamıyorsanız, yine aynı sayfa üzerinde chipset'in tanımlanmasını sağlayan bir araç bulabilirsiniz.

Açılış ve uygulamaların başlatılma süresinde gözle görülür bir artış olduğuna hissedeceksiniz. Sürücülerini yüklemeye önce açılış süresini kronometre ile ölçerek farkı tespit etmenizi tavsiye ediyoruz.

## 22 IRQ öncelik performansı

Windows 98SE, ME, NT4, 2000 ve XP



Bu ipucuyla, bir IRQ değerine verilen önceliğin artırılarak, ilgili bileşenin performansının artırılması sağlanabilir. Bu işlem sırasında en sık kullanılan bileşen, tüm anakartın performansının artırılmasını sağlayan "Sistem CMOS/Gerçek Zaman Saati"dir. Kayıt Defteri Düzenleyicisi'nde HKEY\_LOCAL\_MACHINE \ SYSTEM \ CurrentControlSet \ Control \ PriorityControl anahtarına ulaşın. Sağdaki alana farenin sağ tuşuyla tıklayarak yeni bir DWORD değeri oluşturun ve "IRQ8Priority" olarak adlandırın. Oluşturulan değer üzerine çift tıklayıp 1 değerini girin. Oluşturulan değer, aşağıdaki biçimde görülür:

IRQ8Priority REG\_DWORD  
0x00000001 (1)

Değişikliklerin onaylanması için bilgisayar baştan başlatmanız gerekir.

## 23 Ağda simgelerin daha hızlı görüntülenmesi

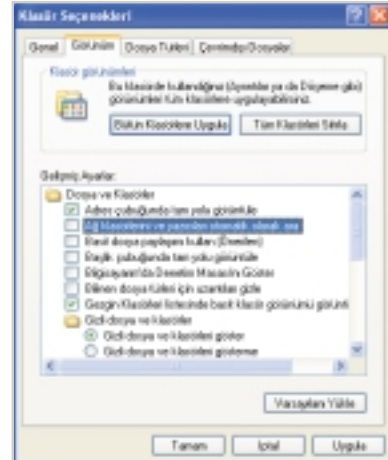
Windows 98SE, ME, NT4, 2000 ve XP



Klasörlerde gezinmek üzere (i)Bilgisayarım(i) klasörünü açtığınızda, XP otomatik olarak ağ klasörleri ve yazıcıları da arar. Bu işlem, simgelerin görüntülenmesini geciktirebilir. Eğer varsayılan Windows simgelerini kullanmayı tercih ediyorsanız, bu fonksiyonu durdurabilirsiniz.

1 Bilgisayarım klasörüne çift tıklayarak açılmasını sağlayın.

2 Araçlar menüsü üzerinden Klasör Seçenekleri'ni seçin.



**HIZLI GÖRÜNÜM:** Resimde görülen seçeneği kapatarak ağ klasörlerine daha hızlı erişebilirsiniz.

3 Klasör Seçenekleri penceresinde Görünüm sekmesine geçin.

4 Gelişmiş Ayarlar altında ikinci sırada yer alan Ağ klasörlerini ve yazıcıları otomatik olarak tara seçeneğini devre dışı bırakın.

5 Uygula veya Tamam'a tıklayarak işlemlerin onaylanmasını sağlayın.

Windows'un, simgelerin gösterilmesi sırasında muhteşem hız kazandığını göreceksiniz.

## 24 IDE sürücülerde DMA'nın etkinleştirilmesi

Windows 98SE, ME, NT4, 2000 ve XP



Pentium IV 3Ghz+ işlemcili yeni PC'nizde kare atlayan DivX(-) filmlerin veya takılan MP3 dosyaların canınızı sıkması gayet doğal. Oysa ki çözümü oldukça basit: Muhtemelen XP, IDE sürücülerinizi DMA yerine PIO modu altında çalıştırmayı tercih ediyor. Bilgisayarım simgesine farenin sağ tuşuyla tıkladıktan hemen sonra Özellikler'i ve Donanım sekmesini seçerek Aygıt Yöneticisi'ne geçin.

Birincil IDE Kanalı kaydına ve ardından Gelişmiş Ayarlar sekmesine çift tıklayın. Burada birincil IDE kanalı üzerindeki master ve slave sürücülerin ayarlarını görebilir ve aktarım modunu seçebilirsiniz. Eğer aktarım modu Salt PIO ise DMA kullanılabilir seçeneğini seçin ve PC'nizi baştan başlatın. Bilgisayarınızın açılışın ardından da hala PIO modunda diretiyorsa, Aygıt Yöneticisi'nden birincil IDE kanalını kaldırın ve sistemi

100 İpucu

baştan başlatın. Ardından aynı işlemi ikincil IDE kanalı için de tekrarlayın. Artık akıcı DivX;-) filmlerin ve mp3'lerin keyfini çıkarabilirsiniz.

## 25 Scandisk süresini 10 saniye kısaltın

Windows 98SE, ME, NT4, 2000 ve XP

Süre:	Etki:
5 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

**Başlat/Çalıştır** menüsü üzerinde "CMD" komutunu yazarak MS DOS komut satırına geçin. Komut penceresinde "CHKNTFS/T:4" yazın ve [Enter] tuşu ile işlemi onaylayın. "4" yazan alana bekleme süresini girebilirsiniz. Daha fazla bilgi için "CHKNTFS/?" komutunu kullanabilirsiniz.

## 26 Hız için grafik kalitesinden taviz verin

Windows 98SE, ME, NT4, 2000 ve XP

Süre:	Etki:
3 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

XP, yeni eklenen grafik özellikleri ile büyük miktarlarda bellek harcanmasına neden olur. Bazen çok önemli görülen bu miktar, çok ince bir ayrıntı için israf ediliyor olabilir.

Renk kalitesinin ve ekranda görüntülenen bit sayısının düşürülmesi, yeni başlayanlar için önemli bir tasarruf ve hız artışı sağlayabilir.

1 Masaüstü'nde boş bir alana tıklayarak açılan menüden **Özellikler**'i seçin.

2 **Görüntü Özellikleri** penceresinde **Ayarlar** sekmesine geçin. **Renk kalitesi** listesinden en düşük kaliteyi seçin (genellikle 15 veya 16 bit). Bu işlem renk yoğunluğunu, simgelerin kalitesini düşürür ve



**DÜŞÜK RENK KALİTESİ:** Çoğu zaman performans artışı için renk kalitesinden taviz verilebilir.

sistem performansında nispeten hız artışı sağlanır.

## 27 XP'nin hızlı kapatılması

Windows XP

Süre:	Etki:
5 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Windows XP'nin kapatılması sırasında, sistem öncelikle çalışan tüm hizmetlerin sonlandırılmasını sağlar. Eğer hizmetler hemen kapatılmazsa, Windows tarafından sonlandırılmadan önce kapatılması için bir şans daha tanınır. Bu işlem, Windows'un sistem kayıt veritabanında belirtilen süre kadar beklemesine neden olur. Eğer bu ayarları değiştirirseniz, Windows hizmetlerin daha kolay sonlandırılmasını sağlayacaktır. Gerekli değişiklikleri aşağıda bulabilirsiniz:

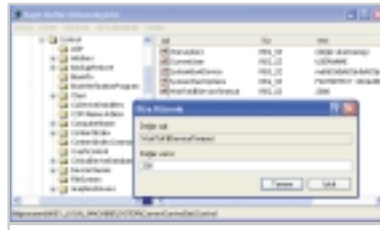
1 **Başlat/Çalıştır** menüsü üzerinden "regedit" programını çalıştırın.

2 HKEY\_LOCAL\_MACHINE / SYSTEM / CurrentControlSet / Control anahtarına ulaşın.

3 **Control** anahtarına tıklayın.

4 Pencerenin sağındaki alanda "WaitToKillServiceTimeout" değerini seçin.

5 Üzerine çift tıklayarak değeri 2000'den daha düşük bir değere ayarlayın (Örneğin 200).



**HIZLI SONLANDIRMA:** Kayıt defteri üzerinde sonlandırma süresini azaltmak kapanışı hızlandırır.

## 28 XP'nin klavye üzerinden kapatılması

Windows 98SE, ME, NT4, 2000 ve XP

Süre:	Etki:
4 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Bilgisayarınızın klavye üzerinden basit bir tuş kombinasyonu ile kapatılması ya da baştan başlatılması işlerinizi kolaylaştırmaz mıydı? [CTRL]+[ALT]+[DEL] tuş kombinasyonunu herkes biliyor, peki ya [CTRL]+[ALT]+[END]'i?

Yapmanız gereken işlemler oldukça basit ve zararsız.

1 Masaüstü'nde boş bir alana farelin sağ tuşuyla tıklayın. **Yeni/Kısayol** menüsü

üzerinden bir kısayol oluşturun. (i)Kısayol Oluştur(i) penceresi ekrana gelir. İlgili satıra "shutdown" (turnak işaretli olmadan) yazıp bir karakter boşluk bırakın ve aşağıdaki parametrelerden birini yazın.

**Kullanımı:** shutdown [-i | -l | -s | -r | -a] [-f] [-m \\bilgisayaradı] [-t xx] [-c "açıklama"] [-d up:xx:yy]

-i Grafik arabirimini görüntüler, ilk parametre olması gerekir

-l Oturumu kapatır (-m parametresiyle kullanılamaz)

-s Bilgisayarı kapatır

-r Bilgisayarı kapatır ve baştan başlatılmasını sağlar

-a Sistemin kapatılmasını engeller

-m \\bilgisayaradı Bilgisayarın uzaktan kapatılmasını, baştan başlatılmasını ya da iptal edilmesini sağlar.

-t xx Sistemin belirlenen xx saniye sonunda kapatılmasını sağlar

-c "açıklama" Kapanış açıklaması (en fazla 127 karakter)

-f Çalışan uygulamaların hiçbir uyarı olmaksızın kapatılmasını sağlar

-d [u][p]:xx:yy Kapanış için sebep kodu u kullanıcı kodu

p planlanan kapanış kodu

xx Büyük sebep kodu (256'dan daha küçük pozitif değer)

yy Küçük sebep kodu (65536'dan daha küçük pozitif değer)

Aşağıdaki komut satırı kapanış komutuna iyi bir örnektir:

```
shutdown -s -t 0
```

2 Bu komut bilgisayar kapanış komutunu çalıştırılmasını ve bilgisayarın kapatılmasını sağlar (-s parametresi ile). Sayı, bilgisayarın en hızlı biçimde kapatılması için sıfır değerine ayarlanmıştır (-t 0 parametresi ile)

3 Özelleştirilmiş shutdown komutunuzu oluşturduktan sonra (i)İleri(i)'ye tıklayın. Kısayola bir isim verin ve işlemi bitirin.

4 Oluşturulan kısayol üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayın ve özelliklerini görüntüleyin.

5 **Kısayol tuşu** satırı üzerinde programın kısayolunu belirleyebilirsiniz.

[CTRL]+[ALT]+[END] tuş kombinasyonunu kullanabilirsiniz, ancak tabii ki seçim size kalmış.

6 **Tamam**'a tıklayın. Kapanış komutu artık kullanıma hazır! Bilgisayarınızın ka-

[CTRL]+[ALT]+[END] tuşlarına basmanız yeterli olacaktır. Ancak öncelikle üzerinde çalıştığınız dosyaları kaydetmeyi unutmayın. Aksi takdirde çalışmalarınız kaydedilmeden kapatılır.

CHIP | ÖZEL

## 100 İpucu

olduğu varsayalım. Bu durumda ekran-da toplam 4 farklı disk alanı görülür. Eğer 512 MB sabit disk alanına sahipse-niz örneğin ikinci disk alanını 1.5 GB boyutunda oluşturabilir ve kalıcı takas dosyası boyutunu 764-1500 MB arası ayarlayabilirsiniz.

Bu yöntemi mutlaka deneyin. “Page file stripping” olarak da adlandırılan bu yöntem işlem gücünün artmasını sağlar.

### 33 XP'nin hızlı kapatılması için alternatif öneri

Windows XP



Windows'un önceki sürümleri gibi, Windows XP'nin de *Bilgisayarı Kapat*

üzerine tıkladıktan sonra kapatılması uzun zaman alır. Eğer yukarıda anlatılan daha karmaşık ipuçlarını uygulamaktan çekiniyorsanız, açılış ve kapanış seslerini devre dışı bırakarak nispeten hız artışı sağlayabilirsiniz.

Denetim Masası üzerinden *Ses Efektleri* ve *Ses Aygıtları* simgesine tıklayın. *Ses Efektleri* sekmesine geçin ve *Program olayları* listesi altında *Windows'tan Çık* kaydını seçin. *Ses Efektleri* listesinde *Windows XP Kapat.wav* dosyası görülür. Listenin hemen yanındaki ok tuşuna tıklayarak listenin en üstünde yer alan “(Yok)” kaydını seçin. *Tamam*'a tıklayarak işlemleri onaylayın. Sonraki açılışlarda sistemin gecikmesine neden olan ses efektleri kapatılır.

karşılaşmanız mümkündür. Ancak bu tür durumlarda sistem çökmelerinin atlatılması için kullanılabileceğiniz bir önerimiz var: Bu işlem, mavi ekranla karşılaşıldığında sistemin baştan başlatılmasını sağlar.

Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatın. HKEY\_LOCAL\_MACHINE \ SYSTEM \ CurrentControlSet \ Control \ CrashControl anahtarına geçin. Ekranın sağındaki listeden *AutoReboot* değerini seçin ve üzerine farenin sağ tuşuyla tıklayarak *Değiştir*'i seçin. Fonksiyonu devre dışı bırakmak için ekrandaki değeri 0 ile, açmak içinse 1 değeriyle değiştirin. Ardından bilgisayarınızı baştan başlatın.

### 37 IE 6'da yavaşlama ve çökmelerin engellenmesi

Windows XP



Eğer Internet Explorer (IE) 6 dayanılmaz kadar yavaşlıyor, çökmelere neden oluyorsa ve CPU kullanım oranı yüzde 100'e kadar tırmanıyorsa, bunun nedeni zarar görmüş Temporary Internet Files klasörü olabilir. Genelde Temporary Internet Files klasöründeki dosyalar, *Internet Seçenekleri* menüsünden ya da özel yazılımlar ile temizlenmeye çalışılır. Ancak bu klasör çoğu zaman boş gibi görünse de aslında boş olmayabilir. Bu durum Temporary Internet Files klasörü veritabanındaki bozukluktan kaynaklanır.

Temporary Internet Files aslında gerçek dosyalar değildir, %systemdrive%\Documents and Settings\%username%\Local Settings\Temporary Internet Files\Content.IE5\index.dat altına yer alan kayıtlardır. Bu dosyanın silinmesi, sorunu da çözecektir. Aynı sorun NT kullanıcılarını da tehdit eder. Sorunun giderilmesi için aşağıdaki adımları izleyin:

1 (i)Başlat / Çalıştır(i) penceresine “CMD” yazarak komut satırı penceresi açın.

2 Internet Explorer'ı ve Windows Gezini'ni kapatın ([CTRL] + [ALT] + [DELETE] tuşlarına basarak Görev Yöneticisi'ni açın ve *İşlemler* sekmesinden iexplore.exe ve explorer.exe dosyalarını *İşlemi Sonlandır* üzerine tıklayarak kapatın.

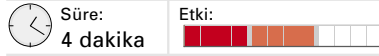
3 Hasarlı dosyayı silmek için komut satırında aşağıdaki komutu yazın.

## Kilitlenmeleri Engelleyin

Windows kilitlendiğinde, çoğunlukla saatlerce süren bir çalışmanız da boşa gitmiştir. Birkaç önlemlerle sisteminizin stabil çalışmasını sağlayabilirsiniz.

### 34 Açılışta takılmaların engellenmesi

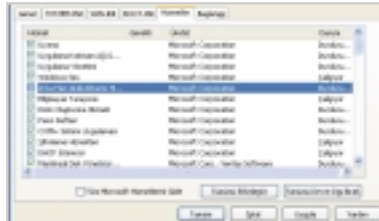
Windows XP



Eğer sistem açılış sırasında 2 veya 3 dakika takılıyorsa ve bu esnada *Başlat* menüsüne veya Görev Çubuğu programlarına da erişilemiyorsa bunun tek bir sebebi olabilir: Arka planda çalışan “Arka Plan Akıllı Aktarım Hizmeti”. Microsoft bu hatanın giderilmesi için güncellemeler yayınladı, ancak bazı sistemlerde etkili olmayabilir.

1 *Başlat / Çalıştır* menüsü üzerinden “msconfig” komutunu çalıştırın.

2 *Hizmetler* sekmesine geçin. *Hizmetler* başlığına tıklayarak hizmetlerin isme göre sıralanmasını sağlayın. Ardından “Arka Plan Akıllı Aktarım Hizmeti”ni bulun, devre dışı bırakın ve işlemleri onaylayarak bilgisayarınızı baştan başlatın.



**AKILLI AKTARIM HİZMETİ:** Açılışta aktif olan bu hizmet sistemin takılmasına neden olabilir.

### 35 Uygulama sonlandırma süresinin ayarlanması

Windows XP



İşletim sistemi, uygulamaların donmalara karşı otomatik olarak kapatılmasını sağlayacak bir süre tanımlar. Bu değer çoğu zaman gereğinden yüksek olabilir. Bazen de çok düşük tanımlanmıştır. Uygulamaların arka planda çok sayıda işlem yapması, bilgisayarın uygulamanın kilitlendiğini düşünerek onu sonlandırmasına neden olabilir. Bu durumu önlemek için kayıt defterindeki sonlandırma süresini artırmanız gerekir:

Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni (regedit.exe) başlatın. HKEY\_CURRENT\_USER \ Control Panel \ Desktop anahtarına geçin. Ekranın sağındaki listeden *HungAppTimeout* değerini seçin ve üzerine farenin sağ tuşuyla tıklayarak *Değiştir*'i seçin. Sonlandırma süresini değiştirin ve bilgisayarınızı baştan başlatın.

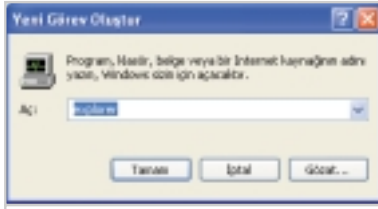
### 36 Otomatik yeniden başlatma seçeneği

Windows XP



Her ne kadar Windows XP sürümünün en sağlam işletim sistemi olduğu söylenese de, bazı durumlarda mavi ekranla





**WINDOWS'UN TEMELİ: İşlemler sırasında kapatılan Explorer'ın kesinlikle tekrar başlatılması gerekiyor.**

del "%systemdrive%\Documents and Settings\%username%\Local Settings\Temporary Internet Files\Content.IE5\index.dat" (%systemdrive% = sistemin kurulu olduğu sabit disk örneğin "C:," %username% = oturum açılan kullanıcı adı)

4 Görev Yöneticisi üzerinden Windows Gezini'ni tekrar başlatın ([CTRL] + [ALT] + [DELETE] tuşlarına basarak Görev Yöneticisi'ni açın, *Uygulamalar* sekmesinde *Yeni Görev*'e tıklayın. Ardından *Gözet*'a tıklayın ve C:\Windows\explorer.exe üzerinden Windows Gezini'ni çalıştırın) veya yine Görev Yöneticisi üzerinden bilgisayarınızı baştan başlatın. IE artık gerçek hızında çalışır.

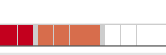
### 38 Infinite Look Fix (Hacked Driver)

Windows 2000, XP



Süre: 5 dakika

Etki:



Bu ipucunda sonsuz döngü hatasının çözümünü bulabilirsiniz. Aslında bu hata, yetersiz güç kaynağının neden olduğu bir sağlamlık sorunu olarak bilinse de, sorunun gerçek kaynağı sürücülerle ilgilidir.

CPU AGP kontrol sürücülerini özellikle VIA chipset'li sistemlerde hatalara neden olabilir. Ancak bu sorundan rahatsız olan bir programcı, sorunun sürücüden kaynaklandığını çözmüş ve sürücü üzerinde ufak bir değişiklik yaparak giderilebileceğini ispatlamış. Sürücüyü indirebileceğiniz adres aşağıda:

<http://members.optushome.com.au/dicee6/NVLoopFix.zip>

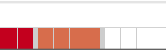
### 39 Arama penceresi hatasının engellenmesi

Windows XP



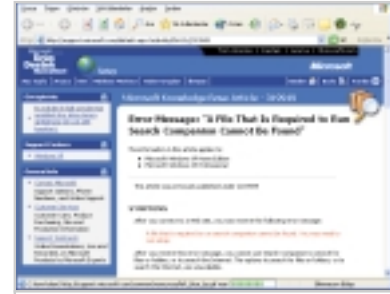
Süre: 5 dakika

Etki:



Windows XP'de arama yapmak istediğinizde bir hata mesajıyla karşılaşabilirsiniz ("A file that is required to run se-

arch companion cannot be found. You may need to run setup."). Bu hatanın giderilmesi için XP Service Pack 1 güncellemesini ya da Q319949 kodlu hata güncellemesini kurmanız gerekir. Eğer güncellemeleri yüklemek istemiyorsanız, Administrator haklarına sahip bir kullanıcı ile oturum açın. *Başlat / Çalıştır* penceresine "c:\Windows\inf "yazın ve *Tamam*'a tıklayın. Ekranı gelen klasörde *Srchasst.inf* dosyasını bulup üzerine sağ tuşla tıklayın ve *Yükle*'yi seçin. Bu işlem arama rehberi için gerekli dosyaların yeniden yüklenmesini sağlar. Ancak bu yöntem ile giderilen hata, ileride ISS'e bağlantı kurarken arama penceresi açık ise tekrar görülebilir. Bu durumda, bağlantı kesildiğinde sorun devam edecektir, çünkü bozuk dosyalar bellekte kalır.



**ARAMA HATASI: Microsoft ürün destek merkezi hatanın düzeltilmesi için bir güncelleme sunuyor.**

İlgili dosyaları not defteri ile görüntüleyerek hatanın kaynağını bulmaya çalışabilirsiniz. Göz atmanız gereken dosyalar şunlar: Balloon.xml, Bar.xml, Lclsrch.xml. Tabii ki bu kadar zahmete katlanmaktansa, XP SP1'i kurmanızı tavsiye ederiz.

## Verileri Koruyun

**İster iş arkadaşlarınız, ister çocuklarınız olsun, verilerinizi meraklı gözlerden korumalısınız. Bu da birkaç ipucu ile çok kolaydır.**

### 40 FAT32 disk biçiminin NTFS'e dönüştürülmesi

Windows 2000, XP



Süre: 5 dakika

Etki:



FAT32 disk sisteminin NTFS'e dönüştürülmesi, sağlamlığın ve güvenliğin artırılmasını sağlar. Komut satırına "Convert C: /FS:NTFS" komutunu yazın. "C:" ile "/" arasında bir karakter boşluk bıraktığınızdan emin olun ve [Enter] tuşu ile işlemi onaylayın. Sorulan soruları [E] tuşuna basarak onaylayın (ya da Y). Tekrar sorulan soruya [E] yanıtını vererek sistemin baştan başlatılmasını sağlayın. İşlemin tamamlanarak sabit diskin NTFS'e dönüştürülmesi bir saat ile 15 dakika arasında değişir. Artık dosyalarınızın güvenliği için parolalar tanımlayabilir ve şifreleme kullanabilirsiniz. Bu komut Windows XP Home sürümü altında da çalışır.

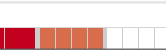
### 41 Son kullanılan belgeler listesinin silinmesi

Windows XP



Süre: 5 dakika

Etki:



Standart ayarlarda, bir belge veya dosya eriştiğinizde ya da açtığınızda bu dosyanın ismi *Başlat* menüsü üzerindeki özel menüye eklenir. İstenmeyen ziyaret-

çiler böylelikle hangi dosyalar üzerinde çalıştığınızı rahatlıkla görebilirler. Bu ipucu sayesinde dosyaların bu listeye (recent files) eklenmesini engelleyebilirsiniz.

Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni açın, öncelikle HKEY\_CURRENT\_USER \ Software \ Microsoft \ Windows \ CurrentVersion \ Policies \ Explorer anahtarına ulaşın ve ekranın sağındaki alan üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayarak yeni bir DWORD değeri oluşturun. Yeni oluşturulan değerin adını "NoRecentDocsHistory" olarak değiştirin. Ardından üzerine tıklayarak kısıtlamayı açmak için 1 değerini, sistemi eski konumuna getirmek için 0 değerini girin. Aynı işlemleri kullanıcı anahtarı yerine sistem anahtarı üzerinde gerçekleştirmek için, yeni değeri HKEY\_LOCAL\_MACHINE \ Software \ Microsoft \ Windows \ CurrentVersion \ Policies \ anahtarı altına da ekleyebilirsiniz. Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni kapattıktan sonra değişikliklerin onaylanması için bilgisayarınızı baştan başlatmanız gerekir.

### 42 XP Home'da Administrator hesabı parolası

Windows 2000, XP



Süre: 4 dakika

Etki:



Windows XP Home sürümünde admin hesabına sadece Güvenli Kip (SafeMo-

## 100 İpucu

de) altından erişilebilir. Bu hesabın parolası varsayılan olarak boştur. Evet doğru duyduunuz, sizce de tehlikeli görünüyör, değil mi?

Daha güvenli bir sistem için yapmanız gerekenleri aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- 1 Bilgisayarınızı kapatın.
  - 2 PC'nizi tekrar başlatın ve BIOS'un denetlenmesinin ardından [F8] tuşuna basın. Listedeki Güvenli Kip'i seçin.
  - 3 Sonraki pencerede [Enter] tuşuna basın.
  - 4 Başlat menüsü üzerinden Denetim Masası'na geçin.
  - 5 Kullanıcı Hesapları simgesine çift tıklayın.
  - 6 Listedeki Administrator hesabını seçin.
  - 7 Yeni bir parola belirleyin.
- Artık bilgisayarınızı baştan başlatabilirsiniz.

## 43 Kayıtlı kullanıcı adları ve parolalara erişim

Windows XP

Süre:  
4 dakika

Etki:



Depolanan Kullanıcı Adı ve Parolaları penceresinde, açılan oturumdan farklı olarak etki alanı servislerine bağlantı için kullanılan kullanıcı adları ve parolalarına erişilebilir. Bu pencereye erişim normal yollarla biraz zor olabilir, ancak aşağıdaki komutu kullanarak masaüstüne kısayol oluşturabilirsiniz:

```
"rundll32.exe keymgr.dll,KRShowKeyMgr"
```

## 44 Şifreli dosyaların şifrelerinin çözülmesi

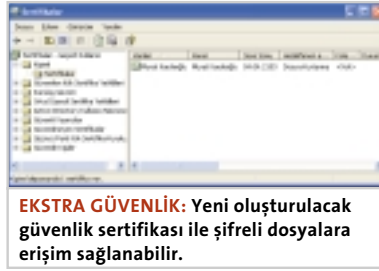
Windows XP

Süre:  
6 dakika

Etki:



Öncelikle Administrator hesabıyla oturum açın. Başlat / Çalıştır üzerinden "CMD" yazarak komut satırına geçin. Komut satırında "cipher /r:Eagent "yazın ve [Enter]'a basın. .PFX dosyasının korunması için parolanın yazılması gerekir. Administrator parolanızı yazın ve onaylamak için tekrar yazın. .CER ve .PFX dosyalarının oluşturulduğu uyarısı ekranda görülür. Eagent.cer ve Eagent.pfx dosyaları, yukarıdaki komutu yazmadan önce bulunduğunuz klasöre kaydedilir. Örneğin komut satırında C:\Documents and Settings\admin> görürseniz, iki dosya da admin klasörüne



kaydedilir (güvenlik nedeniyle bu dosyaları Administrator klasöründe ya da diskette saklamanız önerilir).

Başlat/Çalıştır üzerinde "certmgr.msc" yazarak Tamam'a tıklayın. Bu komut Sertifikalar penceresinin ekrana getirilmesini sağlar. Kişisel kaydı üzerine sağ tuşla tıklayın ve açılan menüden Tüm Görevler / AİP'i seçin. Sertifika Alma Sihirbazı açılacaktır. İleri'ye tıklayın ve C:\Documents and Settings\admin klasörünü hedef gösterin. Aç( penceresinde, pencerenin hemen altındaki Dosya Türü'nü "Personal Information Exchange (\*.pfx,\*.P12)" olarak değiştirin. Eagent.pfx dosyasını seçin ve Aç'a tıklayın. İleri'ye tıkladıktan sonra Administrator parolanızı girin (aşağıdaki iki onay kutusunu da boş bırakın) ve tekrar İleri'ye tıklayın. İlk seçeneğin aktif olduğundan emin olun ve İleri'ye tıklayın. Ardından Son'a tıklayın. Alma işleminin tamamlandığını belirten bir mesaj ekrana gelir. Alma işlemini onaylamak için Sertifika penceresini kapatın ve tekrar açın. Kişisel klasörüne tıkladığınızda Sertifikalar adında yeni bir alt klasörün oluşturulduğunu göreceksiniz. Sertifikalar'a tıkladığınızdaysa ekranın sağındaki sütunda yeni kayıt görülür. Sertifikalar penceresini kapatın.

Başlat / Çalıştır penceresi üzerinden "secpol.msc" komutunu çalıştırın. Bu komut "Yerel Güvenlik İlkesi" uygulamasının ekrana getirilmesini sağlar. Ortak Anahtar İlkeleri klasörünü açın ve Şifreleme Dosya Sistemi alt klasörü üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayın. Açılan menüden Veri Kurtarma Aracısı Ekle seçeneğini seçin. Sihirbaz ekrana gelir. İleri'ye tıklayın. Gözet tuşuna tıklayın ve C:\Documents and Settings\admin klasörüne geçin. Eagent.cer dosyasını seçip Aç tuşuna tıklayın (Sihirbaz "User\_Unknown" durumunu gösterir). İleri'ye ve Son'a tıklayın. Pencerenin sağındaki sütunda yeni kayıtlar göreceksiniz. Yerel Güvenlik İlkesi penceresini kapatın.

Artık Administrator olarak siz yerel bilgisayar üzerinde varsayılan "Şifrelenmiş dosyaları kurtarma yetkilisi" olarak tanımlandınız.

### Şifreli dosyaları kurtarmak için:

#### 1. Senaryo

Eğer yukarıdaki işlemleri sistemde mevcut kullanıcılar dosyalarını şifrelemeden önce gerçekleştirdiyse artık Administrator hesabında oturum açarak şifreli dosyaları görüntüleyebilirsiniz. Açmak istediğiniz dosya üzerine çift tıklamanız yeterli olacaktır.

#### 2. Senaryo

Eğer gerekli işlemleri, mevcut kullanıcı dosyalarını şifreledikten sonra tamamladıysanız, öncelikle işlemin uygulanacağı kullanıcı hesabıyla oturum açmalı ve ardından oturumu kapatarak bu defa da Administrator hesabınızla oturum açmalısınız. Artık şifreli dosyaları görüntüleyebilirsiniz. Dosyalar üzerine çift tıklamanız içeriğin görüntülenmesi için yeterli olacaktır.

Dikkat: Şifreli dosyalarını kurtarmak istediğiniz kullanıcı hesabının adını değiştirmeyin ya da silmeyin. Aksi takdirde yukarıdaki adımları izleyerek dosyaların şifrelerinin çözülmesi mümkün olamaz.

## 45 Guest hesabına şifre atanması

Windows XP

Süre:  
4 dakika

Etki:



XP Home ve Professional sürümleri altında Guest hesabı için kullanılan parola boştur. Yani kısacası parola tanımlanmamıştır. Oysa ki Guest hesabı güvenlik açıklarına neden olabilir. Bu durumda parola atanması da isteğe bağlı olmamalı. Guest hesabına şifre verilmesi için öncelikle bilgisayarınızda Administrator hesabıyla oturum açın ve guest hesabına geçin.

Başlat / Çalıştır üzerinde "CMD" yazıp Tamam'a tıklayarak komut satırına geçin.

Komut satırında aşağıdaki komutu yazıp [Enter]'a basın.

```
"Net user guest password"
```

Denetim Masası klasöründe Kullanıcı Hesapları'na tıklayın. Guest hesabına tıkladığınızda artık parolayı değiştirebilirsiniz.

## 46 IE'de şifreli verileri sabit diske kaydetmeyin

Windows 2000, XP



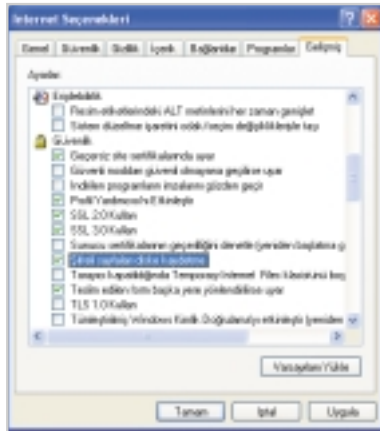
Süre:  
4 dakika

Etki:



Internet Explorer'ın son sürümü, yeni bir takım güvenlik özellikleri içerir. Örneğin şifreli veri transferi gerçekleştiren bir siteye bağlandığınızda, ağ üzerinden aktarılan dosyalar da şifrelidir. Bu durumda browser verilerin şifrelerinin çözülmesi için gerekli anahtara sahiptir. Neden birilerine şifrelerinizi çözme şansını tanıyasınız ki? Eğer Internet Explorer'a sabit diske yazma izni verilmezse birilerinin bu dosyayı alma şansı da neredeyse imkansız hale gelir ve brute force saldırılarla güvenliğin kırılması da zorlaşır.

Internet Explorer'ı başlatın. Araçmenüsünden *Internet Seçenekleri*'ni seçin. *Gelişmiş* sekmesine geçin ve *Güvenlik* altında *Şifreli sayfaları diske kaydetme* seçeneğini bulun ve işaretleyin. Ardından *Tamam*'a tıklayarak yapılan değişiklikle onaylayın.



**ŞİFRELERİN GÜVENLİĞİ:** Şifreli dosyaların sabit diske kaydedilmesi hacker'lara saldırı imkan tanır.

## 47 Sistemde XP Pro zorunlu kullanıcı profili oluşturmak

Windows XP Pro

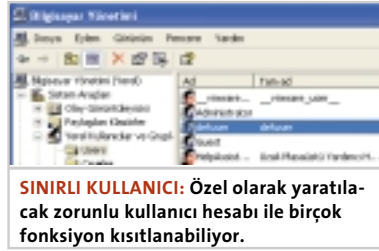


Süre:  
5 dakika

Etki:



Bu ipucu, internet kafeler ve üniversiteler başta olmak üzere, kullanıcı hataları nedeniyle sistem çökmeleri yaşanan sistemler için çok önemli ve kalıcı bir çözümdür. Denetim Masası üzerinden *Yönetimsel Araçlar* simgesine tıklayın ve açılan pencerede *Bilgisayar Yönetimi*



**SINIRLI KULLANICI:** Özel olarak yaratılacak zorunlu kullanıcı hesabı ile birçok fonksiyon kısıtlanabiliyor.

üzerine tıklayın. Ekranın solunda yer alan listeden *Yerel Kullanıcılar ve Gruplar* kaydını bulun. Yanındaki artı simgesine tıklayarak kaydın açılmasını sağlayın. Hemen altında yer alan *Users* klasörüne farelin sağ tuşuyla tıklayın ve *Yeni Kullanıcı* seçeneğini seçin. "Defuser" adında bir kullanıcı oluşturun.

Administrator hesabından çıkın ve yeni oluşturduğunuz defuser hesabıyla oturum açın. Ardından bu defuser hesabı oturumunu kapatın ve Administrator hesabıyla oturum açın. Tekrar *Yönetimsel Araçlar / Bilgisayar Yönetimi* üzerinden *Yerel Kullanıcılar ve Gruplar* klasörüne geçin. *Users* (klasörüne tıklayın. Yeni kullanıcı Defuser üzerine çift tıklayın. *Profil* sekmesine geçin. *Profil yolu*'na "X:\WINDOWS\All Users\Defuser" (x sistem sürücüsü harfi. Genelde C:\ şeklindedir). *Tamam*'a tıklayın ve *Bilgisayar Yöneticisi* penceresini kapatın.

Bilgisayarım simgesi üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayın ve *Özellikler*'i seçtikten sonra *Gelişmiş* sekmesi altından *Ayarlar* tuşuna tıklayın. Listede Defuser tanımını seçin ve *Kopyala* tuşuna tıklayın. *Profilin kopyalanacağı yer* satırına "X:\WINDOWS\All Users\Defuser" (x sistem sürücüsü harfi. Genelde C:\ şeklindedir) yazın. *Kullanımına izin verilen profiller* alanında *Değiştir* tuşuna tıklayın ve nesne adı olarak "Authenticated Users" yazın. *Adları Denetle* tuşuna tıklayın ve ardından iki kez *Tamam*'a tıklayarak pencerelerin kapanmasını sağlayın. Windows Gezgini üzerinden X:\WINDOWS\All Users\Defuser klasörüne geçin. Ntuser.dat dosyası üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayın ve menüden *Ad Değiştir*'i seçin. Dosyayı ntuser.man olarak yeniden adlandırın.

Yukarıda anlatılanlar sadece DefUser zorunlu kullanıcı profilinin oluşturulmasını sağlar. Yeni yaratılacak veya mevcut kullanıcılar arasında Defuser profili ne bağlananlar kesinlikle masaüstünde ya da çevre birimlerinde yapacağı deği-

şiklikleri saklayamaz. Bir kullanıcının her yeni oturum açılışında tüm değişiklikler geri alınır. Bu sayede masaüstü düzeninin korunması sağlanır.

Defuser kullanıcı profilinin yeni kullanıcılara atanması:

Örnek:

*Denetim Masası*'nda yer alan *Yönetimsel Araçlar / Bilgisayar Yönetimi* üzerinden *Yerel Kullanıcılar ve Gruplar* klasörünü açın. *Users* klasörü üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayın ve yeni bir kullanıcı oluşturun. Kullanıcı adını "User1" olarak belirleyin. Ekranın sağındaki alanda kullanıcı tanımı üzerine çift tıklayın ve *Profil* sekmesine geçin. *Profil yolu* satırına "C:\WINDOWS\All Users\Defuser" yazın. Artık "User1" oturum açtığında C:\WINDOWS\All Users\Defuser klasöründeki ntuser.man dosyasını üstüne alır.

Defuser kullanıcı profilinin mevcut kullanıcıya atanması:

Örnek: Mevcut kullanıcı User2

*Yönetimsel Araçlar / Bilgisayar Yönetimi* üzerinden *Yerel Kullanıcılar ve Gruplar* klasörünü açın. Ekranın sağındaki alanda User2 kullanıcısı üzerine çift tıklayın. *Profil* sekmesine geçin. *Profil yolu* satırına "C:\WINDOWS\All Users\Defuser" yazın. Artık User2 kullanıcısı oturum açtığında C:\WINDOWS\All Users\Defuser klasöründe yer alan ntuser.man dosyasını devralır ve oluşturulan şartlar altında çalışır.

## 48 IE geçici dosyalarının kapanışta silinmesi

Windows XP



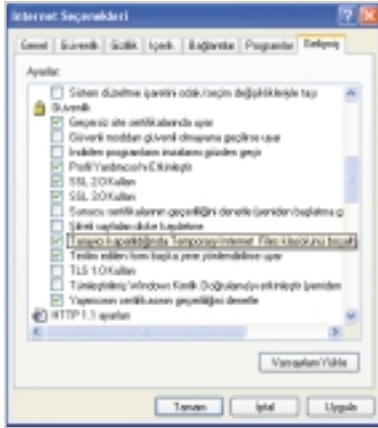
Süre:  
4 dakika

Etki:



Bu ipucuyla, Internet Explorer uygulamasının her kapanışında geçici internet dosyalarının nasıl silinebileceğini göreceksiniz. Bu sayede sabit diskinizin kapasitesinden tasarruf ve gezdiğiniz web sayfalarının gizliliğini sağlayabilirsiniz. Tüm HTML dosyaları standart olarak "Temporary Internet Files" klasörüne kaydedilir. Çok az bilgisayar bilgisi bulunan bir kullanıcı bile bu dosyaları farklı bir klasöre kopyalayarak görüntüleyebilir. Gerçekten de, en az görüldüğü kadar güvensiz. Bu durumu engellemek için öncelikle Internet Explorer'ı başlatın. *Araçlar* (menüsünden *Internet Seçenekleri*'ne geçin. *Gelişmiş* sekmesinde *Ayarlar* listesinde *Güvenlik* başlığı altında Ta-

## 100 İpucu



**GEÇİCİ DOSYALAR:** Çoğu zaman arkada bıraktığınız dosyalar hakkınıza bilgi edinilmesine imkan tanır..

rayıcı kapatıldığında Temporary Internet Files klasörünü boşalt seçeneğini işaretleyin ve Tamam'a tıklayın.

## 49 Sisteme yapılan saldırıları engelleme

Windows XP



Gelen bağlantıları engelleyerek dış dünyaya olan açıklarınızı kapatabilirsiniz.

Başlat / Denetim Masası klasörü üzerinden Ağ Bağlantıları'na tıklayın. İnternet bağlantınızın sağlandığı Yerel Ağ Bağlantısı üzerine farenin sağ tuşuyla tıklayın ve Özellikler'i seçin. Bu bağlantı öğeleri aşağıdaki öğeleri kullanır listesinden İnternet İletişim Kuralları (TCP/IP)'ni seçin ve Özellikler'e tıklayın. Yeni açılan pencerede Gelişmiş tuşuna tıklayın. Gelişmiş TCP/IP Ayarları penceresinde ise Seçenekler( sekmesine geçin. TCP/IP Süzme İşlemi'ni seçin ve Özellikler'e tıklayın. TCP/IP Süzme İşlemi Etkinleştir (Tüm bağdaştırıcılar için) seçeneğini işaretleyin. TCP Bağla... seçeneğinin hemen üzerinde yer alan Seçilene İzin Ver seçeneğini işaretleyin ve kullanıcıların erişebileceği portları belirleyin. Eğer web sunucu çalıştırıyorsanız 80, ftp sunucusu çalıştırıyorsanız 21 portunu ekleyin. Tamam'a tıklayarak tüm pencereleri kapatın ve bilgisayarınızı baştan başlatın.

Bu sayede ihtiyaç duyulmayan tüm bağlantılar kapatılır. Bu ipucuna alternatif olarak bir firewall'dan da yardım alabilirsiniz. Kuşkusuz portların süzülmesini sağlarken örneğin diğer bilgisayarların size ICQ veya Windows Mes-

senger üzerinden dosya atabileceklerini ve ilgili portların açık olması gerektiğini de unutmayın. Aksi takdirde hiçbir iletişim kuramayabilirsiniz.

## 50 XP'nin davetsiz misafirlerden korunması

Windows XP



Davetsiz misafirlerden korunmanız için bir çok yöntem önerebiliriz. Tabii ki tecrübeli hacker'lar isterlerse zaman harcayarak tüm bu engelleri exploit'ler yardımıyla da aşmayı başarabilirler. Ancak aşağıda bulabileceğiniz öneriler bu saldırıları olabildiğince yavaşlatacaktır. Eğer dosya paylaşımı ve uzaktan bağlantı fonksiyonlarından yararlanıyorsanız yerel kural değişiminden de uzak durmalısınız.

1 İşlemlere başlamadan önce Guest ve Administrator hesapları için parola belirlemeyi unutmayın. Standart ayarlar altında Guest hesabı parolası boştur. Parolanızı harflerden ve sayılardan oluşan ve sözlükte yer almayan bir kelime seçin. 2 Kullanılmayan hesapları, özellikle de "uzaktan erişim" hesaplarını silin. 3 Guest hesabını silemeyeceğiniz için devre dışı bırakmayı deneyebilirsiniz. 4 Guest ve Administrator hesaplarının isimlerini farklı tanımlarla değiştirin. Bu hesapların tanımlarını silin (yerel kullanıcı ve hesaplarda). Denetim Masası / Yönetimsel Araçlar / Yerel Güvenlik İlkesi / Yerel İlkeler / Güvenlik Seçenekleri. Sırasıyla Guest ve Administrator hesapları üzerine çift tıklayarak yeniden adlandırın. 5 Eğer bilgisayarınıza uzaktan bağlantı kurmanız gerekmiyorsa bu fonksiyonu kapattığınızdan emin olun. (i)Denetim Masası / Yönetimsel Araçlar / Yerel Güvenlik İlkesi / Yerel İlkeler / Kullanıcı Hakları Ataması / Bu bilgisayara ağ üzerinden eriş kaydı üzerinden tüm kullanıcıları ve grupları kaldırabilirsiniz. Hatta bu seçeneğin boş olması önerilir. Bu bilgisayara ağ üzerinden erişime izin verme seçeneği altına ise tüm kullanıcı ve grupların eklenmesi gerekir. Bu ilke üzerine çift tıklayın, ardından sırasıyla Kullanıcı ya da Grup Ekle, Gelişmiş ve Şimdi Bul tuşlarına tıklayın. Tüm hesapları işaretleyin ve Tamam'a tıklayın.

6 Eğer kullanılmıyorsa Ağ Bağlantılarım üzerinden Microsoft dosya paylaşımı'nı kapatın. 7 Bilgisayarım simgesine farenin sağ tuşuyla tıklayarak Sistem Özellikleri penceresine ulaşın. Bu pencerede Uzak sekmesine geçin ve Uzak Yardım desteğini kapatın. 8 Bir Firewall yazılımı kullanın. 9 Sürekli olarak WindowsUpdate sayfasını ziyaret ederek son güncellemeleri yükleyin.

uzerinden Microsoft dosya paylaşımı'nı kapatın.

7 Bilgisayarım simgesine farenin sağ tuşuyla tıklayarak Sistem Özellikleri penceresine ulaşın. Bu pencerede Uzak sekmesine geçin ve Uzak Yardım desteğini kapatın.

8 Bir Firewall yazılımı kullanın.

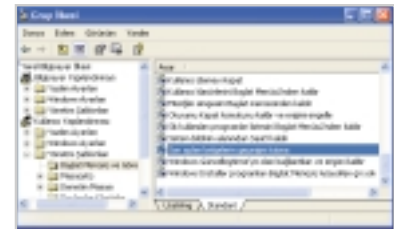
9 Sürekli olarak WindowsUpdate sayfasını ziyaret ederek son güncellemeleri yükleyin.

## 51 Son açılan belgeler geçmişinin silinmesi

Windows XP



Başlat menüsü üzerinden Çalıştır'a tıklayın. Aç satırına "gpedit.msc" yazın ve [Enter]'a basın. Ardından Kullanıcı Yapılandırması altındaki Yönetim Şablonları ilkesine tıklayın. Açılan menüden Başlat menüsü ve Görev Çubuğu'nu seçin. Ekranın sağındaki listeden Son açılan belgelerin geçmişini tutma seçeneğine çift tıklayın, Etkin seçeneğini işaretleyin ve Tamam'a tıkladıktan sonra tüm pencereleri kapatın.



**SON KULLANILAN BELGELER:** Bu sayede izinsiz ziyaretçilerin çalıştığınız dosyaları bulması engellenebilir.

## 52 Bilgisayarın güvenlik amaçlı kilitlenmesi

Windows XP



XP'de bilgisayarınızı kilitlemek için Windows kısayollarından [Windows] tuşu ile [L] tuşlarına aynı anda basmanız yeterli olacaktır. Eğer bilgisayarınızı örneğin Remote Administrator ile uzaktan kilitlemek istiyorsanız, bu tuşlara basmanız mümkün olamaz. Bu imkandan yararlanabilmek için masaüstüne bir kısayol yaratmanız yeterli olacaktır.

Hedef: %windir%\System32\rundll32.exe user32.dll,LockWorkStation  
Başlama yeri: %windir%



## 53 IIS 5.0'ın önemli güvenlik deliği

Windows 2000 / XP



ProSüre:  
4 dakika

Etki:



File Transfer Protocol (FTP) ağda dosyaların TCP/IP üzerinden kopyalanması için kullanılır. Eğer anonymous'dan farklı kullanıcı adları tanımlamayı düşünüyorsanız, kolay tahmin edilebilir açık metinlerden kaçınmaya dikkat edin. Hatta çok zorunlu bir hizmet olarak kullanılmıyorsa FTP hizmetinin devre dışı bırakılmasını da öneririz. Eğer FTP hizmeti çalıştığınız departman ve okulda hizmet amaçlı bir zorunluluksa FTP hizmetini ve dosyaları tek başına çalışan özel bir sunucuya transfer edin. Böylelikle diğer servislere ve ağızdaki verilere erişim sınırlanır. İşletim sisteminize bağlı olarak aşağıdaki adımları izleyerek FTP hizmetini devre dışı bırakabilir veya sistem güvenliğinizi artırabilirsiniz. Windows XP Professional ve Windows 2000 işletim sistemlerinde (i)Denetim Masası(i) penceresinde (i)Windows Bileşeni Ekle/Kaldır(i) altından Internet Information Server 5.0 (ISS 5.0) eklenebilir durumdadır.

IS 5.0'un kurulumunun ardından ne yazık ki bilgisayarınızda çok önemli güvenlik boşluğu yaratacak olan FTP'ye anonim erişim imkanı, otomatik olarak başlatılır.

Bu servisi devre dışı bırakmak için aşağıdaki adımları izleyin:

1 Denetim Masası üzerinden Yönetimsel Araçlar simgesine tıklayın ve Hizmetler'i başlatın.

2 FTP publishing hizmetini bulun.

3 Bu hizmet üzerine sağ tuşla tıklayarak Özellikler'i seçin.

4 Durdur üzerine tıklayın.

5 Başlangıç türü listesinden Devre Dışı'nı seçin.

6 Uygula'ya ve ardından Tamam'a tıklayın.

## 54 Syskey komutunun harikaları

Windows XP Professional

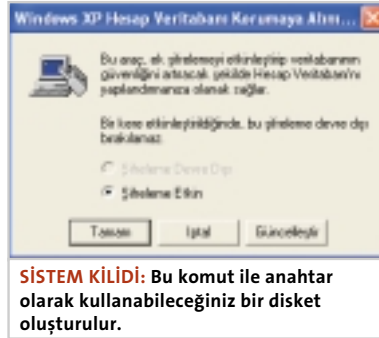


ProSüre:  
3 dakika

Etki:



Bu ipucunda sisteminizin güvenliğini artırmanın ilginç bir yolunu göreceksiniz. Bu ipucunu uyguladıktan sonra istenmeyen ziyaretçilere karşı gerçek an-



**SİSTEM KİLİDİ:** Bu komut ile anahtar olarak kullanabileceğiniz bir disket oluşturulur.

lamda bir koruma sağlanmış olur ve açılış sırasında sürücüye özel bir disket yerleştirilmediği takdirde, bilgisayarınızda oturum açılması engellenir.

Başlat / Çalıştır üzerinden Aç satırına "SYSKEY" yazıp [Enter] tuşuna basın. Ekranı gelen ilk pencerede Güncelleştir üzerine tıklamanız gerekir. Sonraki pencerede Sistemin Ürettiği Parola seçeneğinin seçili olduğundan emin olmalısınız. Ardından Başlangıç Anahtarını Diskette Sakla seçeneğini işaretleyin ve disket sürücüye boş bir disket yerleştirdikten sonra Tamam'a tıklayın. İşlem tamamlandıktan sonra disketi sürücünden çıkarın ve bilgisayarı baştan başlatın.

Peki ama tüm bu yapılan işlemlerin ne tür bir yararı olacak? Tam anlamıyla ekstra bir güvenlik katmanı. XP sisteminizi baştan başlattığınızda oturum açma ekranına ulaşmak için güvenlik disketini sürücüye yerleştirmeniz istenir. Ancak oluşturduğunuz bir disket eğer bilgisayar açtığınızda yanınızda yoksa, bu, sisteminizi hack etmek isteyen ziyaretçiler kadar sizin için de kötü demektir. Çünkü bilgisayarınıza artık hiçbir şekilde ulaşamazsınız. Bu nedenle disketi güvenli bir yerde saklamaya ve yanınızdan ayırmamaya özen gösterin.

## 55 Sistem güvenliğinin test edilmesi

Windows XP



ProSüre:  
4 dakika

Etki:



Aslında bu bir ipucu sayılmaz. Ancak güvenlik için mutlaka bilmeniz gereken ve online sistem güvenlik testleri gerçekleştirebilen web sitesi adreslerini aşağıda bulabilirsiniz. Eğer bir firewall kullanıyorsanız yeterli güvenliğe sahip olup olmadığınızı görebilirsiniz.

Unutmayın, eğer hacker'lar isterlerse mutlaka sisteminize girecek bir yol bulurlar!

<http://grc.com/>  
<http://hackerwhacker.com/>  
<http://scan.sygate.com/>  
<http://www.testmyfirewall.com/>  
<http://www.auditmypc.com/>  
<http://www.iggyz.com/Test.html>  
<http://online.securityfocus.com/cgi-bin/sfonline/links.pl?cat=43&offset=60>

İyi testler!

## 56 "net send" spam'cilerini engelleyin

Windows XP

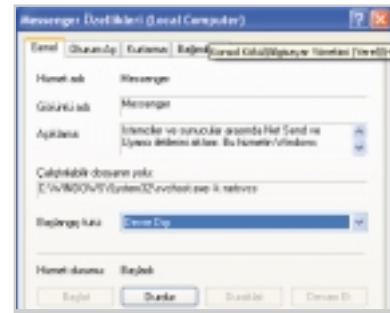


ProSüre:  
3 dakika

Etki:



Eğer siz de sık sık net send spam'leri alıyorsanız (istenmeyen mesaj kutuları) ve bu mesajlardan kurtulmak istiyorsanız, öncelikle Bilgisayarım simgesi üzerine sağ tuşla tıklayın ve Yönet'i seçin. Pencerenin solundaki Hizmetler ve Uygulamalar kaydının yanındaki artı simgesine tıklayın. Açılan listeden Hizmetler'i seçin. Pencerenin sağındaki Hizmetler listesinden Messenger hizmetini bulun. Üzerine sağ tuşla tıklayarak Özellikler'i seçin. Başlangıç türü olarak Devre Dışı'nı seçin. Dikkat: Bu hizmet MSN/Windows Messenger ile karıştırılmamalı. Messenger hizmeti, DOS komut satırından net send ile ağ üzerinden gönderilen mesajların, Windows penceresi kapatıldığında net send spam'cilerini engeller.



**SPAM'E SON:** Messenger hizmeti engellenerek internetten gelen netsend spam'leri durdurulabilir.

## 57 Güvenlik testi

Windows XP



ProSüre:  
4 dakika

Etki:



Bu ipucu, Windows NT, 2000 ve XP altında güvenliğin test edilmesi için önemli bir yöntemi açıklıyor. Uygulama

## 100 İpucu

paylaşımları, hizmetler ve benzeri diğer tehlikeler hakkında zengin bilgiler sunuyor. Bu tür fonksiyonlar için kullanılan Microsoft Personal Security Advisor (MPSA) (Microsoft Kişisel Güvenlik Danışmanı) aracının yerini, Nisan 2002 tarihinden itibaren Microsoft Baseline Security Analyzer (MBSA) (Microsoft Temel Güvenlik Çözümleyicisi) aracı alıyor. MBSA, Windows NT 4.0, Windows 2000 ve Windows XP sistemleri altındaki genel güvenlik gediklerinin taranmasını sağlıyor. MBSA, MPSA ile aynı güvenlik kontrollerini içeriyor, ancak Windows Server ve Workstation gibi yerel ve uzak bilgisayarların taranmasında oldukça etkili fonksiyonlar içeriyor.

MBSA aracını aşağıdaki adresten indirebilir ya da eCHIP CD üzerinden sisteminize direkt kurabilirsiniz:

<http://www.microsoft.com/technet/security/tools/Tools/mbsahome.asp>

## 58 Windows 2000 tipi güvenlik ayarları

Windows XP	ProSüre:	Etki:
	3 dakika	

Windows XP altında basitleştirilen ayarların Windows 2000 tipi ayarların yerini tutmayacağını düşünenlerden misiniz? Windows 2000 tipi erişim hakları ayarlarını mı özlediniz?

Ayarların eski görünümüne kavuşmak için öncelikle Windows Gezini'ni başlatın. Bunun için [Windows] + [E] tuşlarına aynı anda basmanız yeterli olacaktır. Araçlar menüsü üzerinde *Klasör Seçenekleri*'ne tıklayın. *Görünüm* sekmesine geçin. *Gelişmiş ayarlar* listesinden "*Basit dosya paylaşımını kullan (önerilen)*" seçeneğini devre dışı bırakın. Ayarların değiştiğini göreceksiniz. Not: Bu önerimiz Home sürümünde de çalışır.

## 59 Tüm klasör güvenliğinin "reset"lenmesi

Windows XP	ProSüre:	Etki:
	4 dakika	

Genellikle buradaki problem Windows Gezini altında disk alanları, klasörler ve dosyaların güvenlik ayarlarında görülür. Çoğu zaman basit bir çözümünden daha fazlası gerekir. Örneğin aşağıdaki komut satırını disk bölümünün en dış klasöründen çalıştırmak daha uygun

olacaktır:

(Not: Eğer disk bölümünün (partiton) en dış (root) klasöründe değilseniz varsayılanları şu komut ile değiştirin CD /D sürücü\_adı:)

Ardından komut satırında:

```
CACLS * /e /t /c /g Administrators:F System:F
```

Yazın ve [Enter] tuşu ile onaylayın.

**Not:** Eğer ekranda, "CacIs komutu yalnızca NTFS dosya sistemini kullanan disk sürücülerde çalıştırılabilir" mesajı görülürse komutu FAT biçimlendirilmiş sabit diskten çalıştırdığınız anlamına gelir. Sabit diskinizi NTFS'e dönüştürmeniz gerekir.

Bu komut /e parametresi ile ACLs'nin yerini almak yerine düzenlenmesini sağlar. /t parametresi ise değişikliklerin alt klasörlere uygulanmasını sağlar. CACLS komutunun ardından gelen /c parametresi dosya açık olsa bile işlemi sürdürülmesini sağlar. /g parametresi, ardından gelen Hesap:İzin tanımına imkan sağlar.

## 60 Oturum açma penceresinde kapat simgesini kaldırın

Windows XP	ProSüre:	Etki:
	4 dakika	

Windows XP ve Windows 2000 altında *Oturum Açma* penceresinde yer alan *Kapat* simgesinin kaldırılması için Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni (regedit) başlatın ve HKEY\_LOCAL\_MACHINE \ SOFTWARE \ Microsoft \ Windows \ CurrentVersion \ policies \ system anahtarına ulaşın. DWORD değeri olarak görülen "shutdownwithoutlogon" üzerine çift tıklayarak değerini '0' ile değiştirin ve Kayıt Defteri Düzenleyicisi penceresini kapatın. İşte hepsi bu kadar.

## 61 XP Home altında XP Pro dosya güvenliği

Windows XP	ProSüre:	Etki:
	5 dakika	

Her ne kadar gelişmiş dosya güvenliğinin sadece Windows XP Professional sürümü altında kullanılabilir olduğu söylene de, aslında Windows XP Home sürümünde de uygulamak mümkündür.

Burada aslında *Araçlar/Klasör Seçenekleri* üzerinden *Basit dosya paylaşımını kullan* seçeneği kapatıldıktan sonra



**XP PRO GÜVENLİĞİ:** Microsoft'un bile açıklamadığı bu özellik güvenli mod altından kullanılabilir.

*Özellikler* menüsü altında görülen *Güvenlik* sekmesinden bahsediyoruz. Bu bölüm, dosya ve klasörler için özel tanımlar yaparak gruplara ve kullanıcılara okuma, yazma, çalıştırma ve benzeri haklarının tanımlanabildiği, Windows NT ve Windows 2000 altında da görülen fonksiyon ile aynı işlevi görür. Ancak Microsoft bu fonksiyonun Windows XP Home sürümünde yer aldığını ileri sürüyor.

Öncelikle dosya sisteminizin FAT değil NTFS olması gerekir. Gelişmiş güvenlik ayarlarının aktif hale getirilmesi için XP Home işletim sisteminizi Güvenli Mod altında başlatın (Açılış sırasında [F8] tuşuna basılı tutun). Herhangi bir dosya veya klasör üzerine farenin sağ tuşuyla tıklayın, bu koşullar altında

*Güvenlik* sekmesinin XP Pro sürümündeki gibi etkin olduğunu göreceksiniz. Değişiklikleri gerçekleştirdikten sonra sistemi tekrar normal olarak başlatın. Eğer bilgisayarınızda sınırlı sayıda kullanıcıya sahipseniz bu yöntem oldukça kullanışlıdır ve sınırlı kullanıcıların bazı uygulamaları çalıştırmalarını engelleyebilirsiniz. Tek yapmanız gereken sistemi güvenli mod altında tekrar başlatmak, gerekli sınırlamaları gerçekleştirmek ve bilgisayarı baştan başlatmak. Üstelik ayrıntılı ayarlar yapabileceğiniz *Gelişmiş* tuşunu da yine bu pencerede görebilirsiniz.

Sabit diskinizin NTFS dosya sistemine dönüştürülmesi için gerekli bilgileri 40. ipucunda bulabilirsiniz. İşlemler yaklaşık bir saatte tamamlanır.

## 62 Kullanıcı adının Başlat'tan kaldırılması

Windows XP	
ProSüre: 5 dakika	Etki:

**Başlat / Çalıştır** penceresi üzerinden "gpedit.msc" yazıp *Tamam'a* tıklayarak *Grup İlkesi* penceresini açın. *Kullanıcı Yapılandırması / Yönetim Şablonları / "Başlat Menüsü ve Görev Çubuğu"* üzerine tıklayın ve ekranın sağındaki listede *Başlat Menüsü'nden kullanıcı adını kaldır* seçeneğini bulun. Bu kayıt üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayıp *Özellikler'i* seçin. Etkin seçeneği işaretledikten sonra *Tamam'a* tıklayarak değişiklikleri onaylayın.



## 63 Klasör korumasının tekrar açılması

Windows XP	
ProSüre: 4 dakika	Etki:

Windows klasörü ya da Program Files içerisinde yer alan dosyaları görüntülemek istediğinizde, bu dosyaların gizli dosyalar veya sistem dosyaları olduğunu belirten saçma uyarı mesajlarıyla mutlaka karşılaşmışsınızdır. Çoğu zaman bu uyarılar profesyonel kullanıcılar için bir baş belasıdır, ancak bilgisayar kullanmaya yeni başlayan tecrübesiz kullanıcılar için hayat kurtarıcı olabilir. Bu ipucunda aşağıda yer alan yöntem ile sistem kayıtları veritabanı yönetim ile sistem kayıtları tekrar nasıl açılacağını göreceksiniz.

Öncelikle *Başlat / Çalıştır / Regedit* komutu ile Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatın. Ardından *HKEY\_CURRENT\_USER \ Software \ Microsoft \ Windows \ CurrentVersion \ Explorer \ WebView \ BarricadedFolders* anahtarına ulaşın. Ekranın sağındaki alanda tekrar korumalarını etkinleştirebileceğiniz klasörleri görebilirsiniz. Değiştirmek istediğiniz değerlerden biri üzerine sağ tuşla tıklayın, *Değiştir* komutunu seçin ve değeri 1 olarak değiştirin. Değişiklik-

lerin uygulanması için bilgisayarınızı baştan başlatmanız gerekir.

## 64 Kayıt defterinin uzaktan düzenlenmesi

Windows XP	
ProSüre: 4 dakika	Etki:

Windows XP çalıştırılabilir bir hizmet yardımıyla kayıt defterinin uzaktan düzenlenebilmesine imkan tanır. Oldukça önemli bu güvenlik deliğini kapamak için yapmanız gerekenleri adım adım aşağıda bulabilirsiniz:

- 1 *Başlat* menüsü üzerinden *Denetim Masası'nı* açın.
- 2 *Yönetimsel Araçlar'ı* seçin.
- 3 Ekranın sağında *Ağ kaydına bağlan* hizmetini bulun.
- 4 Kayıt üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayın ve *Özellikler'i* seçin.
- 5 Başlangıç türü alanından *Devre Dışı* seçeneğini işaretleyin.
- 6 Bilgisayarınızı baştan başlatın ve 1 ile

4. adımlar arasını tekrarlayın.

Artık hizmetin çalışmadığını görebilirsiniz.

## 65 Oturumu kapat seçeneğinin kapatılması

Windows XP	
ProSüre: 3 dakika	Etki:

Öncelikle *Başlat / Çalıştır / Regedit* komutu ile Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatın. Ardından *HKEY\_CURRENT\_USER \ SOFTWARE \ Microsoft \ Windows \ CurrentVersion \ Policies \ Explorer* anahtarını bulun. "StartMenuLogoff" adında bir DWORD değeri oluşturun. Ardından bu değere 1 verisini girin ve bilgisayarınızı baştan başlatın. Artık *Başlat* menüsü üzerinde *Oturumu Kapat* seçeneğinin yer almadığını göreceksiniz. Böylelikle kullanıcıların farklı tanımlarla oturum açma girişimleri de engellenmiş olacaktır.

## Daha Verimli ve Rahat Çalışın

Windows ile hızlı çalışmak sözkonusu olduğunda kullanım ve menü genişletmeleri ile ilgili ipuçları, sistemdeki ince ayarlardan daha çok işe yarar.

## 66 Gezgin altında AVI dosyalarının yarattığı sorun

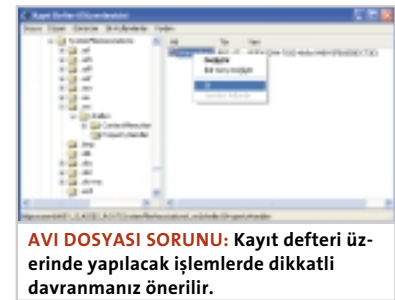
Windows XP	
ProSüre: 5 dakika	Etki:

Windows'un AVI dosyalarının okunması sırasında gerçekten önemli sorunlarla karşılaştığını görebilirsiniz. Windows Gezgin'i'nde herhangi bir AVI dosyasına tıkladığınızda boyutun ve uzunluğun belirlenmesi için tüm dosyanın okunmasını gerektirir (Özellikler penceresinde). Ancak Windows altındaki gerçek sorun yarıda kesilmiş ve tamamı indirilmemiş AVI dosyalarında görülür, çünkü bu dosyaların bilgi verileri eksiktir. Bu durumda Windows tüm AVI dosyasını tarayarak gerekli bilgilerin toplanmasını sağlar, ancak bu işlemler 100% işlemci kullanımını gerektirir.

Performans düşüşüne yol açan bu sorunun çözümü için öncelikle Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatın. *HKEY\_CLASSES\_ROOT \ SystemFileAssociations \ .avi \ shellex \ PropertyHandler* anahtarını bulun.

"{87D62D94-71B3-4b9a-9489-5FE6850DC73E}" biçiminde görülen

varsayılan değeri silin. Ancak bu işlemin ardından kazanılacak sistem kaynaklarının karşılığında bir AVI dosyasının *Özellikler* penceresinde artık uzunluk, boyut ve bitrate gibi verileri bulamayacağınızı unutmayın. Ancak kuşkusuz tüm bu katlandığınız zahmete değecektir.



## 67 IE'da komut dizisi hata ayıklamasının kapatılması

Windows XP	
ProSüre: 4 dakika	Etki:

İnternette sörf yaparken Internet Explorer'ın karşılaştığı hatalı pencerelerde her seferinde size bir soru yönelterek hata ayıklanması işlemi gerektirmesi sizce de

## 100 İpucu

çok sıkıcı ve gereksiz değil mi? Siz de aynı görüşteyseniz bu fonksiyonu kapatmanın oldukça kolay bir yolu var:

Internet Explorer'ı başlatın. Araçlar menüsünden *Internet Seçenekleri*'ni seçin. *Gelişmiş* sekmesine geçin. *Ayarlar* listesinde *Tarama* alt başlığı altında *Komut dizisi hata ayıklamasını devreden çıkart* seçeneğini işaretleyin. Artık Debug'sız sörfün tadını çıkarabilirsiniz.

## 68 Aramada ZIP dosyalarının devre dışı bırakılması

Windows XP



Eğer sabit diskinizde çok sayıda sıkıştırılmış dosya bulunuyorsa Windows XP arama işlemi sırasında büyük oranda yavaşlar. Arama sonuçlarının görüntülenmesini hızlandırmak için bu dosyalara göz atılmasını engelleyebilirsiniz. Başlat üzerinden *Çalıştır*'a tıklayarak aşağıdaki komutları yazın:

```
regsvr32 c:\winnt\system32\zipfldr.dll /u veya
```

```
regsvr32 c:\windows\system32\zipfldr.dll /u
```

(Eğer Windows klasöründe kayıtlı ise) Bu fonksiyonu tekrar açmak için ise:

```
regsvr32 c:\winnt\system32\zipfldr.dll veya
```

```
regsvr32 c:\windows\system32\zipfldr.dll
```

(Eğer Windows klasöründe kayıtlı ise)

## 69 Grup İlkesi düzenleyicisi ile gizli ayarlara erişim

Windows XP



Windows XP, sistem yöneticilerine önemli imkanlar sağlayarak çok sayıda Windows özelliğinin değiştirilmesini sağlayan bir program içerir: Grup İlkesi Düzenleyicisi. Programı başlatmak için aşağıdaki yolu izleyebilirsiniz:

*Başlat* menüsü üzerinden *Çalıştır*'ı seçin ve *Aç* satırına "gpedit.msc" yazın. *Tamam*'a tıklayın. *Grup İlkesi* penceresi ekrana gelir.

Ekranın solundaki listeden istediğiniz kayıt üzerine tıklayarak sistem kayıt veritabanının ayrıntılarıyla uğraşmadan

Windows XP'nin birçok gizli özelliğine erişebilirsiniz.

Örneğin: En az parola geçerlilik süresi, hesap kilitleme süresi, ayrıntılı kullanıcı hakları ataması işlemleri, oturum açma saatlerinin belirlenmesi ve daha birçok önemli özellik...

Hatta gpedit.msc uygulaması için masaüstüne bir kısayol oluşturabilirsiniz.

## 70 Programlara öncelik atayarak konforlu çalışma

Windows XP



Gerçek hayatta başarının sırrı önceliklerin düzenli bir biçimde belirlenmesinde gizlidir. Bilgisayar dünyası da her ne kadar gevşek görünse de aslında gerçek hayattan pek farklı sayılmaz. Windows, düzenli bir hiyerarşi ile kontrol edilen ve Öncelik Sistemi olarak bilinen yapıya dayanır. Bir programın önceliği artırıldığında, görev yöneticisi sisteme uyarıda bulunarak bu programa daha çok dikkat edilmesini ve RAM bellek ile beslenmesini, sistem önbelleğinin programın çalışması için optimize edilmesini sağlar. Şimdi öncelikler dünyasını hızlıca gözden geçirelim:

Görev çubuğuna sağ tuşa tıklayın ve açılan menüden *Görev Yöneticisi*'ni seçin. *İşlemler* sekmesinde hızlandırmak istediğiniz programı seçin. Program üzerine sağ tuşa tıklayın ve *Öncelik Ata / Yüksek* üzerine tıklayın.

Artık bu program çok daha hızlı ve verimli çalışır. Dikkat: Uygulamanın öncelik zamanını *Gerçek Zamanda* olarak



**ÖNCELİKLİ UYGULAMALAR:** Görev yöneticisi uygulamalara daha fazla kaynak ayrılmasını sağlayabilir.

değiştirmeniz, çok fazla bellek kapasitesine ihtiyaç duyulacağı için tavsiye edilmez. Ayrıca sistem önceliği her zaman *Yüksekkalamaz*, çünkü değerler sadece mevcut oturum için geçerlidir. Yani bilgisayarınız baştan başlatıldığında tüm öncelikler varsayılan değere (genelde Normal) geri alınır.

## 71 MFT Fragmentasyonu

Windows XP



Windows XP ya da 2000 kurulu bilgisayarınıza tüm yazılımları kurduktan ve dosyalarınızı kopyaladıktan sonra komut satırında:

```
FOR /L %f in (1,1,10000) do md %f yazın ve [Enter] basın.
```

Ardından (Root klasörde (C:\) olmak şartıyla):

```
FOR /L %f in (1,1,50000) do echo Hey > %f yazın ve [Enter] basın.
```

Bu işlemler üzerinde değişiklikler yapabileceğiniz 10000 klasör ve 50000 dosyanın oluşturulmasını sağlar. Ve MFT boyutunun azalması sağlanır. Diskteper yazılımının demo sürümünü indirin. Bir defa MFT defrag işlemini çalıştırın ve ardından bu dosyaları ve klasörleri sildikten sonra artık bu fonksiyona ihtiyacınız olmayacak.

## 72 Hazırda Beklet'in kapatılması

Windows XP



Eğer *Hazırda Beklet* fonksiyonunu kullanmayan masaüstü bir bilgisayar kullanıcısı iseniz sabit diskinizde boş yere harcanan megabyte'larca alandan bellek olarak yararlanabilirsiniz. Bunun için



**HAZIRDA BEKLET:** Masaüstü PC'ler için oldukça gereksiz bu fonksiyon sabit diskin israfına neden olur.



Denetim Masası üzerinden *Güç Seçenekleri* simgesine tıklayın ve *Hazırda Beklet* sekmesine geçin. *Hazırda bekletmeyi etkinleştir* seçeneğini kapatın ve *Tamam'a* tıklayın.

## 73 "Disk azaldı" mesajlarına son

Windows XP	
ProSüre:	Etki:
4 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatın ve HKEY\_CURRENT\_USER \ Software \ Microsoft\Windows \ CurrentVersion \ Policies \ Explorer \ anahtarını bulun. Eğer ekranın sağındaki kayıtlar arasında "NoLowDiskSpaceChecks" değeri bulunmuyorsa DWORD değeri olarak oluşturun ve bu anahtarın değerini 1 ile değiştirin. Ardından bilgisayarınızı başlatın.

## 74 Sabit disk belleği

Windows XP	
ProSüre:	Etki:
5 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Eski günlerin güvenilir çözümleri arasında yer alan ramdisk'leri hatırlarsınız? Bu fonksiyonu 9x çekirdeğine uygulamak oldukça kolay. Ancak peki XP'de çözüm nasıl bulunur? Örneğin eğer sürekli temp klasörünü ramdrive'a yönlendirebilirsiniz. Ya da bunlar yerine bilgisayarın baştan başlatılması sırasında silinmesini istediğiniz önemli klasörlerin veya dosyaların (örneğin Office uygulamalarının oluşturduğu ~\*.tmp dosyaları) bu klasöre kaydedilmesini sağlayabilirsiniz. Aklınıza farklı alternatiflerin geldiğine eminiz.

Öncelikle aşağıdaki adresten ilgili programı bilgisayarınıza indirin: <http://support.microsoft.com/default.aspx?scid=kb;en-us;Q257405&SD=MSKB&>

Programı yeni donanım olarak göstererek *Donanım Ekle* sihirbazı üzerinden kurulumunu sağlayın.

Ardından aşağıdaki anahtar değerlerini değiştirin.

HKEY\_LOCAL\_MACHINE \ SYSTEM \ CurrentControlSet \ Services \ Ramdisk \ Parameters altında yer alan DiskSize değerini 01F00000 (32505856) olarak değiştirin.

HKEY\_LOCAL\_MACHINE \ SYSTEM \

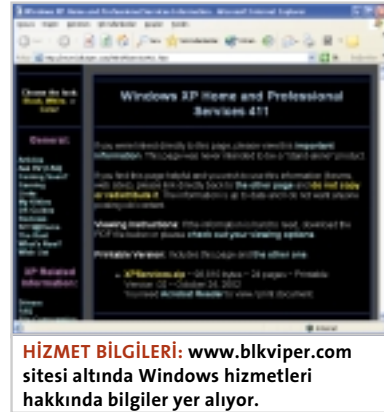
CurrentControlSet \ Services \ Fastfat altında Start değerini 4(disabled) değerinden 1 (system) değerine değiştirin. Değişiklikleri tamamladıktan sonra bilgisayarınızı baştan başlatın. Ancak ne yazık ki yeni oluşturulan sürücünün boyutu en fazla 32 MB olacaktır.

## 75 Hizmet bilgileri ve önemli ayarların gerçekleştirilmesi

Windows XP	
ProSüre:	Etki:
4 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Bilgisayarınızda bulunan 89 hizmetten 36'sının standart ayarlar altında otomatik olarak başlatıldıklarını, ancak bunlardan sadece 5'ine ihtiyaç duyulduğunu biliyor muydunuz? Gereksiz hizmetlerin kapatılması bilgisayarınızın performansında harika bir iyileşme sağlayacaktır.

XP servisleriyle ilgili açıklamaları ve ayrıntılı bilgiyi [www.blkviper.com/WinXP/service411.htm](http://www.blkviper.com/WinXP/service411.htm) adresinde veya eCHIP: XPservices koduyla eCHIP'te bulabilirsiniz. Ayrıca internet gateway veya oyun sistemleri için en ideal sistem ayarlarını yine [www.blkviper.com/WinXP/servicecfg.htm](http://www.blkviper.com/WinXP/servicecfg.htm) adresinde bulabilirsiniz.



**HİZMET BİLGİLERİ:** [www.blkviper.com](http://www.blkviper.com) sitesini altındaki Windows hizmetleri hakkında bilgiler yer alıyor.

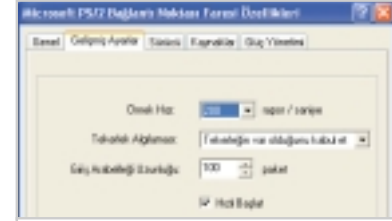
## 76 Yumuşak fare hareketleri

Windows XP	
ProSüre:	Etki:
5 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Eğer PS/2 fare kullanıyorsanız aşağıdaki değişiklik özellikle daha iyi oyun performansı için yumuşak fare hareketlerinin gerçekleştirilmesini sağlar.

Denetim Masası üzerinden *Sistem'e* tıklayarak *Donanım* sekmesine geçin ve *Aygıt Yöneticisi* tuşuna tıklayın. *Fare ve diğer işaret aygıtları* kaydını bulun. Yanındaki artı simgesine tıklayarak fare ay-

gıtının görüntülenmesini sağlayın ve üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayarak *Özellikler'i* seçin. *Gelişmiş Ayarlar* sekmesine geçin. *Örnekleme Hızı'nı* 200 rapor/saniye olarak değiştirin.



**HASSAS FARE:** Kısa bir değişiklik ile fareyi daha performanslı hale getirebilirsiniz.

## 77 Gücün kesilmesi ve sistemin kapatılması

Windows XP	
ProSüre:	Etki:
4 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Çoğu kullanıcı *Başlat* menüsü üzerinden *Bilgisayarı Kapat* üzerine tıklamasına rağmen sistemin gerektiği gibi kapatılmamasından şikayetçidir. Bunun nedeni ise oldukça basit: Aktif hale getirilmeyen APM fonksiyonu. Bu fonksiyonu açmak için *Bilgisayarım* üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayın, *Özellikler'i* ve *Aygıt Yöneticisi'ni* seçin.

Görünüm menüsü üzerinden *Gizli aygıtları göster* seçeneğine tıklayın.

Üzerinde kırmızı bir çarpı simgesi yer alan *NT ATM / Legacy Interface mode* seçeneğini göreceksiniz. Bu kayıt üzerine çift tıklayın ve açılan pencerenin altındaki *Aygıt kullanımı* listesinden *Bu aygıtı kullan (etkinleştir)*'i seçin. Artık bilgisayarınız tam anlamıyla kapatılabilir.

Not: Eğer donanımlar arasında *NT ATM / Legacy Interface mode* yer almıyorsa bu ipucu sisteminizde çalışmaz.

## 78 Ayrıntılı görünüm penceresinin hızlandırılması

Windows XP	
ProSüre:	Etki:
4 dakika	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Windows Gezgini penceresinin *Ayrıntılar* görünüm ayarlarıyla görüntülenmesini tercih ediyorsanız işte size öz niteliklerin görüntülenme hızını iki katına çıkarak bir ipucu:

Windows Gezgini'nde dosyaların listelenmesi sırasında *Görünüm* menüsü üzerinden *Ayrıntılar'a* tıklayarak her dosyanın ek özelliklerinin görüntülen-

## 100 İpucu

mesi sağlanır. Bu dosyalardan bazılarında ait bilgiler klasör üzerine tıklandığında tekrar görüntülenmek üzere okunacağından yavaşlamaya neden olur. Hatta MP3 veya AVI gibi çoklu ortam dosyalarının depolandığı geniş boyutlu klasörlerde, Windows Gezgini'nin tüm dosyalardan gerekli bilgileri alıp çıkarması çok uzun zaman alabilir. Aşağıdaki yöntemi uygulayarak istenmeyen özelliklerin kapatılmasını ve dosyaların görüntülenmesi sırasında hız artışı sağlayabilirsiniz:

Windows Gezgini'ni başlatın. Düzenlemek istediğiniz klasöre geçin. *Görünüm* menüsü üzerinden *Ayrıntılar*'a tıklayın. Listelenen dosyaların hemen üzerindeki dosya özelliklerinin görüntülediği çubuk üzerine faremin sağ tuşuyla tıklayın. Görüntülenebilecek niteliklerin bir listesi ekrana gelir. İstenmeyen veya gerek duyulmayan özelliklerin önündeki işaretleri kaldırarak kapatılmasını sağlayın. Aynı şekilde mutlaka görüntülenmesini istediğiniz diğer ek özellikleri de açabilirsiniz.

## 79 Pentium 2PC'nizin %50 hızlandırılması

Windows XP	ProSüre:	Etki:
5 dakika		

Pentium 3 işlemcili bir bilgisayardan daha yavaş bir PC üzerinde Windows XP işlemlerini hızlı bir biçimde gerçekleştirebileceğinizi söyleseler inanır mısınız? Tabii ki hayır! Ancak aşağıdaki ipucu sayesinde, Pentium 2 işlemcili bir sistemi bile mümkün olan en ideal konuma getirebilirsiniz. Sistemin gerçek düşmanı Windows Media Player uygulamasıdır. Her ne kadar renkli ve gösterişli yapısıyla vazgeçilmez bir araç gibi görünse de, işlemci gücünün israfına neden olur. Bunun en temel nedeni ise dış görünüş ve görsel öğelerdir. Bu nedenle sistemde sadece Media Player çalışırken bile Görev Yöneticisi'ni açtığınızda *Performans* sekmesi altında Media Player'ın, işlemci gücünün %50'sini harcadığını görebilirsiniz. Oysa görsel öğeler ve dış görünüm kapatıldığında, bu oran sadece %2-3'e kadar düşecek ve diğer uygulamaların çalışmasına olanak tanıyacak kadar işlemci gücü kalacaktır. Şimdi bu fonksiyonun nasıl kapatılacağını görelim:

Öncelikle Media Player'ı başlatın. Pencerenin solundaki alanda *Şimdi Çalışmıyor*'un seçili olduğundan emin olun.

Görünüm menüsünde *Şimdi Çalışmıyor Araçları* üzerine gelin ve açılan listeden *Görsel öğeyi görüntüle* seçeneğini devre dışı bırakın.

## 80 Kalitesiz görüntü ve grafiklere son

Windows 2000	ProSüre:	Etki:
5 dakika		

Birçok kullanıcı 3D oyunlarda ve 3dmark altında düşük kalitede grafiklerden şikayetçi. Üstelik CPU kullanım oranının çok yüksek olmasına rağmen. Bu gibi durumlarda CPU yük durumu üç, beş saniyelik aralıklarla %1-2'den %10-12 değerine (idle) kadar yükselebilir. Ancak bu sorunun cevabını düşük performanslı donanımlarda veya eski sürücülerde aramayın. Eğer Lan bağlantısına sahipseniz ve benzer problemlerle karşılaşıyorsanız aşağıda anlatılan yöntemi uygulayın:

Bilgisayarım simgesi üzerine sağ tuşla tıklayın ve açılan menüden *Yönet*'i seçin. Ekranın solundaki alanda *Aygıt Yöneticisi*'ni seçin. *Ağ Bağdaştırıcıları* altında ağ kartınız üzerine çift tıklayın ve *Gelişmiş* sekmesine geçin. *Bağlantı türü* alanında ağ kartınızın değerini el ile belirleyin (Otomatik değeri dışında). Ardından bilgisayarınızı baştan başlatın.

Sisteminizde 3D oyunlarda grafiklerin tamamen ortadan kalktığını göreceksiniz.

## 81 XP'de düşen oyun performansının artırılması

Windows XP	ProSüre:	Etki:
4 dakika		

Windows XP'ye geçtiğinizden bu yana oyunlarda performansın çok kötü olduğunu mu düşünüyorsunuz? CPU kullanım oranı %12 civarında görülüyor, grafikler çok kötü, ses kalitesi düşük, hatta DVD oynatılırken bile sistem neredeyse tüm gücünü harcıyor. 80. ipucunu da uyguladınız ancak hiçbir değişiklik görülmedi. Eğer sisteminizde bir ZIP sürücüsü bulunuyorsa ve bu tür bir sorunla başınız dertte ise çözümü çok basit:

Bilgisayarım simgesi üzerine sağ tuşla tıklayıp *Yönet*'i seçin. *Aygıt Yöneticisi*'ne geçin. *Disk sürücüler*'i altında yer alan ZIP sürücüsü üzerine çift tıklayın. Bu kayıt *IMG VP01* veya benzeri bir bi-

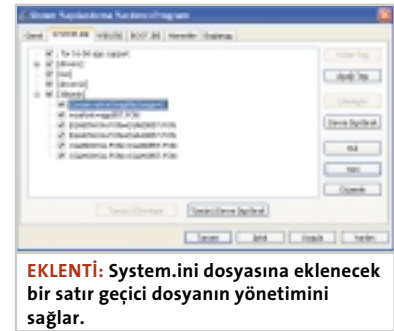
çimde görülebilir. Ancak sabit diskinizi seçmemeye dikkat edin. Ardından bu aygıtı devre dışı bırakın. ZIP sürücünüze ihtiyaç duyduğunuz zaman aynı işlemin tersini gerçekleştirerek tekrar kullanılabilir hale getirebilirsiniz. Windows XP sisteminizin birden hızlandığını göreceksiniz.

## 82 Geçici dosya oluşturulması

Windows XP	ProSüre:	Etki:
42 dakika		

256 MB veya daha fazla bellek kapasitesine sahip kullanıcılar; bu ipucu Windows altında ve oyunlarda veriminizi artıracak. Uygulanacak işlemler sonucunda Windows gerçekten kullanılabilir bellek kapasitesi çok düşük olana dek geçici dosyanın oluşturulmasını engelleyecektir. *Başlat / Çalıştır* penceresi üzerinden *msconfig.exe* yazarak Sistem Yapılandırma Yardımcı Programı'ni başlatın. *SYSTEM.INI* sekmesi altında *386enh* kaydının hemen altına *ConservativeSwapfileUsage=1* değerini girin.

Windows'unuzu baştan başlattığınızda oyunlardaki performans artışı hissedeceksiniz.

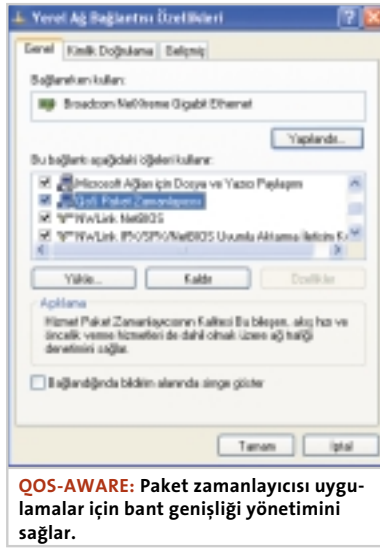


**EKLENTİ:** System.ini dosyasına eklenecek bir satır geçici dosyanın yönetimini sağlar.

## 83 QoS-aware'ler için bant genişliği ayarı

Windows XP	ProSüre:	Etki:
6 dakika		

Windows XP'de trafik akışı Quality of Service (QoS) Resource Reservation Protocol (RSVP) kullanılarak ideal biçimde şekillendirilir. Ancak uygulamaların bahsedilen bu QoS API avantajlarından faydalanabilecek şekilde geliştirilmiş olmaları gerekir. Programlardan gelen ve QoS-aware olmayan trafik, doğrudan TCI olarak adlandırılan farklı bir API'ye yönlendirilir. Bu programların QoS API'den farklı olarak bant genişliği



in için savaşmaları gerekir, çünkü bant genişliği rezervasyonu bulunmaz. Eğer çok sayıda QoS-aware program kullanıyor ve programlara ayrılan bant genişliği oranlarını değiştirmek istiyorsanız, aşağıdaki önerilerimizi okuyun:

Öncelikle Administrator olarak oturum açtığınızdan emin olun. Administrator haklarına sahip farklı bir kullanıcı kabul edilmeyecektir. Administrator olarak oturum açmak için:

**Başlat / Oturumu Kapat / Oturumu Kapat** üzerine tıklayın. Oturum açma ekranında [Ctrl] + [Alt] + [Del] tuşlarına basın. Kullanıcı adı alanına "Administrator" yazın, parolanızı girin ve **Tamam**'a tıklayın. **Başlat** menüsü üzerinden **Çalıştır**'a tıklayın. Aç satırına "gpedit.msc" yazın ve **Tamam**'a tıklayın. **Grup İlkesi** penceresi ekrana geldiğinde **Bilgisayar Yapılandırması / Yönetim Şablonları / Ağ** üzerinden **QoS Paket Zamanlayıcısı**'ni işaretleyin. Ekranın sağındaki alanda **Ayrılabilir bant genişliğini sınırla** seçeneği üzerine çift tıklayın. Ayar sekmesinde **Etkin** seçeneğini işaretleyin. Bant genişliği sınırı (%) alanında QoS-aware uygulamalara rezerve etmek istediğiniz oranı girin. **Tamam**'a tıklayın ve **Grup İlkesi** penceresini kapatın.

**Başlat / Bilgisayarım / Ağ Bağlantıları / Ağ bağlantılarını görüntüle** seçeneği üzerine tıklayın. Açılan listeden ağ bağlantınız üzerine sağ tuşla tıklayın ve **Özellikler**'i seçin. **Genel** sekmesi altında QoS Paket Zamanlayıcısı'nın aktif olduğundan emin olun. Bilgisayarınızı baştan başlattığınızda tüm işlemler onaylanır. Böylelikle QoS-aware bir uygulama

başlatıldığında ihtiyaç duyulan miktarda bant genişliği ayrılarak, QoS-aware olmayan uygulamaların etkisi engellenir. QoS-aware uygulama kapatıldığında ve ağ bağlantısı kesildiğinde ise bant genişliği tekrar boş kalır. Bu işlem, PATH ve RESV tazeleme komutlarıyla gerçekleştirilir. Bu komutlar görülmediğinde veri akışı durdurulur ve bant genişliği rezervasyonu iptal edilir.

## 84 Bellek performansının artırılması

Windows XP

ProSüre: 5 dakika

Etki:

Bu ipucu sayesinde sistem belleğine ince ayar gerçekleştirilebilirsiniz. Ancak en az 256 MB belleğe ihtiyaç duyuluyor. Öncelikle (**Başlat / Çalıştır** üzerinden "regedit" komutunu çalıştırarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatın ve HKEY\_LOCAL\_MACHINE \ SYSTEM \ CurrentControlSet \ Control \ Session Manager \ Memory Management anahtarına ulaşın.

1 **DisablePagingExecutive** üzerine çift tıklayın ve ondalık tabanında 1 verisini girin. Bu ayar XP'nin sabit diske başvurmak yerine verileri bellekten okumasını sağlar.

2 **LargeSystemCache** üzerine çift tıklayın ve ondalık tabanında 1 verisini girin. Bu ayar XP'nin çekirdeğini bellek üzerinde çalıştırarak performans artışı sağlar.

3 Yeni bir DWORD değeri oluşturun ve "IOPageLockLimit" olarak adlandırın. Değer üzerine çift tıklayarak değer verisini ondalık sistemde değiştirin: 128 MB bellek için 4000, 256 MB bellek için 10000 ve 512 MB'dan daha yüksek belleğe sahipseniz 40000 değerini girin. Bu ayar disk bellekleme hızını artırır. Bilgisayarınızı yeniden başlattığınızda sisteminizin adeta uçtuğunu göreceksiniz.

## 85 Temayı açılış ekranından seçin

Windows XP

ProSüre: 4 dakika

Etki:

Bu ipucu, bilgisayarın açılış ekranı görüldüğünde hangi renk seçimlerinin varsayılan tema olarak görüntüleneceğine karar vermenizi sağlıyor. Standart olarak sadece bir tema bulunduğu için şimdilik sadece bu tema için renk ayarlarını değiştirebilirsiniz. Ancak tabii ki

Windows sistem kayıtlarında aynı alanda daha fazla tema oluşturulduğunda farklı renk şablonlarının yaratılması da mümkün olacaktır.

Her zamanki gibi, öncelikle Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatın. Ardından HKEY\_USERS \ .DEFAULT \ Software \ Microsoft \ Windows \ CurrentVersion \ ThemeManager anahtarını bulun. Ardından **NormalColor** verisi üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayın ve **Değiştir** komutunu seçin. **NormalColor** değer verisini **Metallic** olarak değiştirin. **Tamam**'a tıklayın ve Kayıt Defteri Düzenleyicisi penceresini kapatın. Bilgisayarınızı baştan başlatın.

**Not:** Açılışta eski renk stiline geri dönmek için **Metallic** değerini tekrar **NormalColor** olarak değiştirmeniz yeterli olacaktır. Yeni temalar yayınlandığında **DllName** anahtarında yer alan veriyi değiştirerek farklı temalara geçiş yapabilirsiniz.

## 86 Internet Explorer'in başlatılması

Windows XP

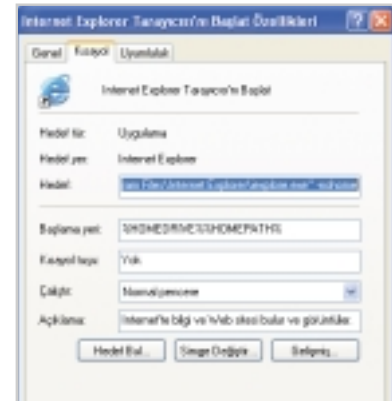
ProSüre: 4 dakika

Etki:

Internet Explorer kısayolunu değiştirerek hedef satırının sonuna -nohome parametresini ekleyin. Örneğin:

"C:\Program Files\Internet Explorer\IEXPLORE.EXE" -nohome

Bu ayar Internet Explorer'ın mümkün olan en yüksek hızda ekrana getirilmesini sağlar, çünkü uygulamanın çalıştırılması sırasında hiçbir web sayfası görüntülenmez. IE başlatıldıktan sonra ana sayfaya gitmek istiyorsanız, **Giriş** tuşuna tıklamanız yeterli olacaktır.



**HIZLI IE AÇILIŞI:** Kısayolun sonuna eklenecek kısa bir parametre IE açılışını hızlandırır.

100 İpucu

## 87 Temalar için Window Blinds XP

Windows XP

ProSüre:  
5 dakika

Etki:



Windows Blinds XP, Windows XP işletim sistemine entegre edilmiş bir biçimde kullanıma sunulur. Microsoft ve Stardock firmaları bir işbirliğine girerek Microsoft'un Windows XP işletim sistemi altında bu teknolojiye yararlanmasına imkan sağlamıştır. Windows Blinds XP'nin kurulumu ile *Görüntü Özellikleri* altında bilgisayarına uygulayabileceğiniz birçok ek tema aktif hale gelir. Hatta daha da iyisi, 1000'in üzerinde farklı temadan birini indirebilir veya SDK'ları kullanarak kendi temanızı kolay bir biçimde oluşturabilirsiniz. Görünüm ayarlarınızı değiştirmek için öncelikle Windows Blinds XP (eCHIP Code: WinBlindXP) uygulamasını kurun. Daha fazla tema için <http://www.wincustomize.com/index.asp> sayfasını ziyaret edebilir ve sol taraftaki menü üzerinden WindowsBlinds'ı seçerek temalarınızı indirebilirsiniz.



**WINDOWS BLINDS XP: Temalar için yardımcı Blinds XP aracı farklı temalara erişimini sağlar.**

## 88 EZ-BIOS ve XP

Windows XP

ProSüre:  
3 dakika

Etki:



Bazı anakartlarda BIOS, sabit diskiniz için gerekli ayarların yapılması sırasında kısıtlayıcıdır. Örneğin "multi sector transfers" ve "Logical block addressing" gibi her iki ayar da tüm Windows sürümleri altında sabit disklerin genel performansını artırır. Bu sorunun üstesinden gelmek ve ayarları aktif hale getirebilmek için Maxtor veya Western Digital firmalarının web sitelerinde bulabileceğiniz (adresler aşağıda) basit boot yazılımını kurmanız gerekir:

<http://www.maxtor.com/en/support/downloads/maxblast3.htm>  
<http://support.wdc.com/download/index.asp#dlgttools>

The Maxtor Maxblast 3 açılış disketi, EZ-BIOS ayarları üzerinde daha üstün kullanılabilirlik sağlar. Örneğin aşağıda Maxblast ile EZ-BIOS kurulumunun adım adım uygulamasını bulabilirsiniz:

- 1 A: sürücüsüne sistem açılış disketini yerleştirin ve bilgisayarı baştan başlatın.
- 2 Sorumlulukları kabul etmenizi gerektiren metinler ekrana geldiğinde [Enter] tuşuna basarak işlemleri onaylayın.
- 3 Ana menüden (Main Menu) *Advanced Options* seçeneğini seçin ve [Enter] tuşuna basın.
- 4 *Gelişmiş ayarlar* (Advanced Options) alt menüsü ekrana gelir.
- 5 EZ-BIOS'un kurulumunun ardından XP başlatıldığında yeni donanımı tanıtır ve sabit diskleriniz için gerekli ATA sürücülerinin kurulumunu sağlar. Bilgisayarınızı baştan başlattığınızda artık daha hızlı çalışan bir sisteme sahipsiniz.

## 89 Yarı saydam seçim dikdörtgeni hatası

Windows XP

ProSüre:  
3 dakika

Etki:



Aşağıda çözümü anlatılan sorun, nedeni tam olarak anlaşılmayan bir sebepten ötürü bazı sistemlerde görülebilir ve klasör içerisinde dosya ya da klasörleri fare ile seçtiğinizde oluşan mavi saydam dikdörtgen giderek yavaşlar. Bu sorunu gidermek yapmanız gereken işlem oldukça basit:

Bilgisayarım simgesi üzerine sağ tuşla tıklayın ve *Özellikler*'i seçin. *Gelişmiş* sekmesine geçin, *Performans ayarları* altında *Ayarlar* üzerine tıklayın. *Görsel Efektler* sekmesinde *Yarı saydam seçim dikdörtgeni göster* seçeneğini devre dışı bırakın ve *Uygula*'ya tıklayın. Ardından aynı seçeneği tekrar işaretleyin ve *Tamam*'a tıklayarak pencereyi kapatın. Artık klasörde seçim dikdörtgeni gecikmelere neden olmayacaktır.

## 90 ADSL/kablo modem kesinti sorunları

Windows XP

ProSüre:  
4 dakika

Etki:



USB modeller başta olmak üzere bazı ADSL ve kablo modemlerde bağlantının

birkaç saat içinde kesilmesi sorunuyla karşılaşılabilir. Bu sorunu çözmenin iki yolu var:

1 *Hazırda Beklet*'i devre dışı bırakın: Masaüstüne sağ tuşla tıklayın ve *Özellikler*'i seçin. *Ekrana Koruyucu* sekmesine geçin. *Mönitör gücü* alanında *Güç* tuşuna tıklayın. *Hazırda Beklet* sekmesine geçin ve *Hazırda bekletmeyi etkinleştir* seçeneğini devre dışı bırakın.

2 *Windows Messenger*'i devre dışı bırakın:

*Başlat / Çalıştır* üzerinden "gpedit.msc" komutu ile *Grup İlkesi* uygulamasını başlatın.

*Bilgisayar Yapılandırması / Yönetim Şablonları / Windows Bileşenleri* üzerinden *Windows Messenger*'a tıklayın. Pencerenin sağındaki alanda *Windows Messenger çalıştırılmasını* seçeneği üzerine sağ tuşla tıklayın *Özellikler*'i seçin. *Ayar* sekmesinde *Etkin* seçeneğini işaretleyin ve *Tamam*'a tıklayarak değişiklikleri onaylayın.

Sorunun giderildiğini göreceksiniz.

## 91 SP1 ile gelen AVI dosyası görüntüleme sorunu

Windows XP

ProSüre:  
4 dakika

Etki:



Windows XP Service Pack 1 güncellemelerini sisteminize yüklediniz ve bu işlemin ardından avi dosyalarının görüntülenmesi sırasında %100 CPU kullanımına neden olduğunu ve sistemin neredeyse tıkanmak üzere olduğunu gördünüz. Bu ipucu sayesinde Windows XP ve XP! Güncellemesi yapılan sürümlerde sorunun giderilmesini sağlayabilirsiniz.

Kayıt Defteri Düzenleyicisi altında HKEY\_LOCAL\_MACHINE \ SOFTWARE \ Classes \ CLSID \ {87D62D94-71B3-4b9a-9489-5FE6850DC73E} \ InProcServer32 anahtarını silin. Bu anahtarın silinmesi çoklu ortam dosyalarının oynatılmasını veya dosya özelliklerini ya da küçük görüntülerinin görüntülenmesini engellemez.

## 92 Profesyoneller için masaüstü yöneticisi

Windows XP

ProSüre:  
3 dakika

Etki:



Desktop Manager aracı çok sayıda masaüstü oluşturarak masaüstü alanı kazanmanızı ve daha düzenli bir çalışma orta-





**MASAÜSTÜ YÖNETİCİSİ:** Desktop Manager'ı çok pencerede çalışanların işlerini kolaylaştıracak.

mının oluşturulmasını sağlıyor.

Öncelikle Microsoft'un web sitesi üzerinde ücretsiz olarak sunulan XP PowerToys'un "eCHIP Code: PowerToys" sisteminde kurulması gerekir (<http://www.microsoft.com/windowsxp/pro/downloads/power-toys.asp>).

Kurulumun tamamlanmasının ardından araç çubuğuna sağ tuşla tıklayın. Açılan menüde *Araç Çubukları* altından *Desktop Manager* fonksiyonunu aktif hale getirin.

Artık dört yeni masaüstü görebilirsiniz. Ancak Linux'un bir özelliğini hatırlatacak olan *Shared Desktops* seçeneğini kullanmamanızı öneririz. Bu fonksiyonu kapatmak için ekranın sağ alt köşesinde MSVDM tanıtımının hemen yanındaki yeşil Windows simgesine farenin sağ tuşuyla tıklayın ve *Shared Desktops* seçeneğini devre dışı bırakın.

Ayrıca simgelerin ekranda görünmesini istemiyorsanız *Show Quick Switch Buttons* seçeneğini kapadıktan sonra [Windows] + [V] tuşu ile önizleme penceresine geçebilirsiniz.

## 93 IE'de adreslerin otomatik tamamlanması

Windows XP	
ProSüre:	Etki:
4 dakika	

Bu ipucu sayesinde Internet Explorer adres çubuğuna yazacağınız adreslerin "www." ön eki ve ".com" son eki ile otomatik olarak tamamlanmasını sağlayabilirsiniz. Böylelikle daha az yazabilir ve web sitelerine daha hızlı erişebilirsiniz.

- 1 Adres çubuğuna web sitesinin adını yazın (Örneğin: Microsoft).
- 2 [Ctrl] + [Enter] tuşlarına basın.
- 3 IE yazılan adresi otomatik olarak "www.microsoft.com" biçimine tamamla ve sayfanın açılmasını sağlar.

Not: Bu ipucu Internet Explorer'ın tüm yeni sürümlerinde çalışır. Ancak sadece www. ve .com eklentilerinin girilmesi için kullanılabilir. Ne yazık ki ".net", ".com.tr" veya ".co.uk" gibi uzantılar otomatik olarak tamamlanamaz.

## 94 XP fare filtresi hatasının giderilmesi

Windows XP	
ProSüre:	Etki:
4 dakika	

Bu ipucu ile Windows XP altında farenin hızlandırılmasını sağlayabilirsiniz. Bu sayede Windows 2000 tipi fare kullanım rahatlığına kavuşulur. Oyun severler ve bu tip hassas fare hareketlerine ihtiyaç duyan kullanıcılar için ideal.

Öncelikle Kayıt Defteri Düzenleyicisi (*Başlat / Çalıştır / regedit.exe*) altında HKEY\_CURRENT\_USER \ Control Panel \ Mouse anahtarına ulaşın. Ekranın sağ yanında yer alan anahtarlar arasından SmoothMouseXCurve üzerine çift tıklayarak değerini aşağıdaki biçimde değiştirin:

00,00,00,00,00,00,00,00,a0,00,00,00,00,00,00,40,\  
01,00,00,00,00,00,00,80,02,00,00,00,00,00,00,05,00,00,00,00

Ardından SmoothMouseYCurve değerini de aşağıdaki biçimde değiştirin: 00,00,00,00,00,00,00,66,a6,02,00,00,00,00,00,cd,4c,\  
05,00,00,00,00,00,a0,99,0a,00,00,00,00,00,03,33,15,00,00,00,00

Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni kapatın ve bilgisayarınızı baştan başlatın.

## 95 32 GB'den büyük FAT32 alanı kullanımı

Windows XP	
ProSüre:	Etki:
6 dakika	

Şimdiye kadar hiç açıklanmamış bir ipucunu su yüzüne çıkarıyoruz. Windows XP altında 32 GB'dan daha büyük disk alanlarının kullanılması aşağıda okuyacağınız yöntem ile artık mümkün. Örneğin 60 GB'lık FAT32 biçimlendirilmiş diskinizi tek parça olarak kullanabilirsiniz.

Öncelikle bir Win98 açılış disketi bulun ve bilgisayarınızı bu açılış disketiyle başlattıktan sonra "Fdisk" komutunu çalıştırın. Disk alanı boyutunu 120GB'a kadar istediğiniz boyutta tanımlayın. Win98 açılış disketiyle bilgisayarı tekrar başlatın ve sürücüyü biçimlendirin. Bu

defa Windows XP kurulum CD'si ile bilgisayarı başlatın ve Windows kurulumunu gerçekleştirin.

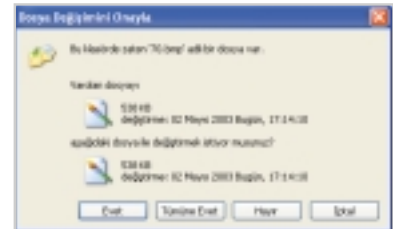
Windows XP kurulumun hangi disk alanı üzerine yapılmasını istediğinizi sorduğunda NTFS önerilerine aldanmayın ve hiçbir değişiklik yapılmadan mevcut disk alanı üzerine kurulumu gerçekleştirecek son seçeneği seçin.

Windows kurulumu sorunsuz olarak tamamlanacak ve NTFS'e ihtiyaç duymadan 32 GB'dan daha büyük disk alanına sahip olabileceksiniz.

## 96 SHIFT + "Hayır" = Tümüne hayır

Windows XP	
ProSüre:	Etki:
4 dakika	

Dosya işlemleri sırasında *Dosya Değişimini Onayla* başlıklı pencerelerle sık sık karşılaşmışsınızdır. Bu tip pencerelerde genelde Evet, Tümüne Evet, Hayır, İptal seçenekleri bulunmasına rağmen *İptal*'in "Tümüne Hayır" seçeneğinin yerini tuttuğu düşünülerek yer verilmez. Ancak bu seçeneğe de ihtiyaç duyulduğu durumlar olabilir. Bu gibi durumlarda [Shift] tuşu basılı iken *Hayır* üzerine tıkladığınızda "Tümüne Hayır" seçeneği gerçekleştirilir.



**TÜMÜNE HAYIR:** Kopyalama işlemleri sırasında eksik kalan seçeneğe Shift tuşu ile erişilir.

## 97 Ağdaki bilgisayarlara erişim sorunu

Windows XP	
ProSüre:	Etki:
3 dakika	

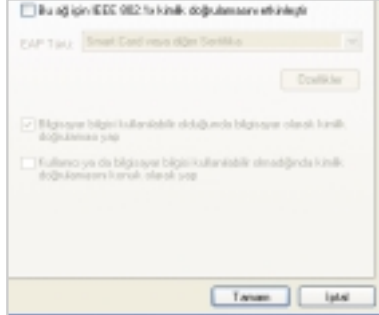
Bu ipucu ağ ile ilgili tüm sorunlarınızı çözemez, ancak diğer kullanıcılara bağlantı problemini ortadan kaldırmanızı sağlayabilir.

*Başlat* menüsü üzerinden *Ağ Bağlantılarım*'a sağ tuşla tıklayın ve *Özellikler*'i seçin. *Yerel Ağ Bağlantısı* üzerine sağ tuşla tıklayın ve *Özellikler*'i seçin. *Kimlik Doğrulama* sekmesine geçin. Bu ağ için IEEE 802.1x kimlik doğrulamasını etkin-

## 100 İpucu

leştireceğini devre dışı bırakın ve *Tamam*'a tıklayın.

Muhtemelen sorunun ortadan kalktığını göreceksiniz. Eğer sorun hala giderilemediyse, ağ ile ilgili diğer ipuçlarını da gözden geçirmelisiniz.



**KİMLİK DOĞRULAMA:** Bu seçenek bazı sistemlerde ağ erişimi engelleyebilir ve kapatılması gerekir.

## 98 "Bağlantıyı Kes" kısayolu

Windows XP

ProSüre:  
3 dakika

Etki:



Kısayol ile çevirmeli ağ bağlantınızın kesilmesi için masaüstüne sağ tuşla tıklayarak yeni bir kısayol oluşturun ve Öge-

nin konumunu yazın: satırına aşağıdaki komutu yazıp *İleri*'ye tıklayın:

C:\WINDOWS\system32\rasdiag.exe /disconnect

Ardından kısayol üzerine sağ tuşla tıklayarak *Özellikler* penceresinde *Kısayol* sekmesine geçin. *Kısayol* tuşu alanına tıklayın ve bağlantının anında kesilmesi için kullanılacak klavye kısayolunu tanımlayın.

## 99 Kilitli ve silinemeyen dosyalar

Windows XP

ProSüre:  
4 dakika

Etki:



Kilitli ve erişimi engellenmiş dosyaların silinmesi için şu işlemleri gerçekleştirmeniz yeterli olacaktır:

- 1 Bilgisayarı Güvenli Mod'da başlatın (Açılış sırasında [F8] tuşuna basılı tutun).
- 2 Administrator hesabıyla oturum açın.
- 3 Silinemeyen dosyayı içeren klasörü seçin.
- 4 *Özellik / Güvenlik / Gelişmiş / Sahibi* üzerine tıklayın.
- 5 Administrator kullanıcısının tüm hakların sahibi olduğundan emin olun. Kla-

sörlerin alt klasörlerinin de seçili olduğunu kontrol edin.

6 Tekrar *Özellikler* üzerinden *Güvenlik* sekmesine geçin.

7 Administrator kullanıcısına tüm hakların yönetimini verin (Eğer *Uygula* tuşu aktif durumda değilse hepsini devre dışı bırakın ve tam kontrol'u tekrar seçin). Alt seçenekleri bulunan seçeneklerin seçildiğinden emin olun.

Bilgisayarınızı tekrar başlatın ve istediğiniz dosyaları silin. Kısayollar gibi bazı dosyalar bozulmuş görünebilir, ancak bu değişikliğin ardından düzeldiğini görebilirsiniz.

## 100 Dos satırı için otomatik tamamlama

Windows XP

ProSüre:  
3 dakika

Etki:



Kayıt Defteri Düzenleyicisi üzerinden HKEY\_CURRENT\_USER \ Software \ Microsoft \ Command Processor anahtarı altında yer alan CompletionChar değerine 0x00000009 verisini atayarak DOS komut satırında dosya adlarının otomatik olarak tamamlanmasını sağlayabilirsiniz.

herkes için PC ve internet

# Bilgis@yar'da

## 2 CD'li CD'de

### Bu Ay

**PC'nize Acil Yardım:**

Sık karşılaşılan PC sorunlarına çözümler sunan ve masanızdan ayıramayacağınız öneri kartları.

**Word Otomasyonu:**

Office işlemlerinizi hızlandıracak en iyi performans ipuçları.

**Windows Longhorn:**

Yeni işletim sisteminin getireceği on yenilik.

**Firewall güvenliği:**

Zone Alarm kurulumu ve uygulamalı kullanımı

**Download Manager Testi:**

En yeni download manager'ların karşılaştırmalı incelemesi.

ve ipucu sayfalarında ilk defa duyurulan onlarca yeni ve kullanışlı ipucu.

**Video Kurs:**  
Görüntülü ve sesli Media Player 9.0 kursu

**Video Klip:**  
Umut Akyürek - O Dudaklar Yine  
Türkçe altyazılı Animatrix: Bölüm 4  
The Second Renaissance II

**Tam Sürüm Oyun:**  
Grand Theft Auto



## Donanım İpuçları

# PC Doktoru İş Başında

Sistem performansının en önemli bileşeni, düzgün çalışan donanımlardır. Ancak çoğu kez kaynağı bile anlaşılamayan sorunlar PC'nizin yavaşlamasına ve kullanılmaz hale gelmesine neden olabilir. Bu bölümde sık karşılaşılan donanım sorunlarının çözümlerini bulabilirsiniz.

## Ağ kartı

İki ağ kartı  
ve ADSL

Eğer Windows 98 altında ADSL bağlantınızı ve yerel ağını bir arada kullanmak istiyorsanız küçük bir ipucuna başvurmanız gerekebilir.

ADSL bağlantısı veri transferi için bir ağ kartına ihtiyaç duyar. Eğer diğer bilgisayarınızda da internetten faydalanmak istiyorsanız aynı zamanda Switch görevi gören bir Router'a sahip olmanız gerekir. Bu sayede her iki bilgisayar da internete erişebilir, birbiri arasında veri transferi gerçekleştirebilir ve yazıcılarını paylaşabilirler.

Eğer Router satın almayı düşünmüyorsanız ADSL bağlantısı bulunan bilgisayara ikinci bir ağ kartının bağlanması gerekecektir. ADSL üzerinden veri transferi için 10 Mbit'lik bir ağ kartı yeterli olurken, bilgisayarların birbirine bağlantısının en azından 100 Mbit'lik bir ağ kartı ile gerçekleştirilmesi gerekir.

Eğer sürücü ve ağ ayarlarının doğru tamamlanmasına rağmen Windows 98 altında diğer bilgisayarlara erişemiyorsanız ADSL bağlantısının bulunduğu bilgisayara sabit IP adresi ve alt ağ maskesi (255.255.255.0) tanımlayarak sorunu giderebilirsiniz. Böylelikle iki bilgisayar arasındaki iletişim sorunu hızlı bir biçimde çözülür (Windows XP'de bu sorun yaşanmaz).



**HIZLI BAĞLANTI:** Kablo modemin bulunmadığı bölgelerde Adsl yüksek hızda internet erişimi sağlar.

## Anakart

Üretici firmanın  
tanımlanması

Diyelim ki Award BIOS'lu eski anakartınızın BIOS ve chipset sürücülerini güncellemek istiyorsunuz, ancak anakart üzerinde üretici hakkında herhangi bir tanım ve bilgi yer almıyor. Kullanım kılavuzunu da bulamadınız. Peki ya anakart modelini ve markasını nasıl belirleyeceksiniz?

PC'nizin açılış sırasında "Press Del

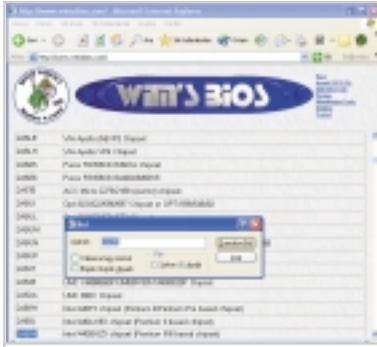
to enter Setup" açıklamasının hemen altındaki satırda yer alan BIOS tanımına dikkat edin ([Pause] tuşuyla ekranın akışını dondurabilirsiniz). Örneğin, "2A69KA1AC" değerine benzeyen sayı dizisini bir kağıda not edin. Ardından [www.wimmbios.com](http://www.wimmbios.com) web sayfasına gidin. Bu sitede AMI ve Award BIOS'lu eski ve yeni birçok anakart modelini bulabilirsiniz.

"BIOS Numbers" üzerine tıklayın. İlk beş değeri "Identifying the chipset" tanımının hemen altında arayın. Ardından chipset ve aranan üreticiyi bulacaksınız. Örneğimizdeki anakartın, Intel'in 440BX/ZX chipsetli modeline ait olduğu ortaya çıkıyor. Yedinci işareten sonra "Award Hardware Vendors" altında anakart üreticisi bilgisine erişebilirsiniz (örneğinimizde Abit).

Üretici bağlantısına tıklayarak bu firmaya ait anakartların bir listesine erişebilirsiniz. Örneğimizdeki "2A69KA1AC" BX6 anakartları tanımlıyor. Artık gerekli bilgilere sahipsiniz ve anakart üreticisi-



## Donanım İpuçları



**ANAKARTINIZI BELİRLEYİN:** [www.wims-bios.com](http://www.wims-bios.com) adresi üzerinden anakartınızın markasını ve chipset modelini öğrenebilirsiniz.

nin web sayfası üzerinde anakartınızın güncelleme dosyalarına erişebilirsiniz.

## Anakart

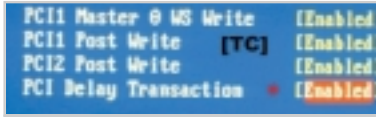
## VIA Chipsetli anakartlarda veri hataları

Örneğin KT133A VIA Chipsetli bir anakarta sahipsiniz ve veri transferi sırasında sisteminiz sürekli olarak hata mesajları veriyor. Üstelik CD sürücüsünden sabit diskinize büyük boyutlu dosyaların kopyalanması sırasında takılmalara, hatta kilitlenmelere neden olabiliyor. Bu durum anakartın arızalı olduğunu mu gösteriyor?

**Çözüm:** Tabii ki hayır. Sorunun gerçek kaynağı Apollo Pro 133A, KT133 ve KT133 chipsetli Ultra-DMA/100 uyumlu anakartlarda da görülen VIA'nın VT82C686B güney köprüsü. Southbridge olarak da bilinen güney köprüsü, EIDE bileşenleri arasındaki veri transferini yönetir.

Bu gibi durumlarda, eğer her iki DMA aygıtı da birincil ve ikincil EIDE kanallarında Master olarak tanımlanırsa ve her iki sürücüden de aynı anda veri okunması veya yazılması talep edilirse, VT82C686B iletişim hatalarına neden olur.

Eğer sisteminizde Creative Labs firmasının Soundblaster Live ses kartı bulunuyorsa da benzer hatalarla karşılaşılması mümkündür. Çünkü Soundblaster yazılımı müzik çalınmıyorken de düzenli olarak kartla bağlantı kurar. Sorunun çözümü için BIOS ayarları altında *PCI Delay Transaction* ve *PCI Master Read Caching* değerlerinin "0" ve *PCI Latency* değerinin ise "32" olarak değiştirilmesi



**VIA CHIPSET:** Veri transferi sırasında yaşanan hataların giderilmesi için bir takım BIOS ayarlarının kapatılması gerekir.

gerekir. Ancak BIOS ayarlarınız arasında yukarıda sayılan veya benzeri seçenekler bulunmuyorsa, anakart üreticinizin web sitesi üzerinden BIOS upgrade dosyalarını indirmenizi ve BIOS'unuzu güncelleştirmenizi öneririz. Eğer BIOS güncelleştirmeleri de işinizi görmezse, her iki DMA aygıtını da aynı kanal üzerinde Master ve Slave olarak tanımlayabilirsiniz. Alternatif olarak, Aygıtı Yöneticisi özellikleri üzerinden DMA seçeneğini önündeki işareti kaldırarak daha yavaş bir PIO modunu kullanabilirsiniz.

Yukarıda anlatılan tüm bu değişiklikleri yapamıyorsanız "686B Bug Patch" aracının en güncel sürümünü kurmanız gerekir. Bu programı [www.viahardware.com](http://www.viahardware.com) sitesi üzerinde Downloads bölümü altında bulabilirsiniz.

## Anakart

## Kitapçıklar yanlış bilgi verebilir mi?

Anakart devre kartı üzerindeki jumper ayarları kullanım kılavuzundakilerden farklı. Hangi bilgiye güvenmeliyim?

**Çözüm:** Kesinlikle anakart üzerindeki açıklamaları dikkate alın. Burada yazan bilgilerin doğruluğuna güvenebilirsiniz, çünkü bir anakartın yeni modelleri piyasaya sürüldüğünde, yapılan değişikliklerin kullanım kılavuzuna aktarılması unutulabilir. Anakart üzerinde yapılacak değişiklikler ve ayarlar PC'nizin sağlığı açısından büyük önem taşıyacağından bu durumda eğer mümkünse anakart üreticisi firma ile internetten yazışmanız önerilir.

## Anakart

## BIOS uyarısı

Bilgisayarınızın her açılışında sistemde sabit disklerin bulunmadığını belirten bir hata mesajıyla karşılaşıyorsunuz. Özellikle çok eski bilgisayarlarda sabit

disk bulunmasına rağmen karşılaşılan bu tip hatalar hoş karşılanır. Bilgisayarınız her zamanki gibi başlatılmasına rağmen, anakart modeline göre değişen, "CMOS-Settings wrong" benzeri bir uyarı mesajı ekrana gelir. Bu durumda kullanıcının, işletim sisteminin başlatılması için her seferinde sabit disk ayarlarının yapılmasını beklemesi gerekir. Aslında bu uyarının bir hatadan kaynaklandığını söylemek doğru olmaz. Çünkü zayıflayan CMOS pili BIOS ayarlarının saklanması için imkan tanımaz ve her açılışta unutulmuş ayarların tekrar yapılması gerekir. Bu durumda tek yapmanız gereken, anakart üzerindeki pili söküp bir yenisıyla değiştirmek olur.



**ZAYIF BATARYA:** BIOS ayarlarının tutulmasını sağlayan CMOS pilini kolayca yenileyebilirsiniz.

## Anakart

## Yüksek ısının giderilmesi

Bilgisayarınız normal çalışması sırasında bile çok ısınıyor ve anakart analiz araçlarıyla incelediğinizde sistem sıcaklığının 50 C'nin üzerine çıktığı gözlemleniyor. Kuşkusuz bu sorunun nedeni işlemci veya sabit diskiniz olamaz.

Genellikle toplama bilgisayarlarda, çok üstün sistem özellikleri görünmesine rağmen kasada kullanılan güç kaynağına dikkat edilmez. Oysa kaliteli bir güç kaynağı, göze hoş gelen kasa tasarımıyla çok daha ucuza mal edilebilir. Satıcılar bu noktayı göz ardı eder ve tasarımları tercih ederler.

Düşük kaliteli güç kaynakları sadece minimum gereksinimleri karşılar ve enerji kaybı üst seviyede gerçekleşir. Bu kayıplar kuşkusuz ısı artışı olarak geri döner. Güç kaynağının fanı ısıyı iletmez ve bu durumda kasa içerisinde sıcaklık artışı kaçınılmaz bir hal alır. Sonuç olarak sistem ısısı hızla artar. Çoğu zaman kasanın içerisine yerleştirilecek güçlü bir fan için yapılacak yatırım yerine perfor-





**GÜÇ KAYNAĞI:** Sistem çökmelerine neden olan ısı artışını önlemek için kaliteli bir güç kaynağı tercih edin.

manslı bir güç kaynağı tercih edilebilir. Böylelikle sistem ısısının düşürülmesinin yanı sıra performans artışı da sağlanır.

### Anakart Sabit diskinizi frenlemeyin

Ultra DMA 133 uyumlu yeni bir sabit disk satın aldınız ve Ultra DMA/133 denetçi yuvasına bağladınız. Ancak beklediğiniz performans artışını göremediniz ve transfer oranı neredeyse 100 MB'ın altında. Bu durumda sorun sabit diskte olabilir mi?

**Çözüm:** Muhtemelen VIA chipsetli bir anakart kullanıyorsunuz ve bu durumda Ultra DMA/133 Controller'ın hızı frenleniyor. Bu durumda internetten ücretsiz olarak sunulan, Windows altında çalışan PCI-Patch dosyasını indirmeniz gerekiyor ([www.viaarena.com](http://www.viaarena.com), 545 KB). Bu dosyayı Drivers / IDE / RAID Performance bağlantısı altında PRPP1.02.ZIP adıyla bulabilirsiniz. Sabit diskinize indirilen dosyaya çift tıkladığınızda .EXE dosyası açılır ve yama otomatik olarak sisteminize yüklenir. Bu dosya VIA web sitesinde anlatıldığı gibi sadece RAID sürümlerinde değil, tüm VIA chipsetli anakartlarda Ultra DMA/133 denetçi



**DISK PERFORMANSI:** Disk performansı: VIA'nın sitesinde RAID performans artışı için kullanıldığı iddia edilen dosya normal sabit disk hızını da artırıyor.

desteğinde karşılaşılan yavaşlığın giderilmesini sağlar.

### Anakart AGP kartları anakartınızı yakabilir

Eski AGP ekran kartınızı yeni P4 bilgisayarınızda kullanmayı düşünüyorsanız bu ipucunu mutlaka okuyun. Aksi takdirde bilgisayarınızın zarar görmesi kaçınılmaz hal alabilir.

Intel'in i845 veya i850 chipsetli Pentium 4 anakartları, sadece 1,5 voltla çalışan AGP ekran kartlarını destekler. AGP 4X standartları her ne kadar sadece 1,5 Volt gücünü destekliyor olsalar da bazı eski ve ilk nesil AGP 4X ekran kartları önceden kullanılan AGP1X ve AGP2X ekran kartları gibi 3,3 Volt gücünde üretilmiştir. Bu durum genelde SIS-350 chipsetli ekran kartları için geçerlidir, ancak Diamond Viper V770 (revision A) gibi, Nvidia'nın TNT2 chipsetli ekran kartlarında da bu durum görülebilir.

### Anakart Silinen dosyalar

Çektiğiniz fotoğrafların kaybolması bir kabus haline dönüşebilir. Burada anlatılan ipucu ile Smart Media kartındaki verilerinizin silinmesini engelleyebilirsiniz.

Smart Media veya Compact Flash gibi farklı bellek kartlarıyla çalışan çoğu kullanıcı verilerin aktarılması için Kart Okuyucu benzeri donanımları tercih eder. Bu aygıtlar Windows Me veya Windows XP altında bir sabit disk gibi görülür. Ancak Smart Media kartlarının kullanımı sırasında sorunlar yaşanabilir. Kart yanlış yerleştirildiği takdirde kart okuyucu, kart üzerinde yer alan tüm dosyaların silinmesine neden olur. Sonuç olarak kartı doğru yerleştirdiğinizde genelde bazı dosyaların kaybolduğu görülür.

Bu gibi durumlardan önceden korunmak için kartın üzerine doğru yerleştirme yönü hakkında bir uyarı işareti çizilmesi sorunun çözülmesinde etkili olur. Hatta eğer okuyucu aygıt birçok kullanıcı tarafından kullanılıyorsa, bu çözüm çok faydalı olacaktır.



**AKILLI BELEKLER:** Smart Media Card'lar yanlış okutulduğunda veri kaybına neden olabilir.

### Bios Yapılan hatalı değişiklikten kurtulun

BIOS ayarları altında yapılan değişiklikler her zaman doğru olmayabilir ve ayarların kaydedilmesinin ardından bilgisayarınızı tekrar başlattığınızda sabit diskten sesler gelmesine rağmen monitör ekranı karanlık kalabilir. Bu durumda BIOS'un tekrar başlatılabilmesi için doğru ayarların geri yüklenmesi gerekir. Olası hatalara karşı aşağıdaki işlemleri gerçekleştirin:

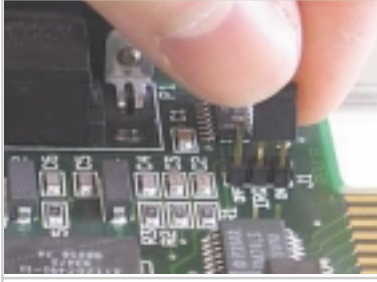
**1** Eğer başlangıcın ardında monitöre görüntü gelmiyorsa Reset tuşuna basın. Bu durumda bazen hatalı ayarlanan BIOS'un standart ayarlara geri dönmesi sağlanabilir. Böylelikle önceki gibi BIOS ayarları penceresine ulaşabilir ve standart ayarların görüntülenmesini sağlayabilirsiniz.

**2** PC'nizi kapatın ve ardından ekran kartını ve RAM modülünü sökün. Bu bileşenlere zarar gelmesini engellemek için öncelikle metal bir parçaya ya da radyatör peteğine dokunarak üzerinizdeki statik elektriğin boşalmasını sağlayın. Bilgisayarı başlatın ve birkaç saniye sonra tekrar kapatın. Söktüğünüz parçaları tekrar anakart üzerine yerleştirin. BIOS konfigürasyon değişikliği algılayarak ayar menülerine ulaşmanıza imkan tanıyacaktır.

**3** Anakartınızın BIOS ayarlarının silinmesi için bir jumper'a sahip olup olmadığını öğrenin (Kullanım kitapçığında gerekli bilgi yer alır). Eğer böyle bir imkan varsa jumper'ı yerleştirin. Bu konuda bilgisayarınızı başlattığınızda açılış süreci ekranda görülür. PC'nizi tekrar kapatın ve reset jumper'ını sökün.

**4** PC'nizin güç kaynağına giden elektrik kablolarını sökün. Çünkü ATX kasalarında

## Donanım İpuçları



**JUMPER AYARI:** BIOS üzerinde Reset Jumper'ını belirtilen konuma yerleştirdiğinizde tüm BIOS ayarları silinir.

anakarta giden elektriğin kesilmesi için kasa üzerinde kapatma tuşuna basmak yeterli olmaz ve elektrik kablusunun sökülmesi gerekir. Anakart üzerindeki CMOS bataryasını sökün ve yaklaşık 3 saat bekleyin. Bataryayı tekrar yuvasına yerleştirin, elektrik kablusunu takın ve bilgisayarınızı başlatın. Artık BIOS menüsüne ulaşabilirsiniz.

5 Eğer yapılan hiçbir işlem sonuç vermiyorsa yetkili teknik servise başvurarak BIOS'unuzun değiştirilmesini talep etmekten başka çözüm görülüyor.

## Ekran Kartı

## Ekran kartı aracılığıyla yüksek çözünürlük

Tatil günlerinde ya da iş aralarında yapılan kaçamaklarda PC'de DVD izlemenin keyfine doyum olmaz. Ancak ailenizle birlikte oturma odanıza aldığınız dev ekranda televizyonunuzda film seyretmeye gelince iş değişir. Nvidia ekran kartınızın TV çıkışından alınan görüntü tam ekranı kaplamaz, siyah çerçevelerin görüntülenmesine neden olur ve tüm keyfiniz bir anda kaçır.

Programı kurmadan önce aşağıdaki soruları cevaplayın:

► Ekran kartınız TNT1 ile Geforce 3 arasında Nvidia grafik işlemcisine sahip mi?

► Eğer ilk sorunun cevabı evet ise TV chip'iniz BT868, BT869, CX25871, CH7003 ile 7008 arası, SAA7102 veya SAA7108 modellerinden birine uyuyor mu?

Eğer yukarıdaki iki soruya evet yanıtını verebiliyorsanız Shareware Tvtool aracını kurabilirsiniz. Bu programın güncel sürümlerini <http://tvtool.info> web sitesi üzerinden sunuluyor.

Programı sabit diskinize indirin, ku-

rumunu tamamlayın ve başlatın. Hemen ardından *Mode* sekmesine geçin. Parıldamayı engellemek için *Macro off* seçeneğini etkinleştirin. *Fullscreen* seçeneği ile siyah çerçevelerden de kurtulabilirsiniz. *Resize* sekmesi üzerinde ekrandaki görüntüyü uygun biçimde boyutlandırın. *Adjust / Flickerfilter* ayarıyla titremeleri azaltabilirsiniz. Buradaki değer ne kadar yüksek olursa titreşim düzeltme efekti de o kadar etkili olacaktır. Ayarları bir defa yaptığınız takdirde artık film keyfinizi kimse bozamaz.



**TV ARACI:** İnternette indirilebilen TV Tool kullanışlı fonksiyonlara sahip.

## İşlemci

## Athlon XP gerçek hızında çalışmıyor

Anakartınıza yeni aldığınız AMD Athlon XP 1600+ işlemcisini yerleştirdiniz, ancak bilgisayarın açılış sırasında ekranda 1600 MHz yerine 1050 MHz hızı görünüyor. Acaba yaptığınız onca yatırım boşa mı gitti?

Muhtemelen anakartınız yeni işlemciyi desteklemediği için ekranda yanlış saat hızı görüntüleniyor. Yine de ekranda 1400 MHz hızı görünmesi gerekirdi, çünkü Athlon 1600+ bu saat hızında çalışır. “+” eklentisine sahip tüm AMD işlemcilerin (+1500’den itibaren) işlemci modelinde gerçekte çalıştığından daha hızlı olduğu belirtilir. Çünkü üretici AMD firması dahili komut çalışması üzerinde yaptıkları değişikliklerle bu işlemcinin 1600 MHz hızında bir işlemci gibi çalışacağını iddia eder.

Her ne kadar anakart üzerinde doğru saat çarpanı olan “10.5” değeri seçilmiş olsa da FSB’nin de gerçek saat hızında yani 100 MHz yerine 133 MHz olarak değiştirilmesi gerekir.



**ATHLON XP CPU:** İşlemci tanımında “+” simgesi bulunan tüm işlemciler gerçekte CPU’nun kullandığından daha yüksek saat hızına sahip olduğunu iddia eder.

Her şeyden önce anakart kitapçığını gözden geçirin ve anakartınızın 133 MHz destekleyip desteklemediğinden emin olun. Aksi takdirde anakartınız daha hızlı çalıştırılmaz. Anakart modeline bağlı olarak saat hızı BIOS menüsü üzerinden veya jumper’lar aracılığıyla değiştirilebilir. Örneğin Elitegroup firmasının K7S5A modeli BIOS Setup menüsü üzerinde *CPU PnP Setup Page* altında *Cpu Speed* değerinin “133/133” olarak değiştirilmesiyle ayarlanır. Bazı üreticiler web sayfaları üzerinde Athlon XP işlemcileri için BIOS güncellemelerini sunarlar (Örneğin MSI: [www.msi-computer.com](http://www.msi-computer.com)). Ancak çoğu zaman BIOS güncellemesine gerek duyulmadan sistem hızının değiştirilmesi mümkün olur. Buna en iyi örnek MSI firmasının K7 Master modelini gösterebiliriz.

## İşlemci

## VIA CPU'lara Overclock

Şu günlerde 1 Gigahertz hızında bir VIA işlemci bulmak gerçekten güç. Ancak halihazırda 933 MHz hızında bir işlemciye sahipseniz aşağıdaki ipucunu uygulayarak sisteminizin performansını artırabilirsiniz.

Hızlı bir Office bilgisayarı için Socket 370 destekli bir anakart üzerine yerleştirilen VIA işlemciyle oluşturulan sistem yeterli olur. Üstelik bu sistem rakiplerine oranla çok daha ucuza mal edilir.

Ancak eğer performansın yeterli gelmediğini düşünüyorsanız CPU hızını hiçbir ek ücret ödmeden arttırabilirsiniz. Bu durumda 933 MHz hızında bir işlemci 1050 MHz hızında bir CPU gibi çalıştırılabilir. Bu sonuca ulaşmak için

Front Side Bus değerinin yükseltilmesi yeterli olacaktır. Örneğin Gigabyte GA6 modeli bir anakart üzerinde yer alan küçük anahtarlarla bu değişikliğe imkan tanıyor. FSB değerini 133 yerine 150 olarak değiştirdiğinizde önceki 933 MHz hızı yerine  $7 \times 150 = 1050$  MHz hızına kolayca erişmek mümkün oluyor. Üstelik bu işlemcide ısınma sorunu yok denecek kadar az.

### Monitör

#### Oyunlar için hangi monitörü seçmeli

Bilgisayarınızı oyun oynamak için kullanıyorsunuz ve yeni bir monitör almaya karar verdiniz. Peki ama tüplü klasik monitörleri mi, yoksa yeni TFT monitörleri mi tercih etmeli?



**HANGİSİNİ SEÇMELİ?:** Oyunlar için eski tip monitörlerden vazgeçmemeli.

Çözümü oldukça basit. Oyunlar sık sık hareketli ve değişken görüntüler içerir. Bu durumda tüplü monitörlerde sorun yaşanmaz. TFT'lerde ise görüntü geçişleri ayırt edilemez, çünkü her görüntü noktası aynı transistör üzerinden yönetilir ve aydınlatılır. Kuşkusuz bu durumda yeni görüntünün oluşturulması için yenileme zamanına ihtiyaç duyulur. Bu nedenle tüm oyunseverlere yeni teknolojiler kullanıma geçene tek şimdilik klasik tüplü monitörleri tavsiye ediyoruz.

### Notebook

#### Bataryaya özen gösterin

Eğer dizüstü bilgisayarınızı genellikle evinizde sürekli olarak çalışma masanız-



**UZUN ÖMÜRLÜ:** Eğer dizüstü bilgisayarınızı kurallara uygun kullanırsanız ömrünü uzatabilirsiniz.

da kullanıyor ve pek sık seyahat etmiyorsanız bataryadan vazgeçmelisiniz. Hatta bataryayı bilgisayarınızdan çıkarın. Eğer bilgisayarınız elektrik kaynağına bağlı olarak çalışıyorsa bu esnada bataryanın bir kısmının sürekli olarak boşalıp tekrar doldurulmasına engel olun. Tüm batarya tipleri bu durumda yıpranır ve zaman içerisinde bozulur. Her şeye rağmen çıkarmadan önce bataryayı tamamen doldurmalı ve her ay yükleme durumunu kontrol etmelisiniz. Aksi takdirde bataryanız zarar görebilir.

### RAID

#### Linux altında RAID desteği

Eğer onboard RAID denetçisi desteği bulunan bir anakart ile aynı anda Windows ve Linux kullanıyorsanız muhtemelen Linux'un RAID ile sorunlara neden olduğunu öğrenmeniz kısa sürmüştür. Bu sorunun giderilmesi için üzerinde iki işletim sistemi çalışan, Athlon 1200 işlemcili Asus A7v133 anakart ve RAID denetçisine sahip test bilgisayarımızda aşağıdaki çözümü uyguladık:

Gerekli RAID sürücülerini internetten indirdikten sonra (Bu örnekte Promise firmasının RAID denetçisi bulunuyor) açılış (Boot) ve Image disketleri oluşturun. Sürücüler mevcut kurulu bir sisteme yüklenebilir ya da yeni kurulum için kullanılabilir. Sistem kurulumu tamamlandığında (Bootpoint disketi) bilgisayar disketten başlatın ve root-User satırında aşağıdaki komutu yazın:

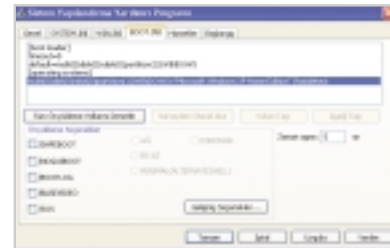
```
dd if=/dev/hdb1 bs=512  
count=1 of=/mnt/floppy/bootsect.lin
```

Not: → İşareti komutun bir alt satırda devam ettiğini gösteriyor.

(sistem klasörleri bilgisayarınızdaki dizin yapısına bağlı olarak farklılık gösterebilir). Disketin önceden sürücüye yerleştirilmesi gerektiğini unutmayın, aksi takdirde gerekli veriler kaydedilemez. Bu komut sayesinde disket üzerinde tüm Bootloader'lar tarafından okunabilecek olan boot sektörü oluşturulur.

Bootsect.lin adını taşıyan dosya disketten C: sürücüsüne kopyalandığında ve boot.ini dosyası aşağıdaki biçimde değiştirildiğinde boot sektör kayıtları Windows XP tarafından da görülür. Boot.ini dosyasının aşağıdaki biçimde görülmesi gerekir:

```
[boot loader]  
timeout=5  
default=multi(0)disk(0)rdisk(0)partition(0)\WINDOWS  
[operating systems]  
multi(0)disk(0)rdisk(0)partition(2)\WINDOWS="Microsoft Windows XP Professional" /fastdetect  
c:\bootsect.lin="SuSE Linux 7.2 Professional"
```



**AÇILIŞ MENÜSÜ:** Sistem Yapılandırma Yardımcı Programı altında normal bir XP işletim sistemi bu şekilde görünür.

Başlangıç sırasında RAID'in MBR'sinde kayıtlı XP Loader başlatılır. Bu sayede Linux sisteminin başlatılması için kök (veya boot) Partition'da yer alan Loader yüklenir. XP işletim sistemi NT olarak tanımlandığı ve Windows sistem dosyası config.sys'de gerekli bilgiler yer aldığı için artık Loader'lar arasında geçiş yapabilir.

### USB Aygıtlar

#### Elektrik dağıtımını garantileyin

Eğer bir bilgisayara bir çok USB aygıtı bağlamayı düşünüyorsanız, en iyi çözüm bir USB hub almak olacaktır. Fakat böyle bir durumda enerjilerini USB üze-

## Donanım İpuçları

rinden çeken aygıtlarda sorunlar baş gösterebilir (örneğin tarayıcılar). Aygıtı görmemek, yavaşlatmak veya hata mesajları alarm sinyalleri anlamına gelir.

İlk olarak sorunun gerçekten enerji problemi olduğundan emin olun. Bunun için XP'de *Başlat / Denetim Masası / Sistem (çift tıklama) / Donanım / Aygıt Yöneticisi* adımlarını izleyin. (Win98'de *Bilgisayarım*'a sağ tuşla tıklayın, *Özellikler* üzerinden *Aygıt Yöneticisi*'ne geçin)

*Evrensel Seri Yolu Denetleyicisi*'nde bulunan *USB-Root-Hub* üzerine sağ tıklayın ve *Özellikler* seçeneğini seçin. Güç sekmesini öne getirdiğinizde kaç miliamper hizmetinize sunulmuş ve her bir aygıt kaç miliamper çekiyor, görebilirsiniz. Diğer hub'lar ile ilgili bilgileri de burada bulabilirsiniz. Eğer bir USB aygıtına elektrik yetmiyorsa onu bilgisayara doğrudan bağlamayı düşünebilirsiniz. Hiç boş yer yoksa ikinci bir usb kartı bilgisayara takılabilir.

## USB Aygıtlar

Çift kurulumu  
önleyin

USB aygıtların pratik bir özelliği: Bilgisayarınız çalışırken de USB aygıtları söküp takabilirsiniz ve bilgisayar durumu hemen algılar. Tarayıcı, yazıcı veya herhangi bir USB aygıt bu sayede hemen kullanılabilir. Ancak önceden kurulu olan aygıtın tekrar takılması sırasında kurulumu rutini tekrar başlatılabilir. Eğer sürücü CD'si yanınızda değilse bu durum sıkıcı ve sinir bozucu olabilir.

Çözüm: USB aygıtları kurulum



**KULLANIŞI:** USB aygıtlar performansın yanı sıra oldukça yüksek kullanım kolaylığı sağlar.

sırasında iki USB bağlantı noktasından sadece biri için kurulmuş olabilir. Aygıtın kablосunu söktükten sonra diğer USB yuvasına taktığınızda bu tip bir durumla karşılaşılır. Bu durumda

sorunlu aygıtların hangi USB bağlantı noktasında kurulduklarına dikkat etmeli veya not etmelisiniz.

## Yazıcı

Eski yazıcı  
ve XP

Nec Superscript 3000 Color gibi eski yazıcılar Windows XP tarafından desteklenmez. Eski sürücülerin yüklenme girişimi her zaman sonuçsuz kalır. Bu sürücüler ve yazıcınızı hala kullanmak istiyorsanız, tek çözüm XP işletim sisteminize paralel olarak bir de Windows 98 kurmak olacaktır. Eğer bilgisayarınızın açılışını yavaşlatmak ve sistem karışıklığına neden olmak istemiyorsanız Windows XP altında VMware Workstation veya VirtualPC benzeri araçlardan yararlanabilir ve işletim sistemi altında çalıştırılabilecek işletim sistemleri kurabilirsiniz.

## Yazıcı

Kağıt  
almıyor

Yazıcının kağıt rafında yeterli miktarda kağıt bulunmasına rağmen yazdırma işlemi sırasında kağıt hatası görülüyor. Sık karşılaşılan bu durum genelde yazıcının kağıtları yüklemek için kullandığı lastik tekerleklerle yapışan toz ve kirden kaynaklanır. Bu nedenle lastik tamburların temizlenmesi için yazıcınızı açın ve kağıt alma tuşuna basılı tutarak lastik tekerleklerin dönmelerini sağlayın. Ardından ince zımpara kağıdını hafifçe kirlenen lastik tekerlek üzerine bastırın ve tekerleklerle yapışan kiri temizleyin. Yazıcınızın eskisi gibi çalıştığını göreceksiniz.

## Yazıcı

Süper hızlı  
baskı

Bazen bir belgenin yazıcıdan yazdırılması çok hızlı biçimde gerçekleştirilebilir. Ancak bazen de mevcut uygulamalarda tek tuşla erişim bulunmadığı için, işlemler bu kadar kolay ol-

mayabilir. Ancak kuşkusuz masafüstüne yaratılacak doğru kısayol ile işinizi kolaylaştırabilirsiniz:

**1** Windows *Başlat* menüsünü açın ve *Ayarlar*'dan *Yazıcılar*'a tıklayın. Yazıcınızın simgesi üzerine sağ tuşla tıkladıktan sonra *Kısayol Oluştur* seçeneğini seçin. Eğer çok sayıda sürücü kuruluysa varsayılan yazıcıyı seçmeniz gerekir.

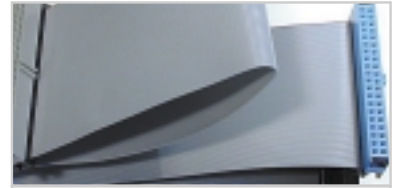
**2** Windows, yazıcı penceresinde kısayol oluşturulamayacağını belirten bir uyarı penceresi görüntüler ve masafüstüne kısayol oluşturulması için bir alternatif sunar. Bu soruyu *Evet* ile onaylayın.

**3** Şimdi Windows arabiriminde yeni simgeyi görebilirsiniz. Windows Gezgini'nde bir dosyayı fare ile işaretleyip sürükleyerek bu kısayol üzerine bıraktığınızda ilgili uygulama otomatik olarak başlatılır, yazdırma işlemi gerçekleştirilir ve uygulama tekrar kapatılır.

## Ses kartı

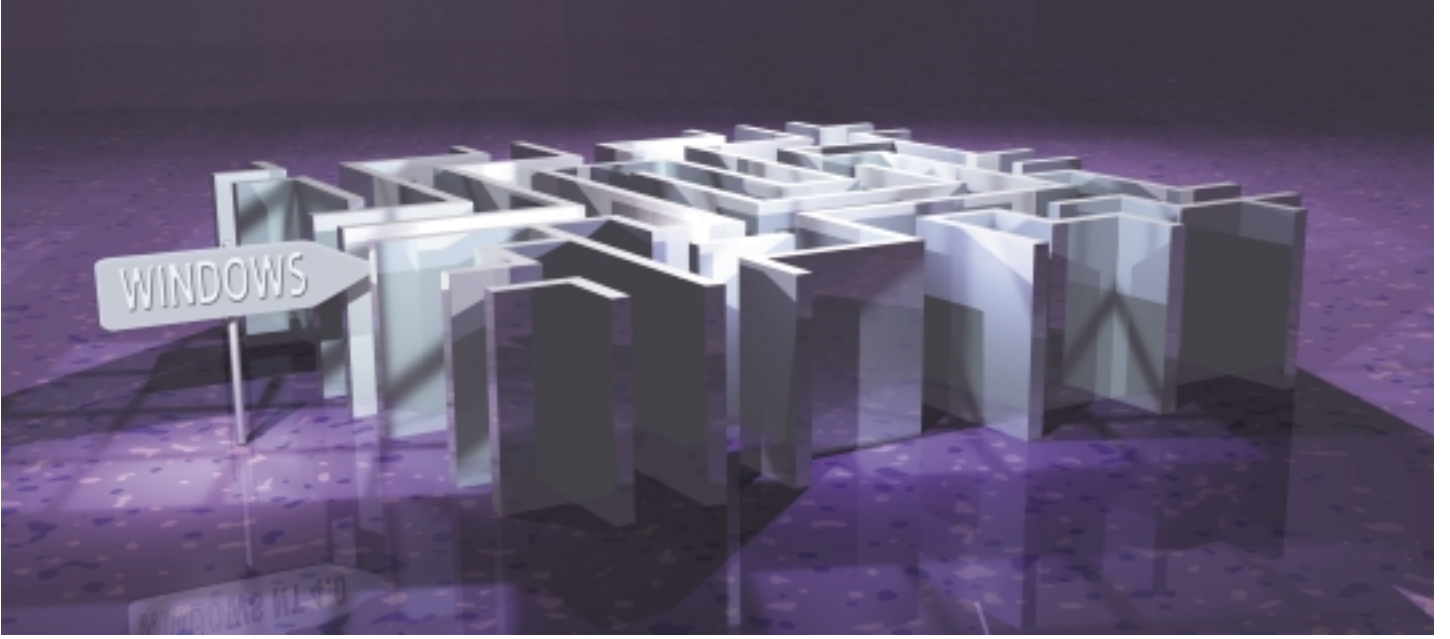
Ses kartı  
sistemi kilitliyor

Eski tip yassı ve çok kanallı IDE kablосunu ince Ultra DMA kablосuyla değiştiren kullanıcıların bilgisayarlarında kilitlenmeler görülebilir. İnce Ultra DMA kabloları sadece şık değil, aynı zamanda oldukça pratik. Ancak eğer Frontpanel BreakoutBox özelliğine sahip Terratec DMX 6fire ses kartına sahipseniz, bu değişikliği yapmadan önce tekrar düşünmeli ve çok dikkatli olmalısınız. Ses kartı ve Breakout Box'ın bağlantısı için eski tip yassı bağlantı kablосunun kullanılması gerekir. Aksi takdirde ses kartında cızırtılara neden olabilir ve hatta daha da kötüsü, bilgisayarınızın açılmasına engel olabilir. Bu durumda tek bir çözüm var: Tekrar eski tip yassı kabloları tercih etmeli ve Breakout Box'ı Slave portuna bağlamalısınız. Ancak genelde bu durumda kablo uzunluğu yeterli gelmez.



**IDE KABLOSU:** Eski tip IDE kabloları kullanışsız olmalarına rağmen bazen vazgeçilmez olurlar.





## Gizli Komutlar

# Windows'un Bilinmeyen Dünyası

Avrupa'da büyük şirketler arasında yapılan bir araştırma, firmalarda sadece Windows içerisinde yer alan komutlardan haberdar olunmadığı için yapılan harcamaların yüzbinlerce doları aştığını gösteriyor. Profesyonelliğe uzanan yolda sizlere yardımcı olacak tüm gizli komutları bu yazıda bir araya getirdik.

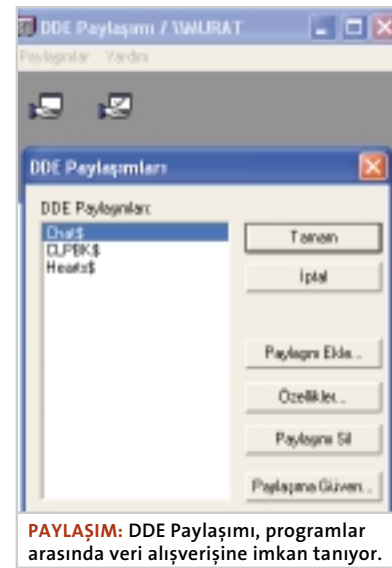
Windows'un herkes tarafından bilinen basit ve kullanışlı arayüzünün gerisinde, parametrelere dayalı çok sayıda komut yatar. Bu nedenle, profesyonellerle amatörleri birbirinden ayıranın aslında çok ince bir çizgi olduğunu söyleyebiliriz. Sizlerden gelen mektuplar ve e-postalar da gösteriyor ki, Windows içerisinde sunulan birçok komut, gerçekte pek az kişi tarafından biliniyor ve bu nedenle çoğu basit sorunun çözümü, farklı firmaların geliştirdiği, hatta bazen bir hayli yüksek fiyatlarla satılan araçlarda aranıyor. Bu durumda ortaya çıkan tablo ise kullanıcıların bilinçsiz davranışları sonucu katlandıkları maliyetleri ortaya koyuyor: Geçtiğimiz yıl Avrupa'da büyük şirketler arasında yapılan bir araştırma, firmalarda sırf Windows içerisinde yer alan komutlardan haberdar olunmadığı için yapılan harcamaların yüzbinlerce doları aştığını gösteriyor. Windows'un sadece uzmanlarca tanınan bu komutları arasında yerel ağda konforlu biçimde sohbet etmeyi sağlayan Winchat'ten tutun

da, programlar arası özel iletişim kanalı sayesinde performans artışı sağlayan Ddeshare'e kadar çok sayıda kullanışlı araç yer alıyor. Profesyonelliğe uzanan yolda sizlere yardımcı olacak tüm Windows komutlarını bu yazıda sizler için bir araya getirdik.

## 1 Programlar arasında veri alışverişi

**DDESHARE.EXE:** Microsoft, Windows'un önceki sürümlerinde programlar arasında veri alışverişini sağlamak üzere Dynamic Data Exchange (DDE) tekniğini geliştirdi. Bu sayede programlar bir ya da daha fazla DDE kanalı üzerinden birbirleriyle iletişim kurabiliyor. İletişim için gerekli görülen tek şart ise programların aynı bilgisayar üzerinde çalışıyor olması. Çünkü ağ üzerinden iletişime önceleri izin verilmiyordu, ancak daha sonra Windows uyumlu bir araç yardımıyla buna da imkan sağlandı. DDE tekniğinin kullanımı, yeni geliştirilen programlar ile birlikte her geçen gün

yaygınlaşıyor. Bu yüzden, Windows XP altında da ağ erişimi için DDE paylaşım araçlarına (DDESHARE.EXE) yer veriliyor. Programın başlatılmasının ardından, belirli programların aynı bilgisayar üzerinde veya ağ üzerindeki diğer bilgi-



**PAYLAŞIM:** DDE Paylaşımı, programlar arasında veri alışverişine imkan tanıyor.

## Gizli Komutlar

sayarlarda çalışan programlarla iletişim kurmasını ve dosyaları ortak kullanmalarını sağlayabilirsiniz.

Araç ile uzaktan erişim için güvenlik sınırlamaları oluşturabilir veya belirli kullanıcıların ya da kullanıcı gruplarının DDE paylaşımına katılabilmelerini sağlayabilirsiniz. DDE paylaşımı, başlı başına NETDDE hizmeti gibi çalışır. Paylaşım aracına ise sadece ayarlar için ihtiyaç duyulur.

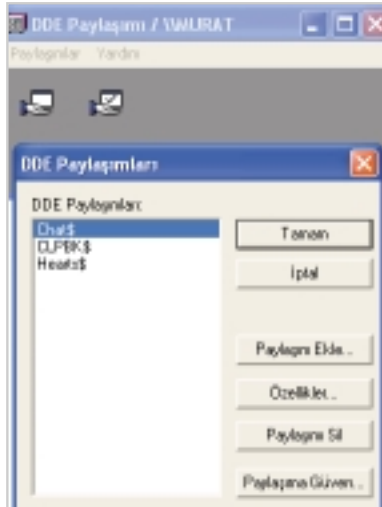
## 2 Sürücünün doğrulama yöneticisi

**VERIFIER.EXE:** Çoğu zaman sistem çökmelerinin veya programların sorun çıkarmasının başta gelen nedeni hatalı sürücülerdir. Windows altında çalışan “Sürücü Doğrulama Yöneticisi” (VERIFIER.EXE) yardımıyla, sorunları analiz ederek üstesinden gelebilir ve hatalı sürücülerini silebilirsiniz.

**Dikkat!** Sürücü doğrulama yöneticisi ile çalışırken Windows’un derinliklerine etki edebileceğinizi unutmayın.

## 3 Yerel ağda dahili sohbet aracı

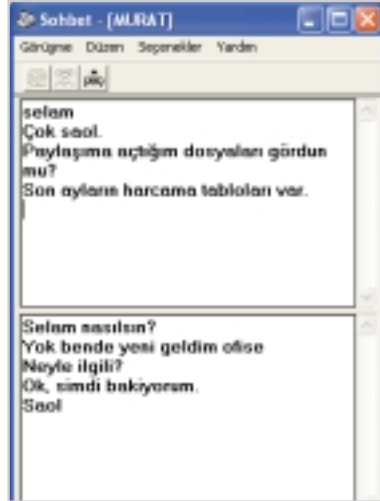
**WINCHAT.EXE:** Yerel ağınızda dahili e-posta alt yapısı kurulu bulunmasına rağmen, XP ağ üzerinden iletişim kurulması için gerekli araçları da sunuyor. Bu gibi durumlarda, pek çok kullanıcı tarafından bilinmeyen sohbet aracı (WINCHAT.EXE) yardımınıza koşuyor.



**SÜRÜCÜLERDE SORUN:** Sürücü Doğrulama Yöneticisi, hatalı sürücülerini ve sistem çökmelerinin sebebinin ortaya çıkarıyor.

**Başlat / Çalıştır** penceresi üzerinde komut satırına “winchat.exe” yazıp *Tamam*’a tıklayarak programı başlatın.

Programın çalıştırılmasının hemen ardından, ekrana iki adet boş ve farklı alandan oluşan program penceresi gelir: Pencerenin üstündeki alanda kendi yazdığınız metinler, altındaki alanda ise iletişim kurulan diğer kullanıcının yazdığı metinler görülür. Çevirmeli tuş takımı simgesine tıkladığınızda ise, ağ üzerinde mevcut tüm bilgisayarların sıralandığı bir liste karşınıza gelir. Bağlantı kurulmasını istediğiniz bilgisayarı seçip *Tamam*’a tıklayın. Karşı yöndeki bilgisayar kullanıcısının iletişim kurması için, aktif hale gelen *Gelen bir aramayı yanıtla* simgesine tıklaması gerekir. Artık ağ üzerindeki kullanıcılarla daha hızlı iletişim kurabilirsiniz. Sohbeti sonlandırmak içinse en sağdaki simgeye tıklamanız yeterli olacaktır.



**E-POSTAYA ALTERNATİF:** Sohbet aracı sayesinde ağ üzerinden kolaylıkla iletişim kuruluyor.

## 4 Windows’un bilinmeyen sistem kilidi

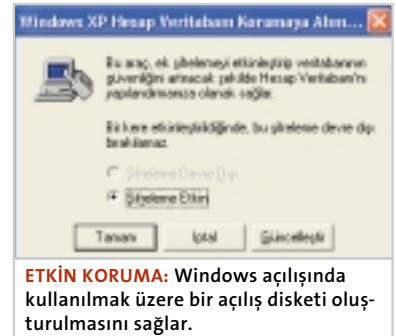
**SYSKEY.EXE:** Windows XP, NT4 veya 2000 gibi NT tabanlı diğer işletim sistemleri, nispeten “basit” Windows olarak adlandırılan Windows 95, 98 veya Me’den farklı olarak, kullanıcının mutlak oturum açmasını gerektiriyor. Bu durumda bile, örneğin dizüstü bilgisayarınız çalıştığında sisteme kayıtlı parolaların güvenliğinden şüphe edebilirsiniz. Çünkü bu bilgisayara erişimi olan

kötü niyetli biri, NT sisteminin güvenliğini aşabilir. Windows NT ve 2000 altında bu parolalar Security Managers (SAM) veritabanında saklanır. Parolalar %windir%\System32\Config klasöründe yer alan SAM dosyasında, karışık değerler halinde yer alır. Bu nedenle Windows XP, 2000 ve Windows NT4’ün Service Pack 3 güncellemesinden itibaren sistem güvenliği için yenilikler gündeme geliyor. SAM veritabanını şifreleyen SYSKEY.EXE programı, sistem için kilit oluşturur.

Programı başlattıktan hemen sonra *Güncelleştir* üzerine tıkladığınızda, SYSKEY.EXE üç farklı güvenlik seçeneği sunar:

*Başlatma Parolası* altında bir parola belirleyebilirsiniz. Bu sayede, sistemin açılış sırasında oturum açma parolasından önce Syskey parolanızın girilmesi gerekir. Buna karşılık *Sistemin ürettiği parola alanında yer alan Başlangıç Anahtarını Yerel Olarak Sakla* seçeneği, yüksek konfora rağmen düşük güvenlik sunar. Burada Syskey tarafından parola sorgulaması yapılır, doğru yanıt alındığında SAM dosyası otomatik olarak deşifre edilir ve oturumun açılması sağlanır.

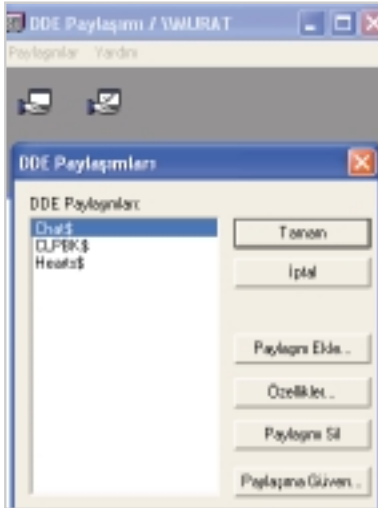
Diğer seçeneklere kıyasla, *Başlangıç Anahtarını Diskette Sakla* seçeneği daha güvenlidir. Bu seçenek işaretlendiğinde, Syskey, SAM şifresini bir diskette kaydeder. Anahtar, 16KB boyutundaki STARTKEY.KEY dosyasından oluşur. Ancak ileride PC’nizin açılış için bu dosyanın yer aldığı diskete ihtiyaç duyulur. Güvenlik açısından, bu disketin bir kopyasını oluşturun ve güvenilir bir ortamda saklamalısınız. Bu, unutkan kullanıcılar için büyük bir risk: Eğer Syskey disketinizi evde unutursanız, yolculuk sırasında dizüstü bilgisayarınız sizin için büyük bir yükten başka bir şey olmayacaktır.



**ETKİN KORUMA:** Windows açılışında kullanılmak üzere bir açılış disketi oluşturulmasını sağlar.

## 5 Tüm karakterlerin görüntülenmesi

**CHARMAP.EXE:** Trademark simgesinden Ohm işaretine, Peseta'dan Euro ve Yen para birimi işaretlerine kadar birçok karakter, çoğu zaman klavye üzerinde direkt olarak erişim tuşları bulunmadığı için yazılamayabilir. Ancak Windows, yazı tipleri içerisinde yer alan bu karakterlerin kullanılması için basit bir araç sunuyor. Karakter Eşlem aracı, yazı tipleri içinde yer alan tüm karakterlerin görüntülenmesini ve kopyalanarak farklı metinlerde kullanılmasını sağlar. *Geliş-*



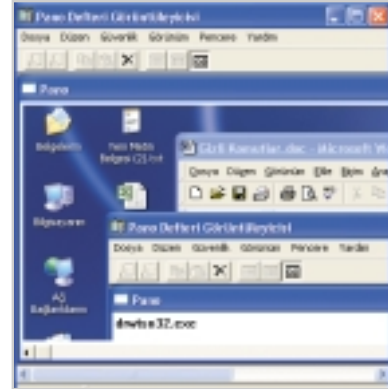
**KARAKTER TAHLİLİ:** Bu uygulama aracılığıyla, yazı tipleri içerisinde yer alan karakterlere erişim kolaylaşır.

*miş Görünüm* tuşuna tıklayarak karakterlerin gruplanmasını kolaylaştırabilirsiniz. *Grupla* menüsünden *Unicode Alt aralığı'nı* seçin. Bu sayede ekrana gelen *Grupla* penceresinden, örneğin yazı tipini oluşturan karakterler arasından sadece Latin harflerinin, genel noktalama işaretlerinin, para birimlerinin, üst/alt simgelerin, sayı biçimlerinin, matematik işlemlerinin, sembol ve dingbat'lerin, Yunanca veya Arapça harflerin görüntülenmesini sağlayabilirsiniz. Ayrıca seçilen karakterin tanımı, pencerenin altındaki bilgi satırında görülebilir. Aradığınız karakteri listede bulduktan sonra üzerine tıklayarak seçmeniz ve *Kopyala* tuşuna tıklamanız yeterli olacaktır.

## 6 Pano defteri görüntüleyicisi

**CLIPBRD.EXE:** Kullanıcılar Windows panosunu çoğu kez farkına varmadan kullanırlar. Buna rağmen CLIPBRD.EXE komutu ve CLP dosyası pek bilinmez. Oysa Windows Gezini veya uygulamalar üzerindeki *Düzen / Kopyala* ve *Düzen / Kes* komutları tamamen Windows panosu üzerinden gerçekleştirilir. [Print Scrn] tuşuna basılarak alınan ekran görüntüleri de yine bu panoda saklanır. Windows, bu araç sayesinde aynı zamanda hafızaya kopyalanan içeriğin, ileride kullanılmak üzere CLP uzantılı dosyalar biçiminde saklanması da olanak sağlar. Örneğin [Ctrl] +

[C] tuşlarına tıklayarak kopyaladığınız içeriği sonradan kullanmak üzere bir dosyaya kaydetmek için *Başlat / Çalıştır* üzerinden "clipbrd.exe" komutunu çalıştırmanız ve Pano Defteri Görüntüleyicisi penceresinden *Dosya* menüsünden *Farklı Kaydet* üzerine tıklamanız yeterlidir.



**PANO:** Kopyalanan veriler Pano Defteri Görüntüleyicisi'nde görüntülenir.

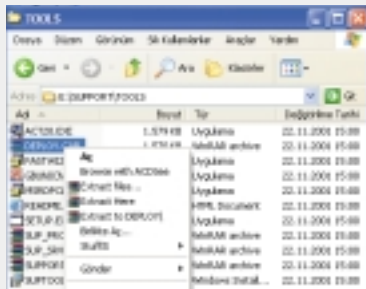
## 7 Komut satırının bilinmeyen yüzü

**CMD.EXE:** Windows 2000, XP ve Server 2003 altında komut satırına erişim için kullanılan bu komutun Windows 98 / Me işletim sistemleri altındaki karşılığı, command.com olarak bilinir. Genelde *Başlat / Çalıştır* menüsü üzerinden DOS komut satırına erişim için kullanılır. Ancak kullanışlı birçok parametreden pek az kişi yararlanabilir. Aşağıda

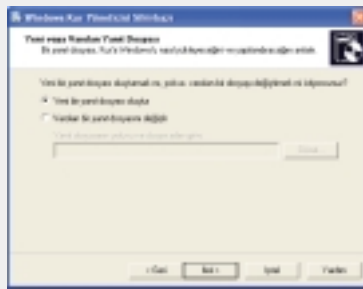
## ADIM ADIM

### » Kurulum Yöneticisi ile sistem kurulum otomasyonu

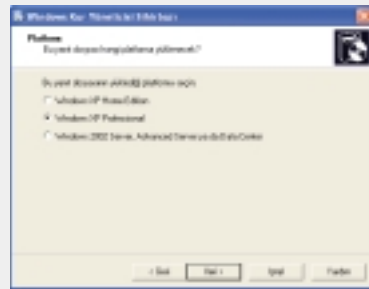
**1** Windows XP CD'si üzerinden \Support\Tools klasörüne geçin. DEPLOY.CAB dosyası üzerine farenin sağ tuşuyla tıklayın ve dosyaları örneğin masaüstünde, Yönetim Araçları klasörüne açın.



**2** Windows Kur Yöneticisi Sihirbazı'nı başlatmak için *Yönetim Araçları* klasöründe Setupmgr.exe dosyasına çift tıklayın ve ardından *İleri*'ye tıklayın. Yeni bir yanıt dosyası oluşturun ve *İleri*'ye tıklayın.



**3** *Windows Katılsız Yükleme*'yi seçin ve hemen ardından *İleri*'ye tıklayın. İşletim sistemi sürümü sorusunda Windows XP Home veya Professional sürümünü seçin, ardından tekrar *İleri*'ye tıklayın.



**Gizli Komutlar**

parametreleri ve açıklamalarını bulabilirsiniz:

**/C** Dizenin belirttiği komutu yürütüp sonlandırır

**/K** Dizenin belirttiği komutu yürütüp kalır

**/S** Dizenin /C ya da /K (bkz aşağı) sonrasında davranışını değiştirir

**/Q** Yankıyı kapatır

**/D** Kayıt defterinden (bkz. aşağı), AutoRun komutlarının çalıştırılmasını devre dışı bırakır

**/A** Bir boru ya da dosyaya giden iç komutların çıktısının ANSI olmasını sağlar

**/U** Bir boru ya da dosyaya giden iç komutların çıktısının Unicode olmasını sağlar

**/T:fg** Ön plan/arka plan renklerini ayarlar (daha çok bilgi için bkz. COLOR /?)

**/E:on** Komut uzantılarını etkinleştir (bkz. aşağı)

**/E:off** Komut uzantılarını devre dışı bırak (bkz. aşağı)

**/F:on** Dosya ve dizin adı tamamlama karakterlerini etkinleştir (bkz. aşağı)

**/F:off** Dosya ve dizin adı tamamlama karakterlerini devre dışı bırak (bkz. aşağı)

**/V:on** Geciken çevre değişkeni genişletmesini sınırlayıcı kullanarak etkinleştir

**/V:off** Geciken çevre değişkeni genişletmesini devre dışı bırak

'&&' komut ayırıcısı tarafından ayrılmış birden çok komutun, tırnak işaretiyle belirlenmişse kabul edileceğini unut-

mayın. Ayrıca, uyumluluk için /X, /E:on ile aynı; /Y, /E:off ile aynı; /R ise /C ile aynıdır. Diğer tüm anahtarlar göz ardı edilir. /C ya da /K belirtilirse, anahtardan sonraki komut satırının kalanı bir komut satırı olarak işlenir; tırnak (") karakterleri işlenirken, aşağıdaki mantıktan yararlanılır:

1. Aşağıdaki koşulların tümü yerine getirilirse, komut satırındaki tırnak karakterleri tutulur:

- Hiçbir /S anahtarı yok
- En azından iki tırnak karakteri
- İki tırnak karakteri arasında hiçbir özel karakter yok; <>()@^|
- İki tırnak karakterleri arasında bir ya da birden çok boşluk karakteri var
- İki tırnak karakteri arasındaki dize çalıştırılabilir bir dosyanın adıdır.

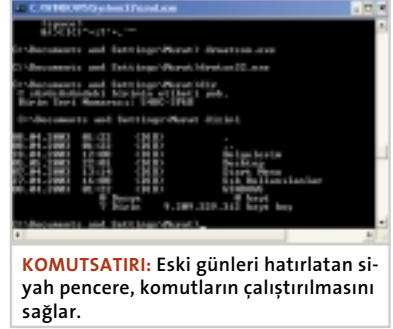
2. Yoksa, eski davranış ilk karakterin bir tırnak karakteri olup olmadığını görüp, bu durumda öncü karakteri sıyrıp toplu iş dosyasındaki son tırnak karakterini kaldırarak, son karakterden sonraki metni tutar.

Komut uzantıları aşağıdaki komutlara değişiklik ve/veya eklemeyi içerir:

DEL ya da ERASE, COLOR, CD ya da CHDIR, MD ya da MKDIR, PROMPT, PUSH, POPD, SET, SETLOCAL, ENDLOCAL, IF, FOR, CALL, SHIFT, GOTO, START, ASSOC, FTYPE

**Not :** Belirli ayarları almak için komutadı /? yazıp özelliklerini görüntüleyin.

Geciken çevre değişkeni genişletmesi varsayılan olarak etkinleştirilmemiştir.



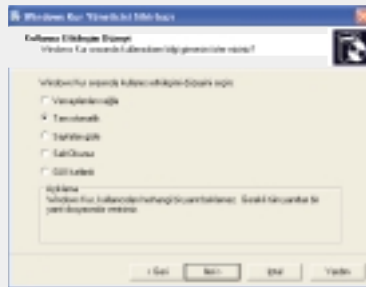
**KOMUTSATIRI:** Eski günleri hatırlatan siyah pencere, komutların çalıştırılmasını sağlar.

Geciken çevre değişkeni genişletmesini, /V:ON ya da /V:OFF anahtarıyla tüm CMD.EXE'nin belirli etkinleşmelerini etkinleştirip devre dışı bırakabilirsiniz.

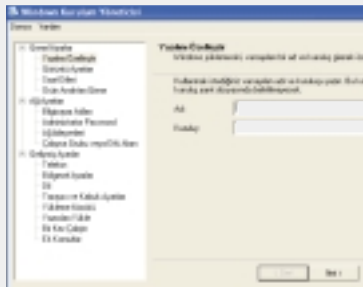
Tamamlama /F:ON anahtarıyla etkinleştirildiyse, kullanılan iki denetim karakterinden, [Ctrl-D], dizin adı tamamlaması için kullanılırken, [Ctrl-F] ise dosya adı tamamlaması için kullanılır.

Denetim karakterlerinden birini girdiğinizde, tamamlama etkin duruma getirilir. Tamamlama fonksiyonu, yol dizisini imlecin sol yanına getirip, hiçbirini hazırda değilse bir joker karakteri ekleyip eşleşen bir yol listesi oluşturur. Ardından ilk eşleşen yol görüntülenir. Hiçbir yol eşleşmezse, bip sesi verir ve görüntüden çıkar. Sonra, aynı denetim karakterine tekrar basılırsa eşleşen yol listesinde ilerlenir. Shift tuşuyla denetim karakterine basmak, listede geriye doğru ilerlemeye neden olur. Satırı herhangi bir şekilde dizenleyip denetim karakterine yeniden bastığınızda, kaydedilmiş

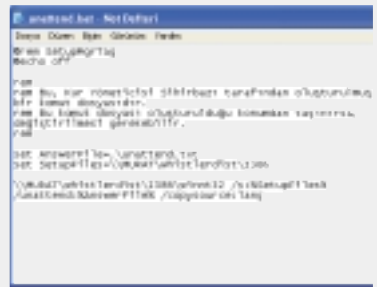
**4** Tam Otomatik seçeneğini işaretleyin ve *İleri*'ye tıklayın. Kurulumun yürütüleceği konumu belirleyin ve *İleri*'ye tıklayın. Lisans sözleşmesini dikkatlice okuyarak onaylayın ve tekrar *İleri*'ye tıklayın.



**5** Windows Kur Yöneticisi penceresi üzerinden özel kurulum ayarlarınızın tamamlanması sağlanır. Tüm gerekli bilgileri seçenekler üzerine tıklayarak sırasıyla doldurun ve ardından *Son* tuşuna tıklayın.



**6** 5. adımda belirlediğiniz klasöre geçin ve kurulumu başlatmak için unattend.bat dosyasını çalıştırın. Bu işlem sırasında Windows XP kurulum dosyalarının belirlenen konumda olması gerekir.





eşleşen yol listesi bırakılıp yeni bir tanesi üretilir. Dosya ile dizin tamamlama arasında geçiş yaptığınızda aynı olur. İki denetim karakteri arasındaki tek fark, dizin tamamlama karakteri yalnızca dizin adlarıyla eşleşirken, dosya tamamlama karakteri hem dosya hem dizin adlarını eşleştirir. Dosya tamamlaması, (CD, MD ya da RD gibi) herhangi bir yerleşik dizin komutunda kullanılırsa dizin tamamlaması kabul edilir.

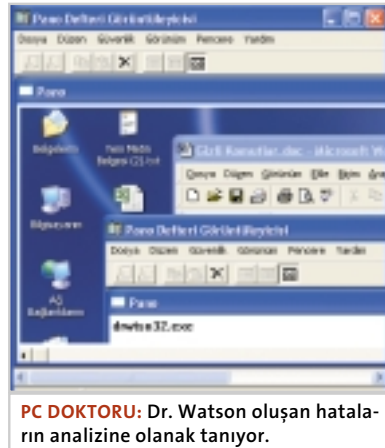
Tamamlama kodu, boşluk ya da diğer özel karakter içeren dosya adlarını, eşleşen yolun başına ve sonuna tırnak işareti koyarak doğru şekilde işler. Ayrıca, yedekledikten sonra bir satırdan tamamlamayı etkin duruma getirirseniz, tamamlanma noktasındaki imlecin sağındaki etkinleşmiş metin atılır.

Tırnak gerektiren özel karakterler ise şunlardır: <space> &()[]{}^~;'+,`~

## 8 Windows hatalarının denetimi

**DRWTSN32.EXE:** Dr. Watson, bilgisayarınızda çalıştırılan herhangi bir programda hata oluştuğunda, hata ile ilgili bilgilerin görüntülenmesini sağlayan bir hata kodlayıcısıdır. Teknik destek grupları bu bilgiler ışığında program hatasının kaynağını öğrenebilirler. Dr. Watson, hata ile karşılaşıldığında "Drwtsn32.log" adında bir dosya oluşturur ve bu dosya teknik servis sorumlularına farklı yollarla ulaştırılabilir.

**Not:** Windows XP, bilgisayarınızın hem kullanıcı modu hem de çekirdek modu ("stop" hata mesajları veya mavi ekranda görüntülenen hata mesajları) hatalarının gözlenmesini sağlayan bir hata bildirim hizmeti sunar. Bu hizmet,



**PC DOKTORU:** Dr. Watson oluşan hataların analizine olanak tanıyor.

hatalarla karşılaşıldığında raporlarının Microsoft'a gönderilmesini sağlar. Microsoft Destek Uzmanlarının bilgisayarıınızda oluşturulan hata raporlarına erişimi mümkün olmadığından, tüm hatalar gizli ve kimliksiz biçimde saklanır ve hata raporlama hizmeti sayesinde, internet üzerinden Microsoft'a gönderilir.

## 9 Yazı tiplerini kendiniz tasarlayın

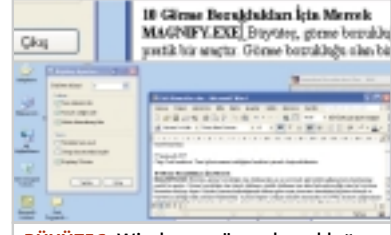
**EUDCEDIT.EXE:** Bu uygulama, sistemde kurulu yazı tipleri üzerinde yer alan karakterlerin değiştirilmesine olanak tanır. Örneğin bir yazı tipi dosyası içerisinde derece simgesi yer almıyorsa, bir tane yaratabilir ve sanal olarak TTF dosyasına bağlayabilirsiniz. Hatta kendi resminizi bile biraz küçültüp yazı tipi karakterleri arasına ekleyebilirsiniz.



**CHIP ÖZEL KARAKTERİ:** Yazı tipleri arasına istediğiniz karakteri çizip ekleyebilirsiniz.

## 10 Görme bozuklukları için büyüteç

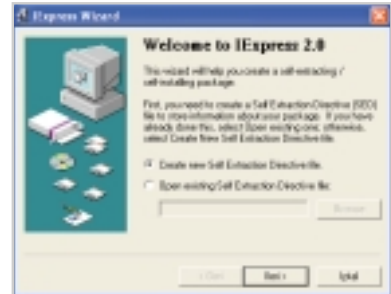
**MAGNIFY.EXE:** Gerçek hayatta büyüteç, görme bozukluğu olan kullanıcılara en az seviyede işlevsellik sağlamak için hazırlanmış pratik bir araçtır. Görme bozukluğu olan birçok kullanıcı, günlük kullanım için Windows altında daha fazla işlevselliği olan bir büyüme hizmetine ihtiyaç duyar. Büyüteç aracını başlattığınızda ekrana gelen ayar penceresi üzerinden, büyüme düzeyi ve büyütecin izlediği odak noktası belirlenebilir. Ayrıca *Başlat / Çalıştır* menüsü üzerinden ACCWIZ komutunu çalıştırarak, Erişilebilirlik Sihirbazı üzerinden Windows'un görme, duyma ve hareket gereksinimlerinin için yapılandırılmasını sağlayabilirsiniz.



**BÜYÜTEÇ:** Windows, görme bozukluğu olan kullanıcıları memnun edecek bir özellik sunuyor.

## 11 Özel arşivlerin hazırlanması

**IEXPRESS.EXE:** Windows Millennium sürümü içerisinde de yer alan bu araç, geliştirdiğiniz uygulamaların otomatik olarak açılmasını ve sisteme kurulmasını sağlayacak bir sihirbaz sunuyor. *Başlat / Çalıştır* penceresi üzerinden IEXPRESS.EXE uygulamasını çalıştırın. Eğer hata mesajıyla karşılaşırsanız Windows sürümünüzde bu programın yer almadığı anlaşılır. Program başlatıldığında, kurulum paketi hazırlamak için başka bir yazılıma ihtiyacınız olmadığını göreceksiniz. Hatta bu programı Winzip benzeri arşiv programları yerine kullanabilirsiniz.

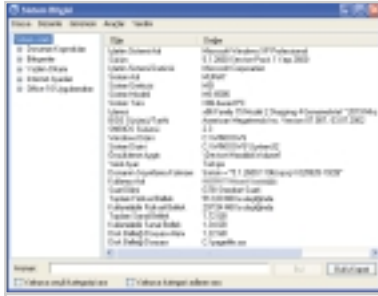


**PAKETLEME HİZMETİ:** IExpress 2.0 aracı, otomatik kurulan uygulama paketlerinin oluşturulmasını sağlıyor.

## 12 Sistem bilgisi

**WINMSD.EXE:** Bu komut, bilgisayarınızda yer alan donanımlar ve uygulamalar hakkında ayrıntılı bilgiler sunar. "Donanım Kaynakları", "Bileşenler", "Yazılım Ortamı", "İnternet Ayarları" ve Office sürümlerine bağlı olarak, örneğin "Office 10 Uygulamaları" benzeri ana başlıklar içerir. "Sistem özeti" ana başlığı altında ise Windows ve sistem kaynakları hakkında genel bilgilere ulaşılabilir.

## Gizli Komutlar



**AYRINTILAR:** Bilgisayarınız hakkında daha fazla bilgiye sahip olmak için bu araçtan yararlanabilirsiniz.

### 13 Windows XP kurulum yardımcısı

**SETUPMGR.EXE:** Kullanıcılar, işletim sisteminin kurulumu sırasında basit soruların yanıtlanması için bile çoğu zaman bir saate yakın zaman harcarlar. Üstelik yeni bilgisayar kullanıcıları veya büyük şirketler için bu süreç dayanılmaz bir hal alabilir. Windows ile standart olarak sisteme yüklenmeyen ancak Kurulum CD'sinde yer alan Windows Kur Yöneticisi Sihirbazı aracı, kurulum sürecinde karşılaşılabileceğiniz bilgisayar adı, yönetici parolası, ağ ayarları ve benzeri

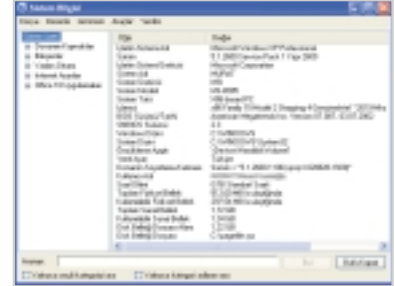
soruları önceden bir kez yanıtlayarak unattend.bat adlı dosya altında toplamınızı sağlar. Windows Kur Yöneticisi'nin adım adım kullanımını aşağıdaki kutucukta bulabilirsiniz.



**KURULUM:** Kurulum sihirbazı görevini tamamladığında cevapları içeren dosya unattend.txt adı altında saklanır.

### 14 Şifre ve veri temizleme aracı

**SYSPREP.EXE:** Deploy.cab dosyası içerisinde yer alan Sistem Hazırlama Aracı, özellikle Windows XP Professional sürümünü tercih eden sistem yöneticilerinin işini kolaylaştırıyor. Bu araç, tüm uygulamaların kurulumu ve sistem ayarları tamamlandıktan sonra, imaj dosyası oluşturulmadan önce bilgisayar adı, seri numaraları ve SID bilgileri gibi tanımlayıcı verilerin silinmesini sağlıyor. Uygulama gerekli adımları tamamladığında işletim sistemi paketlenip yedeklenmeye hazır hale geliyor.



**TEMİZLİK:** Sysprep aracı Windows XP'de yer alan tanımlayıcı bilgilerin yedeklenmeden önce silinmesini sağlıyor.

# Windows

& .NET MAGAZINE

## BT Profesyonellerinin buluşma noktası

BT dünyasının "kaymak tabakasını" biraraya getiren Windows & .NET Magazine, Türkiye'nin kurumsal Bilişim Teknolojileri kullanıcılarına ışık tutuyor.



"Profesyoneller ona danışıyor"

<http://www.winnetmag.com.tr>

Komut Adı	Windows 98/Me	Windows 2000	Windows XP	Tanım
acnipud		acnipud.exe	acnipud.exe	.INI dosyalarını düzenler.
Active Directory Etki Alanları		domain.msc compmgmt.msc	domain.msc compmgmt.msc	Etki alanı modlarını yönetir.
Açılış Disketi Oluştur	sys.com format a: /s	makeboot.exe	makeboot.exe	Açılış disketi oluşturur.
AD Kurulum Sihirbazı		dcpromo.exe	dcpromo.exe	Active Directory kurulumu.
AD Kullanıcı ve Bilgisayarları	Denetim Masası	dsa.msc compmgmt.msc usrmgr.exe	dsa.msc compmgmt.msc usrmgr.exe	Kullanıcı ve grup yönetimi.
Adres Defteri	wab.exe	wab.exe	wab.exe	E-posta adreslerini yönetir
Adres Defteri Alma Sihirbazı	wabmig.exe	wabmig.exe	wabmig.exe	Adres defterini alır.
AD Siteleri ve Hizmetleri		dssite.msc	dssite.msc	Active Directory sitelerini yönetir.
Append		append.exe	append.exe	Veri dosyaları klasörlerini belirler.
At	sysagent.exe	at.exe	at.exe	Komutları listeler.
ATM Administrator	atmadm.exe	atmadm.exe	atmadm.exe	ATM istatistiklerini görüntüler.
Aygıt Yöneticisi		devmgmt.exe	devmgmt.exe	Donanım ayarlarını yönetir.
Backup	backup.exe msbackup.exe	ntbackup.exe	ntbackup.exe	Dosyaları yedekler.
Bağlantı Sihirbazı	inetwiz.exe netconn.exe	inetwiz.exe	cmak.exe inetwiz.exe	Internet bağlantısını ayarlarını sunar.
Bağlantı Yöneticisi	cmstp.exe	cmstp.exe	cmstp.exe	Bağlantı Yöneticisi profillerini yükler.
Profil Yükleme		dcomcnfg.exe	dcomcnfg.exe	COM uygulamaları ayarlarını içerir.
Bileşen Hizmetleri		compmgmt.msc	compmgmt.msc	Bilgisayarın yönetimini sağlar.
Bilgisayar Yönetimi	control.exe	net user	net user	
Books Online	winhelp.exe helpctr.exe	help.exe ntbooks.exe	help.exe helpctr.exe	Windows yardımı sunar.
Bootcfg			bootcfg.exe	Açılış seçeneklerini ayarlar.
Bootdisk	sys.com format a: /s	makeboot.exe	makeboot.exe	Açılış disketi yaratır.
Cabbitt	cabbitt.exe	makecab.exe	makecab.exe	.CAB dosyalarını oluşturur.
Cacsl		cacsl.exe	cacsl.exe	Dosya haklarını yönetir.
certreq		certreq.exe	certreq.exe	Sertifika talep eder.
certsrv		certreq.exe	certreq.exe	Sertifika hizmetlerini başlatır.
cerutil		certutil.exe	certutil.exe	Sertifika hizmetlerini yönetir.
change		change.exe chgusr.exe chgport.exe chglogon.exe	change.exe chgusr.exe chgport.exe chglogon.exe	Terminal hizmetlerini yönetir.
Chat (Sohbet)	winpopup.exe	winchat.exe	winchat.exe	Sohbet uygulamasını başlatır.
chkntfs	scandisk.exe chkdsk.exe	chkntfs.exe chkdsk.exe	chkntfs.exe chkdsk.exe	Sabit disk hatalarını denetler.
chkroot		chroot.cmd		Uygulamalar için sürücü tanımlar.
choice	choice	choice		Kullanıcıya seçim sunar.
cipher		cipher.exe	cipher.exe	NTFS şifreleme durumunu yönetir.
Class pack	clspack.exe	clspack.exe	clspack.exe	Java Class dosyalarını paketler.
cleanmgr	cleanmgr.exe	cleanmgr.exe	cleanmgr.exe	Silinen dosyaları kalıcı olarak yok eder.
clspack	clspack.exe	clspack.exe	clspack.exe	Java Class dosyalarını paketler.
Cluster Administrator		cluadmin.exe cluster.exe	cluadmin.exe cluster.exe	Cluster'ları yönetir.
Cmd	command.com	cmd.exe	cmd.exe	Komut satırını çağırır.
Comp	fc.exe	comp.exe	comp.exe	Dosyaları sıkıştırır.
compact	cmpagent.exe	compact.exe	compact.exe	Dosya sistemini sıkıştırır.
comrepl		comrepl.exe	comrepl.exe	COM uygulamalarını kopyalar.
connect		tscon.exe	tscon.exe	Kullanıcı oturumuna bağlanır.
convert	cvt.exe	convert.exe	convert.exe	Dosya sistemlerini dönüştürür.
convlog		convlog.exe	convlog.exe	ISS log dosyalarını dönüştürür.
cprofile		cprofile.exe	cprofile.exe	Kullanılmayan profilleri kaldırır.
csvde		csvde.exe	csvde.exe	Kullanıcı alır ve gönderir.
Çevirmeli Ağ		rasautou.exe	rasphone.exe	Uzak ağ bağlantısı için kullanılır.
Dağıtık COM Ayarları		dcomcnfg.exe	dcomcnfg.exe	Ağ paylaşımlarını yönetir.
Dağıtık Dosya Sistemi		dfsui.msc shrpubw.exe	dfsui.msc shrpubw.exe	DNS sunucusunu ayarlar.
dbgtrace		dbgtrace.exe		Terminal oturumlarını ayıklar.
dectohex	dectohex	calc.exe	calc.exe	Onluk / onaltılık sistem dönüşümü.
defrag	defrag.exe	compmgmt.msc	defrag.exe	Disk performansını optimize eder.
deltree	deltree.exe		compmgmt.msc	Tüm klasörü siler.
DDE Paylaşımı		ddeshare.exe	ddeshare.exe	DDE dönüşümlerini yönetir.
dfscmd		dfscmd.exe	dfscmd.exe	Dağıtık dosya sistemini ayarlar.
DHCP Yöneticisi		dhcpcmgmt.msc	dhcpcmgmt.msc	DHCP sunucusunu yönetir.
Direct X Yönetim Aracı	dxdiag	dxdiag.exe	dxdiag.exe	DirectX bilgilerini görüntüler.
discover	welcome.exe	discover.exe	tourstart.exe	Windows Turu'nu başlatır.
Disk Birleştiricisi	defrag.exe	dfrg.msc	dfrg.msc	Disk performansını optimize eder.

## Gizli Komutlar

Komut Adı	Windows 98/Me	Windows 2000	Windows XP	Tanım
diskcomp		diskcomp.com	diskcomp.com	Floppy disketleri karşılaştırır.
diskperf		diskperf.exe	diskperf.exe	Disk performansını yönetir.
Disk Temizleme	cleanmgr.exe	cleanmgr.exe	cleanmgr.exe	Silinen dosyaları kalıcı olarak yok eder.
Disk Yönetimi	fdisk.exe	diskmgmt.msc	diskmgmt.msc	Disk alanlarını yönetir.
Dosya Yöneticisi	winfile.exe	explorer.exe	explorer.exe	Dosya yöneticisini başlatır.
Dosya İmza Kontrolü	sigverif.exe	sigverif.exe	sigverif.exe	Microsoft imzasını kontrol eder.
driverquery		verifier.exe	driverquery.exe	Tüm donanım sürücülerini görüntüler.
DriveSpace 3	drvspace.exe	compact.exe	compact.exe	Dosya sistemini sıkıştırır.
DVD Player	dvdplay.exe	dvdplay.exe		DVD filmlerini görüntüler.
edlin	write.exe wordpad.exe	edlin.exe write.exe	edlin.exe write.exe	Metin düzenleme için kullanılır.
Enterprise - Lisanslama		llsmgr.exe	llsmgr.exe	Lisansları yönetir.
Erişilebilirlik Sihirbazı	accwiz.exe	accwiz.exe	accwiz.exe	Engelliler için fonksiyon ayarları.
esentutl		esentutl.exe	esentutl.exe	Windows veritabanlarını yönetir.
Güvenlik İlkesi		secpol.msc poledit.exe	secpol.msc poledit.exe	
Etki Alanı Güvenlik İlkesi		dcompol.msc dcpol.msc secpol.msc	dcompol.msc dcpol.msc secpol.msc	İlkeleri yönetir.
eudcedit		eudcedit.exe	eudcedit.exe	Karakter tasarımı için kullanılır.
Ev Ağı Sihirbazı	netconn.exe inetwiz.exe	inetwiz.exe	cmak.exe inetwiz.exe	İnternet bağlantısı ayarlarını sunar.
Event - Traş Çevirisi		evntwin.exe	evntwin.exe	Olayları yakalar.
evntcmd		evntcmd.exe	evntcmd.exe	Snmp olaylarını dönüştürür.
exe2bin		exe2bin.exe	exe2bin.exe	Çalıştırılabilir dosyaları dönüştürür.
expand		expand.exe	expand.exe	Sıkıştırılmış dosyaları açar.
extract	extract.exe	expand.exe	expand.exe	.cab dosyalarını açar.
fastopen			fastopen.exe	Dosya yapısını önbelleğe yazar.
Faks Hizmet Yönetimi		faxserv.msc	faxserv.msc	Faks hizmetini yönetir.
fdisk	fdisk.exe	diskmgrnt.msc	diskmgrnt.msc diskpart.exe	Disk alanlarını yönetir.
findstr	find.exe	findstr.exe	findstr.exe	Dosyalardaki dizgileri arar.
finger		finger.exe	finger.exe	Kullanıcıları görüntüler.
flatemp		flatemp.exe		Flat temp klasörünü açar.
forcedos		forcedos.exe	forcedos.exe	Uygulamayı MS-DOS kipinde başlatır.
fortutil		fortutil.exe	fortutil.exe	Sertifikaları ISS'e taşır.
fpremadm		fpremadm.exe	fpremadm.exe	FrontPage eklentilerini yönetir.
Frontpage TCP/IP Testi		tcpctest.exe	tcpctest.exe	TCP/IP kuralını denetler.
getmac	arp -a	arp -a	getmac arp -a	MAC adresini görüntüler.
grftabl		grftabl.exe	grftabl.exe	Özel karakterleri açar.
graphics		graphics.com	graphics.com	Ekrandaki görüntüyü yazdırır.
Grup Yönetim Sihirbazı		compmgrnt.msc wizmgr.exe usrmgr.exe	compmgrnt.msc wizmgr.exe usrmgr.exe	Kullanıcı ve grup yönetimi.
Grup İlkesi		gpedit.msc poledit.exe	gpedit.msc poledit.exe	İlkeleri yönetir.
help	winhelp.exe helpctr.exe	help.exe winhelp.exe	help.exe winhelp.exe	Yardım bilgilerini görüntüler.
hostname		hostname.exe	hostname.exe	Ana makine adlarını görüntüler.
iissync		iissync.exe	iissync.exe	Metabase'leri kopyalar.
İndeksleme Hizmeti		ciadv.msc	ciadv.msc	İndeksleme hizmetini yönetir.
İnternet Authentication Hizmeti		ias.msc	ias.msc	İnternet kimlik denetimini yönetir.
İnternet Bağlantı Sihirbazı	inetwiz.exe netconn.exe	inetwiz.exe	inetwiz.exe cmak.exe	İnternet bağlantısı ayarlarını sunar.
İnternet Information Services		inetmgr.exe	inetmgr.exe	ISS hizmetini yönetir.
IP Ayarları	winipcfg.exe	ipconfig.exe	ipconfig.exe	TCP/IP ayarları.
IP Güvenlik Monitörü		ipsecmon.exe	mmc	IP güvenliğini görüntüler.
ipsecmd		secpol.msc	ipseccmd	IP güvenliği ayarlarını sunar.
İstemci Bağlantı Yöneticisi		conman.exe mstsc.exe	conman.exe mstsc.exe	Terminal hizmetini başlatır.
Klasör Özelleştirme Sihirbazı	ieshwiz.exe	ieshwiz.exe		Klasörleri özelleştirir.
Kullanıcıyı Değiştirir, chgusr		chgusr.exe change user	chgusr.exe change user	Yürütme ve kurulum modunu açar.
Kullanıcı Hesabı Ekleme Sihirbazı	Denetim Masası	compmgmt.msc net user	compmgmt.msc net user wizmgr.exe	Kullanıcıları yönetir
Olay Görüntüleyicisi	wbemcntl.exe	eventvwr.exe	eventvwr.exe	Sistem olay günlüğünü görüntüler.
Oturumu Değiştirir, chglogon		chglogon.exe change logon	chglogon.exe change logon	Oturum açma penceresi açar.
Paylaşılan Klasörler Oluşturur		shrpubw.exe	shrpubw.exe	Klasörleri paylaştırır.
Port'u Değiştirir, chgport		chgport.exe change port	chgport.exe change port	COM port adreslemesini yönetir.
Sertifika		certmgr.msc	certmgr.msc	Sertifika
Yardım ve Destek Merkezi	helpctr.exe	winhelp.exe	winhelp.exe	Yardım bilgilerini görüntüler.





## Windows Klavyesi

# Kısayol Tuşlarıyla Hızlı Erişim

Windows altında çalışırken birçoğumuz farenin büyük bir kolaylık olduğunu, hatta faresiz bir PC'nin asla kullanılmayacağını düşünürüz. Oysaki klavye kısayollarının kullanımı çok daha pratik ve hızlı olabilir. Bu bölümde, önemli tüm klavye kısayollarını ve kombinasyonlarını sizler için bir araya getirdik.

Eğer Windows işletim sistemi için özel olarak üretilen klavye modellerinden birine sahipseniz, özel kısayollar ile çok daha performanslı bir biçimde çalışarak işlerinizi kolaylaştırabilir ve hızlandırabilirsiniz. Peki ama Windows klavyesine sahip olup olmadığınızı nasıl anlarsınız? Çok kolay. Eğer klavyenize baktığınızda klavyenin en alt satırında üzerinde Windows logosu yer alan bir veya iki tane özel Windows tuşu görebiliyorsanız, klavyeniz Windows tuşlarını destekliyor anlamına gelir. Bu basit tuşlar aslında günlük işlerinizi kolaylaştıracak çok önemli fonksiyonlarını beraberinde getirirler.

Örneğin, [Windows] + [E] tuş kombinasyonu en popüler Windows tuşu fonksiyonlarının başında gelir. Windows 95, 98 ve Me işletim sistemleri altında bu tuşlara basarak Windows Gezgini'ni, Windows XP altında ise *Bilgisayarım* klasörünü ekrana getirebilirsiniz. Bu sayede sabit diskinizdeki dosyalarınıza da-

ha hızlı erişim sağlanır.

[Windows] tuşuna tek başına bastığınızda ise *Başlat* menüsü direkt olarak ekrana gelir. Eğer parmaklarınız klavye üzerinde ise, bu işlem elinizi fareye götürüp imleci *Başlat* tuşu üzerine sürüklemekten çok daha pratik ve hızlıdır. Windows tuşu ile birlikte kullanılan tüm kısayolları ve açıklamalarını aşağıdaki tabloda bulabilirsiniz.

### Fonksiyon Tuşları Nasıl Çalışır?

Daktilo klavyesi ile bilgisayar klavyesi arasındaki en büyük farklılık, klavyenin en üst satırında yer alan F1 ile F12 arasında sıralanan fonksiyon tuşlarıdır. Bu tuşlara "Fonksiyon Tuşları" adı verilir. Bu tuşlar özellikle eski DOS programlarında sıkça kullanılırdı. Günümüzün Windows bilgisayarlarında ise bunlar muhtemelen birçok kullanıcı tarafından tanınmıyor. Oysaki fonksiyon tuşlarını bilgisayar başında günlük işlerini kolay-

laştıracak araçlar haline getirebilirsiniz. Fonksiyon tuşları örneğin [Ctrl], [Alt] veya [Shift] gibi farklı tuş kombinasyonlarıyla kullanılırlar. Bu durumda ortaya çıkan kombinasyonun mevcut tüm kısayollardan bile daha fazla olduğunu söylemek mümkün. Çoğu uygulama farklı tuş kombinasyonlarıyla fonksiyon tuşlarının kullanılabilirliğini artırır. Örneğin Microsoft Word altında herhangi bir metin alanı seçildiğinde [F3] tuşuna [Shift] tuşu ile birlikte basıldığında seçili metnin kelimelerin ilk harflerinin veya tüm harflerinin büyük harflerle değiştirilmesi sağlanıyor. [Shift] + [F7] tuş kombinasyonu "Eş Anlamlılar Sözlüğü"nü ekrana getiriyor. Tüm bu kısayollar üç ya da dört fare tıklaması ile gerçekleştirilebilecek işlemlerin sadece tek hamlede gerçekleştirilmesini sağlıyor. Diğer kullanışlı kısayol kombinasyonları "Standart Erişim Tuşları ve Kısayol Kombinasyonları" kutucuğunda yer alıyor. Uygulamalara özel hızlı erişim tuş-

larını ise uygulamaların yardım bölümlerinden öğrenebilirsiniz. Aşağıda sırasıyla tüm fonksiyon tuşlarının ve birlikte kullanılan tuş kombinasyonlarının işlevlerini bulabilirsiniz. İlk bakışta karışık gibi görünse de çalışmanıza hız kattığını gördükçe kullanımına alışacağınızdan hiç şüphemiz yok:

### [F1] Fonksiyon Tuşu

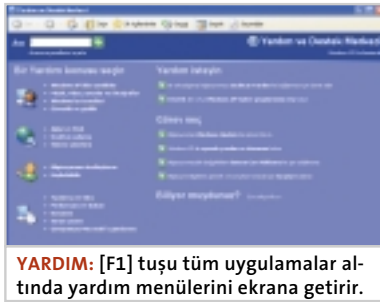
Eski DOS günlerine dönüp baktığımızda [F1] tuşunun genelde yardım menüsü için kullanıldığını görürüz. Herhangi bir uygulama penceresinde çalışırken [F1] tuşuna bastığımızda o uygulama ile ilgili yardım penceresi ekrana gelir. Eğer Windows masaüstünde ya da Windows Gezgini üzerinde [F1] tuşuna basarsanız, Windows yardım penceresine erişilir. Bir uygulama üzerinde çalışırken masaüstüne geçmeden Windows yardımını görüntülemek istiyorsanız [Windows] tuşu ile birlikte [F1] tuşuna basmanız yeterli olur. Ayrıca DOS komut satırında son girilen komutun harf harf tekrar yazılmasını sağlar.

**Shift + :** İçerik duyarlı Yardım başlatma veya biçimlendirmeyi gösterir.

**Alt + :** Sonraki alana gitmek için kullanılır.

**Alt + Shift + :** Önceki alana gitmek için kullanılır.

**Ctrl + Alt + :** Microsoft Sistem Bilgilerini görüntüler.



**YARDIM:** [F1] tuşu tüm uygulamalar altında yardım menülerini ekrana getirir.

### [F2] Fonksiyon Tuşu

Windows altında çalışırken [F2] tuşunu dosyaları yeniden adlandırmak için kullanabilirsiniz. Herhangi bir klasörü ya da dosyayı seçin ve sadece [F2] tuşuna basın. Artık dosyanın yeni adını yazabilirsiniz. Dosya adını girdikten sonra farklı bir alana tıklamanız veya [Enter] tuşuna basmanız işlemin onaylanması için yeterli olur. Bu işlem bir dosya ya da

## İPUÇU

### » Windows tuşu kısayolları

Windows tuşunu basılı tutarak aşağıda listelenen fonksiyonlara erişim sağlanabilir:

**Windows + R** "Çalıştır" penceresini ekrana getirir.

**Windows + E** Windows Gezgini'ni ya da Bilgisayarım klasörünü ekrana getirir.

**Windows + F** Bilgisayardaki Dosya ve klasörler için arama penceresi ekrana gelir.

**Windows + Break** "Sistem Özellikleri" penceresini ekrana getirir.

**Windows + F1** Windows Yardımı veya Yardım ve "Destek Merkezi" penceresi-

ni ekrana getirir.

**Windows+D** Tüm pencerelerin simge durumuna küçültülmesini ve Windows masaüstünün görüntülenmesini sağlar. Tekrar basıldığında pencereler eski konumuna geri döner.

**Windows + TAB** Görev çubuğunda yer alan tuşlar ve uygulamalar arasında geçiş yapar.

**Windows + M** Tüm pencereleri simge durumuna küçültür.

**Windows + Shift + M** Tüm pencereleri simge durumuna küçültme işlemini geri alır.

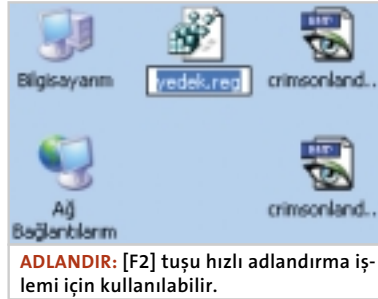
klasör üzerine farelin sağ tuşuyla tıklayıp açılan menüden *Ad Değiştir*'i seçmekten çok daha hızlı ve pratiktir. Microsoft Word altında ise seçilen metin alanının ya da grafiklerin taşınması için kullanılır.

**Shift + :** Metin alanını kopyalar.

**Ctrl + :** *Baskı Önizleme* komutunu çalıştırır.

**Alt + Shift + :** *Kaydet* komutunu çalıştırır.

**Ctrl + Alt + :** *Aç* komutunu çalıştırır.



**ADLANDIR:** [F2] tuşu hızlı adlandırma işlemi için kullanılabilir.

### [F3] Fonksiyon Tuşu

Windows masaüstünde veya Windows Gezgini altında arama penceresini ekrana getirir. Ayrıca DOS komut satırında son girilen komutun tekrar yazılmasını sağlar. Microsoft Word altında ise girdinin görüntülenmesinin ardından Otomatik Metin girdisinin eklenmesini sağlar.

**Shift + :** Büyük küçük harf değişikliği yapar.

**Ctrl + :** Seçilen nesneyi bulunduğu konumdan keserek panoya kopyalar.

**Ctrl + Shift + :** Panoya içindekileri ekler.

**Alt + :** Otomatik Metin girdisi oluşturur.

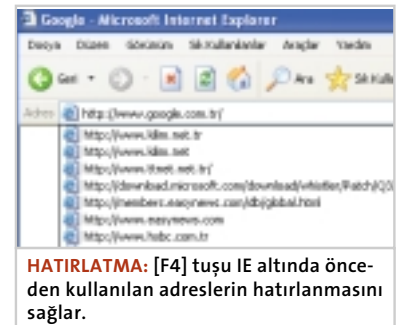
### [F4] Fonksiyon Tuşu

Bu tuş çoğu kullanıcı tarafından bilinmeyen birçok önemli fonksiyona sahiptir. Internet Explorer altında çalışırken [F4] tuşuna basarak adres çubuğu listesinin açılmasını sağlayabilirsiniz. Bu sayede önceden erişilen web sayfalarına kolay ulaşım sağlanır. [Alt] tuşu ile birlikte basıldığında ise ekranda aktif durumdaki uygulama penceresinin ya da bilgisayarın kapatılması sağlanır. Microsoft Word altında [F4] tuşuna basıldığında son gerçekleştirilen eylem tekrarlanır. Örneğin son erişilen pencere ekrana getirilir ya da *Geri Al* tuşuna basıldığında geri alınacak işlem tekrar uygulanır. Bu; bir metnin tekrar tekrar yazılması biçiminde de olabilir.

**Shift + :** *Bul* veya *Git* eylemini yineleme

**Ctrl + :** Pencereyi kapatma

**Alt + :** Aktif uygulama penceresinin kapatılmasını sağlar. Eğer ekranda herhangi bir uygulama görünmüyorsa *Bilgisayarı Kapat* komutunu çağırır.



**HATIRLATMA:** [F4] tuşu IE altında önceden kullanılan adreslerin hatırlanmasını sağlar.

### [F5] Fonksiyon Tuşu

Bu tuş yenileme tuşu olarak da bilinir. Herhangi bir web sayfası üzerindeyken [F5] tuşuna basıldığında sayfanın en güncel hali tekrar web sunucusu üzerinden yüklenir. Windows altında ekrandaki görüntünün tazelenmesi için de kullanılır. Örneğin disket sürücünüzdeki bir disketin içeriği görüntülenirken disketi çıkarıp başka bir disket yerleştirdiğinizde de ekranda eski disketteki veriler görülür. Bu durumda [F5] tuşuna basılarak ekrandaki görüntü ile birlikte pencerenin içeriğinin de yenilenmesi ve sürücüdeki disketin içeriğinin görüntülenmesi sağlanır. Aynı işlem, örneğin CD-ROM gibi diğer çıkarılabilir sürücüler için uygulanabilir. Ayrıca Outlook altında [F5] tuşuna basıldığında iletilerin tekrar kontrol edilmesi ve Word altında da *Bul ve Değiştir* penceresinde *Git* sekmesinin ekrana getirilmesi sağlanıyor. **Shift + :** İmleci önceki bir düzeltmeye taşır.

**Ctrl + :** Belge penceresini önceki boyutuna getirir.

**Ctrl + Shift + :** Bir yer işareti düzenler.

**Alt + :** Program penceresini önceki boyutuna getirir.

### [F6] Fonksiyon Tuşu

Bu tuş çoğu kez imlecin program yapısı içerisinde hareket ettirilmesi için kullanılır. Nadiren de olsa pencereler arasında geçiş sağlar. Ayrıca DOS ortamında çalışan programlarda veya komutlarda işlemin yarıda sonlandırılmasına neden olur.

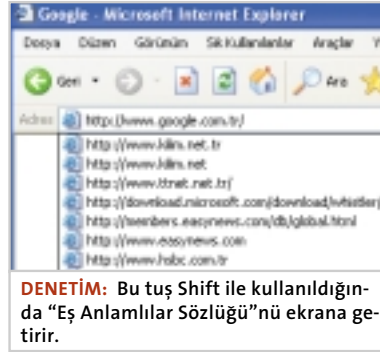
**Shift + :** İmleci önceki bir bölme veya çerçeveye taşır.

**Ctrl + :** Bir sonraki pencereye geçer.

**Ctrl + Shift + :** Önceki pencereye geçer.

### [F7] Fonksiyon Tuşu

Bu fonksiyon tuşunun Windows altında herhangi özel bir kullanım alanı bulunmuyor. Uygulamalara bağlı olarak farklı fonksiyonların çalıştırılması için kullanıldığı görülüyor. Örneğin Microsoft Word altında [F7] tuşuna basıldığında *Yazım Denetimi* ve *Dilbilgisi* denetleme penceresi ekrana geliyor. Ayrıca DOS komut satırı altında önceden yazılan komutların bir listesini ekrana getiriyor. Böylelikle sık kullanılan komutlara erişim kolaylaşıyor.



**Shift + :** *Eş anlamlılar* komutunu ekrana getirir.

**Ctrl + :** *Taşı* komutunu seçer.

**Ctrl + Shift + :** Word kaynaklı belgede bağlantılı bilgileri güncelleştirir.

**Alt + :** Bir sonraki yazım veya dilbilgisi hatasını bulur.

### [F8] Fonksiyon Tuşu

Bilgisayarın açılışı sırasında basıldığında ekrana gelen açılış menüsü üzerinden Güvenli Mod'a geçiş sağlanabiliyor. Ayrıca DOS komut satırı altında bir önce yazılan komut tekrarlanarak üzerinde değişiklik yapılmasına olanak tanınıyor. Parametreler üzerinde sürekli değişiklikler gerektiren komutlarda oldukça pratiklik sağlıyor. Microsoft Word altında seçili alan genişletilir.

**Shift + :** Seçimi daraltır.

**Ctrl + :** *Boyut* komutunu çalıştırır.

**Ctrl + Shift + :** Seçimi veya bloğu genişletir.

**Alt + :** Bir makro çalıştırır.

### [F9] Fonksiyon Tuşu

Bu fonksiyon tuşunun Windows altında

herhangi özel bir kullanım alanı bulunmuyor. DOS komut satırında ise önceden kullanılan komutlara atanan numaralar ile erişim sağlanmasına olanak tanıyor. Microsoft Word altında ise seçili alan güncelleştirilir.

**Shift + :** Alan kodu ile sonucu arasında geçiş yapar.

**Ctrl + :** Boş alan ekler.

**Ctrl + Shift + :** Alanın bağlantısını keser.

**Alt + :** Tüm alan kodları ve sonuçları arasında geçiş yapar.

**Alt + Shift + :** Alan sonuçlarını görüntüleyen alandan GOTOBUTTON veya MACROBUTTON'ı çalıştırır.

### [F10] Fonksiyon Tuşu

Bu fonksiyon tuşu menü çubuğun etkinleştirilmesini sağlıyor. Örneğin [F10] tuşuna basıldığında imleç menüler üzerinde aktif hale geliyor ve ok tuşlarıyla menü seçenekleri üzerinde hareket sağlanabiliyor. Ayrıca herhangi bir dosya ya da klasör simgesi üzerindeyken [Shift] tuşu ile birlikte basıldığında alt menü görüntüleniyor. Bu menü simgeleri üzerine farenin sağ tuşuyla tıklayarak da görüntülenebiliyor.

**Shift + :** Kısayol menüsü görüntüler.

**Ctrl + :** Belge penceresini en büyük boyuta getirir.

**Ctrl + Shift + :** Cetveli etkinleştirir.

**Alt + :** Program penceresini ekranı kaplayacak hale getirir.

### [F11] Fonksiyon Tuşu

Internet Explorer penceresi üzerinden internette gezinirken [F11] tuşuna bastığınızda pencerenin tam ekran görüntülenmesi sağlanıyor. Böylelikle araç çu-



bukları gizlenerek web sayfası üzerindeki bilgilerin daha geniş bir alanda görüntülenmesi mümkün oluyor. Tam ekran modundayken [F11] tuşuna tekrar basıldığında ise normal moda geri dönülüyor.

**Shift + :** Önceki alana gider.

**Ctrl + :** Alanı kilitler.

**Ctrl + Shift + :** Alanın kilidini açar.

**Alt + :** Microsoft Visual Basic kodunu görüntüler.

**Alt + Shift + :** Microsoft Visual Studio kodunu görüntüler.

### [F12] Fonksiyon Tuşu

Bu fonksiyon tuşunun Windows altında herhangi özel bir kullanım alanı bulunmuyor. Office uygulamaları altında menülerde belirtilmemiş olsa da *Farklı Kaydet* seçeneğine hızlı erişim sağlıyor.

**Shift + :** *Kaydet* komutunu çalıştırır.

**Ctrl + :** Aç komutunu çalıştırır.

**Ctrl + Shift + :** *Yazdır* komutunu çalıştırır.

### Hızlı erişim önerileri

**1** [Alt] tuşuyla kullanılan bazı tuş kombinasyonları, ikinci tuşa basılmadan önce [Alt] tuşunun basılı tutulmasını gerektirir.

**2** Seçilen metin alanı veya nesneler, klavye üzerinden herhangi tuşa basıldığında silinir.

**3** Windows panosu sadece bir nesne barındırabilir. Herhangi bir nesnenin kopyalanması ya da kesilmesi öncekinin silinmesine neden olur.

**4** Menü seçeneklerinin sağındaki bölümde hızlı erişim kısayollarını görebilirsiniz. Ayrıca alt çizili karakterler [Alt] tuşu birlikte basıldığında fonksiyon menüsü açılır.

**5** Çoğu “çift tıklama” işlemi tek tıklama ile veya [Enter] tuşuna basılarak yerine getirilebilir.

## HIZLI ERİŞİM

### » Erişim Tuşları ve Kısayol Kombinasyonları

**Print Screen** Ekrandaki tüm görüntüyü panoya kopyalar.

**Ok Tuşları** Sayfanın kaydırılmasını, uygulamaya bağlı olarak seçili nesnenin hareket ettirilmesini sağlar.

**BackSpace** Windows Gezgini'nde ve Bilgisayarım klasöründe klasör seviyesini değiştirir.

**Delete** Seçilen nesneyi siler.

**Esc** Son işlemi iptal eder veya menüyü açar.

**Shift + Tab** Tuşlar arasında ileri doğru hareket sağlar.

**Alt + Enter** Seçili dosya veya klasör için *Özellikler* penceresini çağırır.

**Alt + Esc** Pencerele arasında geçiş yapar

**Alt + Tab** Pencerele arasında geçiş yapar

**Alt + Print Screen** Seçili uygulama penceresinin görüntüsünü panoya kopyalar.

**Alt + Spacebar** Seçili dosya için *Özellikler* penceresini ekrana getirir.

**Alt + S** *Başlat* menüsünü ekrana getirir. Ctrl + Alt + Delete Çalışan uygulamaların bir listesi ekrana getirir. Tekrar basıldığında bilgisayarı baştan başlatır.

**Ctrl + Delete** Metin düzenleme uygulamalarında imlecin bulunduğu konum-

dan kelimenin sonuna kadar olan bölümü siler.

**Ctrl + End** İmleci listenin ya da dokümanın sonuna taşır.

**Ctrl + Esc** *Windows* tuşunun bulunduğu klavyelerde *Başlat* menüsünün açılması için kullanılır.

**Ctrl + Home** İmleci listenin ya da dokümanın başına taşır.

**Ctrl + A** Etkin pencere üzerinde yer alan seçilebilir tüm nesnelerin ya da metnin seçilmesini sağlar.

**Ctrl + C** Seçilen nesneyi panoya kopyalar.

**Ctrl + N** Yeni bir pencerede yeni dosya oluşturur. Internet Explorer'da ise yeni browser penceresi açar.

**Ctrl + O** Aç penceresini ekrana getirir.

**Ctrl + P** Etkin dokümanı yazdırır.

**Ctrl + S** Etkin dokümanı kaydeder.

**Ctrl + V** Panoya kopyalanmış metin ya da grafiği imlecin bulunduğu konuma yapıştırır.

**Ctrl + X** Seçilen nesneyi bulunduğu konumdan keserek panoya kopyalar.

**Ctrl + Z** Son işlemi geri alır.

**Shift + Delete** Seçili dosyaların *Geri Dönüşüm Kutusu*'na gönderilmeden direkt olarak silinmesini sağlar.

**Shift + Tab** Tuşları arasında ters yönde hareket sağlar.

Dünyanın herhangi bir yerinde, herhangi bir işletim sisteminden  
eviniz rahatlığında pop3 e-posta kontrolü  
<http://www.internetimiz.com/postaci>







## PowerToys

yan *Xmouse* yani “Activation follows mouse” fonksiyonunu aktif hale getirip gerekli ayarları yapabilirsiniz. Bunun haricinde çift tıklama ve taşıma ayarlarını değiştirebilir ve eğer farensizin *Scroll* özelliği varsa, bir seferde atlayacağı satır sayısını belirleyebilir veya bunun yerine sayfa kaydırılmasını sağlayabilirsiniz.

**Explorer:** Windows masaüstünün bir web sayfası gibi görüntülenmesini sağlayan Active Desktop fonksiyonunu buradan çalıştırabilir ve Windows’un son kullanılan dosyaların bir listesini tutmasını sağlayabilirsiniz. Bunun haricinde kısayolların önüne “Shortcut to” ön ekini koyulmasını ve simgelerinde ok resminin bulunmasını engelleyebilir, çeşitli özelliklerdeki (sıkıştırılmış ve şifrelenmiş dosyalar, imlecin üzerinde bulunduğu nesneler) dosyaların daha kolay fark edilmelerini sağlamak için görüntülenecekleri renkleri belirleyebilir, resimlerin önizleme kalite ve büyüklüğünü değiştirebilir ve klavyenizdeki özel tuşlar için (şayet mevcutsa) çeşitli görevler atayabilirsiniz.

**Taskbar:** Görev çubuğu üzerindeki benzer pencerelerin tek bir düğme üzerinde toplanmasını *Grouping* altından kontrol edebilir ve *XP Start Menu* penceresinde bulunan “Frequently Used Programs” (Sık Kullanılan Programlar) listesindeki öğelerden istediğinizin *Başlat* menüsünde yer almasını sağlayabilirsiniz.

**My Computer:** *Autoplay* altından CD, DVD MP3 dosyaları veya fotoğrafların hangi programlar kullanılarak açılacağını belirleyebilir ve *Special Folders* penceresini kullanarak “Favorites” veya “My Documents” gibi sistem dosyalarının konumlarını değiştirebilirsiniz. Bunlar haricinde Desktop altından, normalde hiçbir simge bulunmayan Windows XP masaüstünde görüntülenmesini istediğiniz özel simgeleri işaretleyebilir, *Control Panel* penceresindeki listeden Denetim Masası’nda görüntülenmesini istemediğiniz simgeleri kaldırabilir, *Templates* penceresinden sağ tuşla açılan nesne menüsündeki *New* alt menüsündeki dosya şablonlarını kaldırabilir veya yenilerini ekleyebilir, *Internet Explorer* penceresinden Browser ve Windows Gezgini penceresindeki araç çubuklarında kullanılacak pencere art alanlarını belirleye-

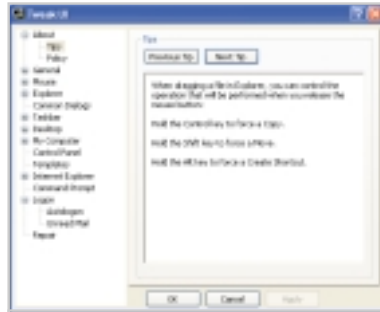
bilirsiniz. Microsoft Powertoy for XP paketi içerisinde yer alan Tweak UI, ilk defa tek başına çalıştırılabilir bir dosya içerisinde sunuluyor.

Bu nedenle problemlere neden olabilecek tüm eski versiyonları kaldırmalısınız. Daha önceleri sadece Denetim Masası içerisinde çalıştırılan Tweak UI aracını artık “TweakUI.exe” dosyası sayesinde istediğiniz konumdan çalıştırabilirsiniz.

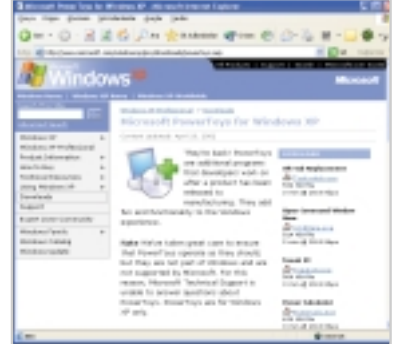
### PowerToys ile dijital resimler kontrol altında

Windows XP, dijital kamera bağlantı noktalarının entegrasyonu ve web sayfaları için resim hizmetleri sayesinde dijital fotoğrafçılık için uygun bir platform sunuyor. Bu nedenle Powertoy programcılar, XP arayüzünü dijital fotoğraf dostları için iki yeni özel eklenti ile geliştirmişler. Bunlardan ilki *Dosya Nesne* menüsüne eklenen ve resim boyutlarının hızlı bir şekilde değiştirilmesini sağlayan *Image Resizer* komutu. Bu aracı kullanabilmek için bir veya daha fazla resmi seçin ve farenin sağ düğmesini kullanarak *Nesne* menüsünü açın. Bunun sonucunda ekrana gelen pencere üzerinde bulunan aşağıdaki büyüklüklerden birini seçebilir ve daha sonra söz konusu dosyaların seçili büyüklük değerlerine sahip kopyalarını oluşturabilirsiniz. İstenen herhangi bir büyüklüğü seçin.

*Advanced* düğmesine tıklayarak, ekrana gelen seçenekler yardımıyla resimlerin kopyalarını oluşturmak yerine, değişikliklerin orijinal dosyalar üzerinde yapılmasını sağlayabilir ve küçük resimlerin seçilen büyüklük değerine göre büyütülmesini engelleyerek sadece büyük resimlerin küçültülmesini de sağlayabi-

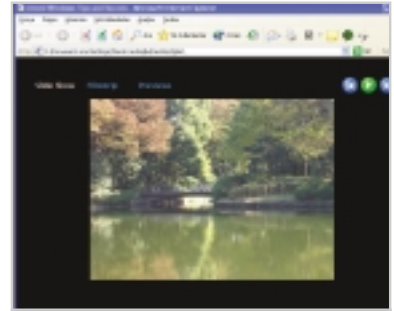


**BOYUTLANDIRMA:** Karmaşık uygulamalarla baş edemeyenler için oldukça pratik bir araç.



**EKLENTİLER:** Microsoft’un sitesinde yeni gelen her PowerToy Download alanına ekleniyor.

lirsiniz. Bu işlem sonrasında küçültülen veya büyütülen kopyaların isimleri de seçilen büyüklük değerine uygun olarak değiştirilecektir. Örneğin “Sunset.jpg” resmi *Small* boyutlarına küçültüldüğünde ismi de otomatik olarak “Sunset (Small).jpg” biçiminde değişecektir. Web kameralarının otomasyonu için



**SUNUM:** HTML Slide Show Wizard ile hazırlanan sayfalar internet sunumları olarak da kullanılabilir.

kullanılabilecek olan Timershot aracı ise kameralarla otomatik olarak fotoğraf çekiyor, daha sonra bu resmi istenen şekilde ölçeklendiriyor ve bir web sayfası veya FTP sunucusu da dahil olmak üzere herhangi bir yere kaydedebiliyor. Ek seçenekler sayesinde çekilme zamanını, kaydedilecek resmin büyüklüğünü ve saklama yerini belirlemek de mümkün.

### İnternet için resim ve dijital fotoğraf galerileri

Çeşitli CD yazma programları ve HTML editörleri otomatik olarak dijital fotoğraf galerileri oluşturabiliyorlar. Powertoy ile sunulan iki yeni araç sayesinde bunun için gereken fonksiyonlar doğrudan Windows XP sistemine entegre oluyor ve üçüncü parti yazılım ihtiyacını

ortadan kaldırmayı planlıyor. Bunlardan bir tanesi olan CD Slide Show Generator, XP içerisinde bulunan CD yazma fonksiyonuna dahil oluyor. Şayet bir fotoğraf CD'si oluşturmak isterseniz, ayrı bir adım olarak ortamdaki resimlerin ekrana getirilebilmesi için basit bir görüntüleme aracının da beraber CD'ye yazılmasını isteyip istemediğiniz sorulur. CD'ye yazılan resimleri söz konusu araç sayesinde bir dia şov halinde inceleyebilirsiniz.

Ayrı bir araç olarak kullanılabilen Slide Show Wizard ise HTML biçiminde dia şovlar hazırlamak için kullanılabilir. Bunu özellikle tatil resimlerinizi arkadaşlarınıza veya akrabalarınıza göstermek için kullanabilirsiniz. Bu resim sunusunu hazırlarken resim büyüklüğü ve resim galerisinin tipini belirleyebilirsiniz. Bunun için *Start/All Programs/Powertoys for Windows XP/Slide Show Wizard* komutunu kullanarak, sihirbazı çalıştırın ve ilk olarak sunuda kullanmak istediğiniz resimleri tek tek seçin veya resimlerin içerisinde bulunduğu klasörü seçerek tüm resimleri otomatik olarak ekleyin. Son olarak sunu ismini, saklanacağı konumu, resim büyüklüklerini ve sunu tipini belirleyin ve *Next* düğmesine tıklayarak sunuyu oluşturun. Daha sonra bu sunuyu izlemek için yapmanız gereken tek şey oluşturulan HTML dosyasını çalıştırmak olacaktır.

### Powertoys paketiyle XP'de kolay kullanıcı yönetimi

Windows XP altında kullanıcı profilleri için masaüstü, *Başlat* menüsü ve verilerin saklanacakları ortamlar özel olarak belirlenebilir. Ayrıca Powertoys paketi içerisinde yer alan Super Fast User Switcher (Süper hızlı kullanıcı değiştirici) ve nesne menüsüne eklenen "Open Command Windows here" araçları sayesinde XP altında kullanıcı değiştirme işlemi daha da hızlandırılabilir. İlk olarak Windows XP Home ve Professional sürümlerinde karşımıza çıkan Fast User Switching fonksiyonu sayesinde, bir do-

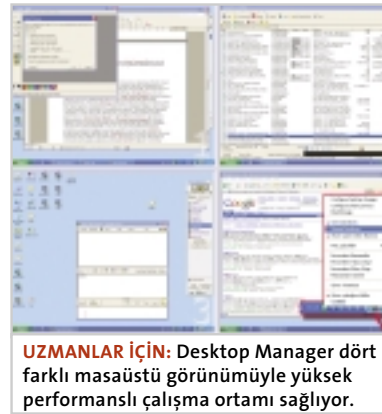


**KOMUT SATIRI:** Hızlı komut satırı erişimi komutu sayesinde uzun klasör adlarını yazmanız gerekmez.

main'e dahil olmayan bilgisayarlarda, sistemi kapatmaya gerek kalmadan aktif kullanıcıyı değiştirmek mümkündür. Bu sayede çalışan programları kapatmadan, birden çok kullanıcı, tek bir bilgisayarı eşzamanlı olarak paylaşabilirler.

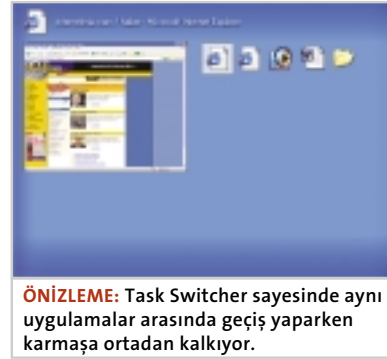
Super Fast User Switcher'ın kullanılması için kullanıcıların kayıtlı olması yeterlidir. Yeni bir Login işlemi ve kayıt animasyonundan tasarruf etmek için *Başlat* menüsünde yer alan *Log Off* düğmesine ve ardından ekrana gelen pencere üzerindeki *Switch User* düğmesine tıklayın veya [Windows]+[L] tuş kombinasyonunu uygulayın. Bunun sonucunda ekrana gelen liste üzerinden kayıtlı kullanıcıları ve halen kaç tane program çalıştırdıklarını görebilir ve istediğiniz kullanıcı üzerine tıklayarak çalışmaya başlayabilirsiniz. Bu sayede seçilen kullanıcının çalışma ortamı (masaüstü, *Başlat* menüsü ve özel ayarları ile) ekrana gelecektir.

**Dikkat!** Fast User Switching fonksiyonunun kullanılabilmesi için Denetim Masası'ndaki Accounts aracı kullanılarak istenen kullanıcılar için aktif hale getirilmelidir. Ancak bu işlemi yapacak kullanıcının Administrator haklarına sahip olması gereklidir. İşletim sistemi olarak Windows XP kullanmasına rağmen



**UZMANLAR İÇİN:** Desktop Manager dört farklı masaüstü görünümüyle yüksek performanslı çalışma ortamı sağlıyor.

halen DOS'tan kopamamış kullanıcıların ise, Powertoys'un daha önceki versiyonlarında bulunan *Nesne* menüsü üzerinden DOS komut satırına ulaşması mümkün. Kullanıcılar, Explorer kabuk eklentisinden epey faydalanabilirler. Bu sayede klasörlerin *Nesne* menüsüne eklenen *Open Command Windows here* komutu ile açılan DOS penceresinden DOS oyun ve programlarını rahatlıkla çalıştırmak mümkün.



**ÖNİZLEME:** Task Switcher sayesinde aynı uygulamalar arasında geçiş yaparken karmaşa ortadan kalkıyor.

### Tecrübeli kullanıcılar için oyuncaklar

Şu ana kadar tanıttığımız Powertoys araçlarını göz boyamak için hazırlanan eklentiler olarak düşünenler Virtual Desktop'ı ve Windows XP ile çalışmayı daha da kolaylaştırmak için hazırlanan Task Switcher ve Taskbar Magnifier araçlarını incelemeliler. Windows NT 4.0 ve 2000'de de bulunan ancak Resource Kit içerisinde saklanan Virtual Desktop, yani sanal masaüstü aracını tüm Linux kullanıcıları bilirler. Virtual Desktop Manager yardımıyla çalışma alanınızı sanal da olsa genişleterek Windows XP masaüstünden daha etkili şekilde faydalanabilirsiniz. Söz konusu Powertoy'u kullanarak sadece bir tıklama ile maksimum dört farklı sanal masaüstü oluşturabilirsiniz. Bunların her biri, *Başlat* düğmesi, görev çubuğu ve tüm kısayolları ile, aslında tek bir masaüstünün kopyasıdır. Buralarda farklı programları çalıştırabilir ve sadece tek bir fare tıklaması ile söz konusu çalışma ortamları arasında gezinebilirsiniz. Virtual Desktop Manager bir yüklendikten sonra farenin sağ düğmesini kullanarak görev çubuğu üzerine tıklayın ve *Toolbars/Desktop Manager* komutunu çalıştırın. Bunun sonucunda ekrana gelen pencereyi kullanarak, farklı çalışma ortamlarını sanal masaüstü olarak kaydedebilir ve ister yine aynı pencereyi kullanarak önizleme görüntüleri yardımıyla istediğiniz masaüstüne geçebilir veya direkt olarak numarasının görüntülediği düğmeye tıklayabilirsiniz. Powertoys paketinde kullanışlı araçların yanında bir dezavantaja sahip olduğunu söyleyebileceğimiz Task Switcher sayesinde [Alt]+[Tab] tuş kombinasyonu ile çalışan programlar arasında geçiş yapmak istediğinizde, söz konusu programların

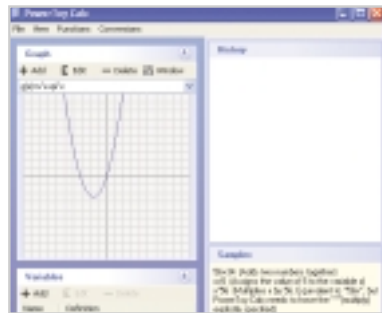


## PowerToys

simgesi ile beraber ekranların ön izleme resimleri de ekrana gelecektir. Bu ekran görüntüleri gerçek zamanlı oluşturuldukları için Task Switcher sistemi oldukça yavaşlatıyor. Windows ile beraber sunulan ve fare imlecini takip ederek ekran görüntüsünü büyüten aracı *Start/All Programs/Accessories/Accessibility/Magnifier* komutu yardımıyla çalıştırabilirsiniz. Powertoys paketi içerisinde yer alan *Taskbar Magnifier* ise görev çubuğuna ekleniyor ve ekranın herhangi bir alanını sekiz kata kadar büyütebiliyor. Bu büyüteci etkinleştirmek için görev çubuğuna farenin sağ düğmesini kullanarak tıklayın ve *Nesne* menüsündeki *Toolbars / Taskbar Magnifier* komutunu çalıştırın. Bunun sonucunda görev çubuğu üzerinde ekrana gelecek küçük bir pencere üzerinde fare veya klavye hareketi takip edilecek aktif olan bölge büyütülerek görüntülenecektir.

### Son olarak profesyonel hesap makinesi

Power Toy Calculator, Windows XP donatıları arasında yer alan ve sadece standart ve gelişmiş versiyonlarına sahip olan hesap makinesinin, grafik fonksiyonları ile donatılmış hali. Bu sayede matematik fonksiyonlarının grafiklerini oluşturabilirsiniz. Ayrıca uzunluk, ağırlık, sıcaklık ve zaman birimleri ile de çalışabilirsiniz. Sorunsuz bir şekilde kurulan, sadece 1 Mbyte büyüklüğündeki Powertoys paketi, Windows XP'yi bir dizi kullanışlı yeni fonksiyon ile donatıyor. Aslında işletim sistemine entegre olarak da sunulabilecek paketin en önemli parçası ise Windows XP'nin ince ayarlarına rahatlıkla ulaşma imkanı sağlayan Tweak UI aracı. Tüm araçların ayrıntılı listesini "Windows Araçları" kutucuğunda bulabilirsiniz.



**GRAFİK HESAPLARI:** Profesyonel hesap makinesi artık fonksiyon grafiklerini ekrana getirebiliyor.

## HIZLI BAKIŞ

### » Tüm Power Toys Eklentileri

#### Alt-Tab Replacement

Dosya Adı: Taskswitch.exe

Boyutu: 534 KB

Tanım: Programlar arası geçiş sırasında, uygulama penceresinin simge boyutunda görüntülenmesini imkan tanıyor.

#### CD Slide Show Generator

Dosya Adı: Slideshow.exe

Boyutu: 548 KB

Bu araç CD'ye kaydedilen resimleri slayt şov biçiminde görüntüleyebilir. CD Slide Show Generator, Windows 98 ve Me altında da sorunsuz biçimde çalışıyor.

#### Desktop Wallpaper Changer

Dosya Adı: CreativityFunPack.exe

Boyutu: 1.570 KB

The Wallpaper Changer PowerToy masaüstü duvar kağıdının önceden belirlenen periyotlarda otomatik olarak değiştirilmesine imkan tanıyor.

#### Image Resizer

Dosya Adı: ImageResizer.exe

Boyutu: 521 KB

Resim dosyalarının hızlı bir biçimde yeniden boyutlandırılmasını sağlar. Program içerisinde yer alan standartlar haricinde özel boyut tanımlamak da mümkün.

#### HTML Slide Show Wizard

Dosya Adı: Htmlgen.exe

Boyutu: 771 KB

Dijital fotoğraflarınızın web sitenizde kullanabileceğiniz biçimde bir HTML dosyası üzerine yerleştirilmesini sağlar.

#### Open Command Window Here

Dosya Adı: CmdHere.exe

Boyutu: 514 KB

Alt klasörler üzerine sağ tuşla tıklandığında ekrana gelen alt menüde kendi adını taşıyan seçenek aracılığıyla doğrudan komut satırına geçilmesini sağlar.

#### Power Calculator

Dosya Adı: PowerCalc.exe

Boyutu: 624 KB

Bu araç sayesinde fonksiyonların grafiklerini çizebilir, farklı denklemlerin çözümünü bulabilir veya birçok dönüşümü kolay bir biçimde gerçekleştirebilirsiniz.

**EKRAN KORUYUCU:** Movie Maker 2 ile hazırladığınız videolarınızı bu sayede ekran koruyucu olarak tanımlayabilirsiniz.

#### Super Fast User Switcher

Dosya Adı: FastSwitch.exe

Boyutu: 550 KB

Bir etki alanına kayıtlı olmayan ve aynı bilgisayar üzerinde yaratılan kullanıcı oturumları arasında hızlı geçiş imkanı sağlar.

#### Taskbar Magnifier

Dosya Adı: Magnifier.exe

Boyutu: 515 KB

Bu araç, görev çubuğuna eklenen büyüteç ile ekranın bir bölümünün yakınlaştırılmasını sağlayarak, görme bozukluğu olan kullanıcıların işini kolaylaştırır.

#### Tweak UI

Dosya Adı: TweakUI.exe

Boyutu: 564 KB

Bu araç Windows XP altında standart kullanıcı arabirimi üzerinden erişilemeyen, örneğin fare, Windows Gezini, araç çubuğu ayarlarına erişim sağlar.

#### Webcam Timershot

Dosya Adı: Timershot.exe

Boyutu: 610 KB

Powertoys paketinin kullanışlı araçları arasında yer alan Webcam Timershot, web kamerasıyla önceden belirlenen aralıklarda otomatik olarak görüntü kaydedilmesini sağlar.

#### Video Screen Saver

Dosya Adı: CreativityFunPack.exe

Boyutu: 1.570 KB

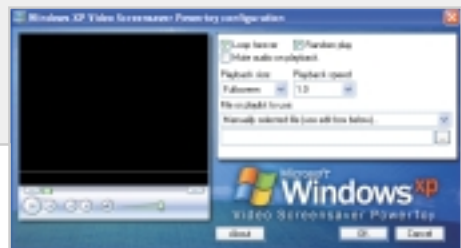
Bu sayede 64. sayfada ayrıntılı biçimde açıklanan Windows Movie Maker 2 uygulamasıyla oluşturduğunuz ev videolarınızı ekran koruyucusu olarak izleyebilirsiniz.

#### Virtual Desktop Manager

Dosya Adı: Deskman.exe

Boyutu: 550 KB

Bu araç sayesinde sanal olarak oluşturulan dört farklı masaüstüne Windows görev çubuğu üzerinden erişebilirsiniz.







### Sürpriz Yumurtalar

# Programların Gizli Sürprizleri

Excel 2000'de gizlenmiş bir araba yarışı, yonca yaprağı şeklindeki Word 2000 fare imleci, Adobe Premiere 6.0 altındaki resimler ve çok daha fazlası. Bu bölümde sizler için en popüler sürpriz yumurta örneklerini bir araya getirdik .

**Y** Bir uygulama geliştirme projesinde emeği geçen tüm programcılarının isimlerinin, uygulama içerisinde görüntülenmesi, yazılım geliştiriciler arasında gelenek haline almıştır. Bu işlem, filmlerden alışıldığı üzere, isimlerin ekranda listelenmesi ile gerçekleştirilir. Ancak programcılar isimlerinin görüntülenmesi için, uygulamalar içerisine günlük işlerden yorulan Office ve Windows kullanıcılarını rahatlatarak eğlenceli araçlar da saklayabilirler. Bu tür esprili eklentiler, literatürde Easter Egg, yani "Sürpriz Yumurta" olarak adlandırılırlar. Bu isim, söz konusu eklentilerin ne el kitabı ne de yardım dosyalarında bulunmadığı, karşınıza sadece tesadüfen çıkabileceğini gösteriyor.

Excel 2000'de gizlenmiş bir araba yarışı, yonca yaprağı şeklindeki Word 2000 fare imleci, Adobe Premiere 6.0 altındaki resimler ve çok daha fazlası. Bu bölümde sizler için en popüler sürpriz yumurta örneklerini bir araya getirdik:

## 1 | ACDSee 4 ve Fotocanvas

### ACD Systems Çalışanları

**FotoCanvas logosu:** FotoCanvas'ı açın Help menüsü üzerinden *About FotoCanvas Lite* seçeneğine tıklayın. Ardından ACD Systems logosu üzerine tıklayın. Son olarak ekrana gelecek küçük Windows logosunu izleyin.



**BASİT:** ACDSee Windows logosunun görüntülediği basit bir sürpriz yumurta sunuyor.

## 2 | Adobe Photoshop

### Photoshop'tan Özgün Çalışmalar

**Profesyonel grafik çalışması:** Geliştiricilerinin sakladıkları resimleri görebilmek için ilk olarak *Help/About Photoshop* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen penceredeki resme dikkat edin. Bu pencereyi kapattıktan sonra, *Help/About Photoshop* komutunu, ancak bu sefer [Shift] ve [Ctrl] tuşlarını basılı tutarak, bir kez daha çalıştırın. Adobe Photoshop'un 5 sürümünden itibaren bulunan bu fonksiyon ile, her program sürümünde farklı resimler ekrana geliyor. Oldukça etkileyici.



**ETKİLEYİCİ:** Bu görüntü Photoshop kullanıcıları kadar programcılarının da grafik konusunda uzman olduğunu gösteriyor.

## 3 | Adobe Premiere 6.0

### Programcılar ve Ev Hayvanları

**Sürpriz yumurta cenneti:** Adobe Premiere 6.0'da tamı tamına dört sürpriz yumurta var. İlkinde ulaşmak için *Help* menüsünü açtıktan sonra [Shift] tuşu basılı durumdayken *About Premiere* komutunu çalıştırmak yeterli oluyor. Benzer şekilde, *About Premiere* komutunu çalıştırmadan önce [Shift] ve [Ctrl] tuşları basılı durumda olursa, üzerinde muhtemelen çalışanların ev hayvanlarının resimlerinin bulunduğu bir pencere ekrana gelecektir. *About Premiere* komutunu çalıştırmadan [Shift], [Ctrl] ve [Alt] tuşlarını basılı tutacak olursanız geliştirici takımın, [Shift] ve [Alt] tuşlarına basılı tutacak olursanız da daha geniş bir takımın resmine ulaşabilirsiniz.

## Easter Egg



## 4 | Borland Delphi 5/6

Yazılım  
Geliştiricileri

**Güç sizinle olsun:** Stars Wars serisinin fanatıklık düzeyinde hayran kitlelerine sahip olması, bu serinin fanatikleri arasında yer alan Delphi geliştiricilerini de etkilemiş olacak ki, ilginç bir sürpriz yumurta ile karşımıza çıkıyorlar. Borland Delphi 5'in geliştiricilerinin isimlerini listelemek için ilk olarak *Help/About* komutunu çalıştırın ve daha sonra [Alt] tuşunu basılı tutarak sırasıyla "TEAM, DEVELOPERS, QUALITY, JEDI" kelimelerini yazın. Ayrıca sadece "JEDI" yazacak olursanız *About* penceresinde [www.delphijedi.org](http://www.delphijedi.org) adresini gösteren bir bağlantı ekrana gelecektir.



**DELPHİCİLER:** Yıldız Savaşları fanatığı programcıların adları filmdeki gibi uzayda kayıyor

## 5 | Cool Edit Pro

İlginç  
Bir Oyun

**Anlamsız ama eğlenceli:** Cool Edit Pro 2.0'ın sürpriz yumurtasını görebilmek için, *Help* menüsündeki *About* komutunu çalıştırın. Ekrana gelen penceredeki logo üzerinde iki tane yuvarlak top göreceksiniz. Hareket edebilen bu topları fare ile tutup ekran üzerinde bir yere atabilir veya birbirlerine çarptırarak oyun oynayabilirsiniz. Belli bir süre sonra bir ses efekti eşliğinde aynı yerde ve şekilde başka bir top daha ekrana gelecektir. Ayrıca *About* penceresine farenin sağ tuşu ile tıklayarak, topların çarpıp geri dönmeleri için duvarlar oluşturabilirsiniz.



**OYUN:** Cool Edit can sıkıntınızı biraz olsun hafifletecek ilginç bir sürpriz yumurta sunuyor.

## 6 | Internet explorer 5.0

Çılgın  
Arama Menüsü

**Eğlenceli bir sürpriz:** Internet Explorer'ı başlatın. *Araçlar / Internet Seçenekleri* menüsünden *Genel* sekmesi altında *Diller* tuşuna tıklayın. *Ekle* tuşuna tıkladıktan sonra *Kullanıcı tanımlı* satırına "ie-ee" yazın ve *Tamam'a* tıklayın. "Kullanıcı Tanımlı [ie-ee]" kaydını listenin en üstüne taşıyın. Ardından tekrar Internet Explorer penceresine geri dönün. *Ara* simgesine tıklayın. Pencerenin sol yanında *Arama* penceresi açılır. Yeni seçeneklerin sizi güldüreceğine eminiz. Ardından *Sonraki* tuşuna tıklayın.

## 7 | Macromedia Dreamweaver

Lastik  
Tavuk

**Görsel şölen:** Dreamweaver programını başlatın ve *Help* menüsüne tıklayın. "Target" sözcüğünü aratın. Listeyi aşağı-

ya kaydırın. *Welcome to Foghorn's Home Page!* seçeneğini seçin ve Macromedia'nın siz sürpriz yumurta meraklıları için hazırladığı görsel sürprizin tadını çıkarın.

## 8 | Macromedia Dreamweaver

Yazılım Geliştiricileri  
Görün

**Programcılar bir arada:** Dreamweaver yazılım geliştiricilerinin fotoğraflarını görmek için aşağıdaki işlemleri yerine getirin: Web sayfanız üzerinde bir resim seçin. Resmin *Properties* penceresini açın. [Ctrl] tuşuna basılı tutun ve *Properties* penceresi üzerindeki önizleme görüntüsüne çift tıklayın. Geliştiriciler ekranda adlarıyla birlikte görüntülenir. [Ctrl] tuşuna basılı tutarak resim üzerine çift tıklayabilir, böylece diğer geliştiricileri de görebilirsiniz.

## 9 | Macromedia Flash

Flash'ta  
Altın Avı

**Eski anılar canlanıyor:** Flash geliştiricilerinin bizler için hazırladıkları hızlı, eğlenceli ve bağımlılık yapabilecek bu oyuna ulaşmak için, Flash ana penceresindeki *Help/About Flash* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen pencerenin sağ altındaki Macromedia logosuna iki kez tıklayın. Elinizi çabuk tutmanızda fayda var, çünkü bu logo kısa bir süreliğine aktif oluyor. Son olarak sol taraftaki *Thanks* düğmesine tıklayarak oyuna geçebilirsiniz.

## 10 | Macromedia Fireworks

Macromedia  
Çalışanları

**İlginç resimler:** Macromedia Fireworks geliştiricilerinin ilginç resimlerini görmek isterseniz, program ana penceresindeki *Help/About* komutunu çalıştırın. Ardından ekrana gelen penceredeki Macromedia yazısının üstünde bulunan M logosuna, [Ctrl] ve [Alt] tuşlarını basılı tutarak tıklayın. Ekrana gelen pencere, arkasında çalışanların ilginç resimlerini bırakarak kısa bir süre sonra kaybolacaktır.

**11 | Macromedia Fireworks****Yazılım  
Geliştiricileri**

**Bu sefer resimli:** Şu ana kadar karşımıza çıkan yumurtaların bir çoğu program geliştiricilerinin kendilerini tanıtmak amacıyla hazırladıkları küçük sürprizlerdi. İşte, Macromedia Fireworks geliştiricileri, isimleri ile yetinmeyip resimlerinin de bulunduğu bir yumurta hazırlamışlar. Bunun için ilk olarak program ana penceresinde *Help/About* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen penceredeki ilginç resmin üzerine [Alt] tuşu basılıyken iki kere tıklayın. Bunun sonucunda program geliştiricilerinin isimleri ile beraber resimleri de ekrana gelecektir.

**12 | Macromedia HomeSite 5****Sürpriz  
Oyun**

**Adı üzerinde, Easter Egg:** Macromedia programcılarının HomeSite 5 programına gizlediği sürpriz oyuna ulaşmak için ilk olarak *Options / Customize* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen penceredeki *Toolbuttons* listesinin en altında bulunan *Easter Egg* ögesini, istediğiniz bir araç çubuğuna taşıyın. Bu düğmenin size sunacağı sürprizleri görmek için, öncelikle pencereleri kapatın ve biraz önce eklediğiniz Easter Egg düğmesine tıklayın. Artık ekrana gelen oyunu başlatarak kod avlamaya başlayabilirsiniz.



**BİR OYUN DAHA:** HomeSite altında HTML kodlarıyla oynayabileceğiniz gizli bir oyun gizli.

**13 | Microsoft access 97****Access'den  
Saçma Sözler**

**Uzun dilli:** Veritabanı yönetim programı olan Access'in saçmalamasını sağlayabilirsiniz. Bunun için herhangi bir

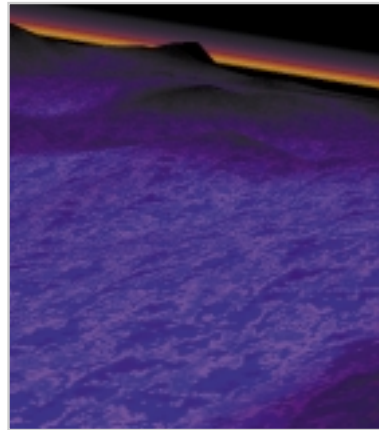
makro oluşturun ve "Magic Eight Ball" adını verin. Daha sonra bu makro için araç çubuğunda bir düğme oluşturun. Oluşturduğunuz düğme üzerine her tıkladığında Access size özlü(!) bir söz ile cevap verecektir. Bu hile yalnızca Access 97'de kullanılıyor. 2000 ve 2002 versiyonundaki denemelerimiz maalesef hayal kırıklığı ile sonuçlandı.



**SAÇMALIK:** Access'in sürpriz yumurtası saçma sözlerden oluşan bir listeden ibaret.

**14 | Microsoft Excel 97****Flight  
Simulator**

**Uzayda yolculuk:** Excel 97 altında boş bir çalışma sayfası açın. [F5] tuşuna basarak *Git* penceresini görüntüleyin ve başvuru satırına "X97:L97" yazıp *Tamam'a* tıklayın. Ardından bir defa [Tab] tuşuna basın. Böylelikle imleç M97 hücresine gelir. [Ctrl] + [Shift] tuşlarına basılı tutarak araç çubukları üzerinden grafik sihirbazına tıklayın. Kendinizi vektörel bir yüzey üzerinde uçarken bulacaksınız. Yönünüzü fare ile bulabilirsiniz. Uçuş ekranından çıkıp Excel'e dönmek için [Esc] tuşuna basmanız yeterli.



**ÖZGÜRLÜK:** Excel'in altında bir uçuş simülatorü bulmak gerçekten şaşırtıcı.

**15 | Microsoft Excel 2000****Gerçek  
Sürpriz Yumurta**

**Araba yarışı:** Excel 2000'i başlatın. Dosya menüsünden *Web Sayfası Olarak Kaydet*'i seçin. Açılan pencerede *Yayımla*'ya tıklayın. *Eklenecek etkileşim ögesi* ve *Yayımlanmış Web sayfasını tarayıcıda aç* seçeneklerini işaretleyin. *Yayımla* tuşuna tıklayın. Açılan tablo üzerinde 2000. satırın WC sütunu üzerine gelin. 2000 satırının yanındaki satır başlığına tıklayarak tüm satırın seçilmesini sağlayın (WC2000 hücresi üzerindeyken [Shift] tuşuna basılı tutarak gri 2000 başlığına tıklayın). [Ctrl] + [Shift] + [Alt] tuşlarına basılı tutun ve tablonun sol üstündeki *Office* simgesine tıklayın. Spy Hunter benzeri araba yarışının keyfini çıkarabilirsiniz.

**16 | Microsoft Excel 2000****Programcılar  
Listesi**

**Çalışanlar iş başında:** Excel 2000'de boş bir çalışma sayfası açın. [F5] tuşuna basarak *Git* penceresini görüntüleyin ve başvuru satırına "X2000:L2000" yazıp *Tamam'a* tıklayın. Ardından bir defa [Tab] tuşuna basın. Böylelikle imleç M2000 hücresine gelir. [Ctrl] + [Shift] tuşlarına basılı tutarak araç çubukları üzerinden grafik sihirbazına tıklayın. Ekrana tüm çalışanların bir listesi gelir. Pencereyi kapatmak için [ESC] tuşuna basmanız gerekir.

**17 | Microsoft Powerpoint 97****Yazılım  
Geliştiricileri**

**Microsoft geliştiricileri imza atmıyor:** Microsoft Powerpoint geliştiricilerinin isimlerini görmek için ilk olarak programı açın ve *Yardım/Microsoft Powerpoint Hakkında* komutunu çalıştırın. Ardından ekrana gelen pencerenin sol tarafında bulunan kare şeklindeki Powerpoint simgesine tıklayın. Bunun sonucunda program geliştiricilerinin isimleri ekran koruyucuyu andırır şekilde görüntülenecektir. Pencereyi kapatmak için farklı bir alana tıklayın.



## Easter Egg



**TAKIM ÇALIŞMASI:** PowerPoint 97 programcılar kendilerinden söz edilmesini seviyor.

## 18 | Microsoft Visual Basic

Yazılım  
Geliştiricileri

**Visual Basic product team:** Visual Basic geliştiricilerinin listesini görmek için ilk önce *View/ Toolbars/Customize* komutunu çalıştırın. Ekrana gelen *Customize* penceresindeki *Commands* kartı üzerindeki bulunan *Categories* listesinden *Help* ve *Commands* listesinden de *About Microsoft Visual Basic...* ögesini seçin. Daha sonra, bu komutu, fare yardımıyla standart araç çubuğuna taşıyarak, yeni bir düğme oluşturulmasını sağlayın. Bu düğmenin ismini değiştirmek için üzerine sağ tuşla tıklayın ve *Name* alanına "Show VB Credits" yazın. Son olarak *Customize* penceresini kapatın ve Visual Basic geliştiricilerinin listesini görmek için biraz önce oluşturduğunuz düğme üzerine tıklayın.

## 19 | Microsoft Word 97

Tilt  
Oyunu

**Eğlenceli bir oyun:** Tabii ki Word 97 içerisinde gizlenmiş olan Tilt oyunu da kısa bir mola için tercih edebileceğiniz bir oyun. Bu oyuna ulaşabilmek için (Direct X mutlaka yüklü olmalıdır) aşağıdaki işlemleri yerine getirin:

**1** Boş bir Word belgesine "Blue" yazın, kelimeyi kalın olarak biçimlendirin ve yazı rengi olarak mavi atayın.

**2** Kelime sonunda bir karakter boşluk bırakın ve *Yardım/Microsoft Word Hakkında* komutunu çalıştırın.

**3** Tilt oyununu çalıştırmak için ekrana gelen bilgi penceresi üzerindeki Word simgesine tıklayın. Bu basit oyunu [Z] ve [M] tuşlarını kullanarak oynayabilirsiniz.

## 20 | Microsoft Word 2000

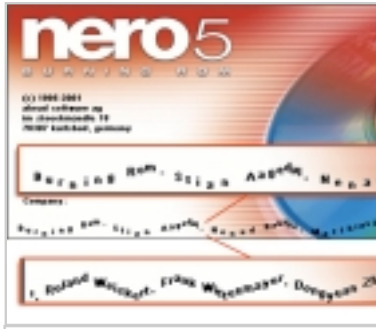
Word'den Bir  
Sürpriz Daha

**Word 2000 açılış ekranı:** Normalde Word açılışında ekrana gelen selamlama penceresini görüntülemek için *Yardım / Microsoft Word Hakkında* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen pencere üzerindeki *Tamam* düğmesinin üzerinde bulunan silik çizgiye [Ctrl]+[Shift]+[Alt] tuşları basılı durumdayken farenin sol tuşunu kullanarak tıklayın. Word 97 altında da geçerli olan bu işlem sonrasında ekrana gelen açılış penceresinden kurtulmak için, Word'ün kapatılması gereklidir.

## 21 | Nero Burning Rom

Yazılım  
Geliştiricileri

**Nero Burning Rom sürprizi:** En çok kullanılan CD yazma programlarından biri olan Nero Burning Rom'un geliştiricilerinin isimlerini görmek için *Help/About* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen pencere üzerindeki herhangi bir noktaya iki kere tıklayın. Bunun sonucunda geliştiricilerin isimleri pencerenin altından geçmeye başlayacaktır. İsimlerin geçiş stillerini değiştirmek için pencere üzerindeki herhangi bir yere iki kere daha tıklamanız yeterli olacaktır.



**KAYAN YAZI:** Nero 5 kayan yazıya tıkladığınızda farklı şekillerde dalgalanıyor.

## 22 | Paint Shop Pro 7

Kedi Tutan  
Köpek

**İlginç görüntü:** Yaygın olarak kullanılan resim düzenleme programlarından Jasc Paint Shop Pro 7 geliştiricilerinin kulla-

nıcıları için hazırladığı sürprizi görmek için, ilk olarak programı açın ve *Help/About Paint Shop Pro* komutunu çalıştırın. Bunun sonucunda ekrana gelen pencerenin sol üst köşesinde bulunan Jasc Software logosuna, [Shift] tuşu basılı durumdayken, fare ile iki defa tıklayın. Daha sonra hiçbir işlem yapmadan "JASC SOFTWARE" kelimesini tuşlayacak olursanız, karşınıza ağızda kedi tutan bir köpek resmi ekrana gelecektir.

## 23 | Paint Shop Pro 7

Programcıların  
Toplu Resmi

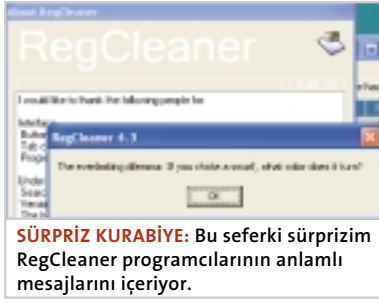
**Hatıra fotoğrafı:** Paint Shop Pro 7 geliştiricilerinin toplu bir resmini görmek için ilk olarak Jasc web sitesinden *Additional Frame* olarak *Antique Marble*'i indirin ve *Frames* klasörüne (Standart olarak "C:\Program Files\Jasc Software Inc\Paint Shop Pro 7\Frames\") kopyalayın. Paint Shop Pro'yu çalıştırdıktan sonra *File/New* komutunu kullanarak 1022x817 piksel ölçülerine sahip yeni bir dosya oluşturun. Daha sonra *Image/Picture Frame* komutunu çalıştırın, *Frames* klasöründen *Antique Marble*'i seçtikten sonra, sırasıyla *Next* ve *Frame Inside of Images* seçili durumdayken *Finish* düğmelerine tıklayın. Son olarak *Eraser Tool* u seçmeli, *Tool Options*'tan fırça büyüklüğünü maksimuma getirmeli ve fareyi, sağ düğmesi basılı durumdayken çerçeve içerisinde hareket ettirerek geliştirici takımın toplu halde çekilmiş resminin görüntülenmesini sağlamalısınız.

## 24 | Reg Cleaner

Özlü  
Sözler

**Yumurtadan çıkan anlamlı sözler:** Windows'un Kayıt Defteri'ni temizleyerek işletim sisteminin performansını arttıran Reg Cleaner'ın geliştiricileri, program içerisine eğlendirici sözler entegre etmişler. Bunları görebilmek için, ilk olarak, hemen tüm sürpriz yumurtalarda olduğu gibi *Help/About* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen pencerenin sol üst köşesindeki RegCleaner logosuna [Ctrl] ve [Shift] tuşları basılı durumdayken farenin sol düğmesini kullanarak tıklayın. Bu işlemi her yaptığınızda, ek-





randaki pencerede farklı bir söz görünülenir.

## 25 | Stuffit

### Programcılar ve Sürpriz Hikayeleri

**Aladdin'in sürpriz yumurtası:** Şu ana kadar karşılaştığınız sürpriz yumurtaların hemen hepsi geliştiricilerinin listesini ekrana getiriyor, farklı resimler görüntülüyor veya saklı oyunları açığa çıkartıyorlardı. Ancak içerisinde bunlardan tamamen farklı bir sürpriz barındıran Aladdin Systems'in sıkıştırma aracı Stuffit'in sürpriz yumurtasını etkinleştirmek için, program ana penceresindeki *Help/About* komutunu çalıştırın. Takip eden pencere üzerindeki *Credits* düğmesine normal tıklandığında program geliştiricilerinin listesi ekrana gelecektir. Ancak bu düğmeye [Shift] tuşu basılı durumdayken tıklarsanız ekrana gelen sürpriz hikayeyi okuyabilirsiniz. İlginizi çekeceğine hiç şüphe yok.



## 26 | Turbo Pascal 7.0

### Yazılım Geliştiricileri

**Programlamaya giriş:** Şu anda üniversitelerde programlamaya giriş dersi olarak gösterilen Turbo Pascal 7.0, ilk üst seviyeli programlama dillerinden biridir. Bilgisayar dünyasının gelişmesine tanıklık eden Turbo Pascal 7.0'in geliştiricileri de, kendilerini tarihe geçirmek için küçük bir sürpriz yumurta hazırlamışlar. Turbo Pascal 7.0 geliştiricilerinin alfabetik sıralı listesini görmek için ilk olarak programı açın, *Help/About* komutunu çalıştırın ve son olarak [Alt]+[I] tuş kombinasyonunu uygulayın.

## 27 | WinOnCD

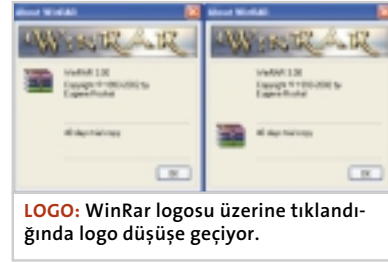
### Gizli Boulder Dash Oyunu

**Düşünceli programcılar:** CD yazma işlemi biraz uzun sürebilir. Bu sırada yazma programının sizi eğlendirmek için bir şeyler yapması iyi olabilir. WinOnCD ([www.cequadrat.com](http://www.cequadrat.com)), kullanıcıyı bir Boulder Dash oyunuyla teselli ediyor. Bu oyunu oynayabilmek için, ilk olarak herhangi bir proje açın ve *Help/About* komutunu çalıştırın. Bunun sonucunda ekrana gelen pencere üzerinde bulunan WinOnCD simgesine iki kere tıklayın ve ekrana gelen kısa animasyonu izleyin. Bir kez daha tıklarsanız oyun başlatılır. Oyun kahramanını yön tuşları ile hareket ettirebilir ve *Exit* tuşundan çıkarak, bir sonraki oyun seviyesine ulaşabilirsiniz.

## 28 | WinRAR

### Zıplayan Logo

**WinRAR'dan basit bir sürpriz:** WinRAR'ın, şu ana kadar karşılaştığımız diğer sürpriz yumurtalara kıyasla çok daha basit olan yumurtasını etkinleştirmek için *Help/About WinRAR* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen penceredeki program simgesine bir kere tıklayın. Bunun sonucunda simge bir top gibi serbest düşüşe geçer ve birkaç kere sektikten sonra tamamen durur. Bu programın sürprizini görebilmek



için kesinlikle doğru sürüm altında doğru tanımlı yazmanız gerekiyor. Lotus Notes 5.0 Personal Edition altında öncelikle *Help* menüsü üzerinden "About Notes" ardından küçük harflerle "i am superman" yazın. Ardından Notes programının O harfine tıklayın. Lotus Notes'un sırlıklı atlayıcısı ekranda kısa bir süre görülür ve ardından geliştiricilerin adı ekrana gelir. Bu yöntem Notes 4 sürümünden bu yana kullanılabiliyor. Ancak 4.6 sürümünde "notes is not dead" ve 4.5 sürümünde "yes he is" yazmanız gerekiyor.

## 29 | 3D Mark 2001

### Sıkıcı hız testlerine son

Çok gelişmiş olmamasına karşın can sıkıntınızı giderebileceğiniz oyunda tenis topu fırlatma aracı ile havada uçan inekleri vurmanız gerekiyor. Eğer doğru noktadan doğru açıyla atış yapabilirsiniz inekler havada yok ediliyor. Oyunu denemek için programın başlangıç menüsünde *Project* menüsü üzerinden *Edit*'e tıklayın. "Project Name" alanına "Holy Cow!" yazın. Pencereyi kapatın ve "Game Demo" seçeneği üzerine tıklayın. Ardından ekrana tuşların kullanımının anlatıldığı bir tanıtım ekranı gelir. Oyun ise otomatik olarak başlatılır.



## İÇİNDEKİLER

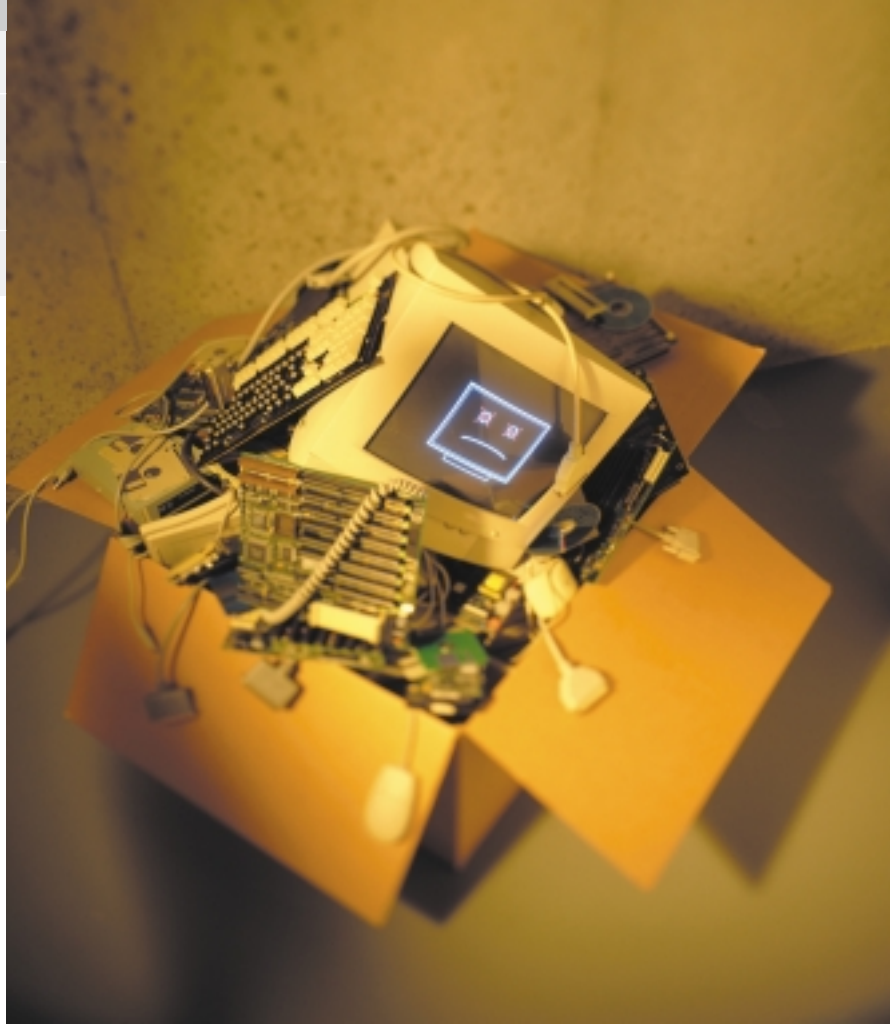
**Windows:**  
Sistem ayarlarının yedeklenmesi

**Outlook:**  
E-postalar ve adres defteri

**Office:**  
Şablonlar ve sözlükler

**Uygulamalar:**  
Firewall, ICQ ve Winamp

Önemli bilgilerin bir kısmı bazı ipuçlarıyla kolayca korunurken, diğerleri unutulma tehdidiyle karşı karşıya kalabilir. CHIP, güvenilir yöntemlerle bilgileri eksiksiz taşımanın yollarını açıklıyor.



### Ayarların ve Verilerin Yedeklenmesi

# Eski Bilgisayardan Yeni Bilgisayara Taşınma

**H**ayır, olamaz! Onca çalışmam boşu mı gitti? Ayrıntılı bir klâsör yapısı altında aylarca süren bir çalışma sonucunda oluşturduğunuz güvenilir sisteminiz, tüm ayarlarınız, Office şablonlarınız, Windows adres defteri ve e-postaların otomatik olarak kategorilere ayrılması için kullanılacak kuralların yaratılması için gereken tüm o zahmetli işlemler... Ancak çok geçmeden kara bulutlar bilgisayarınızın üzerinde dolanmaya başlıyor ve Windows'un çöküşüyle her şey son buluyor. Artık sistemi en baştan kurmanız gerekli ve tüm ayarlar bir yana, sizin için çok önemli olan dokümanlar, son alınan e-postala-

rınız da dahil olmak üzere tüm e-posta arşiviniz dijital çöplüğü boyladı. Bu tür felaket durumlarına önceden hazırlıklı olan kullanıcılar, verilerini düzenli olarak yedekleyerek sorunlarla karşılaşıldığında tekrar geri alabilirler. Kaybolan verilerin geri yüklenmesi yarım saati aşmaz. Bu bölümde önemli tüm ayarların ve verilerinizin adım adım yedeklenme yöntemini bulabilirsiniz. Hiçbir verinin unutulmaması için 57. sayfadaki "Kontrol Listesi"ni mutlaka gözden geçirin. Ayrıca dosya uzantılarının en önemlilerini makalenin sonunda 61. sayfada bir araya getirdik. Size sadece boş CD'leri satın almak kalıyor.

## Windows

Başlangıç menüsü ve çevirmeli ağ bağlantısı kayıtları, sistem ayarları, ekran Koruyucular ve Sık Kullanılanlar... İstemeyerek de olsa geride bıraktığımız bilgiler bunlar. Sistemin derinliklerinde gizlenen söz konusu dosyaları nerede aramanız gerekiyor sorusunun yanıtını bu bölümde bulabilirsiniz.

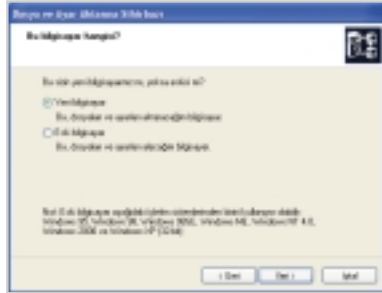
## Doğru Yedekleme

## 1 Başlangıç menüsü kayıtları

Masaüstü ayarları epey uğraştırıcıdır. *Başlat* menüsü kayıtlarının eksik oluşu ise en can sıkıcı durumlardan biri. Herhangi bir aksaklığın önüne geçmek için sağ fare tuşuyla *Başlat* düğmesine ve açılan nesne menüsünden *Aç*'a tıklayın. Saklamak istediğiniz klasörleri sürükleye bırak yöntemiyle herhangi bir klasöre kopyalayabilirsiniz. Yeni sistemde kullanılabilmeleri için aynı adımları ters sırayla uygulamalı ve klasörleri kaydettiğiniz konumdan *Başlat* menüsüne geri taşımalısınız.

## 2 Çevirmeli ağ bağlantıları

Yalnızca çevrilecek numaralar değil, aynı zamanda kullanıcı adı ve parolalar da burada yer alır. Birden fazla servis sağlayıcıdan yararlanmaktaysanız, bağlantı bilgilerinin saklanması gereği artacaktır. Win98/Me'den Win2000'ye: Normal koşullarda Kayıt Sihirbazı ile bir hayli uğraşmanız gerekiyor. Ancak "DUN Bac-

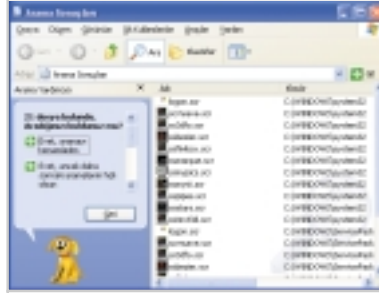


**HP'DE YEDEKLEME:** "Dosya Aktarma Sihirbazı" taşınmayı kolaylaştırıyor.

kup Tool" (eCHIP-Code DUN) adlı ücretsiz araç sayesinde çevirmeli ağ bağlantılarının tümünü kolayca kaydetmek mümkün. Win98/Me/2000'den WinXP'ye: Ağ bağlantılarının Windows-XP'ye aktarımı biraz daha kolay. "Dosya ve Ayar Aktarma Sihirbazı" adlı XP aracını kullanmanız yeterli.

## 3 Ekran koruyucular

Ekran koruyucular, bilgisayarın kişisel kullanıcı tercihlerine göre belirlenen unsurlarındandır. Monitörün uzun süreli kullanımdan zarar görmesini engelle-



**EKRAN KORUYUCULAR:** Windows Gezgin'i'nde .scr dosyalarını aratarak ekran koruyuculara ulaşabilirsiniz.

menin ötesinde bir vazgeçilmezlik taşırlar. Alışageldiğiniz ekran koruyucudan yeni PC'nizde de uzak kalmak istemiyorsanız, öncelikle *Windows Ara*'ya başvurmalısınız. [F3] ile pencereyi açın ve aranacak ifade satırına "\*.scr" işaret sırasını girin. Windows, sistemdeki koruyucuları listeler. Dosya adları üzerinden kendi yüklediklerinizi ayırt edememeniz durumunda, tümünü saklamak en güvenli olacaktır. Hedef bilgisayarda da bazı koruyucuların zaten var olduğu uyarısıyla karşılaşabilirsiniz, mevcut dosyayı yedeklediğinizle değiştirebilirsiniz. Yeni PC'deki hedef konum C:\WINDOWS\SYSTEM32 klasörü.

## 4 İnternet sık kullanılanlar

Kimi kullanıcılar, genelde ziyaret ettiği ya da en sevdiği web adreslerini aylar hatta yıllar boyunca biriktirir ve web gezgininin *Sık kullanılanlar* menüsünde katalog formunda sınıflandırır.

Favori web sayfalarını koleksiyoncu tutkusuyla saklamayan kullanıcılar dahi, kaydettikleri arasında ihtiyaç duyduğu anda hemen bulamayacağı adreslerin yer aldığını fark edecektir. Yedekleme her iki durumda da gerekli.

Win98/Me'den Win2000/XP'ye: C:\WINDOWS\Sık Kullanılanlar'daki bütün dosyaları yedekleyin. Bu sayede söz konusu adresleri Windows 2000 ve XP altından kullanmaya devam edebileceksiniz. Dosyaları doğru konuma kopyalamak, tek ön koşul. Hedef bilgisayar üzerindeki aktarım klasörü C:\Documents and Settings \<Kullanıcı adı>\Sık Kullanılanlar olmalı.

Win2000/XP'den Win2000/XP'ye: Windows 2000/XP'den 2000 ya da XP sürümlerinin kurulu olduğu bilgisayara

## KONTROL LİSTESİ

## Windows

Başlat menüsü kayıtları: En önemli masaüstü ayarları  
Çevirmeli ağ bağlantıları: Telefon numaraları, kullanıcı ad ve parolaları  
Ekran koruyucular: En renkli çalışma molaları  
İnternet - Sık kullanılanlar: En sevdiğiniz web sayfaları  
XP araçlarıyla veri transferi: XP'nin dahili programları ile dosya aktarımı

## Outlook

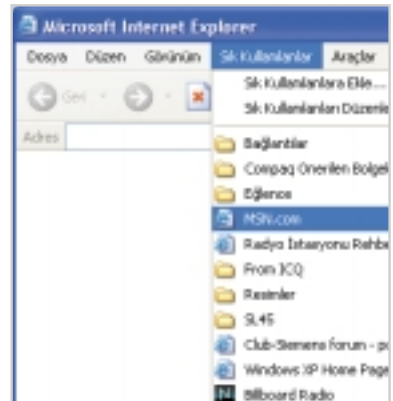
Outlook-express bilgileri: E-postaların yedeklenmesi  
Adres Defteri: Önemli iletişim bilgilerinin korunması  
Filtreler ve kurallar: Size özel kuralların yedeklenmesi

## Office

Bireysel Antetler: Word ve iş arkadaşları için elektronik kartvizitler, dijital imzalar  
Office-Biçim şablonları: Mektup, faks iletili ve benzerleri  
Önemli belgeler: Değerli metinler, örneğin kendi doktora teziniz  
Özel sözlükler: Bireysel doğru yazım tanımlamaları

## Uygulamalar

Firewall Ayarları: Özel internet programı yapılandırmaları  
ICQ Ayarları: İnternet arkadaşları listesi  
Trillian-Kullanıcı adı: Bireysel iletişim listenize erişim ve kayıt  
WinAmp Şarkı Listeleri: Kişisel müzik listesi ve MP3'ler



**ARŞİV:** Uzun sürede bir araya getirilen "Sık Kullanılanlar" bağlantıları taşınma sırasında yok olmamalı.

taşınmasında Sık Kullanılanlar bilgilerin aktarımı, güç yanı bulunmayan bir işlem. C:\Documents and Settings \Kullanıcı adı>\Sık Kullanılanlar klasöründe bulacağınız dosyaları yeni sistemde de aynı adrese kopyalayın.

## 5 XP araçlarıyla veri yedekleme

Kararınız Windows XP'ye terfi yönünde, üzerinize düşen yük daha hafif olacaktır. XP, kullanıcıya geniş çaplı yardım sağlayan kendi yazılımına sahip. Win98/Me/2000'den Windows XP'ye: Windows-XP CD'sini sürücüye yerleştirin ve başlangıç penceresinin belirmesini bekleyin. Önce *Ek görevleri uygula*, sonra *Dosya ve Ayarları Aktar*'a tıklayın. Tüm önemli dosya ve ayarları kolaylıkla yedeklemenizde yardımcı olacak sihirbaz başlatılacaktır. Windows XP kurulumunun ardından, bu işletim sisteminin *Dosya ve Ayarları Aktar* programını çalıştırın. Araca, *Başlat* menüsündeki *Başlat/Tüm Programlar/Donatılar/Sistem Araçları* komutlarıyla ulaşabilirsiniz.

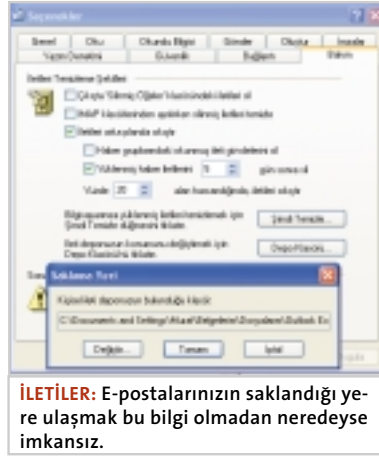
Windows XP'den Windows XP'ye: XP yüklü bir bilgisayardan bir diğerine aktarım daha da kolay. *Dosya ve Ayarları Aktarma Sihirbazı*'nı başlatın ve talimatları izleyin. Uygulamayı hedef bilgisayarda yeniden başlatın ve bu defa *Yeni Bilgisayar*'ı seçin.

## Outlook

Outlook Express 5.5 ve 6 sürümlerinde e-postalarınızı özel dosyalar altında bir araya getirebilir ve standart klasörün ya da önceden belirleyebileceğiniz bir klasör içerisinde basit bir biçimde yedeklenmesini sağlayabilirsiniz.

## 1 E-postaların yedeklenmesi

Öncelikle Outlook Express'de (Sürüm 5.5 ve 6) *Araçlar* menüsü üzerinden *Seçenekler* komutuna tıklayın. *Bakım* sekmesine geçin ve *İletileri Temizleme Şekilleri* bölümü altında yer alan *Depo Klasörü* üzerine tıklayın. *Saklama Yeri* pence-



**İLETİLER:** E-postalarınızın saklandığı yere ulaşmak bu bilgi olmadan neredeyse imkansız.

resi altında iletilerinizin standart olarak saklandığı klasör görülür. Şimdi klasör adının yazıldığı satıra tıklayın ve satırın başından sonuna doğru seçerek klasörü işaretleyin. Ardından seçili alana farenin sağ tuşuyla tıklayarak açılan alt menüden *Kopyala*'yı seçin. Alternatif olarak [Ctrl] + [C] tuşlarına da basabilirsiniz.

Şimdi *Başlat* menüsü üzerinden *Çalıştır*'ı seçin. Aç satırına farenin sağ tuşuyla tıklayın ve açılan alt menüden *Yapıştır*'ı seçin. Panoya kopyalanan klasör satırı bu alana yapıştırılır. Alternatif olarak [Ctrl] + [V] tuşlarına basarak da aynı sonuca ulaşabilirsiniz. Şimdi *Tamam*'a tıklayın.

"Outlook Express" adını taşıyan klasör penceresinde öncelikle [Ctrl] + [A] tuşlarına basın. Böylelikle klasörde yer alan nesneler seçilir. Ardından [Ctrl] + [C] tuşlarına basarak dosyaları kopyalayın. Windows Gezgini yardımıyla farklı bir disk alanına veya sabit diske geçin ve örneğin "OEYedek1" adında yeni bir klasör oluşturun. Önceden kopyalanan dosyaları bu klasöre yapıştırmak için [Ctrl] + [V] tuşlarına basın. Eğer birçok kimliği (Identities) sahipseniz aynı adımları tüm kullanıcılar için tekrarlamamız gerekir. Ancak bu durumda her bir kullanıcıya özel yedekleme klasörleri kullanmayı ihmal etmeyin. İlgili seçim penceresine, *Dosya* menüsü üzerinde yer alan *Kimlik Değiştir* seçeneği üzerinden erişebilirsiniz. Eğer Windows XP altında çok sayıda kullanıcı bulunuyorsa ilgili seçimlere direkt olarak oturum açma penceresinden de ulaşabilirsiniz.

**E-postaları geri yükleme:** Eğer Outlook Express veya işletim sisteminin yeniden kurulması gerekirse öncelikle yedeklenen e-postaların program üzerinden ge-

ri yüklenmesi gerekir.

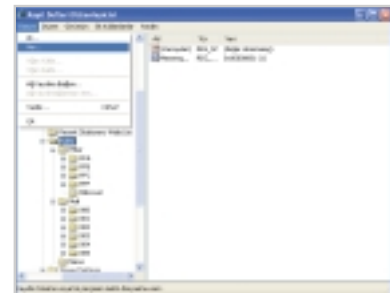
**Öneri:** Sistemin yeniden kurulmasından önce eğer birçok kimlik ile çalışıyorsanız yedeklerin tekrar alınması sırasında sadece asıl kimliğin yaratılacağını unutmayın:

Öncelikle *Dosya / Al* menüsü üzerinden *İletiler* seçeneğine tıklayın. *Outlook Express Yoluyla Al* penceresinde *İleti veya adres defterini almak istediğiniz...* listesinde kullanılan sürümü seçin ve *İleri*'ye tıklayın. E-postaların alınacağı kimliği seçin ve *Tamam*'a tıklayın. Eğer bu kimlik bir parola ile korunuyorsa ilgili alana parolayı yazmanız gerekir. *Gözet* üzerine tıklayarak verilerin yedeklendiği klasörü seçebileceğiniz pencereye ulaşabilirsiniz. Tekrar *Tamam*'a tıklayarak işlemi onaylayın. *İleri*'ye tıkladıktan sonra sadece seçilen klasörlerin mi, yoksa tüm klasörlerin mi alınacağını belirleyebilir ve sırasıyla *İleri / Son'a* tıklayarak geri yükleme işlemini başlatabilirsiniz.

## 2 Adres defterinin yedeklenmesi

E-postalarınızı güvence altına aldıktan sonra şimdi Windows adres defterinin yedeklenmesine sıra geldi. İyi haber: Outlook Express tüm adres defterlerini özel bir WAB dosyası altında saklar. Böylelikle sadece bir dosyayı yedeklemeniz yeterli olur:

Sırasıyla *Başlat / Ara / Tüm dosya ve klasörler* seçeneklerini seçin. *Dosya Adı* (Windows XP altında "Dosya adının tamamı ya da bir kısmı") alanına "\*.wab" yazın. Konum alanında sistemin boot edildiği sürücünün bulunduğu emin olun. Ardından *Başlat* (XP'de *Ara*) üzerine tıklayın. Bulunan sonuçlar üzerine farenin sağ tuşuyla tıklayın ve *Kopyala* komutunu seçin. Şimdi Win-



**KURALLAR:** Outlook Express altında oluşturulan kuralları tekrar yaratmanız gerek kalmadı.



## Doğru Yedekleme

dows Gezgini yardımıyla farklı bir disk alanı veya sabit disk üzerine geçerek yeni bir klasör oluşturun ve [Ctrl] + [V] tuşlarına basarak kopyalanan adres defterini yeni klasöre yapıştırın.

Yedeklenen adres defterinin geri aktarılması ise çok daha basit: *Dosya / Al* menüsü üzerinden *Adres Defteri* üzerine tıklayın ve WAB dosyasının bulunduğu klasörü seçin. Son olarak *Aç*'a tıklayın.

## 3

## Filtreleme kurallarının yedeklenmesi

Bir sonraki aşama, filtreleme kurallarının aktarımı olduğundan işlemler biraz daha karmaşık bir görünüme bürünecektir. Kayıt Defteri'ni açmak için *Başlat/Çalıştır* menüsündeki *Aç* satırına "regedit" komutunu girin ve [Enter]'a tıklayın. HKEY\_CURRENT\_USER\Identities\<Sayı>\Software\Microsoft\OutlookExpress\5.0\Rules anahtarına yönelin. <Sayı> genellemesine, bilgisayarın bilgisayara farklılık gösteren rakam sırası yerine başvurduk. Anahtarı eksiksiz halde kaydetmek için *Dosya* menüsünden *Ver*'e tıklayın. Dosya adı ve konum belirterek *Kaydet* ile işlemi onaylayın. Filtreleme kurallarını, daha sonraki aşamalarda iki kez tıklayarak bu adımda oluşturduğunuz dosyaya ekleyebilirsiniz.

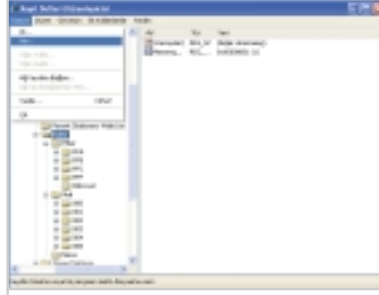
## 4

## OE backup ile komple yedekleme

Eğer Outlook Express dosyalarınızın güvenliği için bir miktar para harcamayı gözden çıkarabilirseniz, 15 günlük deneme sürümünü CD'de bulabileceğiniz Outlook Express Backup 6.0 (eChip-Code: OEBackup) programını satın alabilirsiniz.

Alternatif araçlar, zamanlanmış yedekleme, parola koruması ve benzeri özelliklere de sahip programlar hakkında ayrıntılı bilgiyi sağdaki Outlook kutucuğunda bulabilirsiniz. Şimdi program ile örnek bir yedekleme işlemi yapalım:

Program penceresinde ilk sırada yer alan *Backup Now* tuşuna tıklayın. *Backup Job Name* penceresinde en üst sırada yer alan alana oluşturulacak yedek dosyasının adını yazın. *Backup Description* alanına ayrıntılı bir açıklama yapabilirsiniz. Ardından *Next*'e tıklayın. Bu pencerede yedeklemenin yapılacağı medyanın



**CD YAZMA:** Outlook Express Backup yedeklerinizin direkt olarak CD'ye kaydedilmesini sağlıyor.

seçilmesi gerekir. Yukarıdan aşağıya seçenekler Sabit disk veya yerel ağ, çıkarılabilir disk sürücüler, yedekleme üniteleri ve CD-RW ya da CD-R olarak görülür. Her bir seçeneğe tıkladığınızda pencerenin altındaki seçeneklerin değiştiğini görebilirsiniz. İstedığınız bir yedekleme biçimini seçin (Örneğimizde ilk seçenek). Yedekleme klasörünü belirleyin ve *Next*'e tıklayın.

*Backup Items* penceresinde yedeklenecek öğelerin seçilmesi gerekir. *Asıl Kimlik* ve *Windows Adres Defteri* (WAB) seçeneklerini işaretleyin. *Total data to save* alanında yedeklenecek dosyalarınızın boyutu görülür.

*Password Settings* alanında yedekleriniz için bir parola belirleyebilirsiniz. *Compression Level* alanında yedeklerin sıkıştırılma oranı belirlenir. *Backup Now* tuşuna tıkladığınızda yedekleme işlemi başlar. *Quit* tuşuna tıklayarak program penceresini kapatabilirsiniz.

## Office

**Belge ve diğer önemli dosyaların yedeklenmesi sırasında sorun yaşanmasa bile aceleyle hareket edildiğinde, diğer yapılandırma ayarları genellikle gözden kaçır. Dikkat edilmesi gereken önemli noktaları bu bölümde bulabilirsiniz**

## 1

## Kişisel antetli kağıt

İmza ve antetli kağıtları yeniden kurmak zahmetlidir. Oysa şablonları kopyalayarak zaman kazanabilirsiniz. Outlook 97; imzaları C:\Windows\Microsoft Outlo-

## OUTLOOK

## Yedekleme Programları

## Çok Yönlü

Outlook Express Backup 6.0 e-postaların, adres defterinin ve ayarların yedeklenmesi için en önemli seçenekleri sunuyor. Ayrıca bu program e-postaların direkt olarak yedeklerden okunmasına da olanak tanıyor. Önemli bir eksiğini bulmak mümkün değil.

**Bilgi:** [www.genie-soft.com](http://www.genie-soft.com)

**Fiyat:** 30 Dolar

**Değerlendirme:** 4/5

## Akıllı

Express Assist 6.0 programının İngilizce sürümünde OE'in 4.0 sürümünden itibaren oluşturulan yedekler destekleniyor. Ayrıca program güncel e-posta klasörlerinin senkronizasyonu ve önceki yedeklerin başarılı biçimde okunmasını da sağlıyor.

**Bilgi:** [www.ajsystems.com](http://www.ajsystems.com)

**Fiyat:** 30 Dolar

**Değerlendirme:** 4/5

## Profesyonel

Outlook 2000/XP Backup 5.0 profesyonel e-posta programlarının verilerinin yedeklenmesini sağlıyor. Tipik dosya yedekleme seçeneklerinin yanı sıra sıkıştırma tekniği de oldukça başarılı. Yazılım 1 Gbyte boyutundaki yedekleri 650 Mbyte'ın da altına düşürüyor.

**Bilgi:** [www.genie-soft.com](http://www.genie-soft.com)

**Fiyat:** 30 Dolar

**Değerlendirme:** 4/5

ok. rtf adresinde saklar, Outlook 2000 ve XP'de konum C:\Documents and Settings\<Kullanıcı adı>\Application Data\Microsoft\Signatures'dır. Antetli kağıtlarsa, C:\Program Files\Common Files\Microsoft Shared\Stationary klasöründedir. Dosyaları yeni bilgisayarın sabit diskinin uygun klasörüne taşıyın.

## 2

## Office-Biçim Şablonları

Biçim şablonları, mektup, faks iletisi ve benzerlerini pratik yollarla şekillendirmeye yardımcı olurlar. Mevcut şablonları .DOT dosya uzantısından tanıyabilirsiniz. Microsoft Word, bu dosyaları TEMPLATES klasöründe barındırır. Klasör konumunu alttaki tablodan öğrenebilirsiniz. Dosyaları, yeni bilgisayarda tablodaki doğru klasörlere kopyalayın.

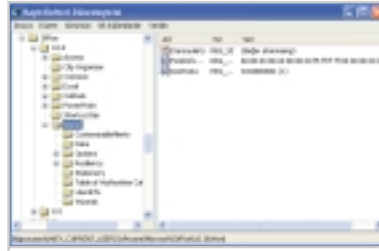
NORMAL.DOT'u yeni bilgisayara yüklemek için mevcut dosyayı NORMAL.OLD olarak yeniden adlandırın ve kaydedilen dosyayı bu klasöre kopyalayın. Kopyalanan DOT dosyasıyla işlerin yolunda gitmemesi riski karşısında yeni sistemin orijinaline hala erişebilirsiniz.

### 3 Önemli belgeler

Dokümanlarınızın standart ayarlarda *Belgelerim* klasörüne konur. Kayıt için yalnızca bu klasörü kullandıysanız, alt klasörleriyle birlikte yedeklemeniz yeterlidir. Klasörün nerede yer aldığı yüklü Windows sürümüne göre değişir. Mevcut işletim sistemi için geçerli konumu alttaki tabloda bulacaksınız. Hiçbir dosyayı unutmadığınızdan yüzde yüz emin olmak için *Windows Ara*'ya DOC dosyalarını bulma görevini verebilirsiniz. [F3] ile arama motorunun başlangıç sayfasına erişin. Arama ifadesi boşluğuna \*.doc harf dizisini girdiğinizde Word belgelerini bulacaksınız. .rtf gibi farklı dosya uzantılarının da verilerinizi barındırabileceğini aklınızdan çıkarmayın. Yeni sistemde *Belgelerim* klasörünü kullanmanız yedeklemeyi kolaylaştıracaktır.

## 4 Otomatik biçim ayarları

Word'ün otomatik biçimlendirme özelliği, tablo oluşturma sırasında başvuru-bileceğiniz en değerli yardımcılarınızdan biridir. Sık ihtiyaç duyduğunuz biçimlendirmeleri otomatik olarak yerine getirmesi en büyük artısı. Word, ayarlarınızın tümünü registry adıyla anılan kayıt defterinde HKEY\_CURRENT\_USER\Software\Microsoft\Office\10.0\Word anahtarı altında saklar (buradaki 10.0 anahtarı sisteminizde yüklü Office sürümüne göre farklılık gösterir). Office programlarıyla ilgili ayarlar \10.0\Common alt anahtarındadır. Diğer konumları da aşağıdaki kutuda bulabilirsiniz. Ayarları yedeklemek için *Başlat* düğmesine tıklayın. *Çalıştır*'ı seçin ve girdi satırına “regedit” yazın, sonra *Tamam*'a tıklayın. Registry’de yukarıda belirtilen anahtarı işaretleyin ve editörler penceresinde *Dosya/Ver’e* tıklayın. Klasör ve dosya adı seçin. Kayıt dosyaları REG uzantısı taşır. Ayarlarınızı daha sonra yeni bilgisayar üzerinde de kullan-



**OFFICE SÜRÜMLERİ:** Kayıt Defteri'ndeki Office klasörü, sürüme göre 8.0 (97), 9.0 (2000) , 10.0 (XP) ve 11.0 (2003) olarak farklılık gösterir.

maya devam etmek istiyorsanız, az önce yarattığınız REG dosyasına iki kez tıklayın. Kayıtlar kayıt defteri veri tabanına kendiliğinden aktarılır ve işlerlik kazanır.

## 5 Otomatik düzeltme

Office programları, özel kullanıcı sözlükleri gibi, otomatik düzeltme listelerini de paylaşır. Otomatik düzeltme kayıtlarının tümü .ACL uzantılı dosyalarda tutulur. Bir Office programının ilk kez başlatılması sırasında Office 97, MSO97.ACL standart listesini otomatik olarak [Kullanıcı adı].ACL yeni adıyla Windows klasörüne kopyalar. Office 2000/XP MSO.ACL ise, kendi listesini C:\Documents and Settings\\Application Data\Microsoft\Office klasöründeki MSO1031.ACL dosyasına

kaydeder. Windows 98/Me'de konum C:\WINDOWS\Otomatik Düzelt iletişim penceresinde ayrıca *Otomatik metin* sekmesini göreceksiniz. Buradaki seçenekler sık kullanılan söz kalıplarını önceden sezer ve [Enter] tuşuna tıklayarak metne eklemenize imkan tanır. Kalıp ifadelerin listesi değiştirilebilir niteliktedir. Otomatik metin düzeltmeye yönelik değişiklikler genel NORMAL.DOT dosyasında saklanır.

Bilgileri nasıl kaydedeceğinizi ??? ???  
sayfadaki “Office Biçim Şablonları” bölü-  
münde bulabilirsiniz.

## Uygulamalar

Yeni bilgisayarın kurulumu sürecinde zaman tasarrufu sağlayabilecek ayarlamalar, Windows ve Office'inkilerle sınırlı değildir. Messenger ve firewall yapılandırmalarını yedeklemek de kayda değer yardım sağlar.

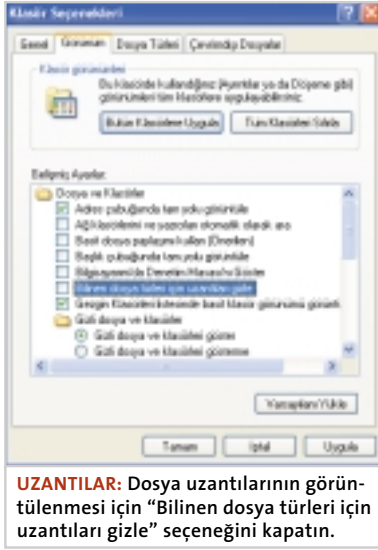
## 1 Firewall ayarları

Firewall yapılandırmalarının oluşturulması zaman alır. Özellikle ilk birkaç saat

## OFFICE AYARLARINI BULMAK

Ayar	Office 97	Office 2000/XP
Format Şablonu	C:\PROGRAM FILES\MICROSOFT OFFICE\TEMPLATES	C:\[Profil*]\APPLICATION DATA\MICROSOFT\TEMPLATES
Diğer biçim Şablonları	C:\PROGRAM FILES\MICROSOFT OFFICE\TEMPLATES	C:\PROGRAM FILES\MICROSOFT OFFICE\TEMPLATES
Kullanıcı sözlüğü	C:\PROGRAM FILES\MICROSOFT OFFICE\OFFICE	C:\[Profil*]\APPLICATION DATA\MICROSOFT\PROOF
Otomatik düzeltme	C:\WINDOWS\[Kullanıcı_Adı].ACL	C:\[Profil*]\APPLICATION DATA\MICROSOFT\OFFICE\MSO1031.ACL
Otomatik biçim	HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Office\8.0\Word	HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Office\9.0\Word
Diğer ayarlar	HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Office\8.0\Common	HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Office\9.0\Common
Kişisel klasör	C:\WINDOWS\APPLICATION	C:\[Profil*]\LOCAL SETTINGS\APPLICATION
OUTLOOK.PST	DATA\MICROSOFT\OFFICE	APPLICATION DATA\MICROSOFT\OUTLOOK
İmzalar	C:\WINDOWS\MICROSOFT OUTLOOK. RTF	C:\[Profil*]\APPLICATION DATA\MICROSOFT\SIGNATURES
Antetli Kağıt	C:\PROGRAM FILES\SHARED FILES\MICROSOFT SHARED\STATIONARY	C:\PROGRAM FILES\SHARED FILES\MICROSOFT SHARED\STATIONARY
Belgelerim	C:\[Profil*]\BELGELERİM	C:\[Profil*]\BELGELERİM

## Doğru Yedekleme



boyunca, kullanıcıyı saldırı olasılığından haberdar eden yüzlerce pencere görünülmektedir. Peki ya yeni bilgisayara taşınma sırasında karşılaşılabilecek manzara? Üreticilerin ifadesiyle, önceki yapılandırmayı yeni sisteme aktaramıyorsunuz. Oysa transfer imkansız değil. Firewall yazılımları genellikle yapılandırmanın saklandığı bir dosya içerir. Dosya, kurulum klasöründe yer almasa dahi yapılandırmada değişikliğe gitmek ve en yeni değiştirilme tarihine sahip dosyayı aramak onu bulmak için yeterli. Verileri yeni sistemin sabit diskindeki aynı adlı klasöre taşıyın.

## 2 ICQ ayarları

ICQ 2002a kullanıcılarının yedekleme için kaygılanmaları gerekmez. Listenizde kayıtlı arkadaşlarınızın adları ICQ sunucularında saklanır. Yani ICQ'yu yeni bilgisayarınıza kurmak istediğinizde kulla-

## OFFICE AYARLARINI SİHİRBAZ YAZILIMIYLA KAYDETMEK

### Ayarları online yedeklemek

Office 2000 kullanıcıları, tüm bireysel yapılandırmalarını konforlu araçlar yardımıyla sanal ortamda saklayabilir. Sözünü ettiğimiz kayıt konumu, Microsoft web sayfalarıdır. <http://office.microsoft.com/turkiye/downloads/2000/o2ksmsdd.aspx> linkinden **Office 2000 Ayarlarını Kaydet Sihirbazı'nı** (eCHIPCode: Office) yükleyin ve kurulum talimatlarını yerine getirin. Ayarlarınız ve e-posta adresiniz, kendi belirlediğiniz bir parola ile izinsiz erişimlerden korunacaktır. Ancak sunucu üzerinde saklanan profili düzenli olarak yenilemek zorundasınız. Aksi takdirde bilgileriniz üç ayın sonunda sunucudan silinecektir. Sürenin dolmasından iki hafta önce e-posta adre-

sinize bu konuyla ilgili bir mektup gönderilir. Microsoft, kesin silme işleminden önce posta kutunuza son bir uyarı mesajı daha bırakır. Sihirbaz aşağıdaki ayarları kaydeder:

- Simge çubuklarındaki değişiklikler
- Menü düzenlemeleri
- Araçlar menüsü **Seçenekler** iletişim penceresinin ayarları
- Şablon, dosya ve küçük resimler için atanan standart klasörler.
- Dosya kaydıyla ilgili standart biçimler
- Otomatik hata düzeltme listeleri
- Özel kullanıcı sözlükleri
- Office kısayol çubuğu uyarlamaları
- Şablonlar

Microsoft Outlook'ta kendi oluşturduğunuz biçim şablonları kapsam dışında kalacağından, bu bilgileri kendi çabanızla kaydetmeniz gerekir. Atılması gereken adımları ??? sayfadaki Office Biçim Şablonları ve Önemli belgeler başlıkları altında bulabilirsiniz. Araç her koşulda, evdeki PC'nin ayarlarını ofis sistemine aktarmak için başvurulabilecek başarılı bir yardımcıdır. Aynı firmanın tüm bilgisayarlarındaki Office kurulumlarını eşitleyebilmesi de diğer dikkate değer özelliklerindendir.



nıcı adı ve parolanızı girmeniz yeterlidir. Program, listeyi ICQ ağına ilk bağlanma denemesinde otomatik yükleyecektir.

## 3 WinAmp Playlistler

Müzik dinlemek için MP3 dosyalarını kullanıyorsanız, büyük ihtimalle onlara kolay erişim sağlayacak playlistler oluş-

turmuş durumdasınız. Bu nedenle en kolay yoldan Windows Ara ile ulaşabileceğiniz tüm M3U uzantılı dosyaları yedekleyin. Araca [F3] tuşu ile ulaşabileceğinizi yineleyelim. Çalma listelerindeki MP3 dosyalarını kopyalamanız gerektiğini hatırlatmaksa gereksiz...



**EN İYİ PARÇALAR:** Zevkinize göre oluşturduğunuz parça listelerinin kaybolması için mutlaka yedekleyin.

### EN ÖNEMLİ DOSYA UZANTILARI

Yazılım	Uzanti	Yazılım	Uzanti
MS Word	.DOC	MP3	.MP3
MS PowerPoint	.PPT	Zip Arşiv dosyaları	.ZIP
MS Access	.MDB	Ayarlar	.CFG
MS Excel	.XLS	Yapılandırma	.INI
MS Project	.MPP	Oyun dosyaları	.SVG
Resim formatları	.TIF / .JPG / .BMP / .GIF	CD-Image'ları	.NRG / .IMG / .C2D
Metin dosyaları	.TXT	Adres Defteri	.DBF
RTF metin dosyası	.RTF	Filmler	.MPG / .MOV / .AVI
Wordperfect	.WP+Sürüm No	Ses Dosyaları	.WMV / .WAV
Workbook	.WKB	Photoshop	.PSD
Lotus Tabloları	.WKE	Evrak Çantası	.BRC

## Mini Atölye

# Hızlı İpuçları

Hiç boş zamanınız olmadığını düşünseniz bile bu bölümdeki ipuçlarını uygulayabilirsiniz. Adım adım anlatımlar beş dakikadan fazla sürmüyor, üstelik zaman kazanmanızı sağlıyor.

**i**yi şeyler uzun zaman gerektirir! Bu bazen doğrudur, bazen yanlış. Çünkü Hızlı Atölye bölümündeki uygulamaları gerçekleştirmek için harcadığınız kısa süre sayesinde belki de saatler süren işlemlerden kurtulabilirsiniz. Bilgisayarınızda kurulu bulunan ve internet bağlantısı için yararlandığınız modem donanımının faks özelliğini Windows XP içerisindeki ücretsiz bir yazılımla kullanabileceğinizi biliyor muydunuz? Ya bir açılış CD'si oluşturmayı veya XP kurulum CD'sine Service Pack 1 güncellemelerinin entegre edilebileceğini? Ayrıca internet ortamının önemli dosya biçimlerinden olan PDF'leri ücretsiz araçlarla oluşturabilir, spyware'lerden kurtulabilir ve amatör videolarınızı montajlayabilirsiniz. Gerekli programları Chip Özel CD'sinde bulabilirsiniz.





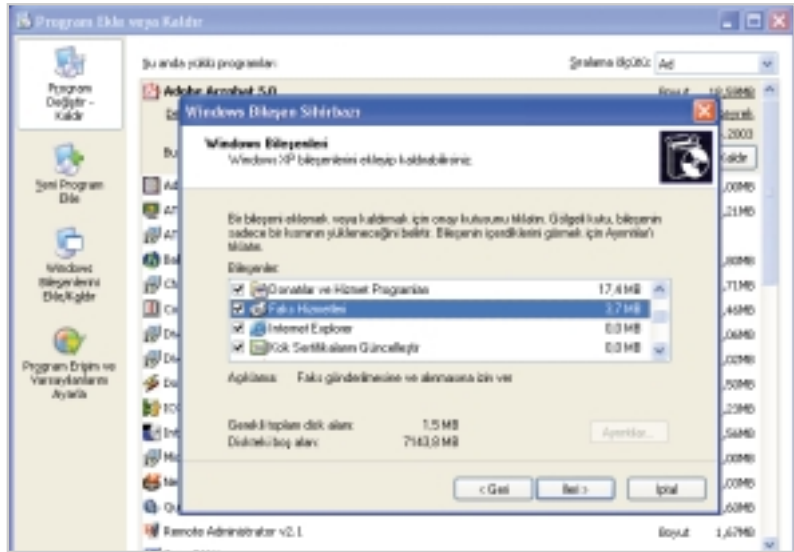
## » GİZLİ: DAHİLİ FAKS MODÜLÜ

XP'nin Faks Programı

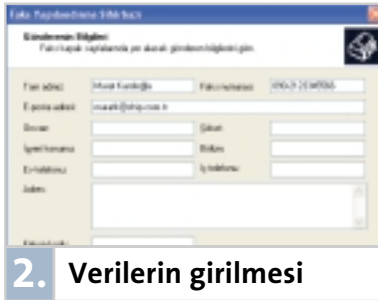
## Bedava Faks Makineniz

Çoğu kullanıcı bu fonksiyonu bilmez: XP aynı zamanda ücretsiz bir faks programı da sunar. Üstelik bu program basit olmasına karşın oldukça fonksiyonel. Windows XP Kurulum CD'sinde yer alan programın kurulumun ardından faksınız yazıcı kadar kolay kullanılabilir. Tek ihtiyacınız olan bir modem veya ISDN kartı.

## 1. Faks modülünün kurulumu



Windows XP kurulum CD'sini hazırlayın ve Denetim Masası / Program Ekle veya Kaldır üzerinden Windows Bileşenlerini Ekle/Kaldır üzerine tıklayın. Faks Hizmetleri bileşenini seçin, ileri'ye tıklayın ve istendiğinde Windows XP kurulum CD'sini sürücüyü yerleştirin. Tamam'a tıkladığınızda kurulum otomatik olarak devam eder.



## 2. Verilerin girilmesi

Ayarların tamamlanması için gereken programı Başlat / Tüm Programlar / Donatılar / İletişim / Faks / Faks Konsolu altında bulabilirsiniz. Bu komut, ayarların yapılacağı yapılandırma sihirbazını ekrana getirir. İlk pencerede gönderenin bilgilerini girin. İleri'ye tıkladığınızda modem seçim ekranı görünür. Bu pencerede modem veya ISDN kartınızın gelen faksların alınmasını için de etkinleştirilmesini sağlayabilirsiniz. Alma işlemi elle veya belirlenen sayıda çalıştıktan sonra otomatik olarak da gerçekleştirilebilir.



## 3. Alma ve gönderme

Faks iletinizi istediğiniz herhangi bir programla hazırlayın ve belirlenen faks yazıcısına yazdırın. Bu işlemin hemen ardından ekrana alıcı bilgilerinin girileceği ve gönderimin başlatılacağını belirten bir pencere gelir. Eğer modem ayarlarında gelen faksların otomatik olarak kabul edilmesini ayarladysanız iletinin alınmasını dert etmeyin. Modemin bağlı olduğu telefon numarasına gönderilen tüm iletiler konsolda listelenir. Konsol penceresi e-posta araçlarına benzer biçimde gelen ve giden kutusu klasörlerini içerir.



## 4. Faks izleyicisi

Faks iletilerinin gönderilmesini ve alınmasını gizlenmesini istemiyorsanız (ISDN kartlarında bu işlem sessiz gerçekleştirilir) faks izleyicisinin otomatik olarak görüntülenmesini sağlayabilirsiniz: Faks Konsolu penceresini açın ve Araçlar menüsünden Faks İzleyicisi...'ne tıklayın. Ekrana gelen pencerede Bu iletişim kutusunu her zaman görünür yap seçeneğini işaretleyin. Bu işlemin ardından araç çubuğunda faks görevlerini görebileceğiniz bir simge belirir. Simge üzerine çift tıkladığınızda Faks konsolu açılır.

## » ÜCRETSİZ PROFESYONEL VIDEO İŞLEME



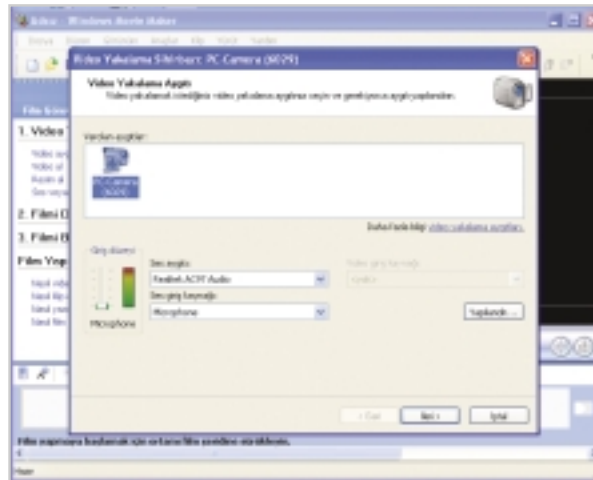
Windows XP MovieMaker 2

# Film Stüdyosuna hoş geldiniz

Windows XP'ye entegre edilen MovieMaker aracı henüz dijital videolar için kullanılan ticari kayıt ve makaslama yazılımlarıyla yarışabilecek düzeyde değil. Her ne kadar WMV dosya biçiminin sınırlandırmaları bazı kullanıcı rahatsız ediyor olsa da evde kaydettiğiniz kısa videoları hızlı bir biçimde makaslayıp birleştirmek için MovieMaker'ın yeni sürümü yeterli olacaktır.

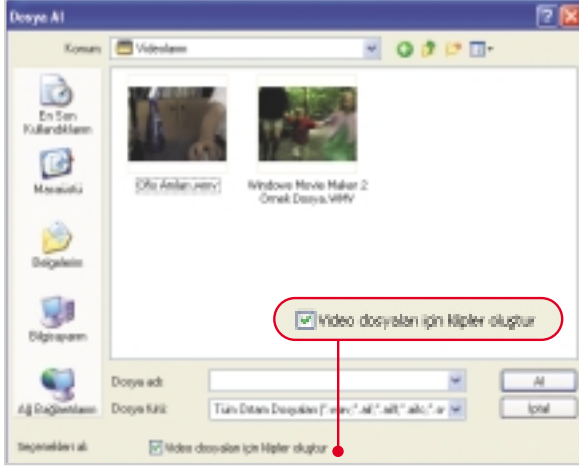
### 1. Kayıt modunun başlatılması, kaynak seçimi

Video kayıt cihazı veya video kamera üzerinden analog görüntü materyallerini PC'de kurulu uygun bir TV kartı ya da video kayıt donanımı ile sayısallaştırılması için gerekli işlemler MovieMaker ve MovieMaker 2 ile de sorunsuz gerçekleştirilir. Pencerenin sağındaki "Video Yakala" alanında "Video aygıtından yakala" üzerine tıklayın. Açılan sihirbaz penceresinde mevcut aygıtlar arasında video yakalama aygıtını seçin. Aynı pencerede ses kaynağı için de gerekli ayarlar görülür.



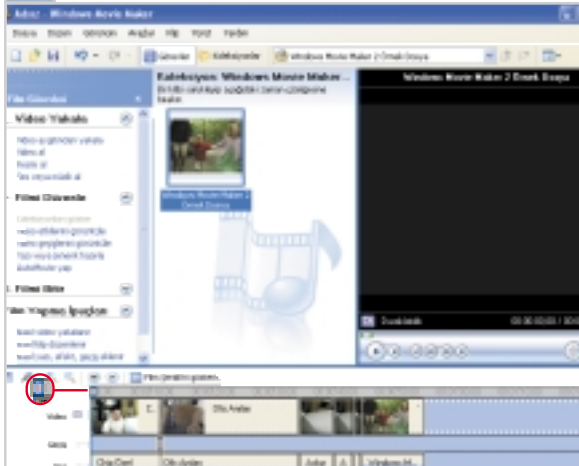


## 6. Hazır klip ekleme



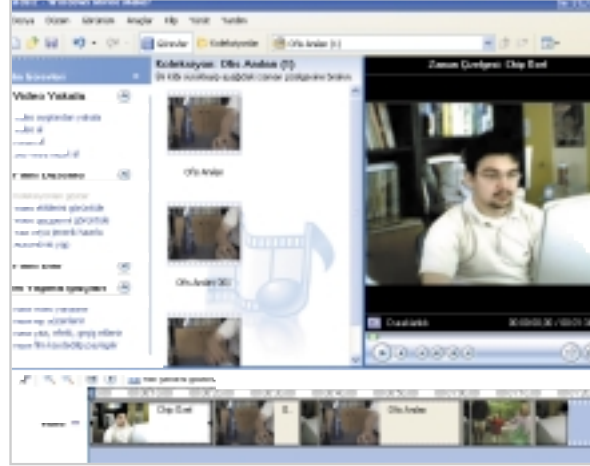
Dosya menüsünden “Koleksiyonlar” alt seçeneğine tıklamak yerine arabirim üzerinde yer alan “Video Yakala” seçenekleri üzerinden “Video AI”a da tıklayabilirsiniz. Aç penceresinin en altında yer alan “Video dosyaları için klipler oluşturun” seçeneği etkinleştirildiği takdirde program AVI veya MPG gibi farklı video dosya biçimlerinin eklenmesine de olanak tanır. Projenize sabit resimler veya müzik ve ses dosyaları da ekleyebilir ve aynı anda bir çok dosyayı seçebilirsiniz.

## 8. Makaslama ve birleştirme



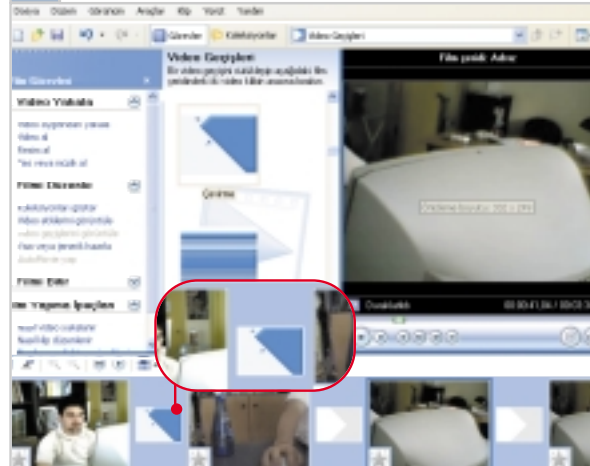
Video yakalama sırasında, her zaman beklenen sonuçlar elde edilemeyebilir ve önemli sahnelerin ön plana çıkarılması için video kayıtları arasından bazı sahnelerin çıkarılması gerekir. Zaman çizelgesi üzerindeki saydam mavi kutucuğu sürükleyerek ya da [Ctrl] + [W] tuşlarına basarak zaman çizelgesinin otomatik yürütülmesini sağlayarak videoların gereksiz bölümlerini belirleyin. İmleci geçiş noktaları arasına getirin, kırmızı ok simgesi görüldüğünde sağa veya sola sürükleyerek silin.

## 7. Kliplerin birleştirilmesi



Ana pencerede üç önemli bölüm görülür. Bunları ekranın en altındaki zaman çizelgesi ve Storyboard, sağ tarafta yer alan Koleksiyonlar ve önizleme penceresi ve ayrıca sol tarafta yer alan Film Görevleri bölümü. Koleksiyonlar arasında yer alan herhangi bir video dosyasını fare yardımıyla sürükleyerek Zaman Çizelgesi üzerine bırakın. Storyboard olarak da adlandırılan alanda videolarınızın uzunluklarıyla orantılı olarak yer kapladıklarını ve sıralandıklarını görebilirsiniz.

## 9. Kliparasında geçişler

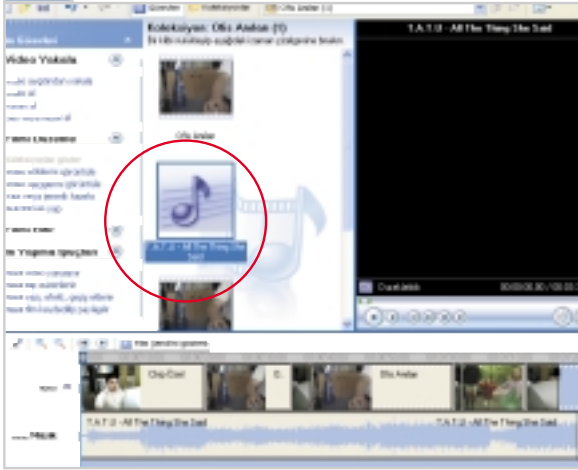


Video geçiş efektleri bulundurmayan bir program video makaslama programı olarak adlandırılmaz. Movie Maker 2 uygulamasında da önceki sürümünden farklı olarak birçok geçiş efektine yer veriliyor. Efektlerin etkilerini görmek için “2. Filmi Düzenle” seçeneğine tıklayın ve ekranın sağındaki efektlerden birini seçin. Ardından seçtiğiniz geçiş efektini uygulamak için fare ile sürükleyip iki klip arasına getirin ve artı simgesi görüldüğünde fareni tuşunu bırakın uygulayın.





## 10. Ses dosyalarının eklenmesi



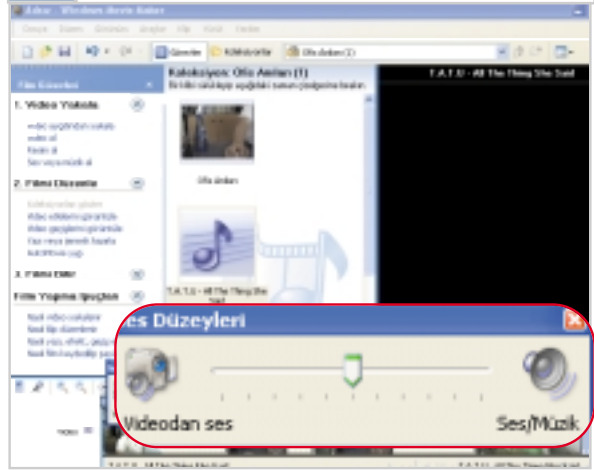
Arka plan müziği gibi bir ses dosyası da yine 6. adımdaki gibi Dosya menüsü üzerinden filminize eklenebilir. Film Görevleri alanından "Ses veya müzik al" seçeneğine tıklayın ve sabit diskinize yer alan müzik dosyalarından birini seçin. Movie Maker 2 WAV, MP3 ve WMA gibi en popüler ses dosyası biçimlerini destekliyor. Koleksiyonlara eklenen müzik dosyasını sürükleyerek zaman çizelgesi üzerindeki "Ses / Müzik" alanı üzerine bırakın. Sağa sola hareket ettirerek başlangıç noktası belirlenebilir.

## 12. Dublaj ve konuşma ekleme



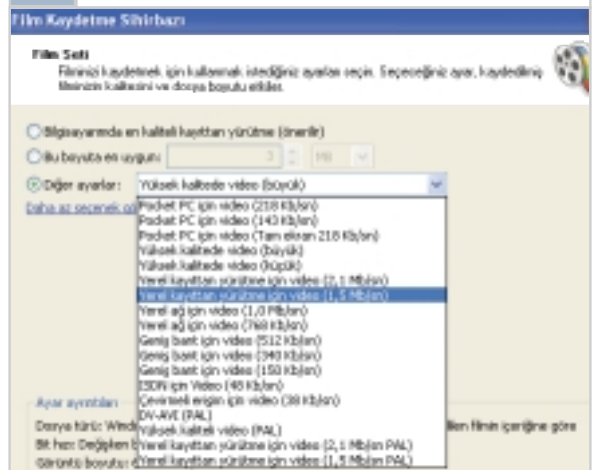
Sabit diskten ses dosyalarının yüklenmesinin yanı sıra video üzerine konuşmalar ile yorumunuzu ekleyebilirsiniz. Bunun için ses kartınıza bağlanacak bir mikrofona ihtiyacınız olacak. Film Görevleri alanında altı yer alan mikrafon simgesine tıklayarak "Zaman Çizelgesi ile Anlat" komutunu başlatın. "Anlatımı başla" üzerine tıkladığınızda zaman çizelgesinde görüntü ilerlerken mikrofondan yapacağınız konuşmalarınız kaydedilir. "Anlatımı Durdur" üzerine tıkladığınızda dosyanın kaydedileceği pencere ekrana gelir.

## 11. Ses ayarlarının yapılması



Eğer arka planda çalan müziğin orijinal video seslerinden daha yüksek duyulmasını istiyorsanız öncelikle Film Görevleri alanının hemen altında sol tarafta yer alan ayar çubuğu simgesine tıklayın. Ekrana gelen pencerede görülen ayar çubuğunu sağa doğru hareket ettirin. Böylelikle arka plan müziğinin sesi yükselir ve video'nun orijinal sesleri kısılır. Tam tersini yaparak video seslerini yükseltebilirsiniz.

## 13. Videonun kaydedilmesi



Bitti seçeneğine tıklayarak düzenleme penceresine geri döndüğünüz artık sıra videonuzun kaydedilmesine geldi. Tamamlanan video dosyasını saklamak için "3. Filmi Bitir" seçeneğine tıklayın ve açılan listeden "Bilgisayarıma Kaydet"i seçin. Film Kaydetme Sihirbazı penceresinde filminizin kaydedileceği çözünürlüğü belirleyin ya da boyutu tanımlayarak kayıt biçiminin otomatik olarak seçilmesini sağlayın. İleri'ye tıkladığınızda kayıt tamamlanır ve video dosyanız Media Player'da otomatik olarak oynatılır.

## » HIZLI: AÇILIŞ CD'SİNİN HAZIRLANMASI

İlk yardım CD'si

# Acil Durumlar İçin Boot CD

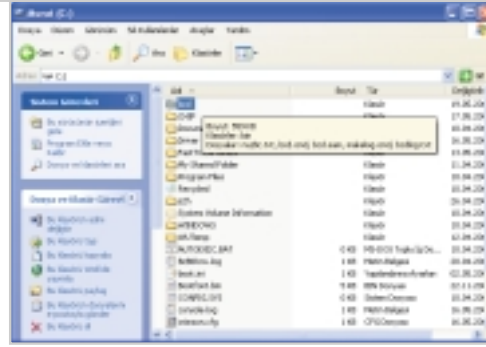
Kendiniz için mükemmel bir boot CD'si hazırlayın! Bu CD ile, ister sistem çökmesi ister sadece yepyeni bir sabitdisk kurulumu sonrasında olsun, gerektiğinde bilgisayarınızı hayata geri döndürebilirsiniz.

Açılış disketi, donanım fanatiklerinin alet çantasında en az tornavida kadar önemli bir yere sahiptir. Bu disket, hayat belirtisi göstermeyen bilgisayarları yeniden çalıştırabilir ve sabit diskleri biçimlendirip, bölümleyebilir. Ancak CD çağının başlangıcından itibaren uzun bir süre geçti ve Windows Me'nin sıkıştırılmış biçimde elde edilen açılış disketi üzerinde donanım fanatiklerinin ihtiyaç duyabilecekleri tüm araçlar için yeterli alan bırakmıyor. Ayrıca günümüzün bilgisayarının bir kısmının halihazırda 3,5 inçlik sürücü yuvası bile yok. Açılış disketinizi üzerinde ihtiyaç duyabileceğiniz tüm araçların bulunduğu açılış CD'si ile değiştirmenin tam zamanı. Bu gümüş diskler üzerlerinde sadece FDisk ve Format'ı saklamaz, aynı zamanda virüs tarayıcılar, sürücü dosyaları ve bölümlendirme araçları için de yeterli alana sahiptirler.

Açılış CD'si hazırlamak için bazı programlara ihtiyacınız olacak. Açılış için gerekli dosyaları ise sadece

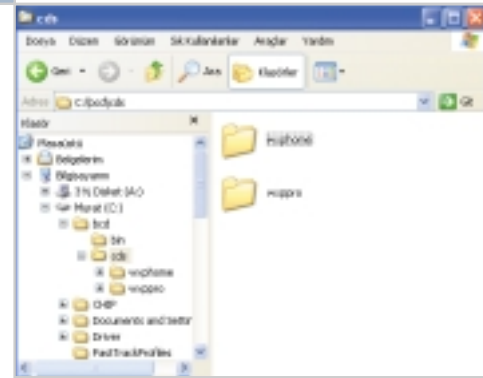
işletim sisteminizin kurulum CD'sinden temin edebilirsiniz. Eğer Windows 2000/XP altında NTFS dosya sistemini kullanıyorsanız, açılış CD'sindeki DOS söz konusu diskleri okuyamayacaktır. Bu durumda orijinal kurulum CD'sini kullanmalısınız. Windows 2000/XP kurulum CD'leri sistemi tek başlarına açabilirler.

### 1 Gerekli programların indirilmesi



Öncelikle internet üzerinden BCD full package v1.1.1 (<http://www.nu2.nu/nu2files/bcd111.zip>) dosyasını bilgisayarınıza indirin ve sabit disk üzerinde uygun bir klasöre açın (örneğin c:\bcd). Eğer dosyalara diğer işteci tarafından erişilmesini istiyorsanız sunucu üzerinde paylaşım açın. Eğer bilgisayarınızda Nero kuruluysa wnaspi32.dll dosyasını aratın ya da web sitesi üzerinden Nero Aspi Library dosyasını indirin (<ftp://ftp6.nero.com/wnaspi32.dll>).

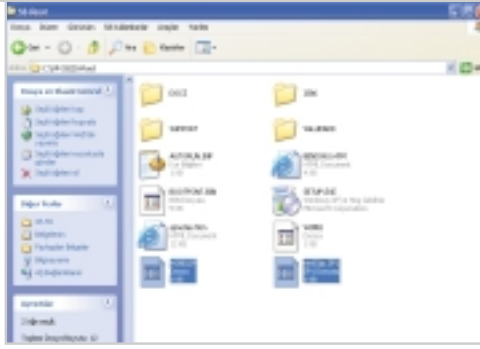
### 2 Windows CD'sinin kopyalanması



Yukarıdaki dosyaları indirdikten sonra son olarak Windows XP package v1.0 dosyasını indirin ve dosyaları BCD klasörüne açın. Ardından Windows XP kurulum CD'sinde yer alan i386 klasörlerini BCD klasörüne kopyalayın. Home Edition için c:\bcd\cds\wxphome\ ve Pro için d:\bcd\cds\wxppro\). Eğer ??? sayfadaki SP1'li XP CD'sini oluşturduysanız win51ic.SPx yada win51ip.SPx dosyalarının da alt klasörleriyle kopyalanması gerekir.

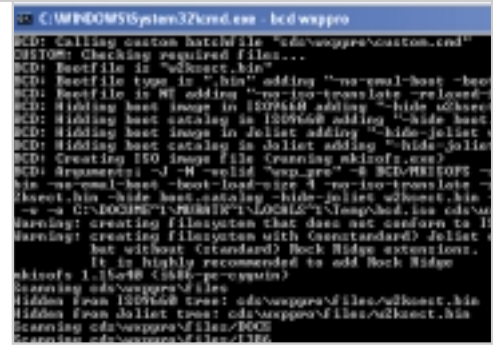


### 3 SP1'li CD önerileri



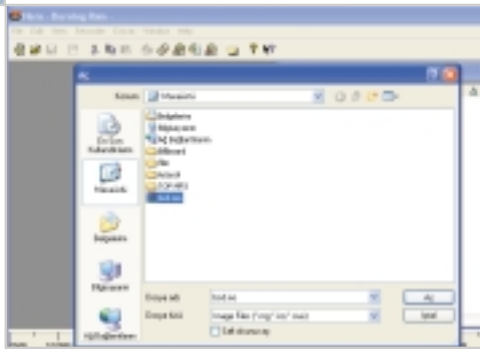
Açılış CD'si için gerekli görülmesi de `autorun.inf`, `okubeni.htm` ve `setup.exe` dosyalarını da CD'ye kopyalayabilirsiniz. Service Pack 1'in 70. sayfada anlatılan yöntem ile kurulum CD'sine eklenmesinin ardından aynı klasörde `win51ic.sp1` ya da `win51ip.sp1` dosyaları oluşturulur. Kurulum sırasında "put the SP1 CD into drive A:" uyarısı almamak için bu dosyaların varlığını kontrol edin. Aksi takdirde oluşturulan CD kurulum tamamlanması için yeterli olmaz.

### 4 ISO'nun oluşturulması



CD-Rom'da bulunmasını istediğiniz diğer tüm dosya ve klasörleri aynı klasör içerisine kopyalayın. Bu durumda dosyalar Windows SP kurulumuna entegre edilmez sadece CD içerisinde sonradan kullanımınız için yedeklenir. Son güncellemeleri, IE6.0, MP9.0 ya da DirectX9.0 sürümlerine klasörler altında kopyalayın. Ardından `c:\bcd` komut satırında Windows XP Home edition için: `bcd wxphome` ve Windows XP Professional için ise `bcd wxppro` komutlarını yazın. Artık bootable ISO dosyasını CD'ye yazabilirsiniz.

### 5 Açılış CD'sinin kopyalanması



Bir sonraki adımda örneğin Nero Burning Rom gibi Image dosyalarının kaydedilmesine imkan tanıyan CD kayıt yazılımını başlatın. File menüsü üzerinden "Burn Image" seçeneğine tıklayın. Ekrana gelen Aç penceresinde oluşturulan ISO dosyasını bulun ve açın. CD kayıt sihirbazı ekrana geldiğinde CD yazma hızını olabildiğince düşük tutun ve CD yazıcınıza deneme amaçlı boş bir CD-R yerleştirip dosyayı yazın. Eğer çalışırsa boş bir CD-R tekrar yazabilirsiniz.

### 6 İlk yardım CD'sini test etmek



BIOS'u açmak için kullandığınız anakarta bağlı olarak "Del" veya "F1" tuşuna basın. Burada bulunan "First Boot Device" seçeneğini etkinleştirin, [Enter] tuşuna basarak açın ve buradaki ayarı "CD-ROM" olarak değiştirin. BIOS'tan çıkmak için sırasıyla [Esc] ve [Enter] tuşlarına basın ve yaptığınız değişiklikleri de [Enter] veya [Y] (Yes) tuşlarına basarak onaylayın. Bilgisayar, bir dahaki açılışında sabitdisk yerine hazırladığınız ilk yardım CD'sini kullanarak açılacaktır.

## » PRATİK: HIZLI KURULUM ÖNERİSİ

Tümleşik SP1'li XP

# XP'ye Service Pack Entegrasyonu

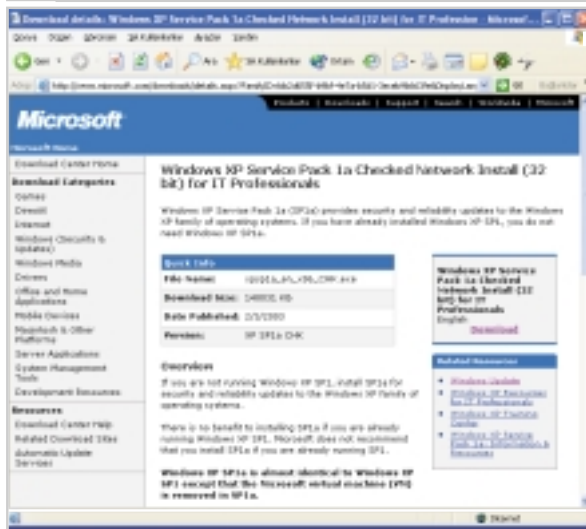
Windows XP için ard arda yayınlanan çok sayıda kritik güncelleştirme paketi son olarak SP1 güncelleştirme paketinin sunulmasına neden oldu. Üstelik SP2 güncelleştirme paketi ise yolda. Service Pack 1'in kurulumu birçok kullanıcı için can sıkıcı ve gereksiz bir işlem. Üstelik sisteminizi tekrar kurmanız gerekiyorsa.

**G**erekli uygulamaları ve sürücülerini kurmak zaten ne-redeyse bir iş gününü dolduruyor. Bu durumda Windows güncelleştirmeleri ya da Service Pack'ler için vakit harcamayı kim ister.

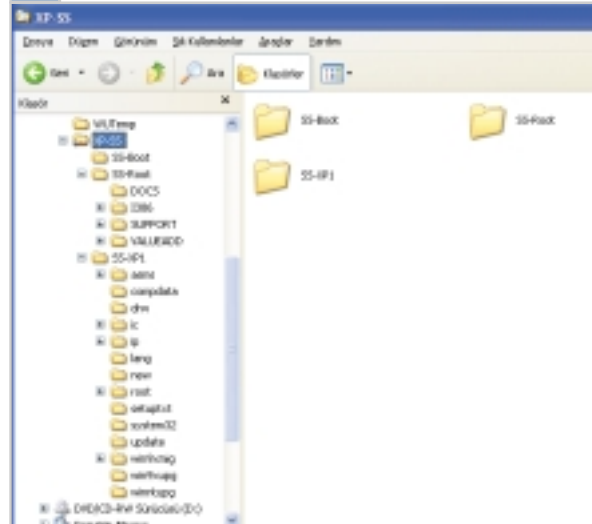
Eğer sizde sabit diskinizi sık sık biçimlendiren ve XP'nin temiz kurulumunu tercih eden kullanıcılarsanız SP1 paketini XP'ye entegre ederek zaman tasarrufu sağlayabilirsiniz. Yeni oluşturulacak CD'ye Slipstreamed Sürüm adı verilir. Bu sayede SP1'i internette indirip kurulumu için beklemeniz gerekmez.



### 1 Gerekli parçaların toplanması



### 2 Klasörlerin toplanması



Slipstreamed XP CD'sinin oluşturulması için ihtiyacınız olanlar:

- Windows XP Kurulum CD'si (Windows XP Pro, Home Edition)
- Windows XP Service Pack 1 (İşletim sisteminizin diline uygun 133 MB'lık tam sürüm SP1 eChip'de bulabilirsiniz)
- CD Yazma programı
- ISO Buster programı [www.smart-projects.net/isobuster](http://www.smart-projects.net/isobuster)

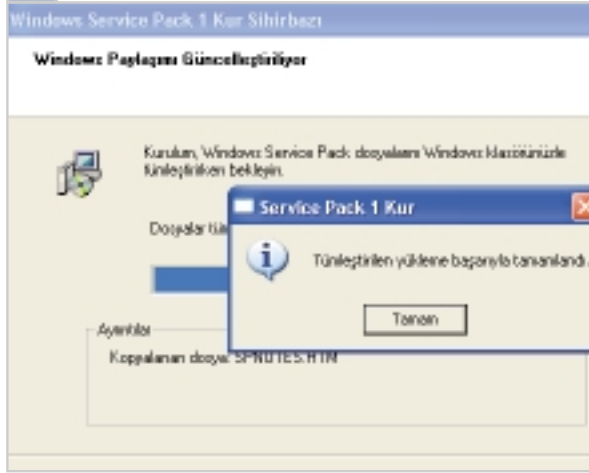
Öncelikle CD'nin oluşturulacağı ana klasörün belirlenmesi gerekir. Bu yapı bir ana ve üç alt klasörden oluşur. Oluşturulacak ana klasörü yeterli sabit disk alanına sahip bir sürücü üzerinde seçin. Ardından resimde görülen biçimde bir klasör ve alt klasörler oluşturun. İsimleri siz belirleyebilirsiniz. Ancak sonraki adımlarda örneğe göre yapılan açıklamaları kendi yapınıza çevirmeyi unutmayın.



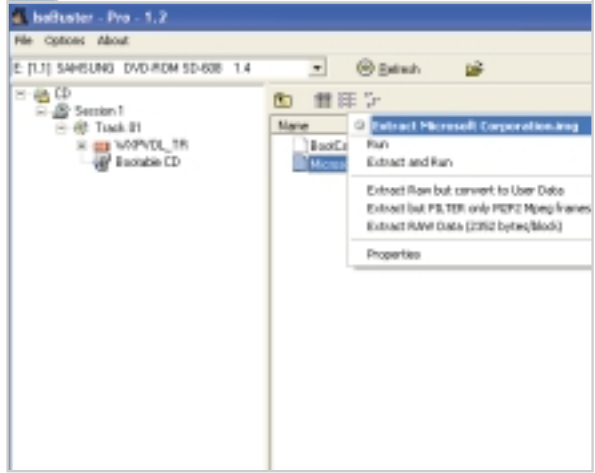
## Service Pack 1



## 3 Dosyaların kopyalanması ve açılması



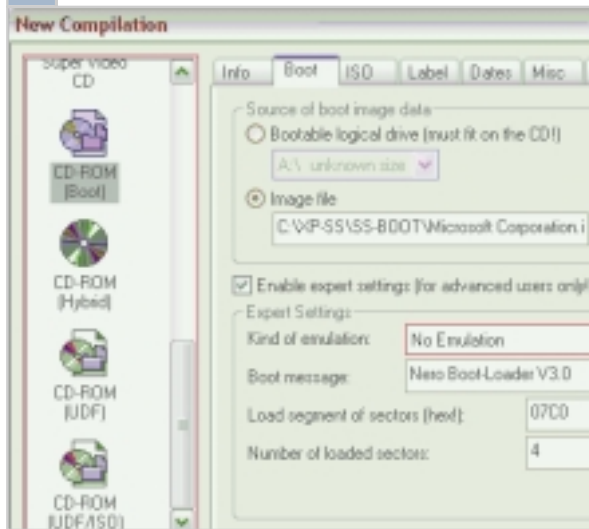
## 4 Dosyanın paketlenmesi



Windows XP CD'sini sürünüze yerleştirin ve tüm içeriği SS-Root klasörü altına kopyalayın. Ardından sıra Service Pack 1 dosyasının kopyalanmasına geldi. EChip CD'den ya da internetten indirdiğiniz dosyayı XP-SS klasörüne kopyalayın ve dosya adını xp-sp1.exe olarak değiştirin. Komut satırında SS-XP1 alt klasörü altında aşağıdaki komutu yazın: C:\XP-SS\XP-SP1.EXE -U -X:C:\XP-SS\SS-XP1 Ardından aşağıdaki komutu girerek güncelleştirmeyi sağlayın: C:\XP-SS\SS-XP1\Update\Update.exe -S:C:\XP-SS\SS-Root

Yeni CD'nin açılış CD'si haline dönüştürülmesi için Microsoft Corporation.img dosyasının SS-Boot klasörüne eklenmesi gerekir. Bu dosyayı kopyalamanın birçok yolu vardır ancak en kolayı Windows XP CD'siyle ISO Buster programının kullanılması. ISO Buster'ı başlatın ve sol panel üzerinde Bootable CD görüntülediğinde Microsoft Computing.img dosyası üzerine sağ tuşla tıklayın "Extract Microsoft Corporation.img" seçeneği seçerek SS-Boot klasörüne açın.

## 5 CD kayıt ayarları



## 6 ISO ayarları ve CD kayıt



Artık sıra oluşturulan CD'nin yazılmasına geldi. Bu işlemi yapabilecek sayısız CD yazma programı bulunuyor. Ancak kullanıcıların büyük çoğunluğu Roxio Easy CD Creator ya da Ahead Nero Burning Rom'u tercih ediyor.Örneğin Nero'yu başlatın ve yeni CD'de oluşturmak penceresinde SS-Root klasöründeki dosyaları kopyaladıktan sonra Boot sekmesine geçin ve resimdeki ayarları yapın.

ISO sekmesine geçin ve yine resimde görülen ayarları girin. Son olarak Label sekmesine geçin "Volume Label" sekmesine Windows XP Professional için: WXPCCP\_TR, Home sürümü için WXHCCP\_TR ve OEM sürümlerinde ise Professional için WXPOEM\_TR, Home sürümü için WXHOEM\_TR tanımlarını girin. Artık Service Pack'li XP CD'nizi PC'nizin kurulumu için kullanabilirsiniz.

## » BEDAVA: WEB BELGELERİNİN HAZIRLANMASI

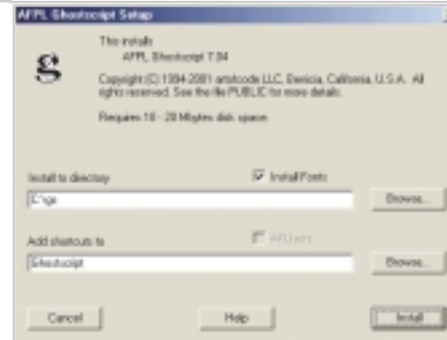
Word'den Acrobat'a

# Ücretsiz PDF Dokümanı Oluşturmak

Adobe'un PDF biçimi sayesinde, herkesin okuyabildiği, ancak üzerinde değişiklik yapamadığı dokümanların kullanımı her geçen gün yaygınlaşıyor. Ancak Adobe'un orijinal yazılımı için oldukça büyük paralar yatırmak gerekiyor. CHIP, bedava PDF dokümanları oluşturmanız için bir çözüm sunuyor.

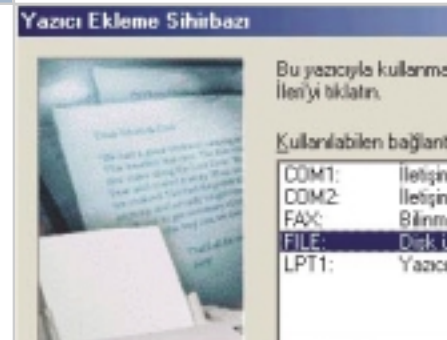
**H**azırladığınız HTML veya Word dokümanlarını sadece bilgilendirmek amacıyla bir çok kişiye gönderdiğiniz zaman, bu belgelerdeki metinlerin değiştirilme-yeceğinden, kopyalanmayacağından veya kişilerin kendileri için kullanmayacağından emin olamazsınız. Gerçi Word dokümanlarını şifreleyebilirsiniz, ancak bu durumda kullanıcıların pahalı Microsoft Office programlarını kullanmasını engelleyebilirsiniz. Bu noktada Adobe, Acrobat ürün paleti ile kullanıcıların söz konusu sorunlarını ortadan kaldırmayı hedefliyor. Daha çok PDF dosyaları (Portable Document Format) olarak bilinen Acrobat dosyaları üzerinde değişiklik yapılamaz, dosya boyutları oldukça küçüktür ve belki de daha da önemlisi ücretsiz Reader programını Adobe web sayfasından ücretsiz olarak yükleyebilirsiniz. PDF, son zamanlarda bildiriler ve kullanım kitapçıkları için kullanılan bir standart haline geldi. Ancak bu dosya türünün en büyük dezavantajı, PDF dosyalarının oluşturulabilmesi için kullanılan Acrobat programının fiyatının çok yüksek olması... özellikle sadece bir veya iki kere kullanacağınız bir program için çok pahalı! Ancak, bilgisayar dünyasında, her programın olduğu gibi bunun da ücretsiz bir alternatifi mevcut. Bunun için kullanacağınız Ghost Script yazılımları ile Word dosyalarını kısa bir süre içerisinde PDF biçimine dönüştürebilirsiniz. CHIP, Word dokümanlarından PDF biçimlerini nasıl elde edebileceğinizi adım adım anlatıyor.

### 1 Ghostscript ve Gsview kurulumu



Word dokümanlarını PDF biçimine dönüştürebilmek için, ilk olarak, Ghostscript ve aslında sadece komut satırı olarak kullanılabilen Ghostscript uygulamasının grafik arayüzü olarak adlandırabileceğimiz GSView programlarının yüklenmeleri gereklidir. Ghostscript'i kurmak için EXE dosyası üzerine iki kere tıklayın ve daha sonra açılan Winzip penceresindeki Setup düğmesine tıklayarak kurulumu başlatın. Kurulum konumunu belirttikten ve Install Fonts seçeneğini işaretledikten sonra Install düğmesine tıklayarak kurulumu başlatın. Daha sonra benzer şekilde GSView programını da kurun. Kurulum esnasında sunulan dil seçeneklerinden istediğiniz birini seçebilirsiniz.

### 2 Postscript sürücüsü eklemek



PDF dokümanı yüklemek için ayrıca bir de Postscript sürücüsüne ihtiyaç vardır. Bunun için Başlat/Ayarlar/Yazıcılar komutunu çalıştırın ve Yazıcı Ekle simgesine iki kere tıklayın. Yazıcı Ekleme Sihirbazı penceresinden "Yerel yazıcı" seçeneğini işaretleyin ve İleri düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda ekrana gelen pencere üzerindeki Üreticiler listesinden "HP" ve Yazıcılar listesinden de "HP Laserjet 6P/6MP Postscript" seçeneğini işaretleyin. Şayet bu sürücü bulunamazsa daha eski bir model seçmelisiniz. Kurulumu tamamlamak için ilerleyin. Bu yazıcıyı standart olarak atamayın ve deneme sayfası yazdırmayın.



## İÇİNDEKİLER

**Windows:**  
Daha kullanışlı ve sağlam**MS Office:**  
Word, Excel, Powerpoint, Access**İnternet:**  
Browser ayarları ve Outlook**Uygulamalar:**  
Norton, Winamp, Iso Buster, Nero

## Gizli Ayarlar ve az bilinen fonksiyonlar

# Her Konuda İpuçları

İlk bakışta imkansız gibi görülen işlemler tecrübeli bir kullanıcı tarafından tek tıklamayla tamamlanabilir. Eğer bilgisayardaki performansınızı arttırmak istiyorsanız ileriki sayfalarda CHIP'in sizler için bir araya getirdiği 50 ipucunu gözden geçirin.

**WINDOWS****1 | Windows 2000/XP****Sistem araçlarına  
hızlı erişim**

Eğer sistem üzerinde çok sık değişiklik yapıyorsanız, bazı programlara, örneğin Bilgisayar Yönetimi'ne, diğer kullanıcılardan daha çok ihtiyacınız var demektir. Her seferinde uzun uzadıya aramak yerine, hazırlayacağınız araç setini istediğiniz zaman kullanabilirsiniz.

**İpucu:** Önemli sistem araçları için kısayollar oluşturun. Bu sistem araçlarının tümü Windows (normalde "C:\WINDOWS") dizini içerisinde yer alan SYSTEM32 klasöründe bulunur. Buradaki

dosyaların hangi araçları temsil ettiklerini aşağıdaki küçük listeden öğrenebilirsiniz. İstedığınız EXE dosyalarına ait kısayolları masaüstünde rahatlıkla oluşturabilirsiniz. Bu sayede söz konusu denetim araçlarından birine ulaşmak için sadece kısayol üzerine iki kere tıklamanız yeterli olacaktır.

**1 | Windows 98/ME/2000/XP****Önbellek ayarlarının  
değiştirilmesi**

Microsoft, NT tabanlı (aynı zamanda XP) işletim sistemlerinde önbellek parametrelerini değiştirdi. Bu sayede PC'ler Windows 98 ya da Me kurulu bilgisayarlardan daha hızlı çalışabiliyor. Ancak yapılabile-

cek küçük bir ayarla sistemden daha fazla performans almak hala elinizde.

**İpucu:** Başlat menüsü üzerinden Çalıştır'a tıklayın. Aç satırına "regedit" yazarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatın. HKEY\_LOCAL\_MACHINE\CurrentControlSet\Control\SessionManager\MemoryManagment anahtarını bulun ve anahtar üzerine tıkladığınızda ekranın sağında görülen "DisablePagingExecutive" üzerine çift tıkladıktan sonra değeri "1" olarak değiştirin.

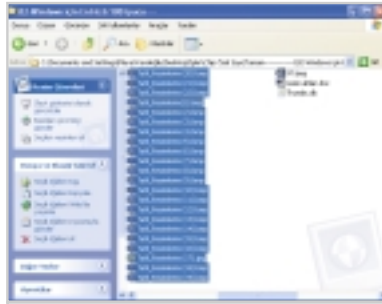
Aynı işlemi "LargeSystemCache" degerinde de tekrarlayın. Böylelikle Windows büyük bir önbellek dosyası oluşturur ve bundan böyle sistem çekirdeğinin parçalarının sabit disk üzerine kaydedilmesi gerekmez ve performans artışı sağlanır.



## 3 | Windows XP

Çok sayıda dosyanın  
adlandırılması

Windows XP altında çok sayıda dosyayı (örneğin JPG dosyaları) hızlı ve sıralı biçimde adlandırmanızı mı gerekiyor?



**TOPLU ADLANDIRMA:** Windows XP çok sayıda dosyanın aynı anda adlandırılmasına ve sıralanmasına imkan tanıyor.

**İpucu:** Windows XP bunun için çok kolay bir özellik sunuyor. Önce adlandırılacak dosyaların tümünü seçin. Ardından farenin sağ tuşuyla ilk dosya üzerine tıklayın. Açılan alt menüden *Ad Değiştir*'i seçin ve örneğin "Tatil\_Resimlerim(1).jpg" adını verin. [Enter] tuşuna basarak işlemi onayladığınızda XP tüm dosyaları tekrar adlandırır ve sayılar parantez işaretleri içerisinde sıralanır.

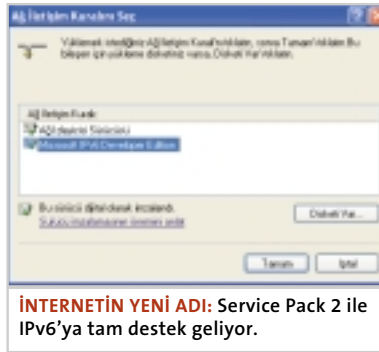
## 4 | Windows XP

Yeni sürümde  
IPv6 desteği

Windows XP altında yeni nesil IP sürüm 6 desteği de bulunur. Ancak bu hizmet henüz ISS'ler tarafından tam olarak desteklenmediği için, internet ortamında kullanılamaz. Dolayısıyla, ancak kendi yerel ağınız üzerinde deneyebilirsiniz. **İpucu:** *Başlat/Çalıştır* seçeneğini kullanarak *Aç* satırına

ipv6 install

yazın ve [Enter]'a basın. Varolan yerel ağ ayarlarınız bundan etkilenmeyecektir. Komut satırında "ipv6 /?" komutunu kullanarak daha fazla bilgi alabilirsiniz. Ayrıca Microsoft XP SP 2 içerisinde IPv6 ile ilgili daha geniş destek sunuluyor. XP için sunulan Service Pack 2 güncellesti-



**İNTERNETİN YENİ ADI:** Service Pack 2 ile IPv6'ya tam destek geliyor.

rilmelerinin kurulumunun ardından, ağ ayarları altında Ipv6 desteğini daha etkin biçimde yönetebilirsiniz.

## 5 | Windows ME

Windows altında  
gerçek DOS modu

Halen Windows 9x mimarisine sahip olsa da, Microsoft'un DOS'tan yavaş yavaş kurtulmak için piyasaya sürdüğü bir ürün olarak nitelendirebileceğimiz Windows ME'de, artık gerçek DOS moduna ulaşmak mümkün olmuyor. Peki hem Me kullanmaktan vazgeçemiyor, hem de DOS modunu geri mi istiyorsanız ne olacak?

**İpucu:** [www.chip.com.tr/download](http://www.chip.com.tr/download) adresi altından çekebileceğiniz "mfdme13.zip" adlı yama dosyasını kullanabilirsiniz. Bu yama, açılıшта [Shift] + [F8] kullanarak gerçek DOS'a erişmenize olanak tanıyacaktır. Ancak bu işlemin tehlikeli olabileceğini de önceden belirtelim. Bu yüzden kurulum adımlarını dikkatli takip etmenizi öneririz. Win-

## DOSYA SİSTEMİ ARAÇLARI

comexp.msc	Bileşen Hizmetleri
cmd.exe	Komut Satırı
regedit32.exe	Kayıt Defteri
taskmgr.exe	Görev Yöneticisi
cleanmgr.exe	Disk Temizleme
dxdiag.exe	DirectX Tanı Aracı
compmgmt.msc	Bilgisayar Yönetimi
dismgmt.msc	Disk Yönetimi
certmgr.msc	Sertifika
ciadv.msc	Dizin Oluşturma
devmgmt.msc	Aygıt Yöneticisi
dfrg.msc	Disk Birleştiricisi
eventvwr.msc	Olay Görüntüleyicisi
fsmgmt.msc	Paylaşılan Klasörler
gpedit.msc	Grup İlkesi
lusrmgr.msc	Kullanıcılar ve Gruplar
ntsmgmt.msc	Depolama Birimi
perfmon.msc	Performans
secpol.msc	Yerel Güvenlik İlkesi
services.msc	Hizmetler

dows'unuz "C:\WINDOWS" tan daha farklı bir klasöre kurulu ise, örneklerdeki bu bölümü kendi bilgisayarınıza uygun olarak değiştirin. İlk olarak *Başlat/MS-DOS Komut İstemi* seçeneği ile bir DOS penceresi açın. Windows, sistem dosyalarına doğrudan erişime izin vermeyeceği için, öncelikle sabit disk içinde geçici bir klasör açıp aşağıdaki dosyaları üzerinde çalışmak üzere bu yeni klasöre kopyalamanız gerekir.

"C:\WINDOWS\COMMAND.COM"

"C:\WINDOWS\COMMAND\EBD\IO.SYS"

"C:\WINDOWS\SYSTEM\REGENV32.EXE"

Bu üç dosyanın üzerindeki yazma koruma ve sistem dosyası özelliklerinin kaldırılması içinse, yeni açtığınız klasörde

## 6-XP ANTISPY

## » Tek tıklamayla temiz Windows XP

Windows sistemine elle müdahale etmeye cesaret edemeyenlerin derdine, XP AntiSpy yazılımı derman olabilir. Bu küçük araç, Windows XP'nin veri sızdırmasını önlemek için, yazıda anlatılan çoğu ipucunu otomatik olarak sizin yerinize uyguluyor. Oldukça hızlı bir geliştirme süreciyle program şu anda 3. sürümüne ulaştı ve Windows XP'nin izinsiz veri trafiğini sınırlandıran popüler bir araç olmayı başardı. Bunun yanında XP AntiSpy'la işletim sisteminizi, Microsoft'a kayıt ettirdiği konusunda kandırabilirsiniz, an-

cak elbette çok tartışılan ürün etkinleştirilmesini (product activation) yine yapmak zorundasınız. Diğer özelliklerde ise biraz dikkatli olmakta fayda var. XP AntiSpy ile Remote Desktop (Administrasyon) desteğini iptal edenler, acil durumlarda en azından nereden tekrar etkinleştirildiğini bilmeliler. Gerçi yazılım ayarları tekrar geri alabiliyor, ancak bu sırada tüm değişiklikler yine Microsoft'un önceden belirlediği değerlere getiriliyor. XP AntiSpy'ı Chip Özel CD'sinde (eCHIP-Code Antispy) bulabilirsiniz.

iken "ATTRIB -R -H -S \*.\*" komutunu kullanın. Daha sonra mfdme13.zip dosyasını da bu klasöre açıp, "WINME-DOS.COM" programını çalıştırın. İşlemin sona ermesinin ardından, üzerine yama uygulanmış dosyaları aşağıda belirtilen klasörlere geri kopyalayın. Tabii ki bu işlemden önce her ihtimale karşı orijinal dosyaların bir yedeğini almayı da unutmayın. IO.SYS dosyasını C:\'ye, COMMAND.COM'u ise hem C:\WINDOWS\ hem de C:\ altına, REGENV32.EXE'yi ise C:\WINDOWS\SYSTEM altına kopyalayın. Son olarak da C:\CONFIG.SYS dosyası içine "DEVICE=C:\WINDOWS\IFSHLP.SYS" satırını ve C:\AUTOEXEC.BAT dosyası içine de "C:\WINDOWS\WIN.COM" satırını ekleyin. Tüm yapmanız gereken bu kadar; bilgisayar bir sonraki açılışınızda DOS kullanıma hazır hale gelecektir.

## 7 | Windows 2000/XP

### Komut satırı ile etkili çalışma

Hızlı bilgisayar kullanıcıları Windows 2000 altında da komut satırını sık sık kullanırlar. Ancak bu kullanıcıların bir kısmı uzun dizin isimleri nedeniyle komut satırından çekiniyorlar. Windows'un izin verdiği uzun dosya ve dizin isimleri ile komut satırını kullanarak çalışmak gerçekten de zahmetlidir.

**İpucu:** Microsoft bunun için bir çözüm üretmiş. Eğer komut satırı "CMD.EXE" komutu yardımıyla çalıştırılırken bir parametre kullanılırsa, dosya ve dizin isimleri arasında denetim tuşları yardımıyla gezinmek mümkün olacaktır. Bunun için aşağıdaki işlemleri yerine getirin: (i)Başlat(i) menüsünü açın ve (i)Çalıştır(i) üzerine tıklayın. (i)Aç(i) kutusuna aşağıdaki komutu girin.

```
cmd.exe /f:on
```

Bundan sonra en azından ilk harfini girdikten sonra [Ctrl]+[D] tuş kombinasyonunu kullanarak dizin isimlerinin, [Ctrl]+[F] tuş kombinasyonunu kullanarak da dosya isimlerinin otomatik olarak tamamlanmasını sağlayabilirsiniz. Windows bu esnada imlecin solundaki karakterleri sabit tutar ve bunlara uyan konumları sağlayan bir liste oluş-



**YENİLİKLER:** Windows 2000 Komut Satırı kullanıcıların çalışmalarını kolaylaştıracak şekilde kaydırma çubuğu veya otomatik tamamlama fonksiyonları ile donatılmış.

turur. Şayet bu karakterlere uyan isim bulunamazsa bir uyarı sesi duyulacaktır. Denetim karakterlerinin tekrar girilmesi, yani tuş kombinasyonlarının tekrar tekrar uygulanması durumunda, Windows liste içerisindeki değerleri sırasıyla arka arkaya ekrana getirecektir. Eğer bu esnada [Shift] tuşuna basılırsa, liste sonuna başa, yani harf sırasının tersi yönünde ekrana gelecektir. Eğer komut satırında değişiklik yapar ya da iki tamamlama fonksiyonu arasında karar verecek olursanız liste yeniden oluşturulur. Dosya ismi mi tamamlayan tuş kombinasyonu [Ctrl]+[F] hem dosya hem dizin isimlerinde kullanılabilir. Ek bir bilgi: Eğer imleci bir sütun sola kaydıracak ve daha sonra dosya ismi tamamlama fonksiyonunu kullanacak olursanız, soldaki boşluk göz ardı edilecektir.

Eğer isterseniz dosya tamamlama fonksiyonunun devamlı olarak aktif kalmasını sağlayabilirsiniz. Bunun için denetim karakterlerine karşılık gelen bu değerleri Kayıt Düzenleyicisi'ne onaltılık düzende ekleyin: [Ctrl]+[D] için "4" ve [Ctrl]+[F] için de "6".

```
HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\
\Command Processor\CompletionChar
HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\
\Command Processor\PathCompletionChar
```

## 8 | Windows 2000

### Kurulum sırasında kilitlenme

Windows 2000 kullanmaya karar verdiniz. Ancak kurulum işlemi tam yolunda giderken birden ekran kararıyor, yanıp sönen bir imleç görünüyor ve bilgisayar kilitleniyor.

**İpucu:** Bu sorun büyük bir ihtimalle Gelişmiş Yapılandırma ve Güç arabirimi (ACPI) desteğinden kaynaklanır.

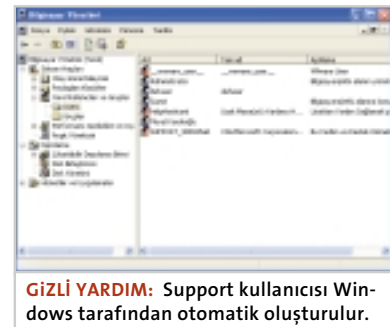
ACPI elektrikten tasarruf etmek için kapanma işlemini adım adım düzenler. Windows 2000 tarafından desteklenen bu donanımsal fonksiyonun tanınmasında kurulum esnasında sorun oluşabilir, bu da sonucunda yukarıda anlatılan kilitlenmelere neden olabilir. Söz konusu problemin çözümü şöyle: Windows 2000 kurulum programını başlatın. Bilgisayarın ilk kez yeniden başlatılması sonrasında metin ekranında, SCSI veya RAID sürücülerinin elle yüklenebilmesi için [F6] tuşuna basılması gerektiğini bildiren bir açıklama görünecektir. Bunun yerine [F5] tuşuna basın ve ekrana gelen seçenekler arasından *Standart PC*'yi seçin. Bu seçim sonrasında Windows 2000 kurulum programı sonuna kadar problemsiz olarak çalışacaktır. Tasarruf seçenekleri buna rağmen kullanılabilir.

## 9 | Windows XP

### Gizli erişimin engellenmesi

Windows XP altında bilgisayara erişim, kullanıcı hesaplarına göre tanımlanan izinlerle gerçekleştirilir. Bu hesaplar önceden belirlenen haklar ve izinlere uygun biçimde bilgisayara erişim sağlar, yani bu sayede kullanıcının programları silip silemeyeceği ya da parola değişikliği yapıp yapamayacağı belirlenir.

**İpucu:** Bilgisayarını başka bir kullanıcı ile paylaşmak zorunda olan her kullanıcı, Kullanıcı Hesapları'nı oturum açma ekranından tanıır. Ancak ne yazık ki bu pencerede tüm hesaplar görünmez. Diğer kullanıcı tanımları sistem yönetiminin derinliklerinde gizlenir: *Denetim Masası / Yönetimsel Araçlar / Bilgisayar Yönetimi* altından sistem yöneticilerinin mevcut kullanıcıları yönetmesi için gerekli araçlara erişilebilir.



**GİZLİ YARDIM:** Support kullanıcısı Windows tarafından otomatik oluşturulur.

Bunun için *Bilgisayar Yönetimi* üzerinden *Yerel Kullanıcılar ve Gruplar*'a ve ardından *Users*'a tıklayın. Burada kendi oluşturduğunuz hesapların yanı sıra, Windows XP tarafından otomatik olarak oluşturulan örneğin "Support\_388945a0" benzeri bir hesap görebilirsiniz. Bu hesap her ne kadar devre dışı ve tehlikesiz görünse de sistem yöneticisi tarafından oluşturulmamış bir kullanıcı hesabı hoş karşılanmaz.

Bu hesap, firmaların kullanıcılarına online destek sağlamaları için aktif hale getirilebilir, ancak varsayılan parola kullanıldığında hacker'lara arka kapı açar.

Bu hesabı silerek bir ucu sisteminize uzanan güvenlik açığını kapatabilirsiniz.

## 10 Windows XP

### SVCHOST.EXE dosyasını gözden geçirin

İnternet ortamındaki haber panoları, Windows XP kullanıcılarından gelen yardım mesajları ve uyarılarla dolup taşıyor. Bunun sebebi ise küçük ve zararsız bir dosya: SVCHOST.EXE.

**İpucu:** [Ctrl]+[Alt]+[Del] tuşlarına basarak "Görev Yöneticisi"ni ekrana getirdiğinizde ilk bakışta hayrete kapılabilirsiniz. Listede hiçbir programın SVCHOST.EXE adındaki uygulama kadar çok prosese sahip olmadığı görülür. Örneğin ekranda ağ hizmetleri ya da sistem proseleri olarak birçok işlem görülür. Bu durumda eğer Active Ports ([www.ntutility.com/freeware.html](http://www.ntutility.com/freeware.html)) gibi bir programla iletişim portlarına göz attıysanız haklı paranoyalar ortaya çıkabilir.

SVCHOST.EXE'nin web'e çıkış için kapı olarak kullanıldığı ve izlenildiğini düşünebilirsiniz. Gerçekte ise SVCHOST.EXE oldukça zararsızdır ve kesinlikle tek başına bir tehlike oluşturmaz. Çünkü bir DLL dosyası (DLL: Dynamic Link Library; Kütüphane biçiminde bir program rutini) tarafından çağrılan hizmetler için kullanılır.

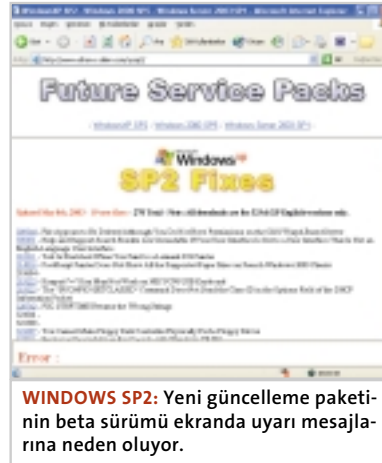
SVCHOST.EXE dosyasının hangi proseler için kullanıldığı görmek için sistem kayıtları altında "HKEY\_LOCAL\_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\SvcHost" anahtarını altına göz atabilirsiniz. Değişiklikleri yaptıktan sonra artık içiniz rahat olsun...

## 11 Windows XP

### XP SP2'de uyarının kaldırılması

Eğer Microsoft'un web sitesinde yayınlanacak Windows XP Service Pack 2'nin son sürümünü bekleyemediyseniz ve internetin derinliklerinden edindiğiniz XP SP2'yi sisteminize kurduysanız bir çok eklentiye rağmen ekranın sağ altında görülen "For testing purposes only. Build 2600.xpsp2...." uyarısından rahatsız olabilirsiniz. Sırf bu uyarı yüzünden SP2'den vazgeçmeyin, çünkü sistem kayıtlarında yapılacak küçük bir değişiklik ile bu uyarıdan kurtulabilirsiniz.

**İpucu:** *Başlat / Çalıştır* penceresi üzerinden "regedit" komutu ile Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatın. Ardından pencerenin solundaki dizin yapısında aşağıdaki anahtarları bulun:



[HKEY\_LOCAL\_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\SystemCertificates\CA\Certificates\FEE449EE0E396-5A5246F000E87FDE2A065FD89D4] [HKEY\_LOCAL\_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\SystemCertificates\ROOT\Certificates\2BD63D28D7BCD0E251195A-EB519243C13142EBC3]

Ardından her ikisini de silin ve bilgisayarınızı baştan başlatın. Test mesajının yok olduğunu göreceksiniz. Not: Tüm Kayıt Defteri değişikliklerinden önce önemli verilerinizi yedeklediğinizden emin olun. Bu ve diğer tüm ipuçlarındaki değişiklikler her ne kadar denenmiş olsalar da yapılabilecek hatalar sisteminizin çökmesine neden olabilir.

## 12 Windows 98/Me/2000/XP

### Kurumsal Windows güncellemeleri

Eğer tek bilgisayara sahipseniz, işletim sistemi güncellemelerini *Başlat* menüsü üzerinden *Windows Update* üzerine tıklayarak sisteme otomatik olarak yüklemek mantıklı bir karar olur. Ancak aynı işlemi şirketinizdeki tüm bilgisayarlar için tekrarlamak, hem internet bağlantısının israfı hem de vakit kaybından başka bir şey değildir.



**İpucu:** Bu durumda Microsoft kurumsal müşterilerini ve sistem yöneticilerini de unutmamış. Windows güncellemelerini her bilgisayar için tek tek internetten indirmek yerine bir defa indirip güncelleme dosyalarını bir CD'ye kaydederek ya da ağ üzerinden paylaşarak, tüm bilgisayarlara kurulmasını sağlayabilirsiniz. Bunun için standart Windows Update sitesi yerine aşağıdaki adresi ziyaret etmeniz yeterli olacaktır:

<http://v4.windowsupdate.microsoft.com/en/default.asp?corporate=true>

Ayrıca yine bu site üzerinden donanımlarınızın güncel Windows sürücülerine de ulaşabilirsiniz.

**Not:** Windows işletim sistemlerinin diğer sürümlerinde kullanılabilecek Corporate güncellemeler içinse <http://corporate.windowsupdate.microsoft.com/en/default.asp> adresini ziyaret etmelisiniz.

### 13 | Windows 98/Me/2000/XP

#### Sistem veritabanını görüntüleyin

Sisteminize yüklenen tüm Windows programları ayarlarını Registry’de saklar, yani kayıt düzenleyicisinde değişiklik yaparlar. Eğer bir programın yaptığı değişiklikleri görmek istiyorsanız, kayıt düzenleyicisiyle çalışmak samanlıktadır. Ancak bu işlem için e-CHIP’te bulunan bir aracı kullanabilirsiniz.

**İpucu:** Registry Monitor isimindeki bu araç, Windows kayıt düzenleyicisinde yapılan değişiklikleri ve bu modifikasyona neden olan programı gösteriyor. NTREGMON.ZIP dosyasını sabit diskinize kopyalayın ve daha sonra bir klasör içerisine açın. Programı çalıştırmak için yapmanız gereken tek şey REGMON.EXE dosyasını çalıştırmak. Bundan sonra Registry Monitor, kayıt düzenleyicisine tüm erişimleri standart olarak kaydedecektir. Bu, normal bir Windows oturumunda log defterinin hızlı bir şekilde dolmasına ve böylece Registry üzerindeki denetimin yeniden kaybedilmesine neden oluyor. Bu nedenle *Edit/Filter/Highlight* komutunu kullanarak süzgeçler oluşturarak programın çalışma alanını daraltmalısınız. Highlight altından dikkat etmek istediğiniz EXE dosyasını girin ve pencere altındaki tüm kutulardaki işaretleri kaldırın. Sadece *Log Writes* seçeneği aktif olmalı. *Apply* düğmesine tıklayın ve programı çalıştırın.

Daha sonra programla normal olarak çalışın ve kapatın. Bunun sonucunda Registry Monitor penceresinde programın yazma erişimlerini kırmızı işaretli olarak görebilirsiniz. Eğer anahtarı bulduysanız ve düzenlemek istiyorsanız, bu anahtarı Registry Monitor penceresinde seçin ve [Ctrl]+[J] tuş kombinasyonunu uygulayın. Bu, sizi direkt olarak Windows kayıt düzenleyicisindeki doğru konuma götürecektir.

### 14 | Windows 98/Me

#### Güvenilir şifre koruma

Windows 98/Me sisteminin açılışında sorulan şifreyi geçmenin çocuk oyuncu-

ğı olduğunu herkes bilir: [Esc] tuşuna bir kere basmak yeterlidir. Ama Registry dosyasında yapılacak bir kaç değişiklik ve (i)Microsoft Family Ağa Oturum Açma(i)’yi aktif hale getirmek sureti ile bilgisayarın açılışına daha etkili bir Windows şifresi koyabilirsiniz.

**İpucu:** Bu işlem için yeni bir kullanıcı kaydetmeniz gerekir. Tabi bu yeni kullanıcı kaydetme gereksinimi, bilgisayarı sadece siz kullanıyorsanız geçerlidir.

Başlat menüsünden *Ayarlar / Denetim Masası*’nı seçin. Açılan pencereden *Kullanıcılar* simgesinin üzerine çift tıklayın ve çıkan *Kullanıcı Ekle* sihirbazının adımlarını izleyin. Bilgisayarınızı yeniden başlatın ve isminizle sisteme girin. Denetim Masası’na tekrar çağırın ve açılan pencereden bu sefer Ağ simgesinin üzerine çift tıklayın. Karşınıza çıkan listede *Microsoft Family Ağa Oturum Açma* varsa *Tamam* ile pencereyi kapatabilirsiniz. Aksi takdirde 4. adıma geçin. *Ekle* düğmesine tıklayın, *İstemci*’yi seçip *Ekle*’ye tıklayın. Açılan pencerede üretici tarafında Microsoft’u seçin, sağ listede beliren *Microsoft Family Ağa Oturum Açma*’nı seçin ve *Tamam*’ı tıklayın. Gösterilen adımları yükleme bitinceye kadar izleyin. En sonunda Ağ penceresinde bulunan *Birincil Ağ Oturumu* listesinden *Microsoft Family Ağa Oturum Açma*’yı seçin ve *Tamam* ile pencereyi kapatın. *Başlat* menüsünden *Çalıştır*’ı seçin ve açılan pencereye “regedit” yazıp *Tamam*’ı tıklayın. Kayıt Düzenleyici penceresinde HKEY\_LOCAL\_MACHINE\Network\Logon dizinine ulaşın. Pencerenin sağında bulunan listenin herhangi bir yerine sağ tıklayın ve açılan menüden *Yeni* ve *DWORD Değeri*’ni seçin. Yeni oluşan simgenin ismini “MustBeValidated” ile değiştirin ve [Enter] tuşuna basın. Şimdi yeni simgenin üzerine sağ tuşla tıklayın ve “Değer” kısmına “1” değerini girin. Kayıt menüsünden *Çıkış*’ı seçerek pencereyi kapatın. Bilgisayarı yeniden başlatın. Şimdi [ESC] tuşuna bastığınızda bir hata iletilisiyle karşılaşacaksınız.

### 15 | Windows 98/Me

#### Dialarala ekran koruma

Dijital fotoğraf makinenizle fotoğraf çekmeyi seviyor ve bunları bilgisayarı-



**SLAYT GÖSTERİSİ:** Windows XP dahili ekran koruyucusu üzerinden slayt gösterisi yaratmanıza imkan tanıyor.

nızda saklıyor musunuz? Eğer *Resimle* klasöründe son tatilde çektiğiniz resimler duruyorsa, neden ekran koruyucu olarak bu resimlerin dia gösterisini yapmıyorsunuz?

**İpucu :** Masaüstünde herhangi bir yere sağ tıklayın ve açılan menüden *Özellikler*’i seçin. *Ekran Koruyucu* penceresini seçin. *Ekran Koruyucu* listesini açın ve *Resimlerimin Dia Gösterisi*’ni seçin. Önizleme penceresinde resimlerinizin nasıl arka arkaya gösterildiğini izleyebilirsiniz. Eğer sonuçtan memnunsanız pencereyi *Tamam* komutuyla kapatın. Değilseniz, *Özellikler* düğmesine tıklayın. Açılan pencereden resimlerin geçiş süresini değiştirebilir, resimlerinizin bulunduğu klasörün yerini belirleyebilir, başka bir klasör seçebilirsiniz. Arka arkaya iki kere *Tamam*’a tıklayarak masaüstüne dönebilirsiniz.

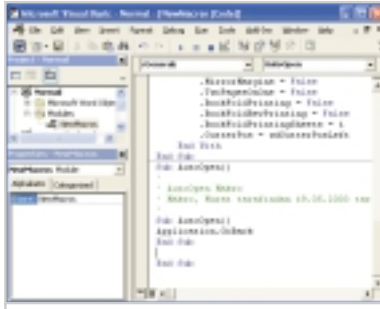
## WORD

### 16 | Word 97/2000/2002

#### Metinde en son düzenlenen konum

Daha önceden hazırlamış olduğunuz bir dokümanı Word altında çalıştıracak olursanız imleç standart olarak metnin en başına yerleştirilecektir. Ancak uzun süreler boyunca, arka arkaya büyük dokümanlarla çalışıyorsanız, Word’ün bu davranışı hoşunuza gitmeyebilir. Çünkü aslında doküman açıldığında imlecin otomatik olarak metin üzerinde en son çalışılan noktada bulunması size kolaylık sağlayacaktır.





**İYİ KONUMLANDIRILMIŞ:** Tüm doküman şablonlarında kullanılan kısa bir otomatik başlat makrosu imlec, dokümanların açılması öncesinde en son düzenlenen pozisyona taşıyor.

**İpucu:** Word, yazma esnasında devamlı olarak üzerinde en son çalışılan üç noktaya dikkat eder. Söz konusu bu üç noktanın konumu, kaydetme sonrasında ve dosyanın yeniden açılması esnasında da kaybedilmez. [Shift]+[F5] tuş kombinasyonunu kullanarak metin içerisinde değişiklik yapılan son üç nokta arasında gezinebilirsiniz. Bir dosyanın açılması sonrasında söz konusu tuş kombinasyonunu kullanarak, en son değiştirilen metin alanına rahatlıkla gidebilirsiniz. Bu fonksiyon örneğin doktora çalışması gibi uzun metinlerde yapılan değişikliklerin tutulması için yeterli değildir. Bu nedenle küçük bir "Otomatik başlat" makrosu hazırlayarak fonksiyonun sınırlarını genişletebilirsiniz. Makroyu hazırlamak için ilk olarak *Araçlar/Makro/Makrolar* komutunu çalıştırın. Bunun sonucunda ekrana gelen *Makrolar* penceresi üzerindeki *Makro Adı* kutusuna "Auto-Open" yazın ve *Makro Yeri* açılır listesinden de *Tüm etkin şablonlar ve belgeler* ögesini seçin. Böylece hazırladığınız Otomatik başlat makrosunun tüm metinlerde, yani başkaları tarafından oluşturulan dosyalarda da kullanılabileceğinden emin olabilirsiniz. Makroyu oluşturmak için daha sonra *Yarat* düğmesine tıklayın ve bunun sonucunda ekrana gelen Microsoft Visual Basic Düzenleyicisi penceresine aşağıdaki üç satırlık kodu girin:

```
Sub AutoOpen
Application.GoBack
End Sub
```

Son olarak *Dosya/Kapat* ve *Microsoft Word Uygulamasına Geri Dön* komutunu çalıştırın. İmlec, bundan böyle tüm

dokümanlarda en son düzenlenen noktaya otomatik olarak atlayacaktır.

## 17 | Word XP

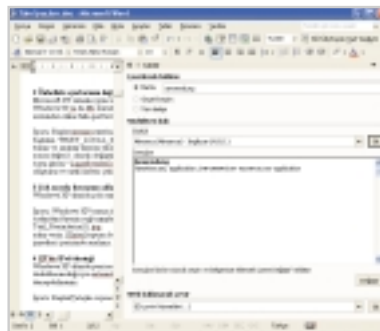
### Dahili sözlük fonksiyonunun kullanılması

Çevirilerinizde yer alan terimleri anlamak için sürekli olarak bir sözlüğe ihtiyacınız oluyor. Bu durumda Word'ün desteğinden yararlanabilirsiniz.

**İpucu:** Microsoft Word, 2002 (diğer adıyla XP) sürümünden bu yana, artık sözlük ve benzeri çeviri uygulamalarına ihtiyaç duymadan basit çevirilerin yapılması için de kullanılabilir.

Görünüm menüsü üzerinden *Görev Bölmesi* üzerine tıklayarak pencerenin sağındaki bölmenin açılmasını sağlayın. Bu alanın sağ üstünde yer alan küçük siyah üçgen simgesine ve açılan alt menüden *Çevir* seçeneğine tıklayın. *Çevrilecek bölüm* alanında *Metin*'i seçin ve hemen yanındaki kutucuğa aradığınız kelimeyi yazın. Sözlük alanında yer alan kayıtlar arasından örneğin *Almanca (Almanya) – İngilizce (A.B.D.)* sözlüğü seçin. *Git* tuşuna tıkladığınızda Word, eğer bu fonksiyon sistemine önceden kurulmadıysa Windows, Office 2002 kurulum CD'sini sürücüye yerleştirmenizi ister ve ilgili pencere üzerinde *Tamam*'a tıkladığınızda gerekli dosyalar bilgisayarınıza kopyalanır. Ardından Word aradığınız kelimenin karşılığını *Sonuçlar* kutucuğunda görüntüler.

Ayrıca aradığınız kelimeyi metin alanına el ile yazmak istemiyorsanız *Geçerli seçim* fonksiyonundan da yararlanabilirsiniz. Bu durumda Word, metin içerisinde seçilen alanın karşılığını gösterir. Eğer tek kelime yerine aynı anda birkaç keli-



**XP SÖZLÜĞÜ:** Word XP sürümü şimdilik sadece *Almanca*, *İngilizce* ve *Fransızca* sözlüklere sahip.

mei seçerek *Git* tuşuna tıklarsanız sonuç alanında *Öneri yok* yanıtı görülür. Bu durumda kelimeleri karşılıklarını tek tek aramalı ve çıkarılan sonuçlardan metnin tam anlamı anlaşılmasına çalışmalıdır.

## 18 | Word 97/2000/2002

### Metin belgelerini dönüştürün

Sonu "txt" ile biten bir metin belgesini Word ile açtığınız zaman "ö" veya "g" gibi karakterler doğru görünmeyebilir. Bunun sebebi, uzantısı "txt" olan iki cins metin belgesi olmasıdır. Bunlardan bir tanesi MS-DOS için, diğeri Windows için tasarlanmıştır.

**İpucu:** Bu yöntemi kullanarak doğru



**PENCERE:** Bir metin dosyasını Word'de açmanın iki yolu vardır: "Sadece Metin" ya da "MS-DOS biçimi"

metin dönüştürme yapabilirsiniz. *Araçlar* menüsünden *Seçenekler*'i seçin. Açılan pencereden *Genel* sekmesine tıklayın. *Açılıştaki dönüştürmeleri onayla* seçeneğinin yanındaki kutucuğu tıklayarak işaretleyin. *Ayarlar* penceresini *Tamam*'a tıklayarak kapatın. *Dosya / Aç* komutunu seçin ve sonu "txt" ile biten bir metin dosyasını açın. *Dosya Dönüştür* penceresinden *Sadece metin* seçeneğine tıklayın. Böylece Word bu belgenin Windows için hazırlanmış bir metin dosyası olduğunu düşünecektir. *Tamam*'ı tıklayın. Eğer belge ekranda sorunlu gözüküyorsa belgeyi kaydetmeden kapatın. Tekrar açtığınızda bu sefer MS-DOS metnini seçin. *Tamam*'a tıkladığınızda metin sorunsuz bir şekilde ekrana gelir.

## 19 | Word 97/2000/2002

### Biçimi devretme

Her paragrafı ayrı ayrı biçimlemek çok zahmetli bir iştir. Özellikle bütün parag-

rafların biçimlerinin aynı olması gerektiği bu iş insanı canından bezdendir. Şansınıza, paragraf biçim ayarlarını özel bir komutla diğer paragraflara da uygulamanız mümkün.

**İpucu:** Önce ilk paragrafın biçimiyle uğraşın. Biçimi beğendiğiniz zaman paragrafı seçin. Sonra görev çubuğunda bulunan *Biçim Boyacısı*'na tıklayın. *Biçim Boyacısı*'nın simgesi bir fırça şeklinde olduğundan, tanınması kolaydır. Fare imleci bir fırçaya dönüşür. Bu fırça imleci ile biçimi uygulamak istediğiniz yeni paragrafı seçiniz. Düğmeyi bıraktığınız anda paragrafınız yeni biçimine kavuşacaktır. İşlem bitince imleç tekrar eski konumuna döner. Eğer bu işlemi birden fazla paragrafa uygulamak istiyorsanız ikinci adımda anlatılan *Biçim Boyacısı*'na iki kere tıklayın. Bu sefer işlem bittiğinde imleç eski durumuna dönmez, yeni paragraflar seçmenize olanak tanır. İşiniz bittiği zaman tekrar *Biçim Boyacısı*'nın tuğlarsanız imleç eski haline döner.

## 20 | Word 97/2000/2002

## Mevcut yazı tiplerinin listelenmesi

Eğer bilgisayarınıza çok farklı yazı tipleri yüklediyseniz kontrolü kaybetmeniz işten bile değil. İsterseniz mevcut tüm yazı tiplerinin özetlemeyi sağlayacak bir örnek metni yazdırabilirsiniz. Gerekli VBA kodlarına (Visual Basic for Applications) e-CHIP’den ulaşabilirsiniz (eCHIP-Code:VBAFont). Bu bölümde kodları Word metni üzerine nasıl yapııştıracağınızı ve oluşturulan fonksiyonun simge çubuğuna eklenmesini öğreneceksiniz.

**İpucu:** VBA kaynak kodlarını farenin sol tuşuyla seçin. Ardından *Düzen* menüsü

[illegible]

**YAZI TİPİ SINAMASI:** Yeni oluşturulan simge üzerine tıklayarak sistemdeki tüm yazı tiplerini görebilirsiniz.

üzerinden *Kopyala*'ya tıklayarak kodları arabelleğe kopyalayın. Windows Gezgin'i ni kopyalayın ve "Normal.dot" adını taşıyan Word şablonunu arayın. Ardından "Normal.dot" dosyası üzerine Windows Gezgin'i üzerinden tıklayarak veya Word uygulamasın *Dosya / Aç* komutunu kullanarak açın. [Alt] + [F11] tuş kombinasyonunu kullanarak VBA düzenleyici penceresine geçebilirsiniz.

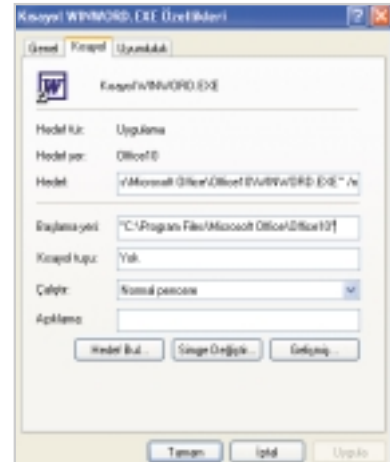
*Düzen / Yapıştır* menüsü ile VBA-Font.Doc dosyasından kopyalanan VBA kodlarını boş pencereye “(Normal – ThisDocument (Code))” yapıştırın Görev çubuğu üzerinden Word belgesi penceresine geri dönün ve Word ana penceresi üzerinde *Araçlar / Uyarla* üzerine tıklayın. *Uyarla* penceresinde *Komutlar* sekmesine geçin. Pencerenin solunda yer alan *Kategoriler* listesinden *Makrolar* kaydını seçin. Sağda yer alan *Komutlar* listesinde ise yeni oluşturulan “Normal.Modul1.YazıTipleri” makrosunu aratın. Makroyu fare işaretçisi ile tutun ve simge çubuğu üzerinde istediğiniz alana sürükleyin. Yaratılan simge üzerine farein sağ tuşuyla tıklayarak görünümünü değiştirebilirsiniz. Office uygulamalarında simge çubuğundaki simgelerin değiştirilmesiyle ilgili ipuçları yer alıyor. *Kapat* tuşuna tıklayarak ayar penceresini kapatın. *Dosya / Kaydet* menüsü üzerinden “Normal.dot” dosyasını kaydedin. Artık yeni oluşturulan simge üzerine tıklayarak bilgisayarınızda kayıtlı tüm yazı tiplerinin bir listesini alabilirsiniz.

**21 | Word 97/2000**

## Boş belge açmadan başlama

Word, programı açtığınız anda size boş bir belge sunar. Programı boş bir sayfa açmadan da başlatabilirsiniz. Bunun için öncelikle masatüstünüzde bir kısayol yaratmalı ve ardından Word'un açılış parametresini değiştirmelisiniz.

**İpucu:** Başlat menüsüne sağ tıklayın ve açılan menüden *Araştır*'ı seçin. Ardından C:\Program Files\Microsoft Office\Office dizinine ulaşın. Bu klasörde bulunan "winword.exe" adlı programın üzerini sağ tıklayın ve açılan menüden *Kısayol Oluştur*'u seçin. Bu kısayolu fare-nin sol düğmesini basılı tutarak masaüstüne taşıyın ve orada farenin düğmesini bırakın. Gezgini kapatın ve "Kısayol



**HIZLI BAŞLANGIÇ:** Yeni oluşturulacak kısayola eklenecek parametre Word’Un hızlı başlatılmasını sağlar.

Winword.exe” öğesinin üzerine sağ tıklayarak **Özellikler** penceresini açın. Açılan pencerede **Kısayol** sekmesine geçin. Hedef başlığındaki kutuya tıklayın. Yanıp sönen metin imlecini kutudaki metnin en sağına yerleştirin. Bir kez boşluk tuşuna basın ve ardından “/n” yazın. Pencereyi **Tamam** tuşu ile kapatın. Masaüstünde bulunan kısayolu çift tıklayın. Word artık boş bir belge açmadan açılacaktır.

**22 | Word 97/2000/2002**

## Belli sayfalara atlamak

Uzun belgelerle çalışıyorsanız, istediğiniz sayfaya geçmek için çubuğu kaydırmak zorunda değilsiniz, bunun yerine bir klavye kestirmesi ile istediğiniz sayfaya atlayabilirsiniz. Bunun için sadece sayfa numarasını bilmeniz yeterli.

**İpucu:** [Ctrl] tuşunu basılı tutarak [F] tuşuna basın. Böylece *Bul ve Değiştir* penceresi açılır. *Git* sekmesine tıklayarak ilgili kısmın ekrana getirilmesini sağlayın. *Sayfa numarasını girin* başlıklı kutuya gitmek istediğiniz sayfanın numarası-



**HIZLI GEÇİŞ:** Önceden belirlenen sayfalar arasında hızlı geçiş için Atla komutu kullanılabilir.

nı girin ve *Sonrakî*'ne tıklayın. Word sizi istediğiniz sayfaya ulaştıracaktır. Eğer sayfa numarasını yanlış girdiyseniz 2. adımı tekrarlayarak aradığınız sayfaya ulaşabilirsiniz. Sayfaya ulaştığınız zaman *Kapat* ile pencereyi kapatabilirsiniz.

### 23 | Word 97/2000/2002

#### Hecelemeyi kapatın

Eğer heceleme özelliği aktif durumda ise Word satır sonuna sığmayan kelimeleri tire ile ayırır. Program bazen doğru olmayan hecelemler yapar. Böyle durumlarla karşılaşmamak için hecelemeyi kapatabilirsiniz.

**İpucu:** Tirelemenin yapılmasını istemediğiniz bir paragrafı ya da tüm metni seçin. *Biçim* menüsünden *Paragraf*ı seçin. Word 97'de *Satır ve Sayfa Sonu* sekmesini, Word 2000'de *Satır ve Sayfa Değişimi*, Word 2002'de ise *Satır ve Sayfa* sekmesine geçin. *Heceleme Yok* seçeneğini devre dışı bırakın. Ardından *Tamam*'a tıklayın ve pencereyi kapatın.

## EXCEL

### 24 | Excel

#### Zarar görmüş dosyaları kurtarmak

Eğer bir dosya, bağlantılı olduğu program kullanılarak açılmıyorsa, bunu bir de Word veya Excel Viewer ile test edebilirsiniz. Ancak bunun sonucunda sadece o an için hücrelerin içerisinde yer alan değerler elde edilir.

**İpucu:** Zarar gören dosyayı açabildiyse, bunu SYLK biçiminde kaydedebilir, kapatabilir ve daha sonra tekrar açabilirsiniz. Buna alternatif olarak aynı zamanda bir LOG dosyası oluşturan ve problemleri nesneleri tanımlayabilen Recovery makrosunu kullanılabilir. Söz konusu makroyu, Microsoft Recovery Kit ile [www.microsoft.com/office/ork/2000/appndx/toolbox/htm](http://www.microsoft.com/office/ork/2000/appndx/toolbox/htm) adresinden indirebilirsiniz. Eğer bir Excel dokümanı kaydedilmeden önce zarar görecektse, orijinal çalışma kitabı yeniden oluşturulabilir. Bunun için *Dosya/Aç* komutunu çalıştırın ve açılan iletişim penceresi üzerinden dokümanın ismini seçin. Bunun sonucunda "Dosyalismi.xls zaten açık. Yeniden açmak, yaptığınız değişik-

likleri yok sayacak. Yeniden açmak istiyor musunuz?" mesajı ekrana gelecektir. *Tamam* düğmesine tıklandığında dokümanın son sürümü açılır.

### 25 | Excel 97/2000/2002

#### Açılıştaki önizleme gösterimi

Word'de bir belgeyi açarken, program size belgenin içeriğinin bir kısmını pencerede gösterir. Aynı özellik Excel'de de mevcuttur ama önizlemede gösterilecek çalışma kitabının çeşidini bildirmez gerekir.



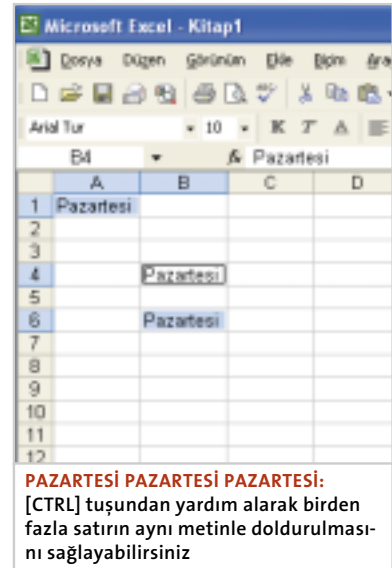
**ÖNİZLEME:** "Önizleme resmini kaydet" Excel dosyalarının küçük görüntülerinin kaydedilmesini sağlar.

**İpucu:** İsteddiğiniz bir çalışma kitabını açın. *Dosya* menüsünden *Özellikler*'i seçin. *Özet* sekmesini tıklayın. *Önizleme resmini kaydet* seçeneğinin yanına bir işaret koyun. *Tamam* tuşu ile pencereyi kapatın ve çalışma kitabınızı kapatın. Şimdi çalışma kitabınızı *Dosya / Aç* komutu ile tekrar açın. *Aç* penceresinde *Önizleme* düğmesine tıklayın ve çalışma kitabınızı seçin. Not: Eğer çalışma kitabınızda birden fazla sayfa kullandıysanız, ön izlemede hep en son çalıştığınız sayfanın ön izlemesi görüntülenir.

### 26 | Excel 97/2000/2002

#### Birden fazla hücreye aynı anda yazmak

Birden fazla hücreyi aynı metinle doldurmak istiyorsunuz. Oysa satırların her



birine art arda tıklamak ve her defasında aynı metni yazmak zahmetli bir iş.

**İpucu:** [CTRL] tuşu aradığınız yardımcı. [CTRL] tuşunu basılı tutun ve birden fazla hücreyi işaretleyin. Bu esnada hücrelerin yan yana olması ya da aralarında boş olanların yer alması önemli değil. İşaretli hücrelerde yer alacak metni girin. [CTRL] + [Enter] tuş kombinasyonunu kullanın. Girilen kelime, işaretli tüm satırlara kopyalanır.

### 27 | Excel 97/2000/2002

#### Hücredeki karakter sayısını bulmak

Hücrelerden herhangi birinin karakter sayısını bulmak istiyorsanız Excel bu görevi üstlenen basit bir araca sahip. Excel boşluk sayısını da karakterler sayımında göz önünde tutar.

**İpucu:** A1 hücresine "Chip Özel" yazın. *Ekle* menüsünden *İşlev*'e tıkladığınızda işlev yardımcısı açılır. *İşlev Yapıştır* penceresinde *İşlev Kategorisi* listesinden *Metin* kaydını işaretleyin. Ardından *İşlev adı* listesinden *Uzunluk* kaydını işaretleyin. *Tamam*'a tıklayarak yapılan işlemleri onaylayın.

Metin satırına A1 hücresini girin. Excel hemen sonrasında formülün sonucunu "9" (karakter) olarak sunacaktır. *Tamam*'a tıklayarak değeri hücreye aktarabilirsiniz. Formül sihirbazlarından yararlanmak istemiyorsanız "=UZUNLUK(A1)" formülünü hücreye doğrudan girebilirsiniz.

**28 | Excel 97/2000/2002****Satırları ve sütunları değiştirmek**

Bir tablo yarattınız ve bir süre sonra bir satırdaki bilgilerin sütun halinde yazılmaları gerektiğine karar verdiniz. Bunun için tüm tabloyu baştan çizmek zorunda değilsiniz. Excel satır ve sütunların yer değiştirmelerine izin verir. Tek kısıtlama ise yan yana bulunan hücreler için geçerlidir.



**YER DEĞİŞTİRME:** Devrik komutu ile satırları sütunlarla, sütunları da satırlarla yer değiştirebilirsiniz.

**İpucu:** Öncelikle Satır-sütun değişikliği yapacağınız hücreleri seçin. *Düzenme* menüsünden *Kopyala*'yı seçin. Az önce seçtiğiniz hücreler, şimdi yanıp sönen bir çerçeve ile gösterilecektir. Tablonuzun boş bir kesimine tıklayın. Buraya kopyaladığımız hücreleri yapıştıracağız. İsterseniz başka bir tabloya da yapıştırabilirsiniz. Bunun için sayfanın altında bulunan "Sayfa2" gibi sekmeleri tıklayın. Yeni tabloda kopyalanan hücreleri yapıştırmak için boş bir yeri tıklayın. *Düzen* menüsünden *Özel Yapıştır*'ı seçin. Açılan pencereden *İşlemi tersine çevir* seçeneğinin önüne bir işaret koyun ve *Tamam*'ı tıklayın. Excel hücreleri satırlar ve sütunlar yer değiştirmiş bir biçimde yapıştıracaktır.

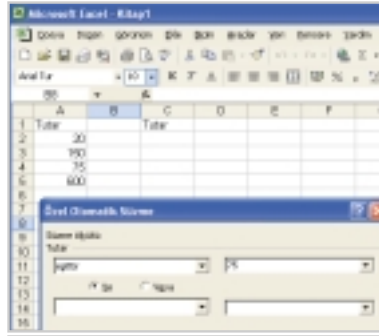
**29 | Excel 2000/2002****Yalnızca belirli sayıları görüntülemek**

İçlerindeki bazı sayıları saklayarak tabloları daha anlaşılabilir hale getirebilirsiniz. Yararlanabileceğiniz iki farklı yöntem bulunuyor.

**İpucu:** A1 ve C1 hücrelerine "Tutar" sözcüğünü girin. Örneğimiz için hemen

altındaki hücreleri 20, 150, 75 ve 600 sayılarıyla doldurun. A1'den A5'e kadar olan alanı işaretleyin. *Veri* menüsünden *Süz-Otomatik Süz* komutlarını çalıştırarak gerekli iletişim penceresinin açılmasını sağlayın.

Tutar kelimesinin yanı başında beli-



**FİLTRELEME ÖZELLİĞİ:** Bu özellik sayesinde işaretli hücrelerindeki 75 dışındaki tüm sayılar gizlenir ve tablo daha kolay anlaşılır bir hal alır.

ren liste okuna tıklayarak (Özel...)’i seçin. Sağ üstteki satıra 75 sayısını girin ve *Tamam*’a tıklayın. Excel işaretlenenler içinde farklı değerleri barındıran diğer satırları saklar.

Özel tanımlı hücre formatından bu kez farklı bir yol izleyin. C2’den C5’e uzanan hücreleri yukarıdaki gibi seçin. Sağ fare tuşuyla işaretli alana ve *Hücreleri Biçimlendir*’e tıklayın. Tür satırına [=75] Genel metnini girin ve *Tamam* ile onay verin. 75 dışındaki tüm sayılar gizlenir.

**30 | Excel 97/2000/2002****Haftanın günlerini bulma**

Doğum gününüzün gelecek sene hangi güne denk geldiğini öğrenmek istiyorsunuz, ama elinizde bir takvim yok. Şansınız var ki elinizin altında tüm tarihlerin günlerini bulmanızı sağlayacak Excel var.

**İpucu:** A1 hücresini tıklayın ve doğum gününüzü, örneğin 10.11.2003 şeklinde girin. Bir yandaki B1 hücresini tıklayın ve formül metni olarak =METNEÇEVİR(A1;"GGGG") yazın. [Enter] tuşuna basın. Excel B1 hücresinde o günün hangi tarihe geldiğini gösterecektir. Bu örnekte yanıt "Pazartesi". Eğer başka bir tarihin hangi güne denk geldiğini öğren-

mek istiyorsanız A1’deki tarihi değiştir-  
meniz yeterli olacaktır.

**31 | Excel 97/2000/2002****Yazım denetimi**

Excel tabloları genelde fazla metin içermez. Bu yüzden yapılan bir imla hatası çok daha göze batıcı gözükür. Bu yüzden çalışma defterlerinizin yazım denetiminden geçmesi çok önemlidir.

**İpucu:** Tüm çalışmanızı yazım denetiminden geçirmek istiyorsanız, herhangi bir hücreyi tıklayın. Sadece belli bir kesimin bu denetimden geçmesini istiyorsanız bu bölgeyi seçin. Klavyenizden [F7]’ye basın. Böylece yazım denetimi penceresi açılacaktır. Yazım denetimine çalışmanızın herhangi bir yerinde başladıysanız *Denetime sayfanın başından devam edilsin mi?* sorusuna *Evet* yanıtını verin. Yazım denetiminin sonunda çıkan ipucunu da *Tamam*’a tıklayarak kapatın.

Excel’in yazım denetimi, aynı Word’deki gibi işler. Office paketini kurduğunuz zaman tüm Office programları aynı yazım denetimi veritabanını kullanırlar. Böylece yazım denetimi Access ve PowerPoint gibi programlarda da hizmetinize sunulmuş olur.

**32 | Excel 97/2000/2002****Kesirleri yazabilmek**

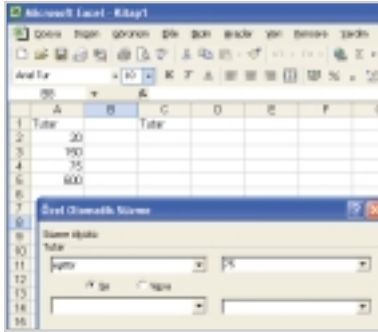
Excel kullanırken yazdığınız kesirler otomatik olarak metine dönüştürülürler. Örneğin 15/12 yazdığınız zaman Excel bunu otomatik olarak 15-Aralık olarak değiştirecektir. Bunu engellemenin yolu ise oldukça basittir.

**İpucu:** Kesri yazmadan önce bir üstten kesme işareti koyun ve bildiğiniz şekilde yazın. Ekranda -‘15/12- olarak gözükecektir. [Enter]’a bastığınız zaman hücrede yazdığınız kesir normal haliyle görünecek ve tarihe dönüşmeyecektir.

**POWERPOINT****33 | Powerpoint 2000/XP****Sunu esnasında not almak**

PowerPoint ile bir sunu esnasında, sanal işaretçiler ile istediğiniz bir slayda dikkat





**SUNUM NOTLARI:** Kalem fonksiyonu sunumlar üzerinde gösterimi ve not almayı kolaylaştırır.

çekebilir veya üzerine daire çizebilirsiniz. Bu sunu aracı, söz konusu fonksiyonu kullanmanızı sağlayan özel bir sanal kaleme sahiptir. Sunu esnasında farenin sağ düğmesini kullanarak tıklayın ve *İşaretçi Seçenekleri/Kalem* komutunu çalıştırın. Kalem ile işiniz bittiğinde [Esc] tuşuna basarak, normal moda geri dönebilirsiniz.

#### 34 | Powerpoint 2000/XP

##### Gizli slaytları da görüntülemek

PowerPoint ile hazırladığınız sunularda görüntülenmesini istemediğiniz slaytları gizleyebilirsiniz. Ancak sunu esnasında bunlardan bir tanesini görüntülemeniz gerekebilir. Bunun için farenin sağ düğmesini kullanarak tıklayın ve nesne menüsündeki *Git/Slayt Gezini* komutunu çalıştırın. Gizli slaytların numaraları ekrana gelen listede parantez içerisinde görüntülenir.

## ACCESS

#### 35 | Access 97/2000/2002

##### Sorgu verilerini kullanıcı tanımlı sıralamak

Hazırladığınız veritabanı içerisinde arkadaşlarınız ve tanıdıklarınızın doğum günlerini saklıyorsunuz. Bu tarihler GG.AA.YYYY biçiminde tutuluyorlar. Ancak doğum günlerinin içerisinde sadece aylara ve günlere göre düzenlendiği bir liste oluşturmak istiyorsunuz.

**İpucu:** Access 97 ve 2000’de raporlar seçim sorgularını temel alırlar. Bunun için her bir veri grubunu istediğiniz sıralama biçiminde görüntüleyecek bir sorgu ta-

sarlamalısınız. Verilerinizin “Kisi” ismindeki bir tablo içerisinde saklandığından hareket ediyor ve gerekli alanlar için “İsim”, “Soyisim” ve “Doğum Tarihi” adlarını kullanıyoruz.

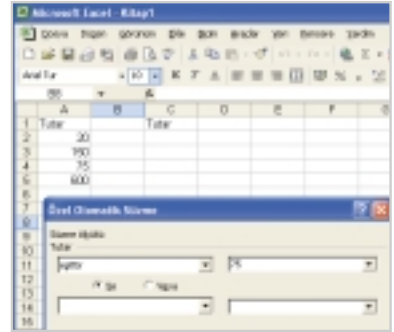
Yeni bir sorgu oluşturmak için veritabanı penceresindeki *Sorgular* kartını aktif hale getirin ve *Yeni* düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda ekrana gelen iletişim penceresinden, *Tasarım Görünümü*’nü seçin ve *Tamam* düğmesine tıklayın. Şimdi *Tabloyu Göster* penceresi ekrana gelecektir. Buradan “Kisi” isimli tabloyu seçin ve *Ekle* düğmesine tıklayın. Daha sonra *Kapat* düğmesine tıklayarak *Tabloyu Göster* penceresini ortadan kaldırın. Yeni sorgunun üst kısmında, sorgunun temelini oluşturacak olan tablo ve alanları görebilirsiniz. Bunun hemen altında ise verilerini göstereceğiniz ve seçim kriterlerini veya sıralamayı belirleyeceğiniz alanlar, sütunlar halinde ekrana gelir. Alt tarafa aktarmak istediğiniz alanlar olan “İsim”, “Soyisim” ve “Doğum Günü” üzerine iki kere tıklayın. Şimdi seçim ve sıralama kriterlerini belirlemelisiniz. Alt tarafta bulunan *Alan* satırındaki ilk boş sütuna tıklayın ve “Month([Doğum Tarihi])” yazın. Bu ifade, “Doğum Tarihi” tablo alanında kullanılacak olan “Month()” fonksiyonunun sonucunu verecektir. Bu fonksiyon girilen tarihin ayını sayısal değer olarak geri döndürecektir. Bir sonraki boş sütunun *Alan* satırına da “Month([Doğum Tarihi])” yazın. Son iki sütunu da *Göster* satırına denk gelen kutucuklardaki işaretleri silmek için üzerlerine tıklayarak kapatın ve Sırala satırından “Artan” seçeneklerini işaretleyin. Şimdi sorguyu “Doğumgünülistesi” adı altında kaydedin. Biraz önce tanımladığınız sorguyu, arkadaşlarınıza ve tanıdıklarınıza ait girdiğiniz tüm doğum günlerini en yakın olandan en uzağa doğru sıralayacak bir rapor hazırlamakta kullanabilirsiniz.

#### 36 | Access 97/2000/2002

##### Esnek alt raporları doğru kullanmak

Access veritabanı içerisinde kullandığınız bir tablonun diğerleri ile arasında 1:n ilişkisi mevcut. Şimdi bu tablodaki verileri, ilişkili olduğu tablolardaki veri gruplarını da kullanarak bir rapor hazırlamak istiyorsunuz.

**İpucu:** Bu sorunun çözümü en iyi şekilde



**HEPSİ BİRARADA:** Access’in tablo ilişkilerini kullanarak, farklı tablolardaki bilgileri tek bir rapor üzerinde rahatlıkla görüntüleyebilirsiniz.

de bir örnek yardımıyla anlatılabilir. Bunun için “Kişiler”, “Müşteriler” ve “Sipariş” isiminde tablolara sahip bir veritabanı oluşturun. Bu tablolar, “FK\_Person” adındaki bir alana sahip olmalarına rağmen Kişiler tablosundaki “PK\_Person” alanı kullanılarak ilişkilendirilmiş olsunlar. Bu sayede Access’in “Kişiler” tablosundaki bilgileri isteğe bağlı olarak diğer tablolardaki bağlantı veri grupları ile birleştirmesi sağlanabilir. Veritabanındaki tüm kişileri, müşteri ve sipariş bilgileri ile beraber bir rapor içerisinde yazdırmak istiyor olun. Bu isteğinizi alt rapor veya formlar yardımıyla yerine getirebilirsiniz. İlk olarak “Kişiler” tablosunu temel alan “rprKişiler” adında bir rapor oluşturun ve bunu tasarımı görünümünde açın. Raporun veri kaynağı olarak sadece “PK\_person” alanı kullanılmalıdır. Şimdi “Müşteri” ve “Sipariş” tabloları için ayrı ayrı alt raporlar eklemelisiniz. Bunun için *Araç Kutusu* içerisinde bulunan *Alt Form/Alt Rapor* düğmesine tıklayın ve daha sonra ilk tablonun, örneğin “Sipariş”in, rapor üzerinde görünmesini istediğiniz yere tıklayın. Bunun sonucunda *Alt Rapor Sihirbazı* ekrana gelecektir. Henüz kullanılabilecek bir raporunuz olmadığı için ilk pencere üzerindeki *Varolan Tablolar’ı ve Sorgular’ı kullan* seçeneğini işaretlemelisiniz. *İleri* düğmesine tıklayarak ulaşacağınız pencere üzerinden Access’in alt rapor için kullanmasını istediğiniz kaynağı *Tablolar/Sorgular* açılır listesinden seçmelisiniz. Burada örnek olarak “Tablo:Sipariş” i seçmelisiniz. Bunun haricinde pencerenin alt tarafındaki listeyi kullanarak rapor üzerinde görünmesini istediğiniz alanları seçmelisiniz. Bu esnada “Sipariş” tablosu ile “Kişiler” tablo-

sunun bağlantısını sağlayan “FK\_Person” alanını da seçmeyi unutmalısınız. Sihirbazın üçüncü sayfasında ise eklediğiniz alt raporu “rprKişiler” ile ilişkilendirmelisiniz. Bunun için *Kendim tanımlayacağım* seçeneğini işaretleyin ve ekrana gelen *Form/rapor alanları* ve *Alt form/alt rapor alanları* açılır listelerinden “PK\_Person” veya “FK\_Person” alanlarını seçin. *İleri* düğmesine tıklayarak ulaşabileceğiniz dördüncü ve son sayfada ise raporunuz için bir isim girin ve *Son* düğmesine tıklayın. Artık “rprKişiler” raporunda, biraz önce oluşturduğunuz alt raporu temsil eden yeni bir denetim elemanı ekrana gelecektir. Farenin sağ düğmesini kullanarak bu eleman üzerine tıklayın ve nesne menüsündeki *Özellikler* komutunu çalıştırın. Bu nesnenin sahip olduğu *Büyüyebilir* ve *Küçülebilir* özelliklerine “Evet” değerini atayın. Bu özellik, Access’in tüm verileri görüntüleyebilmek için alt raporun yüksekliğini otomatik olarak ayarlayabilmesine imkan tanır. İlişki dahilinde bulunan “Sipariş” tablosundaki tüm bilgiler rapor üzerinde boş alan kalmayacak şekilde görüntüleneceklerdir. Access altında hazırladığınız raporlara, yukarıda anlatıldığı şekilde farklı tablolardaki, örneğin Müşteri bilgileri görüntülemek üzere yeni alt raporlar ekleyebilirsiniz.

## İNTERNET

### 37 | Internet explorer

**Web’de bilgilerinizi yabancıardan koruyun**

Internet Explorer’ın bir fonksiyonu, kategorilere göre aramalarda daha hızlı sonuç elde edilmesini sağlar. *Araçlar* menüsü altında *İlgili bağlantıları göster* seçeneğine tıklandığında, önceden yapılan araştırmalarla oluşturulan ve benzer konulardaki internet sitelerinin listelendiği, Alexa firmasının internet arşivi ekrana gelir.

**İpucu:** Web’de gezinmeyi kolaylaştıran bu konforlu araç birtakım dezavantajlar içerir: Internet arşivinin güncel tutulması ve sürekli olarak geliştirilmesi için Alexa hizmeti tüm web sayfalarını ve bunları ziyaret eden kullanıcıları analiz eder.

Privacy Statements kurallarını bir anlamda yerinden oynatan Alexa, web sayfalarında da belirtildiği gibi aşağıda sıralanan bilgileri toplar:



lanan bilgileri toplar:

- Ziyaret edilen internet siteleri ile ilgili bilgiler
  - Online tablolara girilen veriler
  - IP adresiniz ve gerçek URL'lere ulaşmak için kullandığınız anahtar kelimeler
  - İnternetteki alışveriş alışkanlıklarınızın belirlenmesi için gerekli analizler.
- Standart Internet Explorer kullanıcıları kişisel gizlilik kuralları çerçevesinde Alexa’nın bazı “fonksiyonları”ndan kurtulabilirler. Ancak Alexa browser eklentisini sisteminize kurduğunuzda yüklenen yazılım, kullanıcıya kişisel tanım numarası içeren bir kalıcı kullanıcı verisi gönderir ve online alışveriş yaptığınız ürünler hakkında bilgi toplar. Ne yazık ki tüm bu bilgiler ancak Internet Explorer üzerindeki *Yardım* (Alexa penceresindeki bağlantıya tıklayarak) menüsü üzerinden öğrenebiliyor.

Internet gezintilerinizde kişisel gizliliğinizi tekrar geri kazanmak için ise Windows’un sistem kayıtları veritabanı üzerinde gerekli değişiklikleri el ile yapmanız gerekiyor. *Başlat / Çalıştır* penceresi üzerinde “regedit” yazarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi’ni başlatın.

Ekrana gelen dizin yapısı üzerinde sırasıyla HKEY\_LOCAL\_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Internet Explorer\Extensions\ anahtarına ulaşın. Bu kayıt altında yer alan “{c95fe080-8f5d-11d2-a20b-00aa003c157a}” anahtarını silin. Her ne kadar artık Internet Explorer altındaki “İlgili bağlantıları göster” bağlantısı çalışmayacak olsa da internetteki farklı arama makinelerinden yararlanabilirsiniz.

### 38 | Internet explorer

**Tüm resimler BMP olarak kaydediliyor**

Internet Explorer altında bir web sayfasını gezerken hoşunuza giden resimlere rastladınız ve sağ tuşla üzerlerine tıklayarak kaydetmek istediğinizde gerçek resimlerinde farklı olarak tüm resimlerin adsız.bmp olarak kaydedilmek istendiğini gördünüz. Bu durum hem resim dosyalarının daha fazla yer kaplamasına, hem de gerçek dosya adının kaybolmasına neden olur. Sorunun nedeni ise genelde indirilen programlar klasöründe yer alan hasarlı veya tanımlanamayan programlardır.

**İpucu:** Sorunun giderilmesi için Internet Explorer penceresini kapatın ve ardından sırasıyla “Temporary Internet Files” ve “Downloaded Program Files” klasöründe yer alan dosyaları silin. Hatanın edemeyeceğiniz için tüm geçici dosyaları silmeniz önerilir. Tekrar Internet Explorer’ı başlatıp resim dosyasını sabit diske kaydetmek istediğiniz gerçek dosya adı ve uzantısıyla kaydedildiğini göreceksiniz.

**Not:** “Downloaded Program Files” klasöründen silinen dosyalardan birine ihtiyaç duyduğunuzda dosyaların tekrar indirilmesi gerektiğini unutmayın.

### 39 | Internet explorer

**Tüm ekran modda IE başlık çubuğundan kurtulmak**

Eğer Internet Explorer’ı tam ekran kullanmayı seviyor, ancak menü çubuğunun görüntülenmesini istemiyorsanız, yine registry üzerinde küçük değişiklikler yaparak bu isteğinize ulaşabilirsiniz. Ancak, eski moda dönmek için yine de değiştireceğiniz anahtarın bir yedeğini almayı unutmayın.

**İpucu:** Bu ipucunu 4.00 sürümünden başlamak üzere tüm Microsoft Internet Explorer sürümleri için kullanabilirsiniz. Bunun için önce regedit’i çalıştırıp, HKEY\_CURRENT\_USER\Software\Microsoft\Internet Explorer\Toolbar anahtarını bulun. Daha sonra bu anahtarın işaretleyip, *Kayıt Dosyası Ver* seçeneği ile IE-ESKIL.REG adıyla kaydederek düzenleme işlemine başlayabilirsiniz.

Önce tüm açık IE browser'ları kapatın. Daha sonra bir *Not Defteri* açıp, aşağıdaki metni, sayılarda hata yapmadan, dikkatli bir şekilde buraya yazın ve IE-BAR.REG adı altında kaydedin. Şimdi oluşturduğunuz bu dosyaya çift tıklayarak, verileri registry içine ekleyebilirsiniz. Internet Explorer'ı bir daha başlattığınızda, tam ekran moda başlık çubuğunun yer almadığını göreceksiniz. Eğer bu moddan sıkılırsanız, daha önce yarattığınız IE-ESKI.REG dosyasına çift tıklayarak eski şekle geri dönebilirsiniz. REGEDIT4

```
[HKEY_CURRENT_USER\Software\ _
Microsoft\Internet Explorer\Toolbar]
"Theater"=hex:0c,00,00,00,4c, _
00,00,00,74,00,00,00,18,00,00,00,1b, _
00,00,00,5c,\
00,00,00,01,00,00,00,e0,00,00,00,a0,f, _
00,00,05,00,00,00,22,00,00,00,26,00,\
00,00,02,00,00,00,21,00,00,00,a0,f,0f,00, _
00,04,00,00,00,01,00,00,00,a0,f,0f,00,\
00,03,00,00,00,08,00,00,00,00,00,00,00
```

#### 40 | Internet explorer

##### Adresleri birkaç tuşla tamamlamak

Web sayfalarının aranması için her seferinde arama motorlarına başvurmak gerekmez. Genellikle firmaların internet sayfalarını ziyaret edebilmek için söz konusu firma isminin girilmesi yeterli olacaktır. Ancak bu esnada ilk olarak "www" ve daha sonra da "com" ifadelerini elle yazmak gerekmesi sıkıcı bir durumdur.

**İpucu:** Internet Explorer 5 sürümünden itibaren, girilen ifadeyi uygun bir adrese çevirme işlemini gerekli eklentileri yaparak sizin yerinize otomatik olarak yerine getirebilir.

Internet Explorer'ın adres çubuğuna ilk olarak istediğiniz bir isim girin. Örneğin Altavista. Ancak [Enter] tuşuna basarak adresi onaylamadan önce [Ctrl] tuşuna basın ve bu tuş basılı durumdayken girdiğiniz adresin tamamlanması ve bağlanması için [Enter] tuşuna basın. Internet Explorer girdiğiniz kelimenin önüne "http://" ve "www", arkasına da ".com" ifadelerini ekleyerek uygun bir internet adresi oluşturacaktır. Adres oluşturulduktan sonra da direkt olarak adres aranacak ve web sayfası görüntülenecektir.

#### 41 | Internet explorer

##### HTML sayfalarını DOC olarak kaydetmek

Word dokümanı olarak kaydedilmek istenen HTML sayfasının sabit disk üzerinde bulunması gerekir. Eğer bir sayfayı internetten Word dokümanı haline dönüştürmek isterseniz, ilk olarak diskinize kaydetmelisiniz.

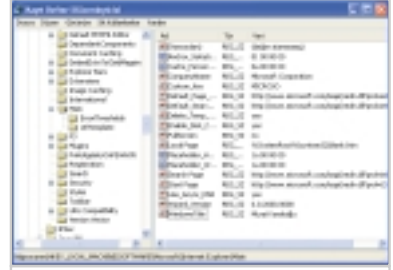
**İpucu:** Bunun için Internet Explorer penceresindeki *Dosya/Farklı Kaydet* komutunu kullanabilirsiniz. Sabit disk üzerinde bulunan bir HTML dokümanını Word altında açmak için *Dosya/Aç* komutunu kullanabilirsiniz. Aç penceresi üzerindeki *Dosya Türü* kutusunda açılacak dosya tipi olarak Word 2000'de *Web Sayfaları* ve Word 97 altında da *HTML Belgeleri* seçeneklerini işaretlemelisiniz. Word, HTML dokümanını açtıktan sonra *Dosya/Farklı Kaydet* komutunu kullanarak Word dokümanı olarak kaydedebilirsiniz. Kaydetme penceresinde *Dosya Türü* olarak *Word Belgesi* (\*.doc) seçmeye dikkat etmelisiniz. Ancak bu yöntem sadece düz HTML dokümanlarında sorunsuz olarak çalışır. Şayet HTML kodu içerisinde JavaScript veya benzer programlama dilleri yardımıyla biçimlendirmeler gerçekleştirilmişse, bunlar dönüşüm esnasında kaybolacaklardır.

#### 42 | Internet explorer

##### Başlık çubuğunda istenen isimler

Internet Explorer ile bir internet sayfasına bağlanmak istediğinizde Internet Explorer 5'in başlık çubuğunda o an gösterilen internet sayfasının URL'sinin (Uniform Resource Locator) yanında "Microsoft Internet Explorer" ifadesi bulunur. Kayıt Düzenleyicisi'nde yapılacak küçük bir değişiklikle burada gösterilecek ifadeyi kendiniz belirleyebilirsiniz.

**İpucu:** İlk olarak Kayıt Düzenleyicisi'ni *Başlat / Çalıştır / "Regedit" / Tamam* komutunu kullanarak çalıştırın. Ekrana gelen pencere üzerindeki HKEY\_CURRENT\_USER \ SOFTWARE \ Microsoft \ Internet Explorer \ Main anahtarını aktif hale getirin. Burada "Window Title" girişini bulun. Başlık çubuğunda gösterilecek ifadeyi belirlemek için üzerine iki kere tıklayın ve ekrana gelen *Düzenle* penceresi üzerindeki *Değer* kutusuna istediğiniz değeri girin. Şayet bu Window Title girdisi mevcut değilse, *Düzen / Yeni / Dize Değeri* komutunu kullanarak oluşturabilirsiniz. Kişisel: Internet Explorer 6'nın başlık çubuğundaki ifadeyi Registry içerisinde istediğiniz şekilde değiştirebilirsiniz.



**ÖZELLEŞTİRİN:** Kayıt defterinde yapılacak değişiklik ile IE başlık çubuğunda istediğiniz tanımlı yazdırabilirsiniz.

İnternette gezinirken hoşunuza giden bir çok resmi browser üzerinden basit bir şekilde kendi sabit diskinize kaydedebilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken tek şey, resim üzerine farelin sağ düğmesini kullanarak tıklamak ve ekrana gelen nesne menüsü üzerindeki "Resmi farklı kaydet" komutunu çalıştırmaktır. Ancak resimlerin ve grafiklerin serbest kullanım için kopyalanabiliyor olması bir çok web sayfası tasarımcısının hoşuna gitmez. Ancak eğer isterseniz bir web sayfası sahibi olarak bu resim hırsızlığını küçük bir hile yardımıyla biraz olsun zorlaştırabilirsiniz.

#### 43 | Internet explorer

##### Resim hırsızlığını zorlaştırmak

İnternette gezinirken hoşunuza giden bir çok resmi browser üzerinden basit bir şekilde kendi sabit diskinize kaydedebilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken tek şey, resim üzerine farelin sağ düğmesini kullanarak tıklamak ve ekrana gelen nesne menüsü üzerindeki "Resmi farklı kaydet" komutunu çalıştırmaktır. Ancak resimlerin ve grafiklerin serbest kullanım için kopyalanabiliyor olması bir çok web sayfası tasarımcısının hoşuna gitmez. Ancak eğer isterseniz bir web sayfası sahibi olarak bu resim hırsızlığını küçük bir hile yardımıyla biraz olsun zorlaştırabilirsiniz.

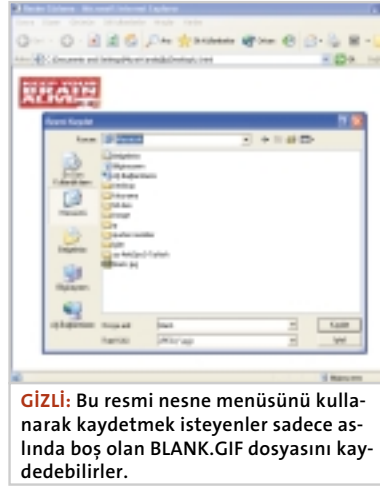
**İpucu:** HTML kodu kullanarak resmin büyüklüğünde bir tablo ve birinciye gölgeleyen ikinci bir tablo daha oluşturmalısınız. İkinci tabloya saydam ve sadece bir piksel büyüklüğünde bir GIF dosyası yerleştirmelisiniz. Bu resmi, büyüklüğünü "HEIGHT" ve "WIDTH" özelliklerini kullanarak orijinal resimle eşitlemelisiniz. Bu durumda web sayfasını ziyaret edenler görülen resmi kaydetmek isterlerse nesne menüsünü kullanarak sadece aslında görünmeyen saydam GIF dosyasını kaydedebilirler. Bunun için aşağıdaki HTML kaynak kodunu kullanabilirsiniz:

```

<HTML>
<HEAD>
<TITLE>Resim Gizleme</TITLE>
</HEAD>
<BODY>
<TABLE BORDER="0" CELLPADDING="0" ->
"0" CELSPACING="0" ->
WIDTH="144" HEIGHT="56" ->
background="logochip.gif">
<TR>
<TD>
<TABLE BORDER="0" CELLPAD ->
DING="0" CELSPACING="0" ->
WIDTH="144" HEIGHT="56">
<TR>
<TD>
<IMG SRC="blank.gif" ->
WIDTH="144" HEIGHT="56" ->
"56" ALIGN="BOTTOM" ->
BODER="0">
</TD>
</TR>
</TABLE>
</TD>
</TR>
</TABLE>
</BODY>
</HTML>

```

Yukarıdaki HTML kodu, resminizi ikinci tablonun artalanı olarak görüntüleyecektir. Bu nedenle kodu kendi resminize ve boyutlarına uygun olarak yeniden düzenlemelisiniz. Yukarıda bulunan tablo



resim ile aynı büyüklüğe sahip olacak ve boş saydam bir resim olan BLANK.GIF dosyasını görüntüleyecek.

## OUTLOOK

45 | Outlook 2000

Minimum başlangıç ile kaynak tasarrufu

Yeni e-postalar hakkında bilgilendirilmek için Outlook'u devamlı olarak arka planda çalışır durumda tutmak zorundasınız. Ancak Outlook'un kaynaklar konusunda pek de dikkatli olduğu söylenemez. Yani Outlook'u sırf iletileri kontrol etsin diye çalışır durumda tutuyorsa-

nız, daha düşük bir versiyonu da çalıştırabilirsiniz. Bu, sadece bir not bileşeni çalıştıran bir program bağlantısı üzerinden çalışır.

**İpucu:** Windows masaüstündeki boş bir alana, farenin sağ düğmesini kullanarak tıklayın ve ekrana gelen nesne menüsü üzerindeki *Yeni/Kısayol* komutunu çalıştırın. Bunun sonucunda açılan *Kısayol Oluştur* penceresindeki *Komut Satır* kutusuna Outlook program dosyası OUTLOOK.EXE'nin konumunu girin veya (i)Gözet(i) düğmesine tıklayarak arayın. Microsoft Office'in standart kurulumunda söz konusu dosyanın konumu "C:\Program Files\Microsoft Office\Office\Outlook.exe" şeklindedir. Dosyanın konumunu girdikten sonra bir boşluk bırakın ve "/c IPM.Sticky-Note" ifadesini ekleyin. Bunun sonucunda Komut Satırı aşağıdaki gibi görünmelidir.

```

"C:\Program Files\Microsoft
Office\Office\Outlook.exe"
/c IPM.StickyNote"

```

Kısayol Oluştur sihirbazının bir sonraki adımına geçmek için *İleri* düğmesine tıklayın ve bunun sonucunda ekrana gelen pencere üzerindeki kutuya kısayol için uygun bir isim girin. Kısayolu oluşturmak için *Son* düğmesine tıklayın. Daha sonra bu kısayol simgesine farenin sağ düğmesini kullanarak tıklayın ve

## 44-WEB'DE GÜVENLİK

### » XP Firewall: Kullanışsız ve inatçı

Microsoft, Windows XP ile birlikte internet kullanıcılarının güvenlik risklerine karşı korunabileceği bir Firewall aracını işletim sistemine entegre ediyor. Bu güvenlik aracı bir dereceye kadar iyi de çalışıyor: Firewall aktif hale getirildiğinde internetten gelen birçok soru engelleniyor. Hatta bir saldırganın bilgisayarın internet adresine (IP) yapacağı basit taramalar, ilgili IP adresinin arkasında aktif bir PC bulunmadığını gösterebiliyor. Temel ayarlar altında önceden açık olan yedi port gizlenebiliyor. Böylelikle bu portların güvenliği sağlanıyor ve saldırılar karşısında önemli bir koruma sağlanıyor. Ancak yine de XP'nin Firewall'u kendi başına bir güvenlik riski oluşturuyor: Uygulama gelen veri iletişimini engellese de kullanıcının bilgisayarından gönderilen veriler kontrol edilemiyor. Bu durumda

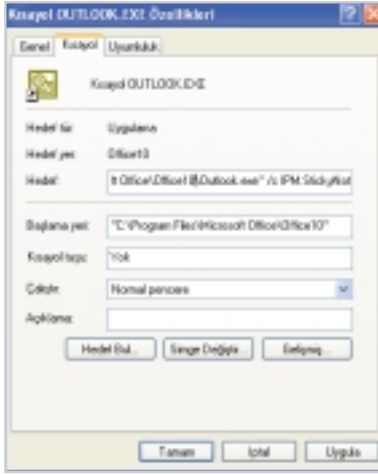
bir trojan ya da benzeri zararlı programlar kullanıcıya herhangi bir uyarı da bulunulmadan internet üzerinden bir bağlantı kurabiliyor. Açıkçası XP Firewall gerçekte güvenli olmayan sanal bir güvenlik duvarı oluşturuyor.

Ek olarak, Microsoft programlarına web üzerinden erişilmek istendiğinde de Firewall ayarları devre dışı kalabiliyor: Tüm iletişim portları kapalı olmasına rağmen örneğin Microsoft Messenger başlatılabilir veya Media Player içerisinden online radyolar dinlenebiliyor. Yukarıda sayılan tüm bu nedenlerden ötürü Windows XP güvenlik duvarına güvenmemenizi ve ek olarak firewall araçlarından yardım almanızı öneriyoruz. Bu durumda örneğin Chip Özel CD'sinde yer alan ZoneAlarm programını güvenilir bir biçimde kurabilir ve sistem güvenliğinizi sağlayabilirsiniz.



**ANLAMSIZ:** Windows Firewall hangi programların veri gönderdiğiyse hiç ilgilenmiyor.





**GİZLENMİŞ:** Yeni iletiler konusunda uyarılmak için kaynaktan tasarruf eden bir Outlook modülünün çalıştırılması yeterlidir.

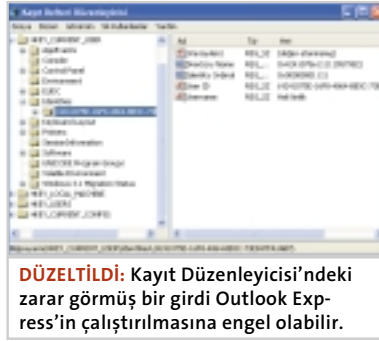
Özellikler komutunu çalıştırın. Pencere-deki Kısayol kartı üzerinde bulunan *Çalıştır* açılır listesinden *Simge Durumuna Küçültülmüş* öğesini seçin ve *Tamam* düğmesine tıklayın. Şimdi ileti alındığında uyarılmak için Outlook penceresinde *Araçlar/Seçenekler* komutunu çalıştırın ve *Elektronik Posta* kartı üzerinde bulunan *Yeni Öğeler Geldiğinde* başlığı altındaki *Bir uyarı iletilisi göster* seçeneğini işaretleyin. Şimdi Outlook'u kapatın ve program kısayolunu kullanarak tekrar çalıştırın. Programın minimum versiyonu yeni bir e-posta alındığında size bildirecektir.

#### 46 | Outlook Express

##### Registry'deki başlangıç hatası

Windows 2000 altında Outlook Express ile çalışırken, programın açılması esnasında etkin kimliğin, uygulamalardan biri değiştirilemediği için yenilenemediğine dair bir hata mesajı ile karşılaşabilirsiniz. Bu hatanın nedeni Kayıt Düzenleyicisi'ndeki eksik bir girdidir.

**İpucu:** Söz konusu hatayı ortadan kaldırmak için ilk olarak *Başlat / Çalıştır / Regedit / Tamam* komutunu kullanarak Windows Kayıt Düzenleyicisi'ni açın. Daha sonra "HKEY\_CURRENT\_USER\Identities" anahtarını aktif hale getirin. Bu anahtarın altında klasör şeklinde her bir kullanıcı için ayrı bir karakter dizisi, Account ID'si bulunur. Daha sonra pencerenin sağında, de-



**DÜZELTİLDİ:** Kayıt Düzenleyicisi'ndeki zarar görmüş bir girdi Outlook Express'in çalıştırılmasına engel olabilir.

ğeri ait olduğu Account ID ile aynı olması gereken "User ID" girdisini görene alt klasörleri açın. Eğer bu girdinin değeri Account ID ile aynı değilse değişken isimlerine iki kere tıklayın ve değerleri uygun şekilde düzeltin. Eğer birden fazla Account ID mevcutsa "User Name" altında kendi oturum açma isminizin bulunduğu hesap kimliğini seçin. Eğer "User ID" girdisi mevcut değilse *Düzen/Yeni/Dize Değeri* komutunu kullanarak yeni bir Dize Değeri oluşturun ve bunun ismini "User ID" olarak değiştirin. Daha sonra bu yeni dize değeri üzerine iki kere tıklayarak değer olarak "Account ID" değerini kopyalayın. Bunun için Account ID üzerine sağ tuşla tıklayın, nesne menüsündeki *Yeniden Adlandır* (komutunu çalıştırın ve [Ctrl]+[C] tuş kombinasyonunu kullanarak anahtar değerini panoya kopyalayın. Daha sonra yeni değer üzerine iki kere tıklayın ve ekrana gelen pencere üzerindeki *Değer Verisi* kutusu aktif durumdayken [Ctrl]+[V] tuş kombinasyonunu kullanarak panodaki Account ID değerini buraya kopyalayın.

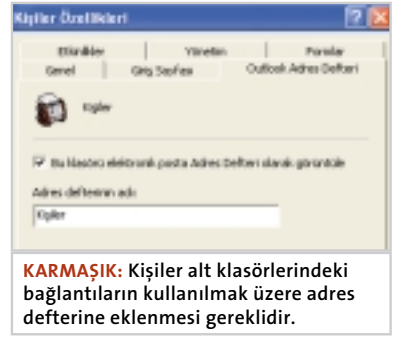
#### 47 | Outlook 2000 XP

##### Kaybolan e-posta adreslerini tekrar görüntülemek

Outlook 2000'in Kişiler klasörünü, özel ve iş bağlantıları olarak alt klasörlere ayırdınız. Ancak yeni bir ileti hazırlamak istediğinizde, sadece Kişiler klasörü içerisindeki bağlantılar görüntüleniyor.

**İpucu:** Outlook'un, *Kişiler* ve alt klasörlerindeki bağlantıların e-posta adres defterinde görüntüleyip görüntülemeyeceğini ayrı ayrı belirleyebilirsiniz. Yeni oluşturulan klasördeki kişiler yeni bir e-posta hazırlamak istediğinizde görüntülenmeyecektir. Şayet belirli bir klasördeki kişiler, yeni bir e-posta göndermek is-

tediğinizde alıcı olarak kullanılmıyorlarsa, adres defteri tarafından kullanılmıyorlar demektir. Alt klasörlerdeki kişileri de adres defterinde görebilmek için, söz konusu klasörün üzerine fare-nin sağ düğmesini kullanarak tıklayın ve nesne menüsündeki *Özellikler* komutunu çalıştırın. Bunun sonucunda ekrana gelen pencere üzerinde bulunan *Outlook Adres Defteri* kartını hale getirin ve *Bu klasörü elektronik posta Adres Defteri olarak görüntüle* seçeneğini işaretleyin. Eğer isterseniz bu seçenekteki işareti kaldırarak, söz konusu klasörde kişilerin adres defterinde kullanılmasını engelleyebilirsiniz.



**KARMAŞIK:** Kişiler alt klasörlerindeki bağlantıların kullanılmak üzere adres defterine eklenmesi gereklidir.

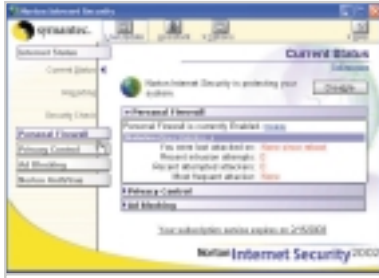
## UYGULAMALAR

### 48 | Norton Internet Security

#### Açılıştaki mesajları kapatmak

Kullanmış olduğunuz reklam kırıcılarına karşılık tanıtım banner'larından hala kurtulamadınız mı? Eğer bunlar devamlı olarak ekrana gelip, çalışmanızı engelliyorlarsa, en çok kullanılan kişisel firewall'lardan biri olan Norton Internet Security'nin çöp kutusu size bu konuda yardımcı olabilir.

**İpucu:** Bunun için ilk olarak Norton Internet Security penceresi üzerindeki *Ad Blocking* düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda üzerinde çöp kutusu simgesi bulunan aynı isimli pencere ekrana gelecektir. Norton Internet Security'nin reklam bloğu birçok Browser ile beraber çalışabiliyor. Örneğin Eğer Internet Explorer kullanıyorsanız yapmanız gereken tek şey Windows'un sürük ve bırak özelliğini kullanmak olacaktır. Yani görmek istemediğiniz reklamı fareyi kullanarak Internet Explorer penceresinden Norton Internet Security penceresindeki



**KONTROL ALTINDA:** Reklam blokları tarafından otomatik olarak tanınmayan banner'ları manuel olarak Norton Internet Security çöp kutusuna taşıyabilirsiniz. Böylece, tüm banner'lar engellenebilir.

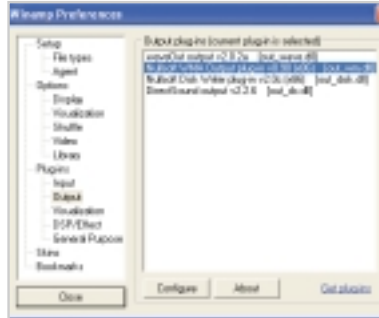
çöp kutusuna taşımanız ve daha sonra Add düğmesine tıklamanız yeterli olacaktır. Eğer Netscape Navigator kullanıyorsanız farenin sağ düğmesini kullanarak çalışmanızı engelleyen reklam üzerine tıklayın ve ekrana gelen nesne menüsü üzerindeki *Kısayolu Kopyala* komutunu çalıştırın. Daha sonra Internet Security penceresine geri dönün ve Add düğmesine tıklayın. Bundan böyle bu reklamlar sizi kesinlikle rahatsız edemeyecektir, tabii ki Norton Internet Security aktif olduğu sürece.

#### 49 | Winamp

##### MP3'ten audio CD'ye dönüşüm

Piyasadaki Mp3 çalarların sayısı her gün artsa da, uygun fiyatlarına rağmen Audio CD'lerden vazgeçmek mümkün olmuyor. Bu nedenle Mp3 dinleyicileri, sevdikleri parçaları her ortamda dinleyebilmek için bunları ya bir Minidisc üzerine kaydediyor ya da Mp3 biçimindeki dosyaları Audio CD biçimine dönüştürüyorlar. Piyasada bir çok ticari yazılım bulunmasına rağmen bu işlevi en iyi yerine getirenlerden biri de eski dost Winamp. WAV dosya yapısı ile CD Audio dosya yapısı arasında farklılıklar mevcut.

**İpucu:** Başlık ve hata denetim bilgileri farklı. Mp3 dosyalarını Audio CD için gerekli olan dosya biçimine dönüştürmek için "WaveOut Pug-in" yerine "Disk Writer Pug-in" isimli eklenti kullanın. Kullanılan eklentiği değiştirmek ve gerekli ayarları yapmak için [Ctrl]+[P] tuş kombinasyonuna basın. Ekrana gelen *Preferences* penceresi üzerindeki *Plugins* başlığı altında bulunan *Output* kay-



**ÜCRETSİZ:** Winamp eklentilerini kullanarak Mp3 biçimindeki dosyaları CD Player'da okunabilecek bir hale getirebilirsiniz.

dına tıklayın. Sağdaki pencereden *Nullsoft Disk Writer plug-in* seçeneğini seçin. *Configure* tuşuna tıklayarak *Output Directory* seçeneği altında WAV dosyalarının kaydedileceği klasörü seçin ve daha sonra dönüştürme işlemi başlatın.

**Dikkat:** Repeat fonksiyonunun kapalı olması gerekir. Aksi takdirde, parça devamlı olarak baştan çalınır ve aynı dosyalar tekrar Audio dosyası haline dönüştürülürler. Bu dosyalar diskte çok fazla yer (ortalama 60 Mbyte) kapladıkları için sabit diskiniz kısa bir süre içerisinde ağzına kadar dolabilir. Son olarak oluşturduğunuz bu dosyaları herhangi bir CD kayıt programı kullanarak Audio Track biçiminde CD'ye basın.

#### 50 | Iso Buster 1.2

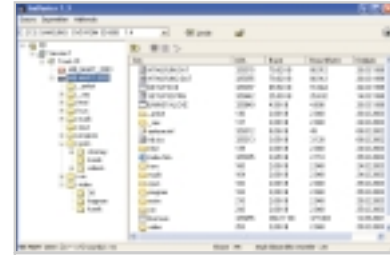
##### Sorunlu CD'leri okutun

CD'ler çiziklere ve toza karşı çok hassastır. CD yazarken de bazen sorunlarla karşılaşılabilir. Bu paylaşım yazılımının ve biraz da şansın yardımıyla sorunlu yazılmış veya çizilmiş bir CD'deki dosyaları kurtarabilirsiniz.

**İpucu:** [www.isobuster.com](http://www.isobuster.com) adresinden Iso-Buster 1.3 sürümünü indirin. Yükleme sırasında sırasıyla *Next / Yes / Next* ve tekrar *Next'e* tıklayın. Iso Buster size hangi dosya türlerini desteklemesi gerektiğini soracaktır. En iyisi hepsini işaretleyin. Tekrar *İleri'yi* tıklayın ve bir sonraki pencerede *Create a desktop icon* seçeneğini işaretleyin. *İleri / Install / Finish* düğmelerini tıklayarak yüklemeyi tamamlayın.

Iso Buster bir Shareware'dir, yani ücretli deneme sürümüdür. Bu yüzden çalıştırıldığında sizden bir şifre isteyecek-

tir. Programı denemek için *Free functions only* seçeneğini seçebilirsiniz. Kayıt olmayı çok sonra da yapabilirsiniz. *Options* menüsünden *Language'i* seçin. Buradaki Türk bayrağını tıklayın. Böylece programın dili Türkçe olur. Çizikli ve sorunlu CD'yi sürücünüze yerleştirin. Gerekirse CD sürücünüzü seçin. Iso Buster CD'yi yapabildiği en iyi şekilde okumaya çalışacaktır. Bu araç CD'de ne varsa onu okur. Tamamı kaydedilmemiş bir müzik parçasının tamamı gözükse bile Iso Buster tarafından okunamaz. Kurtarmak istediğiniz tüm dosyaları işaretleyin ve herhangi birinin üzerine sağ tıklayın. Açılan menüden *RAW Dosyaları kurtar*'ı seçin ve kurtarılabilecek dosyaların yazılmasını istediğiniz bir klasör seçin. Ayrıca: Bu durumda CD'deki dosyalar "bit"ler halinde okunacaktır. Dolayısıyla bu kurtarma işlemi çok uzun zaman gerektirebilir.



**HIZLI KURTARMA:** Iso Buster ile çizik veya hasarlı CD'lerde bulunan dosyaları kurtarabilirsiniz.

#### 51 | Nero burning Rom

##### CD'lere Overburn kayıtlar

Nero Burning Rom, 5.5 sürümü altında 700 MB veri kaydetmenize izin vermiyor. Örneğin Lite-On LTR-12101B modeli CD yazıcınıza 90 dakikalık CD yerleştirdiğinizde *CD-Info* menüsü altında 80 dakika (700 MB) olarak görülüyor. Acaba CD yazıcınızda bir hata mı var? **İpucu:** CD kayıt yazılımlarının ve yazıcıların birlikte çalışması gerekir. CloneCD ve Blindwrite, 3.8c sürümünden itibaren CDR-Win, 5.0.13 sürümünden itibaren Nero Burning Rom ve 3.8 sürümünden itibaren Win on CD yazılımları Overburn desteği sunarlar. Ancak Easy CD Creator'un güncel sürümleri bile en fazla 80 dakikalık CD'leri destekler. Bu fonksiyona sahip bir sürücüye sahipseniz aşağıdaki işlemleri sırasıyla gerçekleştirerek fonksiyonu test edebilirsiniz.